Any 57.—Núm. 18.859.—Preu: 15 cèntims

Diumenge, 14 d'abril de 1935

ABONAMENTS
Barcelona, mes ... ... 2'50 Ptes.
Catalunya i territoris de la República, trimestre ... ... 10'— »
Amèrica llatina i Portugal, trimestre... 12'— »
Països convení postal, íd. ... ... 16'— »
Altres països, íd. ... ... 30'— »
DIARI D'AVISOS I NOTICIES
ANUNCIS I RECLAMS SEGONS TARIFA

LA PUBLICITAT

BARCELONA — REDACCIO I ADMINISTRACIO: CORTS CATALANES, 559, 1.er — TELEFON 21490
TALLERS D'IMPREMTA: CARRER DE BARBARA, 11 i 13. — TELEFON 19403

EL TEMPS — El cel està nuvolós o cobert per l'Empordà, Barcelona, camp de Tarragona, Igualada, riberes del Segre, vall de Ribes i pla de Vic; per les restants comarques està serè o amb molt pocs núvols. Els vents dominants són del sector N forts, especialment per la conca de Barberà, Igualada, valls de Núria i de Ribes i el Pallars; per la resta del país són moderats o fluixos. S'han registrat pluges sense importància, especialment pel Pirineu.

Commemoració del 14 d'abril de 1931

CRONICA

La commemoració d'avui

Fa quatre anys, dia per dia, que d'aquest lloc estant ens sumàvem a l'entusiasme popular produït per la proclamació de la República. En incorporar, ara farà tretze anys, LA PUBLICITAT al catalanisme militant, després de la Conferència Nacional d'on sortia Acció Catalana, ens definiem com a catalanistes republicans, convençuts que solament la República podia facilitar la realització dels ideals de la Catalanitat. I no ens enganyàvem. La monarquia s'alçava com un mur infranquejable davant les aspiracions de Catalunya; era l'obstacle secular que s'interposava en el nostre camí. La voluntat popular de tot Espanya es manifestà tan abassegadora en les eleccions municipals del 12 d'abril que la corona hagué de rendir-se vençuda per aquell alçament popular sense precedents.

Per als que com nosaltres la forma de govern era una qüestió essencial, aquell 14 d'abril serà una data inoblidable, l'evocació de la qual ens farà tremolar d'emoció. Republicans i catalanistes havíem mantingut els nostres principis davant la dictadura, i ens era un goig desplegar la bandera dels ideals de Catalunya en aquells dies de persecució i oprobi. La proclamació de la República, sense efusió de sang, enmig de les aclamacions espontànies de la multitud, ens compensava amb escreix les amargors i els perills d'aquells set anys vergonyosos.

Assistíem meravellats a uns fets en la preparació dels quals els homes de LA PUBLICITAT catalanitzada havien posat tot el seu esforç i tota la seva fe de patriotes; els que hi som avui tornaríem a posar-los-hi, si calgués, per mantenir intacte el gloriós botí d'aquella victòria. Avui no és dia d'analitzar si aquesta ha estat o no la República que anhelàvem; en tenim prou de saber que sense ella no ens hauríem posat mai en condicions d'obtenir la nostra llibertat col·lectiva i reivindicar les prerrogatives que ens corresponen com a poble. Per a nosaltres aquesta és una premissa indeclinable; per això ni en els moments pitjors de l'autonomia hem comprès com ha pogut haver-hi algú que, invocant la seva significació catalanista, hagi caigut en l'ofuscació de recórrer a poders estranys per a endegar els plets interns de Catalunya. L'autonomia no és qüestió de bon o mal govern —deia Prat de la Riba—, sinó del govern de Catalunya pels catalans. Aquest és el principi que ha defensat sempre LA PUBLICITAT, malgrat els errors i les decepcions que l'autonomia hagi pogut causar en gent massa interessada i en aquells que imaginen que els esdeveniments han d'adaptar-se a les seves conveniències.

Primer de tot, governar-se; aquest és l'únic dogma cert del catalanisme, i Catalunya només el podrà realitzar amb la República. Perquè aquesta afirmació es presenta com un axioma a la nostra consciència, commemorem la data d'avui. Per a nosaltres la diada que celebrem és un recomençament, tan ple d'esperances com aquell d'ara fa quatre anys, i ho serà cada any, passi el que passi, perquè estem convençuts que tard o d'hora, mentre subsistirà la República, Catalunya trobarà el camí dels seus destins.

La gentada davant de la Generalitat i l'Ajuntament

AL LLINDAR DE L'ANY CINQUE

Del 13 de setembre del 1923 al 14 d'abril del 1931, dia per dia, va anar creixent a Espanya l'opinió republicana. La fuetada a tota consciència civil que fou el manifest de Primo de Rivera proclamant amb grolleria casernària la dictadura militar produí a través dels anys la reacció d'hostilitat contra el monarca, en qui es personalitzaven totes les responsabilitats. ¿No era per estalviar-li aquelles que se li derivaven de l'expedient Picasso, que la dictadura havia estat instaurada? ¿No era ell un dels majors participants en els profits d'una gestió administrativa a base de concessions i de monopolis? Sí; tot això era veritat, i sobretot, tothom s'ho creia. Així va crear-se el clima republicà, l'atmosfera que havia de fer ben rebuda per tothom la República.

L'ambient tot sol, però, no hauria estat prou a portar-la. República, si una conjunció de forces polítiques no hagués sabut aprofitar-lo. Aquesta conjunció, que va iniciar-se en el pacte de Sant Sebastià, fou la de tres elements que tenien, a part d'una opinió difusa, una organització: aliança republicana, socialistes, autonomistes.

Els republicans històrics semblava que s'haguessin imposat la missió històrica de fer impossible la República. Anquilosats en una oposició formulària, a canvi d'extremismes verbals—útils a la monarquia, per donar l'aparença d'una llibertat que no existia— no creaven en la pràctica dificultats de cap mena. La saba de joves promocions, el reforç ideològic i honest de les valors intel·lectuals i l'adhesió entusiàstica d'elements qualificats de les forces conservadores ofereixen a l'aliança republicana la solvència, el prestigi de què les velles organitzacions mancaven.

El Partit Socialista i la Unió General de Treballadors, col·laboraren al moviment republicà a base d'unes garanties per als interessos de la classe obrera, en allò que aquests interessos tradueixen principis ineludibles de justícia i es compatitzen amb les possibilitats econòmiques d'Espanya. La més important de les seves reivindicacions, la reforma agrària.

La persecució de la dictadura havia acostat les esquerres espanyoles i els autonomistes—particularment els catalans. Sense comptar amb llur participació activa, la República, o no hauria nascut o no hauria estat viable. La fórmula de l'Estatut i el plebiscit fou arbitrada per tal que els catalans, bascos i gallecs sumessin l'entusiasme i la força de llurs organitzacions autonomistes al moviment republicà.

NICOLAU D'OLWER

D'aquesta aliança de republicans, socialistes i autonomistes dins de l'ambient general antimonàrquic creat per la dictadura, en nasqué, a l'abril del 1931, la victòria electoral del 12 i la proclamació de la República el 14.

La República, com va dir en el seu emocionant discurs de presentació a les Constituents el llavors cap del Govern Provisional, la República naixia lliure de compromisos. Ni sorge, ni Congrés, ni potència estrangera no li tenien damunt cap hipoteca. La República només en tenia un, de compromís — si la continuïtat vital pot ésser-ho —: el de restar fidel als seus principis, el de complir el seu programa, el de "salvar les esperances" dels que en ella les havien posades.

Confabulació d'interessos de partit? No pas. Intent de resoldre els greus problemes que semblaven congènits amb Espanya, i era arribada l'hora històrica de demostrar si només ho eren amb la Monarquia. Vet ací la tasca del Govern Provisional i de les Corts Constituents, que pot sintetitzar-se en quatre punts culminants: reformes militars, Constitució, Estatut de Catalunya, reforma agrària.

Commemorem avui el quart aniversari de la República. S'han equivocat, doncs, els que la profetitzaven efímera i descomptaven una restauració a pocs mesos data. Els que creguin que república és només la negació de la forma monàrquica, poden sentir-se'n satisfets. ¿Podem sentir-nos-en també els que concebem la República no pas com una negació sinó com una afirmació; no com una forma, sinó com un contingut? Al cap de quatre anys, ¿la República segueix fidel als principis que va proclamar? ¿Compta amb l'assistència "activa" de les forces que la van dur al triomf? Ningú no serà tan forassenyat de respondre amb l'afirmativa.

L'assistència dels autonomistes i dels socialistes és evident que avui la República no la té. Els socialistes ja fa molts mesos que se'n senten allunyats; els republicans catalans, si més no, d'ençà de la llei anticonstitucional del 2 de gener. Adhuc entre els partits republicans espanyols participants en el pacte de Sant Sebastià i en el Govern Provisional, el mínimum de solidaritat ha estat romput.

Tot això cal esmenar-ho, cal redreçar-ho. Es indispensable a la vida i a la salut de la República el comptar amb l'adhesió cordial i eficient de les masses treballadores i del conjunt dels diversos pobles de l'Estat. Cal que aquelles masses hi trobin garantida la justícia social, i aquests pobles, respectada llur voluntat col·lectiva.

¡Pugui el 14 d'abril del 1936 ésser-nos més propici! Enguany la festa de la República jo no puc celebrar-la amb l'alegria al cor.

Com a republicà, perquè dels meus companys de Govern Provisional n'hi ha a la presó, n'hi ha a l'exili i n'hi ha d'inculpats fantàsticament de greus delictes per una aclaparadora majoria parlamentària. A tots ells, avui, que no podem aplegar-nos al volt d'una taula, la meva abraçada més cordial.

I a tots els bons republicans que en aquesta festa de la República són, processats o condemnats, a les presons de la República, el millor record i el desig fervent de llibertat ben pròxima.

L. NICOLAU D'OLWER

Llegin LA PUBLICITAT - Propagueu-la

RECORDS DEL 14 D'ABRIL DE 1931

La lectura, la nit de 14 d'abril, del ban proclamant la República

A dos quarts de tres de la tarda del 14 d'abril del 1931 jo estava a casa, acabant de dinar. Feia poca estona que m'acabava de llevar i ignorava, per tant, que havíem entrat en una nou període de la Història de Catalunya i d'Espanya.

En aquella època, encara escoltava la ràdio. Tocaven, aquell dia, els discos de sempre. De sobte, la música s'interromp i el locutor declama, amb un aire molt natural, la notícia següent:

"—A l'Ajuntament i a la Diputació de Barcelona ha estat proclamada la República".

Com? La República?

Segueix la tanda de discos i, cinc minuts després, el locutor torna a parlar.

"—Acabem de rebre la visita del representant oficial de l'Ajuntament de Barcelona, el qual confirma la proclamació de la República Catalana, presidida pel senyor Francesc Macià."

Sortim de casa i tirem, a peu, Aribau avall. El carrer presenta el seu aspecte de sempre. Es fa difícil de compaginar la magnitud del moment amb aquesta aparent tranquil·litat. En arribar a la Plaça de la Universitat, la cosa ja canvia. Grups de manifestants arboren banderes catalanes i republicanes; en les solapes dels homes, en el pit de les dones, comencen a florir llacets amb els colors de les quatre barres. A la Plaça de Catalunya, l'onada popular ja ha agafat unes grans proporcions. Davant de l'estació de Sarrià, hi ha deu o dotze guàrdies de Seguretat, a cavall. El públic els volta, els aplaudeix, els victoreja. "Visca la guàrdia republicana!" Els guàrdies saluden, somriuen, contesten els visques...

Fins aquest instant no hem vist clar que havia caigut la Monarquia.

*

La Rambla! ¿Com descriure l'espectacle emocionant d'aquesta Rambla del 14 d'abril? En aquestes hores inoblidables, hem sentit en la Rambla com vivia, com bategava el cor generós de Catalunya. Orgia de moviment, de llum i de color. Voleiar de banderes. En totes les cares hi ha un somrís, en totes les boques un visca! emocionat. El clam de la multitud s'enfila cap al cel com un himne de victòria.

Els autos, els tramvies, tota mena de vehicles, s'han convertit en tribunes ambulants de la joia popular. ¡Visca la República! Visca Catalunya! Una noia s'ha enfilat dalt d'una cadira:

—¡Es el dia més feliç de la meva vida! Faig un petó a qui vulgui!

Les floristes no paren de combinar rams de flors amb els colors catalans i republicans. A l'embocadura del carrer de Ferran un grup s'ha aturat i aplaudeix. Què passa? Els empleats d'un establiment acaben de cobrir amb un paper un plafó que deia: "proveedores de la real casa".

Carrer de Ferran enllà, la riuada humana augmenta. A la Plaça de Sant Jaume no es pot donar ni un pas. Grans complicacions per entrar a la Casa de la Ciutat. Finalment ho aconseguim, per una porta lateral.

(Gira el full, s. u. p.)

El moment d'hissar la bandera republicana al balcó de l'Ajuntament

En aquest quart aniversari

En aquest quart aniversari de la proclamació de la segona República espanyola em sembla escaient recordar els tres aniversaris anteriors, com fites o finals d'etapa significatius en el procés polític d'aquests quatre anys.

L'any 1932 — primer aniversari — recorria una gran part de les terres gironines en companyia d'aquell inoblidable i enyorat Albert de Quintana. Eufòria republicana pertot, veritable entusiasme popular, autèntica adhesió, íntima compenetració de la majoria del poble amb el règim polític implantat. El record de les eleccions per a les Constituents, encara no esborrat, mantenia l'esperit d'unió i de concòrdia entre els republicans anteriors a l'adveniment de la República. I a l'entorn de la gran commemoració, oblidant matisos i procedències, podia fer-se i es féu la gran comunió civil en un mateix acte de fe i d'esperança.

Segon aniversari, vist des d'un altre lloc oficial de comandament. Commemoració de protocol entre autoritats. Commemoració de cada partit, separadament, amb actes organitzats oblidant-se els uns grups als altres. Menys eufòria republicana; més passió, més partidisme, més esperit de clan. Tòpics retòrics en honor de la República; però també tòpics retòrics contra altres republicans. El record de les eleccions per al Parlament català és fresc i destil·la encara fel. Pobres eleccions fetes en part contra republicans, amb candidatures pobríssimes. L'èxit numèric indiscutible no amaga al bon observador la xacra, encara no visible sota l'esplendent i petulant victòria, que minarà la salut del gran bloc català, damunt el qual s'ha d'assentar l'obra de reconstrucció catalana.

1934. Depressió republicana, desesperança, temences per la sort de la República. Uns quants mesos abans, les eleccions al Parlament espanyol han donat una aclaparadora majoria a les dretes. A Catalunya mateix han perdut els partits autènticament republicans, en una lluita feta sota el signe de la discòrdia. Però la reacció ja s'ha operat. A Barcelona i en altres ciutats on les eleccions, les municipals posteriors, s'han fet amb unió, ha triomfat altra vegada el sentit republicà. En altres ciutats on així no s'ha fet — no ho oblideu, amics de Girona, d'Olot!... — els Municipis han caigut en mans dretanes. El començ de reacció no és prou, però, per a fer oblidar el perill del triomf esclatant de les dretes espanyoles. Ara, després de les dures lliçons, hom comença a parlar d'unió dels republicans catalanistes.

I som al quart aniversari de la proclamació de la segona República espanyola. Un trist aniversari! Seguint el fil lògic d'aquest article, ara hauria d'intentar pintar esquemàticament la situació en el dia d'aquesta commemoració. ¿Voleu que ho deixem per a un altre dia que no tinguem tantes coaccions interiors i exteriors?

Si de tot això hi ha una lliçó clara, rotunda, "fatal", a extreure'n, aprenguin-la els que l'hagin d'aprendre. Aquesta lliçó es diu entesa, aliança, coalició, unió... Ara, que aquesta lliçó, per a ésser duta a la realitat, pressuposa un estat previ de mínima coincidència en coses tan transcendents com són els mètodes, les persones, els programes immediats. Crec que no és difícil crear aquesta coincidència. Hi ha, per a arribar-hi, el principal, que és la voluntat. Però que ningú no es faci la il·lusió d'anar a la unió sense la prèvia coincidència.

Unions incondicionals, amb fins merament electorals, amb prèdiques confusionàries, sense formació disciplinària, no. Unions amb finalitats programàtiques i de realitzacions immediates, amb esperit i homes responsables, amb voluntat ferma de refer i construir, sí. No crec que les esquerres catalanes hagin perdut llur instint de conservació, llur seny i llur patriotisme, perquè això no sigui possible.

CLAUDI AMETLLA

Aquest número ha passat per la censura

Mariners recorrent els carrers amb banderes republicanes el dia de l'adveniment de la República

Visca Catalunya!

MARTI ESTEVE

Visca la República!

LLEGIU:
ALTRES ARTICLES REFERENTS A LA REPUBLICA, a les pàgs. 3 i 5.
LA PRIMERA REPUBLICA ESPANYOLA, a la pàg. 1
LES LLETRES I LES ARTS, a la pàg. 5.
UNA ESTONA AMB ELS INFANTS, a la pàg. 7.
RADIODIFUSIO, a la pàg. 10.
L'ARTICLE DE J. TORRES I CAPRARA, a la pàg. 11.
LA POLITICA A HOLLYWOOD, a la pàg. 11.
LES COMARQUES CATALANES a la pàg. 12.
INFORMACIO DE MADRID, a la pàg. 13.
INFORMACIO D'ESTRANGER, a la pàg. 15.
ELS ESPORTS, a la pàg. 16.
LA DONA I LA LLAR, a la pàg. 18.
EL TEATRE I EL CINEMA, a la pàg. 19.

LES EMISSIONS DE "LA PUBLICITAT"

LA MITJA HORA SETMANAL DE COMUNICACIO RADIOFONICA

Demà, dilluns, a les vuit del vespre, pel micròfon instal·lat a la Redacció de LA PUBLICITAT i a través de l'Emissora E A J - 1, Ràdio Barcelona, el col·laborador E. F. Qual parlarà de

LES EXCAVACIONS D'EMPURIES

i el redactor A. Artís llegirà un fragment del llibre de Henri de Montfreid

CAP A LES TERRES HOSTILS D'ABISSINIA

que LA PUBLICITAT començarà a publicar com a fulletó aquesta setmana.

Els primers companys que trobem ens conten el que ha succeït. Al migdia, Lluís Companys, junt amb Amadeu Aragay, s'nan fet amos de l'Alcaldia. El senyor Martínez Domingo —alcalde accidental, en absència del comte de Guell—, oferí alguna resistència formulària:

—Jo no puc lliurar la vara sense tenir ordre per fer-ho. Ara, si vosaltres us la voleu prendre per la força...

L'escena es desenrotlla al saló de l'Alcaldia. La vara, símbol de l'autoritat municipal, està posada damunt la taula. Un moment de dubte. Finalment, Aragay agafa la vara i la posa a les mans de Companys:

—Té, Lluís. Ja ets alcalde.

—I en Martínez Domingo:

—Perfectament, senyors. I com a ciutadà, em teniu a les vostres ordres...

Poc després, el senyor Macià es presenta a la Diputació. El senyor Maluquer, president de la casa, oposa moltes resistències a bandonar el càrrec.

—He estat elegit pels diputats i no abandonaré aquest lloc, com no sigui per la força.

Macià tingué un gest de gran senyor. Posà la mà, suaument, a l'espatlla del vell president:

—En teniu prou amb això?

Moments després, la República Catalana era proclamada des dels balcons de l'Ajuntament i la Diputació. A baix, a la plaça, hi havia, escassament, una cinquantena de persones, bona part de les quals eren els taxistes que tenen para en aquell lloc.

*

Quan vàrem entrar a la Casa de la Ciutat eren les cinc de la tarda. Al saló d'una de les tinències d'Alcaldia dinaren els protagonistes de la meravellosa aventura. Macià presidia la gran taula. A les seves vores seien els senyors Companys, Gassol, Casanoves, Comes, Aiguader, Lluhí... Jo no havia vist mai el senyor Francesc Macià. I ara el tenia allà, a quatre passes, vestit de gris. Se'l veia serè, tranquil, inalterable. A més a més dels que menjaven, moltra altra gent havia entrat a la sala, però un gran silenci presidia aquell dinar modest, improvisat damunt d'unes taules d'oficina.

Uns moments més tard, arriba una comissió d'Acció Catalana, que es vénen a posar al servei de l'home que acabava de proclamar la República de Catalunya. Macià i Bofill i Mates es fan una gran abraçada. Mentrestant, a fora, a la plaça, el poble no para de cantar, d'aplaudir els oradors espontanis que sorgeixen de totes bandes. Un camió, carregat d'atuells, s'obre pas, dificultosament, entre la multitud. Porten els aparells per a la instal·lació d'altaveus als balcons dels edificis oficials.

També el Saló de Cent està abarrotat de públic. Hom espera pacientment la proclamació dels nous consellers municipals. Ningú no es vol deixar perdre aquest moment històric. Ara apareix un militar, que alguns porten en triomf. Va vestit de gran gala, carregat de creus, de faixes i de medalles: és el general López-Ochoa que ve a posar-se a les ordres de Macià. Aquest l'enviarà a Capitania, a substituir el general Despujol, que encara continua en el càrrec.

Els fets se succeeixen a una velocitat vertiginosa. Ara resulta que l'Emiliano Iglesias també ha donat un cop pel seu compte i s'ha fet amo del Govern civil. Fins al vespre. Companys no arribarà a expulsar-lo. Arriba la notícia que una manifestació ha anat a la Model i ha alliberat tots els presos. Moments d'angoixa. ¿Què passarà?

L'Avi venerable, una mica corbat sota el pes de tanta glòria, va a instal·lar-se a la presidència del Palau de la Generalitat.

*

Mentre al Saló de Cent és proclamat el nou Ajuntament de Barcelona, des d'un dels balcons de la Generalitat Carrasco i Formiguera s'adreça al poble:

—Tenim notícies recents de Madrid. El botxí de Catalunya ja és fora!

(No era pas veritat. El rei no abandonà Madrid fins algunes hores més tard). La notícia és rebuda amb una explosió d'alegria. Voleien banderes, barrets i mocadors. Visca Catalunya! Visca la República!

Els oradors se succeeixen als balcons de la Generalitat i l'Ajuntament, mentre a dintre els edificis uns homes, retuts de fatiga i d'emoció, improvisen les primeres mesures per a garantir la vida de la naixent República.

Tornem cap a la Rambla. Tot Barcelona és al carrer. Tot son cants, visques i banderes. Els tramvies han perdut llur forma sota el raim humà que els ha pes per assalt. La gent s'abracen els uns als altres. A les terasses dels cafès, dintre dels bars i els restaurants, tothom és a peu dret. I més cançons, i crits i barrets enlaire. I la manifestació vibrant, única, inoblidable, s'escampa per tot Barcelona. La fantasia dels reclams lluminosos es barreja i es confon amb aquesta orgia de color; i els clàxons dels autos i els crits de la multitud... Fins a les estrelles, immòbils al cel, deu arribar el panteix d'oquesta Catalunya renaixent!

*

...I encara no havíem viscut l'emoció més profunda que ens reservava la jornada. Fou a la nit, a tres quarts de dues. Érem en una de les finestres de la Casa de la Ciutat. La Plaça de Sant Jaume era, si és possible, més plena que mai. En aquest moment, el so vibrant de les trompetes dels soldats talla l'aire de la nit. Pausadament, la tropa s'obre pas entre la multitud fins a situar-se sota el balcó central del Palau de la Generalitat. Es fa un silenci imponent. D'un sol gest, tothom es descobreix. I sola, clara, neta, la veu d'un oficial que llegeix —en català!— la proclamació de la República de Catalunya.

Una esgarrifança d'emoció ha esvaït la gentada. I ara ve un silenci més profund encara. Hom diria que se sent el bategar de tots els cors Macià va a parlar...

—Fa vint-i-cinc anys de la meva vida que treballo per arribar a aquest moment...

Dintre la penombra en què està submergida la plaça, la veu del President de Catalunya sembla una veu de l'altre món.

JOSEP MARIA PLANES

SOLDADURA PER L'ARC ELÈCTRIC I SOLDADURA AUTÒGENA (Oxi-acetilínica)
PERE PEYRON
Especialitat en soldadures a Blocs, Càrters, Cigonyals, Culates i altres peces - Maquinària en general
MARINA, 148 150 ✱ BARCELONA ✱ TELEFON 50272

Víctor Sammarini
COMPRA D'AUTOS VELLS PER A FERRO VELL
Nàpols, 294 ★ BARCELONA ★ Telèfon 52688

Aigua Oxigenada
DOCTOR VINYALS
... rica en oxigen - La preferida en Clíniques i a totes les llars
Producció dels Laboratoris del Dr. VINYALS, de Barcelona
Despatx: DIPUTACIO, 239 ★ TELEFON 21935

J. Martí Farreres
ADVOCAT
Plaça de Cots, 22, segon
Telèfon 1978 MANRESA

PROJECTES I PRESSUPOSTOS GRATIS
JAUME PI
MESTRE D'OBRES
Constructor de la Plaça Sagrat Cor, de Sant Just Desvern
Carretera de Pi i Margall, 51 ✱ Telèfon 103
SANT JUST DESVERN

HOTEL PROVIDENCIA ★ RESTAURANT
JAUME MASIP
Habitacions amb aigua corrent - Cambra de bany
Calefacció central
Davant la platja. Junt a l'estació i Capella de Nostra Dona del Carme
TELEFON 17 CALDETES

PROPIETARIS DE SOLARS
EDIFIQUEU-LOS! Ara no pagareu permisos, i amb un 6'50 per 100 d'interès i amortització, tot comprès, podreu pagar el 50 per 100 del cost de les obres
BASART - Diagonal, 341, pral., primera

Josep Salvador Porta
OLIS I SABONS ✱ Servei acurat a domicili
Colomines, 6 - Tel. 21432 - Plaça Sant Agustí Vell, 9
TELEFON 14046 BARCELONA

Antoni Garrigosa Perelló
Subministrament de sorres, graves i gravetes
AGRAMUNT, 13 TELEFON 28
SANT BOI

Francesc Tarrasco
Vins, Olis, Xampanys i Licors de totes marques
Se serveix a domicili
CALDERS, 8 - BARCELONA - Telèfon 17656

Tintoreria FIGUERAS
PI I MARGALL, 45 SANT BOI

EL METGE DEL CALÇAT
RAMON GARCIA
Reparació a màquina de tota mena de calçat segons els procediments més moderns. - Calçat a mida
CARRER DE CLARIS, 32 (Junt Granvia) - BARCELONA

ANTONI FONTANALS SERRACLARA
AGENCIA DE DUANES
Li és plaent d'oferir el seu nou domicili:
Via Laietana, 24 bis, pral., 2.ª -- Telèfon 15067
BARCELONA

Declaracions del senyor Manuel Azaña

Sobre la reforma de la Constitució, la dissolució de les Corts i la darrera crisi

Reproduïm de "Política" les declaracions fetes pel senyor Manuel Azaña a un redactor d'aquell setmanari.

"El propósito dominante en la política, desde hace meses —comienza diciendo el señor Azaña—, es conservar las Cortes hasta diciembre. En tal fecha, las Cortes, con la mitad más uno de sus votos, podrán acordar la reforma de la Constitución y quedar disueltas en el acto, sin decreto presidencial. Este propósito, al que se han sacrificado demasiadas cosas, ofrece a quienes lo mantienen dos ventajas principales: iniciar y encauzar la reforma constitucional en un sentido que, para entendernos, llamaremos conservador; y no consumir en un segundo decreto de disolución la prerrogativa del jefe del Estado.

—¿Qué opinan los republicanos de izquierda sobre el intento revisionista?

—Nosotros nos oponemos a la reforma constitucional. Cuando se habla de los defectos orgánicos de la Constitución del 31, se apunta en realidad contra su contenido político, que es, para nosotros, esencial en la República, y hemos de mantenerlo y defenderlo. Alegar que estas o las otras instituciones del régimen no funcionan con plena facilidad y eficacia (todas han funcionado bien cuando se ha querido y se ha sabido hacerlo) es un pretexto de poca fuerza para abrir un nuevo período constituyente. La Constitución no se votó para someterla a una experimentación personal, sino para cumplirla todos en su espíritu y en su letra, y partiendo de ahí, realizar la gran obra que la República tiene solamente iniciada. Los proyectos actuales, de los que solamente tengo referencias confusas, me han causado asombro, por sus fuentes. Y un asombro igual, porque mayor es imposible, que los adopte ninguno de los partidos republicanos que votaron la Constitución, cuando ni entonces ni después han discrepado públicamente de ella.

"Es una imprudencia remover de nuevo las bases constitucionales del régimen, justamente cuando el país tiene sobre sí problemas agobiantes, de otro tipo, que deberían absorber por mucho tiempo el esfuerzo de todos. No comprendo cómo puede haber gobernantes republicanos de tan poca paciencia que se lancen a la ligera a promover unas elecciones constituyentes por el solo gusto de suprimir en la Constitución lo que contradice una convicción puramente personal. El criterio que presidió en su redacción y discusión fué precisamente el contrario. ¿Será que tienen la seguridad de que el sufragio nos daría otra Cámara como ésta de ahora, y que, debajo de reformas puramente adjetivas, cambiaría profundamente el sentido político de la Constitución? Si quienes promueven la reforma compartiesen esa seguridad o esa esperanza, no estarían en su deber de republicanos exponiendo los fundamentos del régimen a las resoluciones de unas Cortes semejantes a las actuales. Todo hace suponer que esa esperanza fallará, y que el sufragio, en condiciones normales, elegirá otro Parlamento muy distinto. Aun en este caso, aunque en las Cortes futuras hubiese una aplastante mayoría de izquierda, me parecería mal acometer la reforma de la Constitución. Lo que no ocurrió en las primeras Cortes Constituyentes, podría ocurrir en estas segundas con que se nos amaga. Abierta esa exclusa, quizá no fuera fácil cerrarla. Es preferible, por la República y por el país, un mediano asiento, pero relativamente duradero, a ponernos periódicamente bajo las sugestiones del mal humor, a dar volteretas sobre lo desconocido.

—¿Qué ocurriría si las Cortes actuales tomasen la iniciativa de la revisión?

—La otra ventaja que para los promotores de la reforma constitucional ofrece la disolución voluntaria de estas Cortes, en diciembre próximo, consiste en preservar la facultad presidencial que solamente alcanza a disolver dos Parlamentos en todo el tiempo que dura el cargo. Si estas Cortes fuesen disueltas por decreto, las siguientes, sobre cuyo probable color político cada cual hará los pronósticos que sus preferencias le dicten, ya no podrían serlo hasta fines de 1937, cuando normalmente habrán de elegir otro presidente de la República. Obtenida la disolución automática de las Cortes actuales, que va aneja al acuerdo de revisar la Constitución, la prerrogativa que ahora no se gastase quedaría utilizable y pendiente sobre sus sucesoras. Se estima que, de este modo, el régimen se libraría de un posible atranco. La cuestión tiene un aspecto doctrinal, en cuanto se trata de interpretar un texto de la Constitución, y un valor político. Sumidos el uno en el otro, ambos creo que están resueltos por un antecedente parlamentario, generalmente desconocido u olvidado. No falta quien opine que, en la limitación de la prerrogativa presidencial, no debe contarse el decreto que disolvió las Cortes Constituyentes. Diga cada cual lo que quiera, parece importante recordar lo que opinaban las Constituyentes mismas. Pocos días antes de votarse la Constitución, cuando, por tanto, aún no se había elegido Presidente de la República y gobernaba el segundo Gobierno provisional, que yo presidía, fué examinado este asunto. La opinión dominante, creo que unánime, en los partidos republicanos, era la de que, según el texto constitucional, el decreto de disolución de las Constituyentes, cuando se diese, era uno de los dos que el presidente futuro podría dictar. Entonces cundía la opinión, desmentida por los hechos, de que las Cortes serían disueltas en seguida, y se estimaba que, para todo un período presidencial de seis años, era tal vez excesiva limitación la de no poder promulgar más que otro decreto de disolución. Para salir al paso de la dificultad, se presentó a las Cortes, por iniciativa mía y con anuencia de otros políticos, un texto de "artículo adicional" a la Constitución, según el que la disolución de las Constituyentes no se tendría en cuenta para los efectos de aquella limitación. Autorizaban la propuesta diputados de diversos grupos, y creo recordar que el primer firmante era el diputado por Granada, señor Santa Cruz. Por causas que ignoro, la Comisión no llegó a dar dictamen y las cosas quedaron en tal estado. Pero que el Parlamento autor de la Constitución creyese necesario un "artículo adicional" para suspender la aplicación de su propio texto a la disolución más próxima y primera, prueba, a mi parecer, cuál es su auténtico y recto significado. De todos modos, por muchas dudas que ahora se propongan sobre el asunto, una cosa me parece indiscutible: que no es el Poder ejecutivo, en las distintas funciones en que interviene al promulgar y refrendar un decreto de disolución, el llamado a decidir por su propia autoridad hasta dónde llegan sus facultades en ese punto, ni a resolver sobre un texto dudoso de la Constitución, en el caso de que fuera dudoso, y menos aún si atañe al límite de sus atribuciones.

—Pero, ¿no se ha modificado la situación después de la crisis?

—Ha podido parecer que todas estas cuestiones habían quedado suprimidas en virtud de la última crisis. Dislocados y enojados los grupos de la mayoría; formado un Ministerio que, por sí solo, no tiene votos para sostenerse en las Cortes, ha sido anunciada fulminantemente por unos, esperada jubilosamente por otros, la derrota del Ministerio en cuanto se asome al salón de sesiones y la disolución inmediata. Sin quitar ni poner nada en la cólera de los unos, que me parece demasiado inexperta, ni en el júbilo de los otros, también demasiado candoroso, es lícito pensar que acaso no estemos tan abocados como se cree a la escena final. Usted sabe que yo no estoy ni he estado nunca en el secreto de los pensamientos políticos de nadie. Es mejor así, y cuando uno se equivoque, se equivoca, al menos, por su propia cuenta. La crisis, a mi entender, no ha resuelto nada, y estamos en una espera. No parece verosímil que el Gobierno vaya a las Cortes tal como está. Se hacen todos los esfuerzos imaginables para una compostura. Es posible que lleguen a colmo. No pierda usted de vista lo que le dejo dicho al comienzo de esta conversación."

SASTRERIA ★ CONFECCIONS ★ GORRISTERIA
CAMISERIA ★ MOBLES
Magatzems EL SOL
Successors de F. Mulet, S. en C.
Raval Santa Anna, 23, 25 i 27 -- REUS -- Telèfon 547-R

Alfred Sanahuja
ADVOCAT
Divorcis, plets, causes - Hores de visita de 5 a 8
RONDA DE SANT PERE, 30, pral. -- TELEFON 24902
BARCELONA

Joan Amat Juárez
ASSEGURANCES
Incendis - Accidents - Responsabilitat civil
Aprestos i Acabats
SANT MIQUEL, 28 -- TELEFON 2090
MANRESA

Construcció de Maquinària Tèxtil
Especialitats per a Filatura de llana
Aprestos i acabats
Josep Roumens
Successor de Joan Abelló
Sant Quirze, 44 - Telèfon 2239 - TERRASSA

RECTIFICADORA & CONSTRUCCIONS
Pere Buxeda Font
Ofereix als tallers que vulguin provar-lo, un pistó d'enginyeria, que no ofereix dubtes, perquè és indeformable, elàstic i lleuger; és per això que dura. Podeu sol·licitar-ho durant el mes de l'Exposició de l'Automòbil. FRIGOSOR posseeix màxima qualitat i garantia perpètua, per la seva vella experiència. Una prova us satisfarà
Preu de propaganda: Citroen C - 4
Bloc rectificat amb 4 grups pistons FRIGOSOR, 200 ptes.
VISITEU L'STAND NUM. 74
de l'Exposició de l'Automòbil
Diputació, 153 Telèfon 33287

D. FERRER ROTLLAN
MOLLES ESPIRALS I ESPECIALS
Pujades, 19 BARCELONA Telèfon 54042

PERE LIFANTE
FLECA - Pa de Viena - Servei a domicili
Arc de Sant Silvestre, 3 - Telèfon 21377 - BARCELONA

REPARTIMENTS
ARCOS
RONDA DE SANT PERE, 6 - TELEFON 16339 - BARCELONA

Ignasi Cànovas
LAPIDARI EN PEDRES PRECIOSES
CARRER DE MILANS, 2 - BARCELONA - TELEFON 22811

AGENCIA J. MARTINEZ TRANSPORTS I CONSIGNACIONS
Aragó, núm. 273 - Telèfon 81899
Servei diari a les principals capitals d'Espanya i Catalunya
CONSULTEU TARIFES BARCELONA

KURT LAUDEL
PERRUQUER DE LES DAMES ELEGANTS
RAMBLA CATALUNYA, 13 TELEFON 22256
Els seus pentinats denoten modernitat i distinció

PERFUMERIA - BISUTERIA "GIRASOL"
MARIA COMPANYS
DARRERES NOVETATS EN BISUTERIA
Perfumeria nacional i estrangera a granel
CLARIS, 42 BARCELONA

DOLCERIA MONTSERRAT
NOU DE LA RAMBLA, 31 TELEFON 12608
Dolços de qualitat. -- Padrins: les millors MONES i ramillets per a obsequiar els vostres néts i fillols.
"NEGRITOS" de la Sort. - Obert tota la nit
CONFITERIA MONTSERRAT
ANTONI ESCALER ★ Nou de la Rambla, 31

AL CAP DE QUATRE ANYS...

Diverses personalitats catalanes parlen de l'evolució de la República i de la futura política catalana

¿Què penseu de l'evolució de la República del 14 d'abril?

¿Com veieu la política catalana futura?

Aquestes són les dues preguntes que hem cregut oportú de formular a diverses personalitats representatives de la nostra terra.

El lector trobarà a continuació les respostes amb què els senyors August Pi i Sunyer, Joan Moles, Gabriel Alomar, Carles Pi i Sunyer, J. Roig i Bergadà, Dr. Pere Bosch i Gimpera, Manuel Carrasco i Formiguera, J. Serrat i Bonastre i Josep Terradelles han volgut afavorir-nos:

El Dr. August Pi i Sunyer

"Les característiques dels primers anys de la República foren: claredat, seriositat i honestedat."

—En proclamar-se la República del 14 d'abril s'establiren mètodes nous de govern, perquè alguna cosa havia canviat. Les característiques dels primers anys de República foren: claredat, seriositat i honestedat. Es cometeren errors —¿podia pensar algú que altra cosa fos possible?— més, amb tot, la nostra vida pública entrava per camins que ens havien de portar a la renovació de tant de temps esperada.

No s'havia fet, però, la revolució. La gran massa dispersa i feudalitzada: el pes mort d'una classe mitjana ignorant i sobre la qual pesaven segles d'ineducació política, etc., foren pasta malleable entre les mans dels polítics de vell estil.

"Catalunya, en les properes eleccions exposarà clarament el que com a poble exigeix el seu decòrum."

—L'aspecte de la política catalana autoritza els optimismes. Als motius que haurien de moure els espanyols en general, s'hi ajunten motius particulars per als catalans: la defensa de la catalanitat. Aquesta defensa és un mòbil profund al qual difícilment els catalans se sostrauen. Els catalans, fins instintivament, se sumaran —i s'han sumat sempre— a aquells moviments polítics que responguin a allò que exigeix el decòrum de Catalunya. ¡Ja sentirem parlar el poble quan vinguin les eleccions!

El Sr. Joan Moles i Ormella

"Hem d'alliberar la jove República de les deformacions que li han produït les pressions d'una i altra banda."

★ Crec que la República del 14 d'abril, que va ésser acollida amb [illegible] fe a totes les terres d'Espanya, ha de reviure després dels vaivens que ha passat i passa, si tots els que la sentim intensament, i per aconseguir-la havem treballat tota la vida, procurem alliberar-la de deformacions que li han produït les pressions que ha sofert d'una i d'altra banda.

Com totes les coses tendres, té forta vitalitat i defenses orgàniques magnífiques, però no se la pot sotmetre a suportar un pes desproporcionat a la seva resistència infantívola. Per això creiem missió principalíssima i delicada, que correspon als republicans, la seva guarda primorosa, que la protegeixi [illegible] d'aquelles tensions. Si així ho fem, si tenim [illegible] l'abnegació necessària per [illegible] l'esperança que no podien [illegible] d'intentar els extrems dels que, conscientment o inconscientment, la [illegible] i un perill per a la seva vida.

"Cal fer desaparèixer els recels que fomenten els elements interessats."

★ La veig mancada de perills. Les prevencions tradicionals [illegible] contra els nostres anhels, s'hi [illegible] ara les vacillacions d'alguns [illegible] que creuen més en perill els seus interessos materials en mans pròpies que en mans d'altres.

[illegible] procurar fer desaparèixer aquests [illegible] que fomenten els que veuen [illegible] el seu predomini amb l'ajut [illegible] que no l'assoliran [illegible] per propis mereixements [illegible] casa nostra.

[illegible] els recels desapareixeran més [illegible] amb fets exemplars que amb [illegible] estridents.

El Sr. Gabriel Alomar

"La República del 14 d'abril era una forta lliçó de civilitat oferta al món torturat i vacillant pel retop de la guerra."

★ La República visqué per un moment d'exultació collectiva. Aquella fou com una gran apoteosi del [illegible] la Pàtria. Si es pot dir que res [illegible] un moment revolucionari [illegible] fos incorrent, és perquè Espanya va improvisar-se, tot d'un cop, [illegible] sistema polític superior a les capacitats evolutives del país.

[illegible] el període de descens que hem [illegible] després, correspon a l'estona [illegible] per adaptar el país al seu règim. Les forces d'impulsió i avançada [illegible] esclataren el 14 d'abril han lluitat [illegible] les forces de reacció i defensa atuïdes per la sorpresa de 1931.

Ara ens trobem en un moment depressiu, en què sota les fórmules republicanes, la vella Espanya ha represes les seves posicions, amb una violència corresponent a la revenja del cop sofert.

Qui guanyarà? Aquesta és la gran qüestió que es planteja davant el nostre poble. ¿Guanyarà la vella matèria o triomfarà el novell esperit? Les dificultats són grans, però l'esforç serà més benemèrit.

La República del 14 d'Abril era, no ja una aclimatació d'Espanya a l'occidentalisme europeu, sinó una forta lliçó de civilitat oferta al món, al món encara torturat i vacillant pel retop de la guerra. Aqueixa gran representació espiritual és el que més dol haver perdut.

"El lema dels catalans haurà d'ésser: unitat en els ideals; comunió en els esforços, i disciplina en els actes."

★ Precisament aqueixa gran representació espiritual de l'Espanya del 14 d'Abril davant Europa és el que jo desitjaria que poguéssim atribuir a Catalunya davant tot Espanya. Catalunya tingué un paper preponderant en l'adveniment de la República. La política catalana futura ha de procurar infondre novament en el cos d'Espanya l'esperit d'aquella jornada. Si en la lluita actual hi ha una significació de batalla entre agrarisme i ciutadanisme, és clar que correspon a Catalunya, tan cerebral, tan *capital*, una forta eficàcia.

Que totes les esquerres de Catalunya tinguin, doncs, el sentit del deure històric que els pertoca. El nostre lema hauria d'ésser: unitat en els ideals, comunió en els esforços, disciplina en els actes.

El Sr. Carles Pi i Sunyer

"...es tracta de retrocessos circumstancials i transitoris, durant els quals és precís no perdre la confiança que amb l'esforç de tots podrà recobrar-se el sentit inicial de la República."

★ La implantació d'un règim nou, si ha de representar, com voldríem que representés, un canvi profund, ha de provocar inevitablement, una gran quantitat de resistències i reaccions, que en un moment donat, i per a elles favorable, poden arribar a imposar-se, com ha succeït en el període que travessem. Són, però, molt sovint, retrocessos circumstancials i transitoris, davant dels quals cal no perdre la confiança que amb l'esforç de tots podrà recobrar-se el sentit inicial de la República, el que responia al gran anhel de millorament que li donà la força per a triomfar.

La qüestió té un abast amplíssim; no es tracta simplement del domini d'un o altre partit polític, és el donar compliment a l'afany de superació que vol valorar i dignificar la vida ciutadana. En el nostre concepte l'adveniment de la República és un fet històric en el qual no caben termes mitjos: o no representa res o ha de representar molt.

"Les esquerres catalanes han de tenir com a objectiu immediat el recobrament íntegre de l'Estatut."

★ Tinc el convenciment que quan es restableixi, per complet la normalitat, i sigui la voluntat popular la que compti, les esquerres catalanes, alliçonades i enfortides per l'etapa de govern i el període de recolliment, tornaran a regir els destins del nostre poble. Sóc, com sempre, partidari de la collaboració de les esquerres catalanes, ja darrerament iniciada; per això, en espera d'un lligam més estret en el moment que l'oportunitat ho faci propici, cal conservar la cordialitat en les relacions i la compenetració en els propòsits. Les esquerres catalanes hauran de treballar també en franca collaboració amb les esquerres espanyoles, per a retornar al seu veritable sentit la República.

Quant a la política catalana, les esquerres han de tenir com a objectiu immediat el recobrament íntegre de l'Estatut i un programa d'actuació en el qual, d'acord amb la nostra ideologia, es doni solució als problemes econòmics i socials plantejats avui amb tanta intensitat en el nostre poble com arreu del món.

El Sr. Josep Roig i Bergadà

"La República del 14 d'abril revela rectitud de propòsits en els homes que la portaren"

—En política, com en tots els ordres de la vida, impera la llei de l'acció i de la reacció. Quan l'acció es desenrotlla amb gran intensitat, amb atrevits radicalismes i, sobretot, amb atropellada rapidesa, la reacció sol anar molt més lluny del que hom podia preveure. En aquest cas, la reacció no busca l'adaptació al mitjà dels progressos assolits, sinó la seva total i absoluta destrucció.

És aquest el nostre cas. L'obra immediata de la República del 14 d'abril revela rectitud de propòsits en els homes que la realitzaren, però denuncia, també, una notòria manca d'experiència.

Les collectivitats polítiques senten impaciències per la implantació de llurs ideals. Els governants no poden sentir-les quan aquestes impaciències puguin comprometre el seu èxit. Els homes de govern no han d'oblidar que tot el que es fa sense comptar amb el concurs del temps, el temps es complau a destruir-ho.

Els governants han de guiar-se per les lleis naturals. La naturalesa no fa un arbre en un dia, ni els arbres donen fruits en unes hores.

És per això que creiem més en l'eficàcia de l'evolució que no en la de la revolució.

És d'esperar que els republicans que professen idees avançades, quan tornin a governar, aprofitant les lliçons del passat, no prescindiran del factor temps per al desenvolupament de llur actuació.

"La defensa de l'autonomia es motiu de cessació d'hostilitats entre els partits polítics catalans."

—A Catalunya, com a tots els països de règim representatiu parlamentari, l'existència de partits, diferenciats per idearis diferents, és d'absoluta necessitat. Un sol partit, amb un sol programa, provocaria la mort del règim. La política esdevindria una pura farsa.

Els governants parlamentaris han de sentir constantment l'esperonada de la contradicció i suportar el control de les oposicions.

El parlamentarisme és un règim de combat.

Però aquest sentit combatiu del règim no priva que en certs moments excepcionals, en els quals els interessos suprems del país es veuen greument compromesos, els partits en pugna no suspenguin temporalment llurs hostilitats i pactin una treva per defensar millor i tots plegats aquells interessos.

La defensa de l'autonomia és un motiu justificadíssim per l'acord d'aquesta treva.

¿No val aquesta defensa el sacrifici temporal de les pugnes partidistes?

El Dr. Bosch i Gimpera

"El grup representatiu de la ficció ha pretès suplantar la veritable Espanya."

—Imaginaríem la història d'Espanya com una lluita secular en la qual a l'evolució natural dels seus pobles s'interfereixen elements aliens, conquistadors forasters, influències pertorbadores de corrents culturals incongruents amb el veritable esperit del país, dominis polítics o burocràtics que l'ofeguen i el desvien de la seva natural trajectòria. Així ha estat possible identificar Espanya amb una idea, amb una classe, amb una dinastia o amb una aventura. I el grup representatiu de la ficció que ha pretès suplantar la veritable Espanya, ha arrossegat un gran nombre de pretorians, de clients o de paràsits que l'han recolzat i s'han constituït en directors, monopolitzant el patriotisme. Fora d'aquest cercle artificial, tota altra cosa, sovint el veritable poble, no compta, i qui protesta de la suplantació és considerat com un heterodox o com un apestat. Podria i hauria d'intentar-se una nova visió del procés històric d'Espanya, des de la colonització romana a la borbònica, en la qual arribaríem a resultats sorprenents i ens explicaríem el perquè de moltes crisis de la vida espanyola.

La República del 14 d'Abril representava un dels moments històrics en què cau la disfressa sobreposada i en què es manifesta a la llum espontàniament el que és Espanya, amb la seva immensa riquesa de matisos de glorioses possibilitats. Una febre de restauració dels valors essencials va fer vibrar tots els seus pobles i va intentar una organització més natural, més justa, amb una visió totalitària d'Espanya que agrupés lliurement els seus pobles i els unís amb lligams més ferms que la coacció o la retòrica, i que, amb la llibertat dels pobles, assegurés també la llibertat dels homes i la incorporació a la tasca collectiva de tots els seus nuclis i de tots els seus estaments. Per primera vegada s'atacaven a fons molts problemes vitals i —diguem-ho també— per primera vegada s'intentà seriosament una política cultural que no volgués crear tan sols cossos de funcionaris o consolidar privilegis, sinó que tendís a organitzar una tasca de veritable educació popular i a crear les seleccions naturals de l'esperit i veritables nuclis de cultura superior.

Evidentment, tot això s'ha aturat i sembla que anem a refer l'altra Espanya, la sobreposada, que la República no ha tingut prou força per desarrelar.

Cal que, per sobre l'esperit de partit, per sobre la crítica de coses singulars, àdhuc referint-se a problemes vitals però que poden comprometre la República, tots els que la senten com l'expressió de la veritable Espanya, treballin per refer-la i per tornar-la a encarrilar. Tenim fe en l'esdevenidor i en què això serà possible: malgrat tot, els pobles hispànics han fet camí i estan dotats d'una extraordinària vitalitat. No és ja possible que de manera durable les oligarquies puguin tornar a ofegar l'energia del país, i ja hem vist que després de molts mesos no han aconseguit sinó aturar l'impuls, però no desviar-lo cap a altres viaranys ni consolidar un nou domini.

"Cap poble espanyol no pot pretendre ésser l'aglutinant d'una superior unitat."

—Igualment tenim fe en l'esdevenidor de Catalunya. De tots els pobles d'Espanya, és el de major sensibilitat collectiva, de major esperit de ciutadania, de personalitat més ferma i animada per una cultura en plena florida.

També a nosaltres ens cal oblidar episodis i anar tots a la una per reconquerir els nostres drets i estructurar la Catalunya futura. Cal, a més, que pensem en la necessitat de fer comprendre als altres pobles germans d'Espanya que el nostre problema no és massa diferent del seu: Espanya no serà gran i gloriosa si no sap vigoritzar la seva saba ancestral i constituir-se com una fraternal unió de pobles lliures que cada vegada accentuï més la seva personalitat i que no recelin els uns dels altres ni tractin d'establir hegemonies que han passat per a no tornar més. Cap poble espanyol pot pretendre seriosament ésser l'aglutinant d'una superior unitat i menys imposar la seva personalitat o la seva cultura als altres.

I mentre aquest ideal de llibertat i de respecte no el sentin tots, no estarem segurs que l'Estat, que hauria d'ésser-ne la garantia, no sigui, com ho ha estat constantment, un perill per les nostres llibertats i per l'avinença amb els altres.

El Sr. Manuel Carrasco i Formiguera

"És inexacte en absolut que la República del 14 d'abril tingués un sentit sectari i partidista."

—Cal desfer el tòpic format entorn de les essències del 14 d'abril; no hi ha dubte que malauradament s'han esbravat. Per això és inexacte, en absolut, que la República del 14 d'abril tingués el sentit sectari i partidista d'aquells que a cada moment clamen per retrobar aquell esperit.

Els que tenim com altíssim honor haver intervingut en la preparació d'aquella jornada memorable, ens repugna i revolta veure actualment la República a mercè de sectors polítics que res no tenen de republicans. Però no podem tampoc oblidar, que els primers responsables del desastre són els polítics d'esquerra, que trepitjant l'esperit del 14 d'abril, portaren la discòrdia i provocaren la reacció dels monarquitzants.

Recordem també que, durant el 14 d'abril del 1931, durant la revolució del desembre del 1930, els que portaren la República no foren les esquerres soles, sinó tots plegats.

Ningú que conegui la història interna del canvi de règim, no pot negar la part important i decisiva que el sector de dreta i concretament la gestió personal d'Alcalá Zamora i de Miquel Maura, tingueren en l'èxit del moviment revolucionari.

El 14 d'abril ajuntava l'esforç de tots. El que el meu modest nom, per exemple, pogués anar en una candidatura al costat del del senyor Puig d'Asprer o del del senyor Santaló, volia dir alguna cosa; i el mateix que significava el fet, que un catòlic practicant, com ho és l'actual President de la República, anés en candidatura amb el senyor Largo Caballero...

El 14 d'abril fou l'abrandament democràtic d'un poble, empès per un ideal de llibertat i de justícia, que agermanava totes les tendències; com també els primers a trencar aquell esperit foren els polítics d'esquerra que desoïren les lleials advertències que els fèiem els republicans.

El 28 de febrer del 1933 a les Corts Constituents, en una intervenció en el debat de la llei de Congregacions religioses, vaig anunciar i preveure la reacció violenta de la qual els monarquitzants havien d'aprofitar-se; dissortadament els fets m'han donat la raó.

Tornem a l'esperit del 14 d'abril? Enhorabona! Però a l'esperit de germanor, de tolerància i de convivença. A aquell esperit que plasmava el primer Govern provisional, i l'Estatut per ell promulgat. En un mot: a l'esperit que feia compatible l'actuació conjunta i harmònica de dretes i d'esquerres, des dels socialistes fins als demòcrates cristians. En canvi rebutgem per sempre el partidisme sectari que, com ha ensorrat Catalunya pot arribar a privar-nos de les migrades institucions democràtiques que —almenys en ordre teòric— encara ens queden.

—La veig molt confusa perquè és, certament, desencoratjador el contemplar els sectors polítics catalans, sotmesos a impulsos i reaccions completament aliens als interessos fonamentals de la nostra Pàtria.

Una política essencialment catalana és encara inèdita en absolut.

Els sectors de dreta sols pensen en la competència que pugui fer-los la Ceda, en la manera de entrebancar-la, i en la forma d'introduir-se i participar en aquest monstruós conglomerat de radicals i dretistes que aspira encara a aprofitar-se d'un Parlament el qual, com que ja va néixer mort, res no pot fer de profit.

"L'única salvació possible ha de cercar-se en la unió dels catalans."

—Per altra banda, els catalans d'esquerra ho confien i esperen tot d'una possible reacció esquerrana... A Espanya, reincidint en el funest error de sempre de supeditar les qüestions del nostre país en les incidències polítiques del centre.

¡Ja és prou que no sapiguem ésser majors d'edat! ¡Que no comprenguem que l'única salvació possible ha de cercar-se en la unió dels catalans, en aquella unió prou forta per a plantar cara als enemics de l'altre cantó, que són i seran sempre enemics tant si porten un vestit de dreta com si s'abillen d'esquerrans!!

El Sr. Josep Serrat Bonastre

"Cal evitar que l'extremisme d'esquerra es passi a la indesitjable dictadura."

—Lamentable segons el meu punt de vista. La República va començar amb extremismes un xic primitius i carrinclons, bons únicament per a satisfer masses cridaneres. Això provocà una reacció molt desagradable en tots aquells que sentim el liberalisme i que en aquells extremismes veiem l'amenaça del feixisme (feixisme tartarinesc).

L'espectacle és el d'una República balcànica o bàltica: tot plegat dóna la impressió que de l'extremisme esquerrà s'ha de passar a la indesitjable dictadura.

Camins a seguir?

Són difícils d'assenyalar. Seria, però, de desitjar, en matèria social, que les dretes social-cristianes i les esquerres socialitzants arribessin a un acord que portés la tranquillitat al camp mitjançant la fixació de jornals suficients i amb tendència a fer petits propietaris.

Un aprofitament racional de les obres de regadiu contindria l'absentisme i reduiria, per tant, el nombre dels sense feina.

Per altra banda, una entesa per a la indústria acabaria amb el retraïment dels capitals. És clar, però, que per això cal que a l'obrer no se l'exciti contra el patró fent-li demanar nicieses, com ara la de la setmana de les quaranta-quatre hores.

"Cal lluitar per aconseguir el màximum en matèria d'autonomia."

—Aconseguida a Catalunya la pau social, tot allò altre vindria sol. A casa nostra la qüestió religiosa no excita la gent com passa a la resta de la Península; el català, generalment, és indiferent.

Cal, de totes maneres, lluitar pel màximum d'autonomia, particularment en matèria d'hisenda i de cultura. L'ordre públic, amb franquesa, més val que ens l'administrin de fora.

El Sr. Josep Terradelles

"L'evolució de la República és una conseqüència de l'actuació directa de les altes jerarquies."

—L'evolució de la República és una natural conseqüència de l'actuació directa i personal de les altes jerarquies, la intromissió de les quals portà la desmoralització de tots els partits d'esquerra.

Aquesta fou, jo crec, la principal causa per la qual la República i Catalunya cada dia anaren separant-se més de l'esperit del 14 d'abril. No cal dir que davant d'aquesta trista realitat tots els homes d'esquerra hem de propugnar cada dia més perquè aquell que vulgui governar sàpiga que té l'obligació de respondre en tots els moments dels seus actes i de les seves actituds, no escamotejant mai la responsabilitat que la seva actuació porti, per més alta que sigui la seva representació o jerarquia. Si ho fem així evitarem que siguin adulterats, com ara ho han estat, els ideals pels quals tantes vegades ha lluitat el nostre poble.

"Voldria que tots sabessin conviure amb una mica més de cordialitat que fins ara."

—La inestabilitat dels Governs; la confusió del seu pensament polític, confusió que mou tota la política del país, fa que el futur de la política catalana sigui, almenys per a mi, un xic difícil de preveure.

No obstant això jo crec que malgrat la política que puguin seguir els Governs com l'actual ha arribat un moment que Catalunya ja té prou experiència i personalitat per no deixar-se caure en l'engany de prometences irrealitzables, com també estic convençut que malgrat voler ressuscitar una política de tipus provincià els partits polítics essencialment catalans mantindran una gran preponderància dintre casa nostra.

Voldria, però, que una vegada restablerta la normalitat política tots els partits catalans, mantenint, com és natural, les seves doctrines i característiques, sabessin conviure amb una mica més de cordialitat que fins ara, pensant tots en la necessitat de portar pels camins de viabilitat aquells ideals de fer una gran Catalunya que cadascú dintre el seu camp polític ha propugnat.

Per a aconseguir això no cal dir que s'haurà de fer una política sincera i diàfana. És necessari rectificar moltes posicions. Els partits de dreta haurien de pensar i comprendre que la majoria del nostre poble té uns ideals d'esquerra ben definits, i que aquesta realitat els obliga a deixar de fer per sempre més l'actual política de despit i venjança.

Quant a les esquerres, que naturalment la seva futura actuació és la que més em preocupa, sento haver de dir que per ara tinc la sensació que el desig de rectificar actituds passades sembla més una habilitat que un deure. Durant aquests últims mesos tothom parla de la necessitat ineludible que els nacionalistes d'esquerra tinguem una unitat d'acció, un pensament polític ben definit, però fora algunes excepcions cada dia veiem que en lloc de claredat i de sinceritat tot són subtileses, eufòries infantils, confusionisme, matisacions, etc., i en el fons de tot això pressentim tota una política desgraciadament per a Catalunya massa coneguda.

No obstant, crec que el nostre poble sabrà reaccionar; és a dir, jo estic plenament convençut que vindrà un moment en què aquest s'imposarà i no permetrà la continuïtat d'unes orientacions que els homes d'esquerra no podem ni hem ara de judicar. Si es fa així, cosa que malgrat tot no dubto i desitjo de tot cor que es realitzi, em sento completament optimista quant al futur de les esquerres catalanes.

UN ANY PERDUT

En el camí que les democràcies catalanes emprengueren, a la caiguda de la Dictadura, el període començat la tardor passada, representarà, almenys, un any perdut. I ja podríem aconsolar-nos si la pèrdua de temps no esdevé una sensible reculada. Els senyals que cada dia es manifesten en el camp polític i social, més aviat ens ho fan témer.

De l'any 1930 ençà, vivíem, en aquest aspecte, en ple progrés. La campanya precursora del nou règim republicà, la implantació d'aquest i la constitució dels organismes fills de la voluntat popular, municipis, Generalitat i Parlament català, digui's el que es vulgui, significaven una millora ben apreciable en els costums i en la vida total de Catalunya. Semblava arribada l'hora de recollir el fruit de tantes generacions lliurades romànticament a la illusió i a l'apostolat.

Tot d'una s'és produït un estroncament. La propaganda dels nostres ideals, prohibida. La premsa liberal, intervinguda. Els representants del poble, foragitats del Municipi. La Generalitat, inexistent o reduïda a les funcions merament burocràtiques. El Parlament, suspès fins que altra cosa determinin les Corts espanyoles.

Qualsevol, davant d'aquest panorama punyent que la realitat ens mostra, no fóra capaç d'endevinar que avui fa quatre anys es proclamà la República i amb ella el recobrament de la llibertat catalana.

I bé: sense corporacions, sense llibertats, sense representació parlamentària, perduda l'anyada que, com al camp, començà en l'època tardoral, la nostra terra no perdrà pas la seva vitalitat. Caldrà només que l'assaoni la pluja benefactora i els raigs del sol fecundin les llavors que hi tenim sembrades.

Tan bon punt el nostre poble pugui exercir els drets que la Constitució li reconeix i mostri la seva voluntat sobirana, floriran de nou les llibertats i es refaran els municipis i les institucions nacionals ocuparan altra vegada el lloc que els correspon.

El temps passa de pressa en la vida dels homes. En el camí dels pobles un any és una engruna insignificant.

PERE LLORET

Llegiu LA PUBLICITAT
Propagueu-la!

L'obra de les Corts de la República

Si enfrontem l'actuació de les Corts Constituents amb la de les primeres Corts ordinàries del règim, la comparació és absolutament desfavorable per a les darreres. Ni en l'elevació del to, ni el valor de l'obra realitzada les Corts actuals tenen comparació amb les Constituents.

Aquestes, com més temps passi, més grans les veurem. Quant a elevació en el to dels debats res no tenen a envejar a aquelles altres Constituents, on els Castelar i els Manterola van arribar a sublimitats oratòries en la qüestió religiosa. Recordeu sobre la mateixa qüestió en les Constituents de la segona República el discurs de Fernando de los Ríos pronunciat en discutir-se la Constitució; i el discurs de Fernando Valera pronunciat en discutir-se la Llei de Congregacions religioses. En un altre ordre de matèries, no té parió el discurs pronunciat per Manuel Azaña en el debat de totalitat de l'Estatut de Catalunya.

Quant a la fecunditat de l'obra legislativa de les Constituents només cal remetre's a l'estadística dels seus detractors. Són les Corts que en menys temps han legislat més d'Espanya. Si la parangonem amb l'activitat de les Corts actuals, és posar de costat un gegant i un pigmeu.

La qualitat de l'obra legislativa de les Constituents no admet ni comparació amb la de les actuals. És ella mateixa d'un pes específic considerable. Cal, només, recordar algunes de les grans qüestions sobre que va versar: Constitució política; reforma agrària; estatut de Catalunya; legislació social; reformes militars, etc.

La Constitució vigent, en general, és un esforç gegantí, sobretot per a un país com Espanya, sotmès gairebé sempre a tutela perpètua, per edificar el que en la tècnica jurídica moderna s'anomena un "Estat de dret". El trencament prematur de la vida de les Constituents va impedir que una acció llarga i persistent de govern inspirat en els principis que informen la Constitució fes arrelar en la realitat els que hi havia escrit al paper.

La reforma agrària, que si d'alguna cosa va pecar fou de lenta i vacillant, venia a desfer el predomini del latifundisme, engendrador d'una classe predominant i parasitària. L'Estatut de Catalunya venia a resoldre el problema de la convivència política del poble català amb els altres que formen l'Estat espanyol. La legislació social, tan bescantada, que no conté cap principi socialitzant, sinó que únicament revesteix de les condicions necessàries en la contracció del treball aquella de les parts que degut a la seva inferioritat econòmica podria sucumbir a la superioritat de l'altra, i que crea institucions de previsió social. Les reformes militars, que d'una classe oligàrquica en temps de la monarquia n'han fet un instrument més adequat a la seva funció. En fi, la llista i la glossa es farien interminables.

Les Corts actuals, on les eleccions del novembre de 1933 portaren una preponderància de les dretes, per la desunió de les esquerres, no han tractat més que de desvirtuar l'obra de les Constituents, plena del sentit d'un millor avenir. Cal que nosaltres, en la doble condició d'homes liberals i demòcrates, i de catalans, no oblidem la lliçó.

R. CLOSES

Dr. Padrós de Gaona

METGE-OCULISTA

Auzias March, 31 (xamf. Girona)

Tel. 23548 BARCELONA

Elies Obercie

FUSTERIA

Davallada Cervantes, n.º 1

Telèfon 24514

BARCELONA

SOCIETAT ANONIMA CROS

Amb motiu del trasllat de les Oficines d'aquesta Societat al nou edifici social, prevenim els nostres clients, proveïdors i el comerç en general, que, des del proper dia 18 fins al 22, ambdós inclusivament, romandran tancades al públic les nostres Oficines, àdhuc el servei de Caixa; i que, a partir del dia 23, realitzarem totes les nostres operacions al nou domicili: **Passeig de Gràcia, núm. 56 (Telèfon 80153).**

Les comunicacions que per escrit o per telèfon hagin d'ésser-nos adreçades durant els dies fixats per al trasllat, poden ésser-ho, indistintament, als nostres edificis del Passeig de Gràcia, número 56 (telèfon 80153) i carrer de Pablo Iglesias, núm. 21 (telèfon 13141).

Barcelona, 13 d'abril de 1935.

LA PRIMERA REPUBLICA ESPANYOLA

EL "TERRIBLE ADJETIVO"

El dia 8 de febrer de 1873 va haver-hi Consell de Ministres al qual assistí el rei don Amadeu. Aquest, acabat el Consell, pregà Ruiz Zorrilla, cap del Govern, que es quedés car volia parlar-li reservadament.

Un cop sols, don Amadeu féu saber al President del Consell la seva decisió irrevocable de renunciar a la corona. No hi valgué res: el rei no acceptava crisi total ni parcial i insistia en la seva decisió irrevocable. Ruiz Zorrilla, esverat pel "terrible adjetivo" (són paraules seves), va demanar al rei que s'hi pensés vint-i-quatre hores.

L'endemà, el rei seguia en la seva decisió irrevocable, contra la qual fracassarien totes les gestions dels ministres.

La notícia no va córrer fins que un diari vespertí d'oposició, d'escassa importància, va publicar-la. El Govern havia prohibit tot telegrama a províncies i a l'estranger, esperant, sense massa confiança, que els esforços de l'endemà prop del rei tinguessin algun resultat.

Els esforços de l'endemà, dia 10, en el Consell de Ministres presidit pel rei, fracassaren.

La tarda del mateix dia, la sessió del Congrés s'obrí sense un sol ministre al banc blau. Estanislau Figueres demanà la paraula per trobar vergonyós "cuando es público y sabido de todos que de lo que se trata es de una crisis de la institución", que el Govern no fos al banc blau.

Per fi, arribà el Govern. El pobre Ruiz Zorrilla pronuncià un discurs confusionari, del qual, malgrat les distincions entre l'oficial i l'extraoficial, es treia en clar que existia la renúncia del rei.

"AHÍ QUEDA ESO"

A dos quarts de quatre de la tarda del dia 11 de febrer de 1873, el Senat, invitat a reunir-se a la Cambra popular per a formar una sola

Madrid. — Entrada de les tropes al saló de sessions del Congrés (3 gener 1874)

Assemblea, entrava en el saló de sessions del Congrés, i, oberta la sessió, el secretari llegia una comunicació del president del Consell de Ministres, Ruiz Zorrilla, acompanyant un document del qual són aquests paràgrafs:

"Dos años largos ha que ciño la corona de España, y la España vive en constante lucha, viendo cada día más lejana la era de paz y de ventura que tan ardientemente anhelo. Si fuesen extranjeros los enemigos de su dicha, entonces, al frente de estos soldados tan valientes como sufridos, sería el primero en combatirlos; pero todos los que con la espada, con la pluma, con la palabra agravan y perpetúan los males de la nación, son españoles, todos invocan el dulce nombre de la patria, todos pelean y se agitan por su bien; y entre el fragor del combate, entre el confuso, atronador y contradictorio clamor de los partidos, entre tantas y tan opuestas manifestaciones de la opinión pública, es imposible atinar cuál es la verdadera, y más imposible todavía hallar el remedio para tamaños males.

Lo he buscado ávidamente dentro de la ley, y no lo he hallado. Fuera de la ley no ha de buscarlo quien ha prometido observarla."

Aquest document, datat aquell mateix dia a Palau, duia la signatura de don Amadeu que, amb ell, renunciava a la corona d'Espanya per a ell i per als seus fills.

AMB QUINA SENZILLESA ES VA PROCLAMAR LA REPUBLICA

Segueix la sessió. El President del Consell anuncia la lectura d'una proposició presentada. Aquesta fa:

"Pedimos al Congreso se sirva aprobar la proposición siguiente: La Asamblea Nacional reasume todos los poderes, y declara como forma de gobierno de la Nación la República, dejando a las Cortes Constituyentes la organización de esta forma de gobierno.—Se elegirá por nombramiento directo de las Cortes un Poder ejecutivo, que será amovible y responsable ante las Cortes mismas. — *Pi y Margall*, Nicolás Salmerón, Francisco Salmerón, Lagunero, Figueras Molini, Fernández de las Cuevas."

Pi i Margall, com a primer signant, defensa la proposició:

"...yo estoy en que la Asamblea soberana debe proclamar desde luego la República, dejando a unas Cortes Constituyentes que vengan a determinar la organización y la forma que deba tener esta República en España.

Nosotros, bien lo sabéis, somos republicanos federales: nosotros creemos que la federación es la resolución del problema de la autonomía humana; nosotros creemos que la federación es la paz por hoy de la Península, y más tarde lo será de la Europa entera; pero nosotros entendemos también que es preciso que todos hagamos algún sacrificio de nuestras ideas, sin perjuicio de que mañana vengan las Cortes para resolver cuál debe ser la forma de la República.

Hoy no os pedimos nosotros sino que proclamemos la República, y ya vendrá día en que otros decidirán cuál ha de ser la organización que se dé a esa forma."

No hi havia altre remei que la transacció que proposava Pi i Margall. Tret de comptadíssimes excepcions, tots els republicans d'aleshores eren federals, però l'unitarisme significava un sistema més conforme als ideals dinàstics dels que s'havien llevat monàrquics i es ficaven al llit republicans. El mateix Pi i Margall havia d'escriure després: "Les excepcionals condicions en què venia la República no podien menys de desnaturalitzar el seu esperit des dels primers moments. (...) Hauria servit, sens dubte, millor els interessos de la llibertat una algarada, un motí, almenys, que donant aparences de revolucionari al trànsit de la Monarquia a la República, lliurés el poder sols al republicans."

*

El públic es manifestava davant del Congrés amb crits de "Visca la República federal!" Figueres, des d'una de les finestres baixes de l'edifici, cridà a la multitud:

"Yo os juro que los diputados de la minoría republicana saldremos de aquí o con la República o muertos."

EL PRIMER GOVERN

La segona part de la proposició defensada per Pi i Margall, abans transcrita, fou aprovada en votació ordinària. La primera, en votació nominal, per 258 vots contra 32.

Es votà després el Govern; quedà així constituït (les xifres indiquen el nombre de vots obtinguts per cada ministre):

President, Figueres (244); **Estat**, Castelar (245); **Governació**, Pi i Margall (243); **Gràcia i Justícia**, Nicolás Salmerón (242); **Hisenda**, Echegaray (242); **Guerra**, Córdova (239); **Marina**, Beránger (246); **Foment**, Becerra (233); **Ultramar**, Francisco Salmerón (238).

Hi havia en aquest Ministeri quatre republicans i cinc antics radicals, quatre d'ells ministres del rei que havia abdicat.

ELS MONARQUICS S'ESTAN QUIETS

La República havia vingut sola, sense que la portés ningú. Imposada per les circumstàncies.

Els alfonsins conspiraven per a posar al tron el fill de l'expulsada Isabel; els carlins, amb les armes a la mà, defensaven el pretendent. Però el 10 i l'11 de febrer no s'alçà cap veu en favor de cap dels dos aspirants a monarques. "Fou potser aquesta suavitat amb què es passà d'una forma a l'altra, com un vici constitucional amb què nasqué la República. Les circumstàncies obligaren a allò que obra dels homes, hauria representat una inhabilitat i una mala traça: la República intervenida des del seu bressol pels monàrquics." (Pi i Margall.)

La República fou ben rebuda, en general. Els valors públics pujaren.

A BARCELONA

El Govern naixent tingué aviat un motiu de preocupació: l'actitud dels caps dels exèrcits del Nord i de Catalunya, Moriones i Gaminde. El primer es sotmeté fàcilment.

Gaminde, amb Andia, Caballero de Rodas i altres, tenien ganes de proclamar, des de Barcelona, rei el príncep don Alfons. La nit de l'11 es donà l'ordre, secreta, que totes les columnes que operaven a Catalunya fossin com més aviat millor a Barcelona.

El diputat provincial Baldomer Lostau estava a punt, segons indicació de Rivero, a marxar a Tarragona al primer avís, amb el comandant general Hidalgo, i presentar-se a Barcelona amb totes les tropes que pogués reunir i proclamar-hi la República.

El vice-president de la Diputació provincial de Barcelona, Ildefons Cerdà (l'autor del pla d'Eixampla), aconseguí la unió dels federals, dividits en intransigents i benèvols, davant el perill. Valentí Almirall i Innocenci

Barcelona. — Proclamació de la República a la plaça de Sant Jaume

López conjuraren els militars Lera, Iriarte i Darnell a defensar la República, i aquests tres ho juraren amb les espases desembeinades i per llur honor.

La Diputació i l'Ajuntament es dirigiren —eren les primeres hores de la matinada— a Capitania. El general Andia, d'uniforme i una mica contorbat, prometé respectar la legalitat.

Darnell, al cap del batalló de caçadors de la Havana, ocupà la Plaça de Snt Jaume al crit de ¡Visca la República! El regiment de Cádiz, manat per Lera, es sumava al moviment. Els diputats provincials Roig Minguet, Carreres, Ravella, Sunyer i Capdevila i altres corrien les casernes convencent els sergents. Juvany, federal ja de tota la vida, Ristol i el diputat Vinyets anaren a la Ciutadella, arengaren les tropes i feren tocar la "Marsellesa".

El mateix Juvany, amb el novel·lista Antoni Altadill i Anselm Clavé, el dels cors, es presentaren a la caserna de la guàrdia civil i comminaren amb èxit el coronel Freixas a adherir-se al Govern constituït.

Gaminde i Andia fugiren a Port Vendres en el vapor "Ulloa".

La Diputació assumí els poders, nomenà capità general interí el coronel Iriarte (el Govern designà més tard el general Contreras), constituí una Comissió d'armament i defensa que repartí armes pels pobles que més les podien necessitar contra els carlins, ordenà la sortida en campanya de diverses columnes i l'organització de cossos francs, al cap dels quals es posà Joan Martí, més conegut pel Xic de les Barraquetes.

LA PRIMERA CRISI

El nou Govern no té la vida fàcil. Hi ha la guerra civil, hi ha la de Cuba. En diversos punts d'Andalusia hi ha successos més o menys importants: incendis de finques, assassinats de propietaris, intents de repartiment de terres. En alguns llocs, les juntes revolucionàries substitueixen els Ajuntaments. Només els Estats Units i Suïssa han reconegut la República.

Els ministres republicans proposen la celebració d'eleccions, primerament municipals, després provincials; els ministres d'origen monarquitzant s'hi oposen i, a més a més, conspiren a fi de constituir, amb un cop de força si cal, una situació republicana unitària, qui sap si un pont per a reinstaurar la monarquia.

Al cap de dotze dies de República, es planteja una crisi, que es resol formant-se un nou ministeri més homogeni que l'anterior, en el qual només hi ha dos radicals i encara poc significats.

Aquest Govern, des de la ruptura entre republicans i radicals, té el seu enemic més pròxim en la mateixa Assemblea.

UN ASSAIG D'ESTAT CATALÀ

Segons diu el mateix Pi i Margall, si s'anava generalitzant la desconfiança no ja que s'implantés el federalisme, sinó també que es consolidés la República, Catalunya participava en alt grau d'aquesta desconfiança, sobretot després de la ruptura de la coalició ministerial.

Els catalans pensaren a conquistar l'autonomia, sense esperar que els fos reconeguda legalment. En una reunió de les Diputacions provincials de Catalunya i la de les Balears, nasqué la idea de constituir l'Estat Català i el Balear, i invitar la resta d'Espanya a fer igual. Per més que en la Diputació abundaven els "benèvols", foren els intransigents els que s'imposaren i es convingué, per unanimitat, que "la negativa de les Corts a dissoldre's determinaria que havia arribat l'oportunitat de reivindicar l'autonomia de Catalunya". Però mentrestant a Madrid no hi havia pressa a convocar l'elecció de les Constituents que decidissin l'organització definitiva de la República.

El 8 de març la Diputació acordava "resignar, en cas de produir-se el fet, totes les facultats i atribucions de què en l'ordre civil i militar estava investida, en la persona del diputat provincial don Baldomer Lostau, qui havia de procedir a l'organització d'un Govern provisional". Aquest Govern provisional havia de convocar Corts catalanes a mitjan abril, constituir de fet l'Estat Català i invitar la resta d'Espanya a imitar l'exemple.

Havien de formar part d'aquest Govern, a més a més del propi Lostau, Gonçal Serraclara, Sunyer i Capdevila i una delegació de les Diputacions de Girona, Tarragona i Lleida que es trobava a Barcelona amb caràcter de permanent. Serraclara fou l'encarregat de redactar el manifest al país convocant les Corts.

Es formà una Comissió de Guerra que formulà el projecte de dissoldre l'exèrcit de Catalunya i organitzar-ne un de nou per a netejar la muntanya de carlins. La Comissió d'Hisenda, el cap de la qual era Cerdà, estudiava el llançament d'un emprèstit. També es formà una Comissió de Governació i Foment, presidida per Serraclara.

D'aquest pla dels catalans diu Pi i Margall "que probablemente hubiera salvado, de realizarse, a España, evitándole el oprobio de una restauración borbónica que por tantos años había de entorpecer su progreso".

LA CONVOCATÒRIA DE LES CONSTITUENTS

Mentrestant, a l'Assemblea es llegit el dictamen relatiu a la convocatòria de les Constituents, del tot contrari als desigs del Govern, car pretenia ajornar indefinidament la convocatòria. Rafael Primo de Rivera presentà un vot particular, que defensaren ell i Figueres, demanant sols un mes per a l'elecció i reunió de les Constituents. El vot fou aprovat, no sense que abans el Govern vorejés la crisi i la República, l'ensorrada.

Sabut el resultat de la sessió, els "benèvols", que havien cooperat al pla dels intransigents catalans, van fer tot el que van poder perquè aquest fracassés.

DIFICULTATS

Amb dificultats enormes va vivint el Govern. Mentre creixen, al Nord i a Catalunya, les partides carlines, fracassen els esforços per a formar un exèrcit voluntari. La Comissió Permanent votada per l'Assemblea és manifestament hostil al Govern. Castelar i Salmerón es refreden en llur entusiasme federalista. I, cosa més greu encara, es prepara un cop d'Estat, amb el pla de reunir tots els ministres en el Congrés, empresonar-los i donar de moment el poder a la Permanent. El general Pavía ha d'ésser l'executor del cop de mà. Es el 23 d'abril. Va venir d'un pèl que no se sublevessin les tropes compromeses.

Els governants de la República, amb una generositat il·limitada, facilitaren la fugida dels caps del moviment i es limitaren a dissoldre per decret la Comissió Permanent i els batallons de voluntaris que havien pres part en la insurrecció.

ELECCIONS CONSTITUENTS

Del 10 al 13 de maig tingueren lloc les eleccions per a les Constituents. Conservadors i radicals es van retraure.

PER 219 VOTS CONTRA 2 LA REPÚBLICA SERÀ FEDERAL

El dia primer de juny, i després d'una sessió preparatòria, s'obriren solemnement les Corts Constituents.

El dia 7, constituïdes definitivament les Corts, el president de la Cambra, José María Orense, diu amb la major naturalitat:

"Se me figura que debemos empezar por proclamar la República federal."

L'endemà quedava definitivament aprovada, per 219 vots contra 2, aquesta brevíssima proposició de llei.

"Artículo único. — La forma de gobierno de la Nación española es la República democrática federal."

DOS MINISTERIS PI I MARGALL EN POCS DIES

Constituïdes ja les Corts, el Govern va resignar el poder, dipositant-lo en mans de la Cambra. La gestació del que l'havia de substituir fou llarguíssima i salpicada d'incidents que ens és impossible de detallar. Remarquem només que Figueres i Pi i Margall quedaren renyits i el primer se n'anà a l'estranger la nit del 7 al 8 de juny. El ministeri, format el dia 11, tenia la composició següent:

Format el Govern, Pi i Margall pujà al banc blau i pronuncià un breu discurs que acabava així:

"El viernes me presentaré ante vosotros, y tendré el honor de deciros cuál es nuestro programa. Nuestro programa, hoy por hoy, os lo repito, es salvar la República, el orden."

El dia 13 de juny, Pi i Margall desenrotllà el seu programa en un discurs a la Cambra. Seguia la guerra civil a Catalunya i al Nord, i amb menys importància, en algunes províncies del centre. Calia acabar-la contenint primer que res la indisciplina de l'exèrcit. S'havia de reorganitzar la hisenda, separar l'Església de l'Estat, reformar l'ensenyament, canviar el règim de Cuba i abolir-hi l'esclavitud, com poques setmanes abans s'havia abolit a Puerto Rico.

Al cap d'una setmana, queia el Govern i se'n formava aquest altre que presentava un projecte de llei demanant facultats extraordinàries per a acabar la guerra civil.

EL CANTONALISME

Ja feia dies que sovintejaven els casos d'indisciplina militar, que a Andalusia no hi havia tranquil·litat; però el fet més greu tingué lloc a Cartagena: es tractava d'una sublevació declarada, en la qual prenien part les guarnicions dels forts, de l'Arsenal, la marineria dels vaixells fondejats.

Pi i Margall insisteix perquè es discuteixi ràpidament el projecte de Constitució federal de la República, única manera de prevenir que altres províncies imitin l'exemple de Cartagena. Es llegit en la sessió del 17 de juliol.

El President feia tres dies que provava de resoldre una crisi i intentava un ministeri de concentració. Fracassat en l'intent, dimiteix i es forma el cinquè Govern de la República, presidit per Salmerón.

Un dels primers actes del Govern Salmerón fou un decret declarant pirates els vaixells sublevats a Cartagena i autoritzant els vaixells estrangers a apresar-los i jutjar les tripulacions per pirateria, però reservant-se el Govern la propietat de les naus.

L'esquerra de les Corts havent demanat en va l'anul·lació del decret, formulà una protesta adreçada "A la Nació".

El moviment cantonalista mentrestant s'havia estès. València, Sevilla, Càdiz, Castelló, Alacant, Granada, Salamanca i Jaén es constituïren en cantons; altres poblacions no capitals de província feren igual: Sagunto, Algeciras, Tarifa, Ecija, Orihuela, San Fernando, Andújar, Torrevieja, Loja, Béjar, etc.

La marxa de la guerra civil —les tropes de Savalls havien entrat recentment a Igualada— fou la causa per què el moviment cantonal no arrelà a Catalunya.

El mariscal de camp Manuel Pavía, nomenat per Salmerón cap de totes les forces d'Andalusia i d'Extremadura, sufocà la rebel·lió andalusa; Arsenio Martínez Campos, la valenciana.

Seria massa llarg d'explicar, baldament fos d'una manera sumària, les vicissituds de la insurrecció de Cartagena, que fou una veritable guerra civil. Els sublevats d'aquest cantó comptaven amb majors mitjans que els altres: abundància d'armes i municions, bona part de la marina de guerra espanyola, 533 peces d'artilleria en una ciutat fortificada i amurallada, 10.000 combatents manats per la plana major del cantonalisme, amb Roque Barcia i Contreras.

Així s'explica que un moviment iniciat el 12 de juliol de 1873, però preparat ja des de l'adveniment de la República pels elements intransigents, no fos vençut fins el 12 de gener de 1874.

NO HI HA PRESSA A DISCUTIR LA CONSTITUCIÓ

Fins l'11 d'agost no començà a discutir-se a les Corts el projecte de Constitució federal. Se'n parlà dos dies i en vingueren una colla en què, malgrat figurar en l'ordre del dia, no se'n deia ni paraula. El dia 20 es presentà una proposició sol·licitant que es dediqués una sessió diària a la discussió del projecte. Castelar declarà impacients els que demanaven tal cosa sense esperar que fossin acabades les guerres cantonal i carlina. Els "impacients" retiraren la proposició.

EL MINISTERI CASTELAR

A primers de setembre, en vista que sovintejaven els casos d'indisciplina militar a Biscaia, a Andalusia i sobretot a Catalunya, es plantejà a les Corts la qüestió del restabliment de la pena de mort. Sembla que Salmerón consultà el cas amb els seus col·legues en krausisme (una mena de filosofia nascuda a Alemanya i que només arrelà a Espanya), i decidí dimitir la presidència.

Es procedí a les Corts a votar el diputat que s'havia d'encarregar de formar Govern; el resultat fou: Castelar, 133 vots; Pi i Margall, 67; Salmerón, 2.

En la presentació a les Corts, Castelar es mostrà lleument federal i partidari que adhuc els més declarats caps militars alfonsins tinguessin comandaments militars per a lluitar contra els carlins. I l'endemà era nomenat ministre de la Guerra el tinent general José Sánchez Bregua, alfonsí declarat.

QUATRE MESOS SENSE CORTS

Successivament, Castelar demanà i obtingué diverses autoritzacions extraordinàries i el 20 de setembre es votava la suspensió de les sessions fins el 2 de gener de 1874.

El mateix dia que foren suspeses les sessions de Corts, el Govern, per decret, suspengué les garanties constitucionals a tot Espanya.

Mentrestant, els monàrquics es revifaven. El general Serrano sostenia la necessitat d'una República unitària, almenys fins que es trobés un candidat

Madrid. — Proclamació de la República per l'Assemblea Nacional

acceptable per al tron.

El Govern Castelar era una regressió que de mica en mica convertia la República en una Monarquia sense rei. Per aquesta raó Salmerón trencà amb Castelar.

S'iniciaren tractes per a concertar un "modus vivendi" amb el Vaticà i, posat en el camí de la reacció, a darrers d'any publicà el Govern un decret que facultava els governadors a suspendre periòdics sense necessitat d'advertiment ni multa prèvia. Després, seguiren suspensions d'Ajuntaments i Diputacions provincials.

LA "PAVIADA"

Per fi, s'obriren les Corts. A dos quarts de sis del matí del 3 de gener, el Govern fou derrotat, després d'un discurs de Castelar, per 120 vots contra 100. Calia votar un diputat que s'encarregués de formar Govern. Suspesa la sessió, fou represa a tres quarts i deu minuts de set. En començar l'escrutini, s'alça el president de la Cambra interrompent l'acte i diu:

"Señores diputados: Hace pocos minutos que he recibido un recado u orden del capitán general, por medio de dos ayudantes, para decir que se desalojara el local en un término perentorio... (**Varias voces**: Nunca, nunca). Orden, señores diputados; la calma y la serenidad es lo que corresponde a ánimos fuertes en circunstancias como éstas. Para que se desalojara el local en un plazo perentorio, o que, de lo contrario, lo ocuparía a viva fuerza."

El president prou recomana calma, però el tumult costa d'apaivagar. El president aconsegueix fer-se sentir i diu que no ha de continuar la votació, que Castelar encara és Govern, i que cal constituir-se en sessió permanent.

Si tinguéssim espai reproduiríem tota la ressenya oficial. Limitem-nos a fragments:

"CASTELAR. — ...Yo, señores, no puedo hacer otra cosa más que morir aquí el primero con vosotros (**Bravo, bravo**).

BENOT. — ¿Hay armas? Vengan. Nos defenderemos.

PRESIDENTE. — Señores diputados, inútil sería nuestra defensa, y empeoraríamos nuestra causa.

UN DIPUTADO. — No se puede empeorar.

PRESIDENTE. — Digo que nosotros nos defenderemos con aquellas armas que son las más poderosas en estos momentos: las de nuestro derecho, las de nuestra dignidad y las de nuestra resignación para recibir semejantes ataques."

Un diputat, Chao, demana que el general Pavía sigui posat fora de la llei, sotmès a Consell de guerra i els soldats rellevats d'obeir-lo; els diputats criden que sí i el ministre de la Guerra diu que va a expedir el decret de destitució. Canalejas demana que dos o tres diputats vagin a portar-li el decret. Castelar no pot consentir que cap diputat pugui exposar-se... S'ofereixen, voluntaris i el diputat Calvo crida que la guàrdia civil ja entra a l'edifici. Es dóna un vot de confiança a Castelar i el president de la Cambra demana que tothom seguí al seu lloc i pregunta:

"¿Acuerdan los señores diputados que debemos resistir? ¿Nos dejamos matar en nuestros asientos?"

Hi ha diputats que criden que sí i Castelar diu:

"Señor presidente, yo estoy en mi puesto y nadie me arrancará de él; yo declaro que me quedo aquí y aquí moriré."

Entra tropa, peten uns quants trets i no es mor ningú.

Eren dos quarts de vuit del matí.

Ja s'havia dit, deu o dotze dies enrera, que Pavia havia promès que si Castelar era derrotat, dissoldria les Corts per a salvar la societat amenaçada per la demagògia.

PAVIA, AMO

Pavia cità uns quants polítics a reunió, els manifestà el seu desig que formessin un Govern amb representants de tots els partits menys el federal i se n'anà perquè els reunits deliberessin lliurement.

Cánovas i Elduayen es manifestaren partidaris de la restauració borbònica. Cridat Pavia perquè hi digués la seva, declarà que s'havia de fer un Govern nacional dintre la República. Els monàrquics es desentengueren i el Govern que es formà fou:

Presidència, Francisco Serrano; **Guerra**, Juan Zavala; **Estat**, Práxedes Mateo Sagasta; **Gràcia i Justícia**, Cristino Martos; **Marina**, Juan Bautista Topete; **Hisenda**, Echegaray; **Governació**, Eugenio García Ruiz; **Foment**, Tomás M. Mosquera; **Ultramar**, Víctor Balaguer.

Naturalment, don Manuel Pavía y Rodríguez de Alburquerque seguí capità general de Castella la Nova.

El nou Govern dissolgué tots els Ajuntaments i Diputacions provincials, declarà l'estat de siti i dissolgué les Corts.

Va haver-hi algarades en diversos punts. A Saragossa i a Valladolid la protesta prengué caràcters sagnants. A Sants, Gràcia i Hostafrancs hi ha sublevacions i a Sarrià s'alçà el Xic de les Barraquetes.

Ja havem dit que a Cartagena seguí la insurrecció fins el dia 12 de gener. Després de la rendició, abundaren els exilis a Cuba, Filipines i les Illes Marianes; s'insinuà als ex-presidents, menys a Castelar, que feien bé d'emigrar.

EL "PRONUNCIAMIENTO" DE SAGUNTO

Es pot dir que el règim de República ja només en té el nom. Hem de passar per alt els fets dels darrers ministeris de la República.

El 27 de desembre del 1874, el general Martínez Campos escrivia una carta a Cánovas i li anunciava que s'anava a "pronunciar" per Alfons XII. Es diu que Cánovas va exclamar: "Vamos, una botaratada"; però el fet es que el general l'endemà d'haver arribat a València (dia 28), anà en tartana a Sagunto, féu formar les forces del coronel Luis Dabán (dos batallons, alguns esquadrons i uns quants canons) en un oliverar, arengà les tropes i proclamà Alfons XII rei d'Espanya. Ho avisà al Govern per telegrama.

El President del Consell i ministre de la Governació, Práxedes Mateo Sagasta, féu detenir Cánovas i alguns més i ordenà al general Jovellar, cap de l'exèrcit del Centre, l'expedició de tropes per a sufocar el moviment. Però Jovellar estava d'acord amb Martínez Campos.

El ministre de la Guerra, Serrano, muntà a cavall i corregué casernes; no en va treure sinó la convicció que no podia comptar amb l'oficialitat.

Primo de Rivera es presentà al Consell de Ministres reunit, al cap d'una comissió de la guarnició de Madrid, la qual s'adheria al moviment de Sagunto. Primo de Rivera s'ho va deixar dir tot pel Govern; aquest consignà la protesta de cedir a la força i es retirà.

La República Espanyola havia viscut.

Les festes d'avui i demà

LES CARROSSES DE LA CAVALCADA

Promet constituir un esdeveniment la gran cavalcada artística allegòrica que demà, dilluns, a les deu de la nit, sortirà del recinte del Parc de Montjuïc (Plaça d'Espanya) i recorrerà els carrers de Corts, Passeig de Gràcia, Rambles, Passeig de Colom i Avinguda de Francesc Layret.

En aquesta cavalcada figuraran els següents elements la relació dels quals ja palesa la importància d'aquesta manifestació de bon gust i de riquesa.

Carrossa allegòrica de l'Agricultura i Jardineria, en la construcció de la qual el seu autor, senyor Alarma, confirma una vegada més la seva merescuda renomenada.

Original carrossa allegòrica de la Pastisseria i la Confiteria, obra d'Escaler; representa un típic pastís i serà una de les més celebrades.

Carrossa allegòrica de les Indústries de Teixits i Filats, de Campmany, resolta amb cert atreviment i gust exquisit.

Allegoria de la Vinicultura i de la Indústria Botera, de Castells, molt original i suggestiva.

Carrossa allegòrica de les Belles Arts, de Francesc Fontanals, d'un bell classicisme i grossa sumptuositat.

Carrossa dels Invents Moderns, de Granyer, la més atrevida, en la qual les modernes manifestacions de la ciència envolten un "robot", home mecànic, símbol del progrés.

Carrossa allegòrica de la Navegació, de Labarta, estilitzada i d'una gran modernitat, que cridarà segurament l'atenció.

Carrossa dels Serveis de Gas, Aigua i Electricitat, construïda per Lesa en la qual aquests elements hi són emprats amb encert.

Carrossa allegòrica del Triomf de la República, d'Alzina, d'una grandiositat exempta de tota rutina.

Totes les carrosses aniran acompanyades de comparseria abillada adientment i estaran magníficament illuminades.

Figuraran, també, en la Cavalcada, una escaient comparsa d'artistes, vestida i organitzada per Camps Ribera i Bon; una altra de Segadors, de la qual té cura d'Ivori; una de Caçadors, a càrrec de Bosc Roger; una de Pescadors, organitzada pel mateix artista; una de Rellotgers i una altra de les Arts del Llibre, sota la direcció d'Adrià Gual.

S'ha tingut especial cura en la comparsa regional que compondran cent homes i cent dones abillats amb els vestits típics i autèntics de cada comarca d'Espanya, portadors de les seves banderes respectives. Aquesta comparsa constituirà segurament, per la seva riquesa i propietat, una de les majors atraccions de la Cavalcada.

Hi figuraran, demés, la Bandera de la Ciutat, les típiques Trampes, una colla de Sant Medir, una representació dels Tres Tombs, els cors de Clavé, deu bandes de música, quatre bandes de trompetes, comparseria a peu i a cavall, cinc-cents portadors de torxes i dos-cents portadors de bengales.

El senyor Pich i Pon i altres autoritats presenciaran la desfilada des de Círcol del Liceu, invitats per la Directiva d'aquella Societat.

EL CONCERT DE LA BANDA MUNICIPAL

El concert que avui donarà, amb caràcter extraordinari, la Banda Municipal de Barcelona al Palau de Belles Arts, estarà dedicat en celebració de la diada commemorativa, als compositors espanyols.

En el programa figuren composicions de Garreta, Usandizaga, Ruera, Guridi, Vives, Turina i Ricard Lamote de Grignon.

La importància del concert fa preveure que la sala del Palau de Belles Arts es veurà plena a vessar.

CONCERT DE LA FILHARMÒNICA DE BARCELONA

L'Orquestra Filharmònica de Barcelona, sota la direcció del mestre Josep Fontbernat, farà la seva presentació al públic avui, diumenge, dia 14, a les sis de la tarda, al Palau de Projeccions del Parc de Montjuïc, cedit pel senyor Pich i Pon.

La novella orquestra interpretarà un concert integrat per la Simfonia XIII de Haydn, la Serenata en sol, de Mozart, i la primera Simfonia de Beethoven.

LES BALLADES DE SARDANES

Han estat acollides amb satisfacció, entre els nuclis sardanístics de Barcelona, les audicions que formant part del programa de les Festes de Primavera es donaran avui, a les onze del matí, en diversos indrets de la nostra ciutat.

Per a aquestes audicions han estat contractades les millors cobles de Catalunya. Com ja s'ha dit, les ballades tindran lloc a la Plaça de la Cascata del Parc de la Ciutadella, i a les places d'Orfila (Sant Andreu), Víctor Balaguer (Sants), Francesc Magrinyà (Barceloneta) i de l'Església (Sarrià).

ELS CASTELLS DE FOCS ARTIFICIALS

Tots els industrials pirotècnics de Barcelona s'han posat d'acord per tal de contribuir a la confecció dels grans castells de focs que s'encendran avui, diumenge, dia 14, a les deu de la nit, en diversos llocs de la nostra ciutat.

Podem avançar que aquests castells de focs superaran, de molt, els focs d'artifici que s'han fet fins ara a Barcelona.

Com ja havem dit, els castells seran encesos en els llocs següents:

Carrer d'Estévanez-Pinar del Río.

Final del carrer de Tarragona.

Passeig de la República, davant el monument a Mossèn Cinto.

LES FONTS LLUMINOSES

Avui, dia 14, de deu a dotze de la nit, funcionaran els jocs d'aigua i les illuminacions de Montjuïc, els jardins del qual restaran oberts i l'entrada al recinte serà gratuïta.

AVIADA DE COLOMS

La Societat Colombòfila de Catalunya, desitjosa de sumar-se a les festes, farà avui a les dotze del migdia a la Plaça de Catalunya, una gran aviada de coloms missatgers procedents de tots els colomars del centre de Barcelona i de les barriades.

REPARTIMENT DE JOGUINES

L'Ateneu Fènix ha demanat a l'Ajuntament l'hall del Palau de Projeccions de Montjuïc, i avui, dia 14, en commemoració de la diada, procedirà al repartiment de donatius i joguines als nostres infants.

HOTEL «XA»
JOSEP CAIROL
Completament reformat - Aigua corrent a totes les habitacions - Esplèndid servei de Bar ✱ Cafè exprés
Centre d'excursions poble del Montseny ★ GARATGE
PLAÇA MAJOR, 11 ★ TELEFON 3 ★ PALAUTORDERA

Ascensos de cop a la Guàrdia urbana

Vuit sots-oficials passen de la plantilla d'amortització a oficials :: Trenta-cinc auxiliars a sergents

Quan el senyor Pich i Pon expressava, a les dues de la tarda de divendres, la seva satisfacció per haver aconseguit el decret tornant a Catalunya les coses a la manera com estaven el 3 de gener, després d'aprovar-se la llei suspenent l'Estatut de Catalunya, poc sospitaven els que l'escoltaven, que a la nit hi hauria algú més que també rebria una forta satisfacció.

En efecte, tot i ésser festa, el senyor Pich i Pon anà a l'Ajuntament a un quart de nou del vespre per signar un decret que no havia pogut signar abans a causa de l'estat de guerra. El decret es referia a l'anullació de l'acord pres per l'Ajuntament en sessió pública aprovant la nova organització de la Guàrdia Urbana que passava a ésser Policia Urbana i en la qual se suprimia el grau de sots-oficial i se substituïa pel de sergent. Els sots-oficials, doncs, passaven a sergents amb el mateix sou (450 pessetes) i tenien comandament sobre els caporals i els guàrdies i eren manats per oficials.

La cosa sembla que no oferia cap inconvenient, però els vuit sots-oficials que hi havia semque n'hi trobaren i varen presentar una instància demanant el seu pas a la plantilla d'amortització, és a dir, a altres llocs que no eren els de la Policia Urbana, i hi passaren. Al costat d'aquests vuit sots-oficials hi havia 35 auxiliars que, suprimit el grau d'auxiliar passaven, amb el mateix sou (300 pessetes), a dir-se caporals. Però tampoc no els agradà i també demanaren passar a la plantilla d'amortització.

Semblava que tot estava resolt, però no ho estava gens i, ho estava tan poc, de resolt, que els interessats començaren una guerra del Chaco que guanyaren divendres a la nit.

Així, ¿els vuit sots-oficials passaren a sergents i els 35 auxiliars a caporals? No; com que hi havia hagut una guerra, tots han ascendit per mèrits de campanya; els sots-oficials, que guanyaven, com hem dit, 450 pessetes, passen, d'un cop, a oficials, amb 550, i els 35 auxiliars passen a ésser sergents amb un augment d'un grau, i de 800 pessetes que guanyaven, a 390 pessetes. El senyor Vendrell, que, com recordaran els nostres lectors, havia llançat en la moda municipal les creacions més atrevides, ha estat nomenat oficial secretari i el veurem lluir altra vegada els seus brillants uniformes. Sembla que tot plegat no li ha agradat gaire al Reglament.

Ha estat trobat un magatzem de novelles pornogràfiques

La policia treballa per a saber qui és el seu propietari

Els agents de la Brigada d'Investigació criminal que persegueixen la pornografia, ultra la incautació d'un paquet de 226 novelles i tres detencions, ha descobert, al carrer Ample, un altre magatzem de novelles pornogràfiques. Aquestes novelles foren descobertes a conseqüència d'haver-se trobat a Correus la devolució d'altres partides que no anaven destinades al mateix editor que les 226 ocupades. La devolució era important.

Es cercà el lloc on anava el camió que portava aquestes novelles i així fou trobat el magatzem del carrer Ample.

Es practicà una detenció, la qual es deixà sense efecte, perquè el detingut digué que no eren propietat seva ni el magatzem ni les novelles.

La policia fa gestions per saber a qui pertany l'esmentat magatzem i clausurarà el magatzem descobert.

Del fet no se n'ha donat compte a la premsa i es guarda absoluta reserva sobre les diligències que efectua la brigada criminal.

Rafael Agustí
FERROS I METALLS VELLS
Carrer de Sant Gil, 14
Telèfon 22956
BARCELONA

El senyor Carles Pi i Sunyer a Girona

Girona, 13. — Aquest matí, tal com anunciàrem en la nostra crònica anterior, ha arribat a aquesta ciutat l'ex-ministre de la República i alcalde popular de Barcelona, senyor Carles Pi i Sunyer. Han acudit a rebre'l el director del diari local "L'Autonomista", senyor Dàrius Rabola, i altres ferms correligionaris i amics.

El senyor Pi i Sunyer s'ha traslladat seguidament a la presó a saludar els presos polítics, on ha estat rebut amb la satisfacció que és de suposar. Després ha tingut lloc, al Restaurant Norat un dinar en honor seu ofert per un grup d'amics i admiradors.

El senyor Pi i Sunyer ha canviat impressions amb les més destacades personalitats del partit d'Esquerra Republicana de Catalunya a Girona, i en l'exprés d'un quart de sis va retornar cap al seu lloc de procedència. Fou amablement acomiadat.

Els actes de sabotatge

Els agents que es dediquen a perseguir els sabotejadors de tramvies i autobusos han practicat diligències, de les quals sembla deduir-se que el conductor de l'autobús cremat darrerament no és estrany a aquest acte de sabotatge, com també el cobrador que anava en el mateix cotxe, anomenat Josep Coro López, el qual continua detingut.

També, degut a les gestions practicades, s'ha pogut detenir un individu, veí de Badalona, el qual feia freqüents viatges en els cotxes de la Companyia General. Portava una navalla molt afilada. Se suposa que és un dels que tallaren el cuir dels seients del cotxe.

La policia confia en detenir aviat els restants que formen la banda que es dedica als actes de sabotatge.

AIGÜES DE RIBES
en garrafes i botelles. T. 76106

EXPOSICIONS D'ART

SALA BUSQUETS
PASSEIG DE GRÀCIA 86
JOSEP M. MASCORT — Pintura
JOAN GUIL — Pintura i Dibuixos
Fins al 26 d'abril

SYRA
DIPUTACIÓ, 262
Objectes d'art marcs i motllures
PRIM — Pintura
JOAQUIM ROOS — Escultura
Fins al 19 d'abril

SALA GASPAR
CONSELL DE CENT, 323
(entre Rambla de Catalunya i Balmes)
CAMPS RIBERA — Pintura
COMELERAN — "
GRANYER — Escultura
LLAURADOR — "
Fins al 19 d'abril

SALA RENART
Diputació, 271. - Telèfon 16217
Imatgeria. Marcs. Obres de pintura
DIBUIXOS RETALLATS
Concurs del setmanari per a infants "L'Esquitx"
Inauguració avui

SALA BARCINO
RAMBLA DE CATALUNYA, 29
F. PEREZ-DOLZ — Sedes decorades · mà
Fins al 20 d'abril

LLIBRES!!
Autògrafs, dibuixos, aquarelles el més important assortiment de gravats de Barcelona
Exposició i venda a preus inversemblants a
METROPOLITANA
LLIBRERIA VELLA I NOVA
Canuda, 31, baixos de la Sala Mozart

Carnet de política

ACTE COMMEMORATIU A GRANOLLERS.

Avui, diumenge, a les sis de la tarda, a Acció Catalana Republicana de Granollers, se celebrarà un acte commemoratiu del 14 d'abril. Parlaran en aquest acte els senyors Eduard Ragasol i Claudi Ametlla. Després se celebrarà un sopar de germanor a l'hotel Europa.

EL 14 D'ABRIL A TERRASSA

Avui, diumenge, a les onze del matí, se celebrarà a Terrassa un acte commemoratiu del 14 d'abril. Hi prendran part oradors de tots els partits. Per Acció Catalana Republicana parlaran Rafel Tasis i Marca i Claudi Ametlla. Després de l'acte se celebrarà un àpat.

GRANIER-BARRERA, CONFERENCIANT.

En celebració de la diada del 14 d'abril, aquesta tarda, a les tres, al Casal Català Republicà de Sant Celoni, pronunciarà una conferència el conseller municipal de Barcelona Emili Granier-Barrera, de la Unió Socialista de Catalunya, sobre el tema: "República i Cultura". L'acte és organitzat per la Secció local de la U. S. C.

LA UNIÓ DEMOCRÀTICA DE CATALUNYA:

Avui, diumenge, a les onze del matí, se celebrarà a l'estatge d'Unió Democràtica de Catalunya (Rivadeneyra, 4, principal) un acte en el qual parlaran els senyors Josep Porcar, Manuel Valls de Gomis, Ignasi Maluquer i l'ex-conseller de la Generalitat Manuel Carrasco i Formiguera.

La Joventut Central d'U. D. de C., que n'és l'organitzadora, ha volgut amb aquest acte rememorar el sentit que per als catalans tingué fa quatre anys la caiguda d'un règim.

PÀTRIA NOVA

Aquest matí, a les onze, "Pàtria Nova" anirà a dipositar unes flors damunt la tomba del professor Manuel G. Alba, la qual està situada al Fossar Vell del Poble Nou.

"L'INTRANSIGENT"

Aquest matí, a les onze, "L'Intransigent" anirà al Fossar Vell del Poble Nou a fer ofrena d'unes flors a la tomba del professor Manuel G. Alba.

També, a les quatre de la tarda, "L'Intransigent" anirà al Cementiri Nou a dipositar flors a les tombes del President Macià i les de Jaume Compte i altres patriotes.

ELS FEDERALS

Atenent instruccions del C. E. del Partit Republicà Democràtic Federal, les entitats "El Pacte", la Penya de Veterans i la Joventut Federal Propagandista solemnitzen aquest any la festa del 14 d'abril portant flors a la tomba del President Macià i al monument de l'insigne mestre del federalisme En Francesc Pi i Margall.

UNA MANIFESTACIÓ SUSPESA.

El Partit Republicà Radical Demòcrata de Catalunya ens prega la publicació de la següent nota:

"Se pone en conocimiento de las entidades y centros políticos de la Región que ha sido denegado por la autoridad gubernativa el permiso para celebrar la grandiosa manifestación ciudadana, organizada por el Partido Republicano Radical Demócrata de Cataluña, que para conmemorar el IV aniversario de la proclamación de la República había de tener lugar el domingo a las cinco de la tarde en la plaza de Cataluña, siguiendo el itinerario trazado.

Las conclusiones que se habían de elevar al Gobierno como exteriorización bien expresiva del espíritu republicano en fecha tan memorable son las siguientes:

Normalización constitucional.

Apertura de centros obreros gubernativamente clausurados.

Amnistía amplia para los encartados por los sucesos del 6 de octubre.

Libertad de acción de los organismos políticos y sociales que actúen dentro del régimen.

Reposición de los ayuntamientos populares.

Entrega de mandos a personal diáfanamente republicano.

Devolución del Estatuto de Cataluña.

Respeto a las leyes laicas votadas por las Constituyentes."

Banys Montgat
Pisos nous per llogar. Tres esplèndides habitacions, menjador, cuina, safareig i galeria, W. C., aigua corrent, gas per a guisar i electricitat, per 650 pessetes l'any. Habitacions moblades, a 250 ptes. l'any, comprès el servei de cuina
Amb dret a entrada i bany gratuït
Per a més detalls: Passeig Duana, 4, 2.n, 1.ª - Tel. 18958

Traspassos de negocis
Industrial i comerciant: Anunciar el vostre directament, és desvalorar-lo. Consulteu
C. SANJUAN
Hospital, 42, entresol, primera - Telèfon 21292

Transportes, S. A.
CONSIGNATARIS DE VAIXELLS
Rambla de Santa Mònica, 19, principal
TELEFON 13894 BARCELONA

EL SASTRE DE LA JOVENTUT
SANITJAS
Baix de Sant Pere, 50
Telèfon 25658 BARCELONA

Aprofiteu la gran venda de la sort de
El Barato
per a comprar diversos
Gèneres de temporada i tots els calçats amb
5 %, 10 %, 15 %, 25 %, 50 %
i fins COMPLETAMENT DE FRANC per mitjà del cèlebre
Bombo de la Sort

Només durant la pròxima setmana

Coixinets de Boles S R O

Casanellas i Cortadellas
Casanova, 36
Telèfon 34667

GELI IMPRESSOR
La Granada, 1 ★ BARCELONA ★ Telèfon 71083

Ràdio Station "ALGA"
TALLER ESPECIALITZAT EN REPARACIONS D'APARELLS DE RADIO I CINEMA SONOR
ASSEGURANCES RADIO AVARIES
DEMANEU PROSPECTES A
RONDA DE SANT PERE, 40, PRAL. ✱ TELEFON 15088

ABRICS I VESTITS GIRATS, QUEDEN NOUS
LA REFORMADORA
Secció especial de mida
TRAFALGAR, 9, primer TELEFON 25680

Confeccions per a Modisteria en general
Màquines Yaspa
Motlles, utensilis i fornitures per al folratge de botons
Aros, daurats, oxidats, platejats i niquelats
Fantasies en diversos models
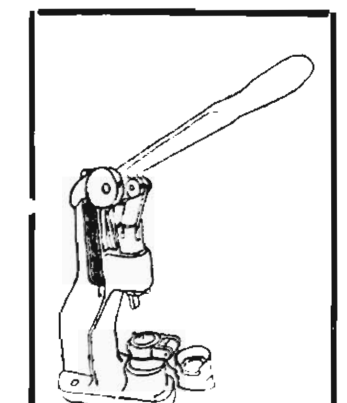
Especialitats:
Brodats a màquina
Calats
Plisats
Vora foradada
Punt universal
Cordonet
Topos per a adornament
Folreria de botons
Joan Payàs Ausiro
P. Fius i Palà (abans St. Domènec) núm. 7
Telèfon 235
MANRESA

Les Lletres i les Arts

L'escepticisme romàntic a Catalunya

per J. M. Miquel i Vergés

V

Després de Joaquim Maria Bartrina encara hi ha un bon nombre de poetes que en l'individualisme sentimental troben la inspiració. No obstant, la dolor, la tristesa, el plany l'enyorança, màxims motius de poesia, són, de mica en mica, mutats per la illusió, la fe, l'entusiasme, l'optimisme. En aquesta revisió, rapidíssima, de la lírica nacional del vuit-cents i del moment del nostre romanticisme moral, hem trobat planys malencònics, divagacions tristíssimes i cants de rebellia, però la protesta no arriba, llevat de l'"Epistola" de Bartrina, a donar una impressió justa d'inconformisme. En conèixer aquella part de sincera emoció dels nostres lírics, tocats del mal del segle, observem també una lleu afectació. Llur descobriment, que en el plaer no hi ha la felicitat, llurs desenganys amorosos i llurs ardents anhels no haurien bastat fer néixer aquell to característic a totes llurs produccions. Hi ha com una necessitat d'inquietud que fa ambicionar la dissort; d'ací arrenca el desig de fer-se plànyer i l'art d'ésser infeliç.

Els sentiments dolorosos i les impressions intimes van desapareixent a la nostra lírica. Nous corrents porten ànsies renovadores i troben esperits propensos a llur plasmació; el pas de la lírica s'accelera, i, com en altres caires de la nostra renaixença, tendències noves ofeguen característiques que han passat, en pocs anys, d'hegemòniques a oblidades.

Els sentiments que enformaren el romanticisme moral deixen, però, a través de molts anys, un sòl profund. La glorificació de la mort i l'exaltació de l'ideal amorós s'estendran força, encara. La poesia d'Ernest Soler, "Deliri", pot servir d'exemple a la continuïtat de l'escola romàntica sentimental. El poeta es plany de l'oblit de l'estimada, i, en un veritable deliri, escriu:

"Digue'm, almenys, que quan mon fi [s'acosti
en los teus braços trobaré una tomba.
Si això té de passar; si quan jo fini
tu has de venir l'últim sospir a rebre
espero ja la mort, d'aquesta vida,
vull que a passos gegants lo fi s'acosti."

Entre les lamentacions amoroses, com és ara la de Forest i Siscar en "Plany d'amor" i moltes d'altres, s'observa en alguns dels poetes influïts de Musset, de Heine, de Leopardi, sense fugir de la poesia subjectiva que agermanarà en un to harmònic llurs produccions una serena calma, un desig d'alliberar-se de la tristesa, una ànsia optimista. Apelles Mestres, en "Cançó d'octubre", veu la mort de les flors i de tot el que ha cantat en les cançons d'estiu i primavera, però aquesta constatació no li suggereix pessimisme, no li infon, malgrat la seva adoració per la natura, tristos pressentiments, ben a l'inrevés sap veure, a través de les coses mutables, la perennitat de l'amor:

"Tot s'asseca, tot mor
tot, amor meu, menos los cors que esti- [men."

L'ideal amorós és també exaltat per Ramon Domènech Parés. En "Diabòlica", sota el lema de Catull "*Odi et amo. Quare id faciam fortasse requiris. Nescio, sed fieri sentio et excrucior*", canta, a través d'un dubte indeterminat que no arriba a definir més que amb aquests versos

... ...
"si és cert que hi ha altra vida en la [que es troben
los sers que s'estimaren en aquesta..."

impressions intimes, doloroses, de vegades. A Ramon Domènech Parés cal situar-lo, no obstant, entre els primers iniciadors de la nostra crítica literària. En aquest aspecte, més que no pas en cap altre, és on es destaca la seva personalitat literària. Els seus assaigs sobre la poesia catalana d'aquest moment, sobretot el que fa referència a la de Francesc Matheu, són ben reeixits. Els seus dots es constaten a través d'una bibliografia que marca el procés de les tendències dominants.

La malenconia i el pessimisme no arriben a donar sempre forma literària al dolor. Moltes vegades la manca de sinceritat o bé una afectació desencaixada fan endevinar una complaença que trenca la intencionalitat poètica i sura per damunt dels planys i de les dolors. L'equilibri entre l'expressió i l'estat d'ànim del poeta no és sempre perfecte. Una sèrie de produccions que figuren en la història de la nostra renaixença, assenyalen, en llurs autors, una divagació, un vaivé de motius inspiradors. Tan aviat la dissort els empeny cap a la desesperació com l'optimisme els fa antelar els béns de la terra. Entremig d'aquestes vacillacions hi ha, però, alguna mostra de poesia tristíssima que respon a un pessimisme esgarrifós nascut en la convicció, cada dia més accentuada, de la proximitat de la mort. La que impressiona més és la de Lluís López i Oms, traspassat a vint-i-quatre anys, i en la qual, l'ànsia d'alliberar-se dels mals que sofreix li dicta, amb una serenitat corprenedora, el plaer de morir.

La visió de la mort, després d'haver estat una tortura, és, en darrer terme, un consol. López i Oms es llança a l'abim de la nit eterna i evoca el que s'esdevindrà quan, al cap de pocs dies, sigui un cos inert. Com Leconte de Lisle, com Baudelaire en "*Les fleurs du mal*", el nostre poeta troba, en la macàbrica

LLUÍS LÓPEZ I OMS

visió dels cucs que l'han de devorar, motiu d'inspiració. En la seva darrera poesia, escrita pocs dies abans de la seva mort, trobada damunt la seva taula de treball, hi ha aquests versos elogüents a tot ésser-ho i sincers de debò perquè en aquell moment res no podia infondre-li optimisme:

"Mos ulls, orelles i boca
s'han de desfer i esvair
i de mos peus a ma testa
ajudats pel cuc actiu
s'afanyaran los meus àtoms
per deixar-me..."

Aquesta darrera poesia del malaguanyat López i Oms és com un retorn al seu romanticisme inicial, amb el qual menyspreava la vida, i àdhuc "hauria desitjat, com un romàntic, perdre-la mentre fos poèticament" (1). Aquest retorn is doblement trist perquè neix de la certesa absoluta que la seva malaltia inguarible, la tisi que en pocs anys transforma el seu cos jove, no el dèixarà fruir de la vida que el pobre malalt veu, a través de l'impossible, doblement saborosa. Quan ni aquella esperança instintiva amoroseix el dolor és quan arrenca el crit d'alliberament. Vol morir, i aquest desig, quan s'endevina sincer i constant, té un punt d'esgarrifança. La idea de la mort el persegueix sempre, i ell parla de la gran veritat sense estridència. Amb una serena calma que fa més intensament emotiva l'expressió, escriu:

Ab pocs mobles para casa
qui la para al cementiri.
Sobre un matalàs de terra
i terra per tot coixí
i terra i més terra encara
per llençols i cobrellit.
Després de tant temps d'ensomni
com un sant m'he de dormir!

El poeta ha arribat al pessimisme pel camí del dolor. De primer, en sentir-se malalt, creu encara en la força vivificadora del sol; i és quan escriu "L'amic del malalt" (2), elegia, i "El sol d'hivern". Abans de perdre tota esperança, dominat pel pressentiment de la mort prematura, es dóna compte que tot el que el volta és bonic i que la naturalesa és bella. En alguna poesia ens ha deixat aquesta impressió, "El Presseguer" — publicada nou anys després de la seva mort, a "Catalònia" — és un cant a la vida.

... ...
sang jove sobressalta ses entranyes...

diu quan, en contrast amb la seva existència, veu que les bèsties respiren i els arbres floreixen. Aquesta ànsia de mica en mica, però, és esvaïda; López i Oms ja no desitja viure, ja no creu ni que el sol li torni la salut, ni que la vida sigui bella. Aleshores és quan escriu els seus darrers versos, en els quals hi ha la trista realitat de la seva joventut. Mai la nostra poesia subjectiva no ha esgotat un to de més crua desesperança ni mai tampoc no hem trobat uns versos catalans en els quals la mort sigui mirada, com en els "De la fossa al sòl" i pel propi autor, amb més serena calma.

(2) "*Les cent millors poesies de la llengua catalana*" *Antologia.*

(1) *Ramon Domènech Parés* - "*La mort de l'amic*" - "*L'Avenç*" - 1890.

CRONICA ESCOLAR

La Universitat nova

Publiquem a continuació el text íntegre del parlament que el Rector de la Universitat Autònoma Dr. Bosch Gimpera féu el catorze d'abril del proppassat any.

Estava aleshores en plena vigència el règim d'autonomia a la Universitat, i s'hi anaven succeint les reformes que introduïa el seu Patronat. D'una a una desapareixien les tares de la Universitat vella, i per l'impuls d'uns homes coneixedors dels seus problemes, sorgia, enmig de l'aplaudiment d'uns i dels esgarips sorollosos i mancats de fonament d'altres, la nova Universitat que en un futur no molt llunyà havia d'esdevenir la Universitat Catalana, en un sentit ampli, obert, lliure, però exigent i eficient.

Avui fa un any que el Dr. Bosch Gimpera, d'acord amb el Patronat universitari, celebrava a la Universitat el tercer aniversari de la República, amb l'assistència de les autoritats catalanes i de la millor part del professorat i estudiants. Pel seu valor documental, donem íntegre el parlament que hi féu el Rector Bosch Gimpera, en el qual es veurà condensada la idea de l'evolució que feia aleshores la Universitat i les aspiracions per a un futur.

Llegim-lo a continuació:

Honorable senyor President de la Generalitat de Catalunya.

Honorable senyor Conseller de Cultura.

Companys i amics.

Senyores i senyors:

La Universitat Autònoma de Barcelona i les institucions de cultura que amb ella estan lligades, commemoren aquest vespre el tercer aniversari de la proclamació de la República. Es per a mi, el seu primer Rector, aquest un moment d'intensa emoció, car aquest acte és la primera gran solemnitat de la nostra Universitat renovada, i és precisament el de la dita commemoració. Veiem en això un símbol i una fermança per a l'esdevenidor.

Quan fa tres anys, en proclamar-se la República, restava consagrada la llibertat de Catalunya i un nou concepte d'Espanya s'obria camí, s'iniciava per a la nostra Universitat una nova etapa de la seva història; i la Generalitat, d'acord amb el Govern de la República, treballava per la implantació del règim autonòmic que avui ha arribat a la seva plenitud i que ha reintegrat la Universitat al seu lloc d'honor en la cultura catalana.

La Universitat de Barcelona es restaurava fa gairebé un segle, després del seu exili a Cervera, i la restauració es devia als corrents liberals i a l'esperit de la renaixença catalana. Per molt de temps la Universitat contribuí vigorosament a la nova plasmació del nostre poble i impulsà la seva cultura: mireu en aquesta Sala els retrats d'alguns dels seus mestres més venerables que han deixat una forta empremta en l'espiritualitat de Catalunya.

Com altres Universitats espanyoles, la nostra fou ofegada, també, per l'uniformisme burocràtic i per la persistència d'una organització arcaica. En moments dolorosos per a Catalunya, per a Espanya i per a la llibertat, es volia imposar a la Universitat una mediatització i una submissió que rebutja la pròpia essència de la institució universitària, sols imaginable flotint sota el signe de la llibertat.

Però tot això ha passat, car en la trajectòria històrica res no detura els pobles ni els drets sagrats de la seva espiritualitat. I ara, dintre de la República, treballem tots en la tasca gloriosa de refer la Universitat en la qual tots ens sentim lliures i on caben — en un ambient de respecte i de tolerància — totes les opinions, per tal d'incorporar-la als més amples corrents internacionals i d'arrelar-la en l'ànima de Catalunya, volent que esdevingui la llar de la seva cultura i estengui generosament la seva tasca fecunda per tot l'àmbit de la terra catalana i a tots els seus estaments. "Libertas perfundet omnia luce"; aquest volem que des d'ara lligui el lema del seu escut.

Aquesta és la significació del canvi profund que s'ha operat a la nostra Casa. Les seves portes s'han obert a tots; els nostres quadres de professors s'han completat i rejovenit, i en ells han entrat totes les valors de la ciència catalana; hem establert lligams espirituals íntims, ben diferents dels antics lligams administratius, amb tots els ordres de l'ensenyament i amb totes les institucions de cultura de Catalunya; a les nostres aules assisteixen no sols els qui volen assolir una preparació professional, sinó tots aquells — àdhuc els obrers — que volen sentir-se amarats de les valors nobilíssimes de la cultura i de l'esperit, i els nostres estudiants donen un exemple de consciència i de llur deure, de serietat i de col·laboració entusiàstica.

Heus ací la tasca ambiciosa que hem iniciat i que volem realitzar. Volem contribuir a la reconstitució del nostre poble i a fer-lo respectable per la seva cultura. Diríem, també, que sols quan la institució universitària s'hagi desenvolupat plenament — i parlem d'ella en el sentit més ampli i més integral, comprenent-hi totes les tasques educadores i de recerca — arribarem a l'estructuració definitiva de les nostres jerarquies espirituals, les úniques que en un règim lliure i democràtic es comprenen; però tant més essencials i durables en quant no recolzen en el privilegi ni en la coacció, sinó en les seleccions naturals de l'esperit en funció del més generós humanisme.

Llibertat, cultura i humanisme; aquests ideals de la República són també els ideals de la nostra Universitat, i volem que floreixin segons el nostre propi estil, car només són fecunds, en el camp immens de la història, els solcs que obre la rella guiada per la forta mà que obeeix el propi esperit, fervorós d'ideals i amb els ulls fixats en l'etern i infinit horitzó.

Amics: per això commemorem avui solemnialment, coralment, la instauració de la República.

Senyor President de la Generalitat de Catalunya, que heu volgut honorar la nostra festa amb la vostra altíssima representació, que personifica la República i Catalunya: la Universitat Autònoma de Barcelona se sent orgullosa de proclamar avui els seus ideals i de donar-vos la fermança que el seu navili caminarà, com deia el nostre poeta,

Sempre amb les ales esteses.
Sempre, sempre, mar endins.

Totes les notes pregades han d'ésser trameses en català i abans de les nou del vespre, a la Redacció: Corts Catalanes, 589, 1.er Les d'esports, a Barbarà, 11

Menjars casolans - Cafè-Bar
R. Coll Taberner
Especialitat en menjars de casa
Muntaner, 341 - Tel. 79220
BARCELONA

IMPREMTA "SORBONA"
T. CASALS
TREBALLS COMERCIALS EN GENERAL
Carrer Primer de Maig, 21
Tel. 18407 - Barcelona

A LLORET DE MAR
(GIRONA)
CLINICA MENTAL "TORRE CAMPDERA" per a malalts nerviosos, mentals i toxicomans. Telefon 10. Metge director-responsable: DOCTOR M. BERNAT I CARRERES. Per a informes, adreceu vos a la mateixa Clínica o a BARCELONA, els divendres, de quatre a set de la tarda, a la plaça de Letamendi núm. 2, ter.

LES EXPOSICIONS

LA PINACOTECA

Xavier Nogués és una de les personalitats més singulars dintre el moviment artístic de començaments de segle ençà. Nogués no ha estat un precoç; la seva formació ha estat lenta; tot el que posseeix artísticament ho ha conquistat a força de tenacitat i reflexió. No ha tingut mai a favor seu aquella facilitat manual que ha fet el crèdit de tants artistes; l'elaboració del seu estil personalíssim representa un esforç constant en la coordinació eficaç de les seves aptitudes de narrador epigramàtic i sentimental amb la seva sensibilitat d'artista i la seva vocació per la plàstica.

Lligar tants caps, era feina llarga per a un esperit exigent com ell; un còp lligats, però, per força havia de resultar un art complex de natural, però que el bon gust congènit de l'artista reduïa a una simplicitat sàvia i extraordinàriament expressiva. La confluència d'aquestes aptituds plàstiques i psicològiques havia de produir el dibuixant i el decorador; el comentarista sagaç i tendre de la vida en els seus aspectes còmics i sociables, el narrador delicat del nostre folk-lore, el plasmador de les entelequies populars tan plenes de sentit i de substància moral i humana.

Per això, el seu mètjà d'expressió habitual ha estat el dibuix i l'aiguafort, i les gran composicions decoratives en les quals les seves qualitats de pintor han conjugat amb les de l'observador poeta que extreu de la realitat l'essència permanent. Fins ara, però, rarament s'havia esmerçat en la pintura de cavallet. L'exposició que actualment ofereix al públic és la primera que fa d'aquest gènere, del qual n'hi havíem vist mostres brillants en diverses exposicions col·lectives.

En aquestes teles Nogués, sense desertar dels seus antecedents, concedeix una atenció preferent al color i a la pintura estricta. Moltes d'aquestes composicions parteixen del punt de vista habitual de l'artista; en altres, però, la llum i l'atmosfera dicten la llei al pintor, com en "Berenar a la Moixina", petita composició en la qual les figures perden la seva importància individual i es converteixen en accidents dintre l'ombra lluminosa d'uns arbres, com també acusa aquesta posició netament pictòrica "Masia (Olot)", malgrat la minuciosa explicació dels elements del tema, i encara en aquest aspecte cal posar en lloc preferent "Finestra", en la qual Nogués ha donat la mesura completa del seu temperament de pintor. En les natures mortes que figuren a la sala aquest aspecte de l'art de Nogués es manifesta amb singular relleu. En les altres obres, com en "Plaça de braus a Olot", "Aplec", "Firal d'Olot", "Envelat", Nogués es manté més pròxim a la seva visió peculiar d'ironista i d'observador. Les figures que intervenen en la composició totes tenen una filiació particular; l'epigrama fa la seva aparició dintre una atmosfera convencional que no absorbeix cap tret ni particularitat: Nogués ni pinta tot allò que sap que hi és, encara que en la realitat l'ull no ho distingiria. En totes aquestes obres el pintor aplica la seva tècnica reposada, prolixa, la seva paleta fina i harmoniosa, la seva precisió final, el seu talent de composició. Teles de dimensions modestes, tenen el valor documental de la pintura flamenca i holandesa dels segles XVI i del XVII, amb la gràcia picant dels comentaristes del segle passat i tota la delicadesa de color que l'impressionisme llegà a la pintura moderna.

GALERIES SYRA

De dos anys en aquesta banda el pintor J. Prim ha sovintejat el seu contacte amb el públic; aquesta freqüència d'exhibicions en exposicions col·lectives o individuals ha permès de seguir la seva evolució ben de la vora. Prim és un temperament autèntic de pintor; les vacillacions estilístiques que li hem pogut observar no han desmentit mai aquesta aptitud; haurà pogut oscil·lar el seu concepte formal, i més encara la seva filiació a una escola determinada; sempre, però, la qualitat permanent de les seves experiències ha estat el sentiment del color, dels volums dintre una atmosfera determinada. Avui diríem que s'ha inscrit definitivament en la formació dels impressionistes modernitzats. En les seves teles presents les línies i els volums es concreten per l'eficàcia del color; la llum és el protagonista de les seves composicions. Es el realista que pinta el que veu: quan l'ombra amaga una cosa, per ell no existeix en la realitat; recull només la nota colorística que resulta d'aquesta absència davant la retina. La tècnica s'adapta a aquesta concepció. Tocs superposats i grassos; els objectes es delaten pels traspassos de to, pels batiments o pels plans lluminosos. Es la tècnica impressionista, més granada, menys sistemàtica, bon tros turbulenta, i per aquest procediment Prim dóna tot el millor que ha produït fins ara com a pintor. En "Terrassa de café" la composició més vasta de la sala: "Angelina", "Noia al piano" i "Els guants vermells" recorda vagament la tècnica de James Ensor: "Pluja" i "Cala d'aigua Nacida" són temptatives de paisatge que auguren excellents aplicacions de la fórmula molt més assajada en la transcripció de la figura humana i d'interiors.

* * *

L'escultor Joaquim Ros presenta unes quantes escultures de reduïdes proporcions i una sèrie d'acadèmies al carbó. L'escultura de Ros s'inspira en l'anècdota, i per això es decanta a aquell expressionisme de caient epigramàtic que sovint dóna obres ben agradables. Es una escultura esquemàtica de volums acusats i llisos, en la qual la intenció del moviment és un factor decisiu. Algunes d'aquestes obres ja les havíem vistes en altres concursos: les altres no desdiuen d'aquestes. Assenyalem entre les inèdites: "Midinette" (bronze), "Nuvis" (gres), "Equilibrista" (bronze), figura molt àgil i graciosa, i "Noia amb mantellina" (guix). Els dibuixos, simples i segurs, revelen un contacte molt eficaç amb el natural.

SALA PARÉS

Ocupades les sales grans per la col·lecció d'obres antiques posada a la venda, la sala petita, que dóna al carrer, ha estat reservada al pintor Martí Vives, que exposa una sèrie de paisatges del Rosselló. Pintura d'un lirisme temperat, encerta dolces harmonies lluminoses, com en "Els plátans" i "Hortes de Sant Jaume". Notable per les qualitats la natura morta assenyalada amb el número 17, i l'escultura de sentit realista "L'àvia", que completa el catàleg.

SALA BARCINO

F. Pérez-Dolz exposa una copiosa col·lecció de sedes pintades a mà, que demostren un complet domini de la tècnica i una fèrtil imaginació en la composició dels temes decoratius i de les gammes de color.

SALA GASPAR

Els artistes Camps-Ribera, Commeleran, M. Llaurador i Josep Granyer, constituïts en entitat sota la denominació de GAI (Grup d'Artistes Independents), han reunit una interessant exposició de les seves obres. Camps-Ribera hi té un paisatge amb una figura, una natura morta molt fresca de to i uns quants dibuixos. Commeleran hi és representat amb uns paisatges, dels quals sobresurten els 2, 3 i 8 i uns dibuixos acolorits molt interessants; també hi té una figura femenina en un interior. Llaurador hi ha concorregut amb uns figures i uns dibuixos, i Granyer amb unes quantes escultures i uns dibuixos a la ploma molt graciosos.

Carles CAPDEVILA

GELATINA MARTIGNOLE
ALIMENT PODERÓS PER A PERSONES DELICADES
GARANTIT DE CARN I GALLINA
Laboratori i Oficines:
AVINGUDA DE LA VERGE DE MONTSERRAT, 2
Telèfon 78380
De venda als Centres d'Específics, Farmàcies i bons Establiments de Queviures

Gràcia García
PROFESSORA EN PARTS
Ex-alumna de l'Hospital Clínic i Facultat de Medicina Barcelona. Curació de totes les malalties de la dona. Pensió per a embarassades amb assistència al part. Visita de 3 a 5. - Floridablanca, 89, entresol, quarta entre Borrell i Urgell - Telèfon 36747 - BARCELONA

Les bombetes nues fan perdre molta llum i enlluernen.
No esmerceu inútilment el fluid que consumiu i eviteu l'enlluernament, que és el pitjor enemic de la vista.
Treieu el màxim profit de la vostra instal·lació d'enllumenat, solicitant gratuitament de la
COMPAÑIA BARCELONESA DE ELECTRICIDAD
Secció d'il·luminació Girona, 1 Tel. 16545 - (Int. 514)
que us visiti un agent especialitzat

Republicans! Catalanistes!
Abans que s'esgoti adquiriu tots
"Barcelona, 6 d'octubre"
de PERE FOIX
La veritat sobre els esdeveniments d'octubre a Catalunya
Narracions emocionants de la memorable nit
Tots els beneficis als presos catalans
Quatre pessetes
Comandes: Societat General de Llibreria
Barbarà, 14 i 16 BARCELONA

EL POBLE

AVIS

Els editors del nou diari EL POBLE, responent a l'interès manifestat pels corresponsals de venda i els simpatitzants de diversos indrets de Catalunya, creuen del seu deure manifestar que la data de sortida de EL POBLE es farà pública tan bon punt estiguin organitzats els serveis d'impremta, la qual cosa es realitza amb la necessària celeritat.

La intensificació de la propaganda i el seu contingut advertiran oportunament al públic la data exacta de sortida de NOU DIARI D'ESQUERRA QUE MANCA ACTUALMENT A CATALUNYA

Primer Concurs Infantil de La Publicitat
Vegeu en els números 1 al 7 d'aquestes pàgines per als Infants, les Bases del Concurs de Dibuixos i Episodis de la nostra Història

UNA ESTONA AMB ELS INFANTS

N.º 12 - 14 abril 1935

xocolates JUNCOSA són les millors!
DEMANEU-LES A TOT ARREU

COM VIUEN LES BÈSTIES

Pingüins

La bondat del temperament i el grotesc són condicions que els pingüins saben agermanar en graciós conjunt, inimitable. Si no coneixeu les condicions especials de vida que són pròpies a les diverses menes de pingüins i us fieu únicament pel seu físic, creureu que heu descobert l'ocell més paradoxal entre tots els vivents.

D'una confiança il·limitada, han vist acostar-se'ls l'home sempre amb la major indiferència. Dels primers encontres, si no el primer, que ens conten les cròniques, fou quan els navegants de l'expedició de Magallanes desembarcaren a l'extrem sud del continent americà. Els genuïns pobladors que organitzaren aquella pacífica recepció als braus mariners serien, sens dubte, els pingüins reials, anomenats també pingüins de l'Estret pels xilens. Com a epíleg d'aquell insospitat encontre els expedicionaris, meravellats per la confiança excessiva dels

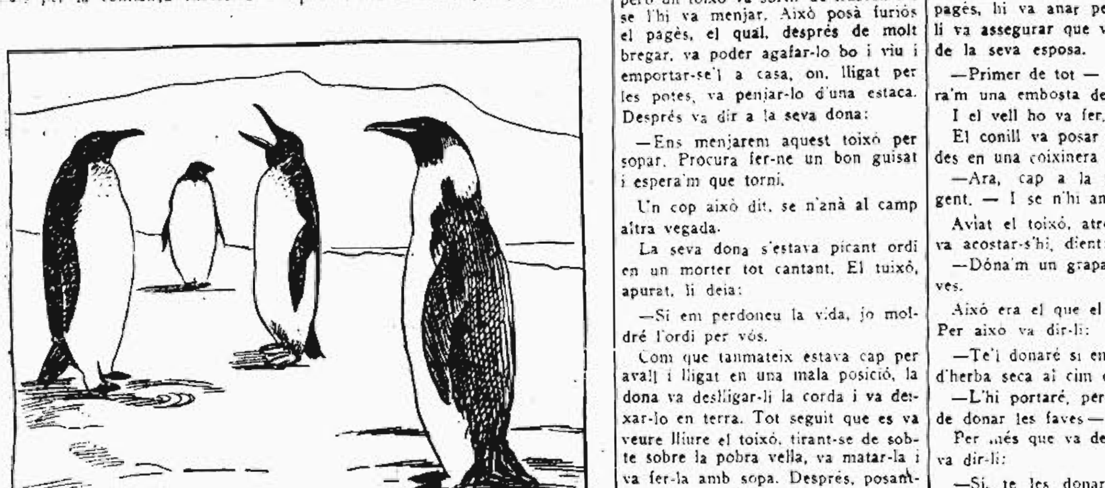

ocells i jutjant-los lents en els moviments, els batejaren amb el nom de "pájaros bobos"; els altres, més benèvols, els anomenaren "pájaros niños", considerant que llur posat i moviment estrafeien la figura humana.

Els francesos, per la seva banda, navegant per les mars àrtiques, descobriren altres ocells que caminaven igualment amb el cos estirat i tenien també ales reduïdes. Els anomenaren "Pingüins", i la seva abundor els impressionà tant com l'estranya forma de llurs cossos. El mot "pingüí" i les narracions entorn d'aquells personatges esdevingueren populars. Heu de saber que els pingüins nòrdics arriben fins al litoral català els hiverns excepcionalment crus. Pregunteu als nostres mariners com els anomenen i us diran "ànecs de mar" o "gavots". I si els parleu dels pingüins no us en sabran donar raó. Pareu atenció breus instants i sabreu el motiu de la seva estranyesa. Els navegants anglesos i d'altres països, maldant per l'explotació de les mars australs, descobriren diversos ocells que no dubtaren gens a aplicar-los el nom de pingüins per llur semblança amb l'ocell que poc abans ja havien popularitzat els francesos, i així tal denominació, feta extensiva a una legió d'éssers genuïnament aquàtics i exclusius de l'hemisferi austral, ha perdurat amb més fortuna. Però heu de ben entendre que mai cap d'aquelles simpàtiques bestioles no ha arribat a les nostres costes, davant la impossibilitat de travessar l'equador terrestre. ¿Com voleu, doncs, que els conegui la nostra gent de mar?

Els pingüins són excel·lents capbussaires, i tot el que pugui semblar-nos estranyesa en el seu cos, és perfecció i adaptació a la vida marina. Ben mirat, són peixos de ploma. Llur cos estirat i comprimit llisca com un submarí accionat pel parell d'ales que per llur especialització cal considerar com a veritables rems. Estan recobertes d'un plomissol arrapat i greixós que pren l'aspecte d'escates. Vistes de prop recorden les aletes d'un tauró, i si les veiem accionar comprovarem com imiten les hèlixs propulsores dels vaixells. La velocitat que poden assolir és vertiginosa. Per al comandament de les evolucions i viratges ràpids utilitzen les potes, convertides en timons de manifesta eficàcia. Es precisament per a aquesta funció que els pingüins tenen les potes col·locades tan enrera; aquest detall és l'explicació fàcil de la comicitat involuntària dels pingüins en caminar amb el cos estirat i gairebé dret. Una altra ficció és el volum aparent dels pingüins. Un pingüí mort i pelat presenta el seu cos extraordinàriament reduït, perquè li haurem tret dos gruixos protectors considerables. Sota la pell hi ha una capa de greix que conserva el calor intern compromès pel fred intensiu de l'Antàrtic. Per sobre estan folrats d'una ploma atapeïda i oliosa que no permet que els arribi una sola gota d'aigua a la pell quan llisquen àgils com els dofins. Amb tals abrigalls, finida la pesca reglamentària, surten a la platja a prendre el sol i reben el seu escalf pacíficament reunits en estols de centenars de milers. Quan arriba l'època de la reproducció adquireixen proporcions formidables. Una sola espècie emplena llenques de més d'un quilòmetre, i les parelles hi són en tanta profusió que és materialment impossible de transitar-hi sense malmetre les covades. Generalment fan dos ous: altres en fan un de sol; els nius no són gaire més que un munt de pedres o una petita cassola. Algunes espècies, com el pingüí emperador, no fan niu, i l'únic ou que ponen el passegen dins una petita bossa, com fan els cangurs. Així vegeu si els està mal aplicat el nom de "pájaros bobos"; heu de saber que quan els pingüins retornen als nius després de la pesca obligada cada ocell va de dret a posar-se sobre els seus ous, els quals reconeix sense vacil·lació, i no sorgeix cap conflicte entre aquells milers d'estadants.

Ignasi DE SEGARRA

PARLEU BÉ, SI US PLAU

"ABANDONO"

—Ningú no es recorda de nosaltres. Ens tenen en gran *abandono*!

Abandono, amic lector, és un mot que ha entrat a casa nostra sense haver-n'hi cap necessitat. "Abandó", "abandonament", "deixadesa" són les paraules que has de dir, aquestes ben catalanes.

Així, doncs, farem:

—Cal que et treguis del damunt aquesta deixadesa!

—L'abandonament en la desgràcia, no està gens bé.

"DESLEAL", "DESLLEAL"

Desleal i *deslleal* són dues paraules que s'usen amb força freqüència i que no hi ha cap raó que les aboni perquè en la nostra llengua n'hi ha una—"deslleial"—que diu el mateix, amb la sola diferència que ho diu bé.

Tindrem, doncs:

—Un amic deslleial. (I millor que no el tinguem.)

Si diem deslleial en lloc de *desleal* o *deslleal* (que encara fa més mal a les orelles), direm, també, "deslleialtat" per *deslealtat* o *desllealtat*.

Entesos?

"GUAPO", "GUAPESA"

"Bell", "formós", "gentil", "galan", "gallard" i "gentilesa", "galania" i "formosor" són els mots nostres que substitueixen els de *guapo* i *guapesa*, ambdós importats a Catalunya.

D'ara endavant, doncs, cal que us recordeu que una noia pot ésser o gentil, o bella, o formosa. Mai *guapa*!

I quan us hagueu acostumat a dir-ho com cal, quan algú parli de *guapos* davant vostre us entraran ganes de fer-li deixar una penyora.

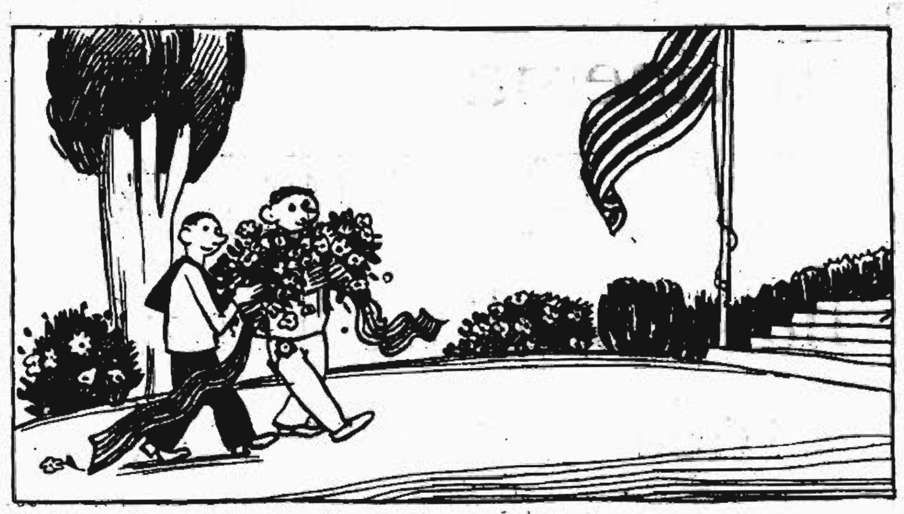

DIA 14 D'ABRIL... PER A EN MET I EN BALDIRÓ TAMBÉ ES FESTA ASSENYALADA. DEIXEN DE BANDA LES ENTREMALIADURES PER COLLIR LES FLORS MES COLORIDES I OLOROSES D'AQUESTA PRIMAVERA I OFERIR-LES A LA MEMORIA D'AQUELL QUE ES DESTACA COM LA FIGURA PREEMINENT DE LES GLORIOSES JORNADES D'ARA FA QUATRE ANYS.

La muntanya Katxi-Katxi

RONDALLA JAPONESA

Una vegada, molt temps enrera, hi havia un vell pagès que conreava un camp a la muntanya. Un dia la seva dona va dur-li el dinar al camp, però un toixó va sortir de trascantó i se l'hi va menjar. Això posà furiós el pagès, el qual, després de molt bregar, va poder agafar-lo bo i viu i emportar-se'l a casa, on, lligat per les potes, va penjar-lo d'una estaca. Després va dir a la seva dona:

—Ens menjarem aquest toixó per sopar. Procura fer-ne un bon guisat i espera'm que torni.

Un cop això dit, se n'anà al camp altra vegada.

La seva dona s'estava picant ordi en un morter tot cantant. El toixó, apurat, li deia:

—Si em perdoneu la vida, jo moldré l'ordi per vós.

Com que tanmateix estava cap per avall i lligat en una mala posició, la dona va deslligar-li la corda i va deixar-lo en terra. Tot seguit que es va veure lliure el toixó, tirant-se de sobte sobre la pobra vella, va matar-la i va fer-la amb sopa. Després, posant-se els seus vestits, esperà tranquil·lament que l'home tornés del camp.

Quan era a mig sopar, el toixó, tornant a prendre la seva original figura, va cridar: —Ela! Un vell que es menja la seva dona! Que no veieu els ossos per terra!— Tot rient va passar la porta i desaparegué. El pobre home, deixant anar els bastonets de menjar, plorà molt amargament.

En la mateixa muntanya vivia un vell conill. Sentint el plor del pobre pagès, hi va anar per consolar-lo, i li va assegurar que venjaria la mort de la seva esposa.

—Primer de tot — va dir-li — torra'm una embosta de faves.

I el vell ho va fer.

El conill va posar les faves torrades en una coixinera i va dir:

—Ara, cap a la muntanya falta gent. — I se n'hi anà.

Aviat el toixó, atret per la flaire, va acostar-s'hi, dient:

—Dóna'm un grapat d'aquestes faves.

Això era el que el conill esperava. Per això va dir-li:

—Te'l donaré si em portes un feix d'herba seca al cim de la muntanya.

—L'hi portaré, però primer m'has de donar les faves — va fer el toixó.

Per més que va demanar, el conill va dir-li:

—Sí, te les donaré després que hauràs carregat i dut a dalt el feix d'herba seca.

Aleshores li carregà un gran feix d'herba seca a l'esquena, fent caminar el toixó endavant; va treure's l'esca, va gratar-la amb pedra foguera i va calar foc al feix.

Sentint la fressa, alarmat, el toixó va preguntar:

—Què és això?

El conill va respondre:

—Això és la muntanya Katxi-Katxi (que vol dir Victòria).

Aviat el foc va començar a espurnejar i penetrar a l'interior del feix d'herba seca.

El toixó, sentint la fressa, tornava a preguntar:

—Què és això?

El conill contestava:

—Es la muntanya Bo-Bo (o Derrota).

El foc, havent travessat tota l'herba seca, ja li socarrimava el pèl i li cremava l'esquena. Xisclant de dolor, va rebolcar-se per terra i va fugir fins a perdre's de vista.

El conill féu un ungüent de pebre vermell i va fer-ne uns pegats, es posà un barret i va sortir a vendre'ls com un remei per a ferides i cremades. El toixó s'estava ajagut bocaterrossa trist i adolorit. "Aquesta deu ésser una bona medicina", va pensar, en sentir que la cridaven. Va comprar un pegat i se'l va posar a l'esquena. Però no hi ha llenguatge que pugui expressar la coïssor que va sentir a la pell tan bon punt va posar-se el pegat a l'esquena. Es rebolcava de mala manera i gemegava que feia enternir.

Al cap d'una vintena de dies l'esquena del toixó s'havia anat curant. Aleshores el conill construïa un bot i el toixó se'l mirava, i a l'últim va preguntar-li:

—Què penses fer d'aquest bot?

El conill va respondre:

—Agafar peix.

El toixó era envejós i tenia molt poca traça en aquesta mena de feines.

—Jo també en faré un de bot: el faré d'argila — va dir.

En haver fet el bot d'argila es féu a mar, com havia vist que ho feia el conill. El bot de fang va enfonsar-se. El toixó, naturalment, va morir. Era el càstig per haver ocasionat la mort de la dona del pobre pagès.

IL·LUSIÓ TÀCTIL

Els hem acostumat a les il·lusions òptiques i en coneixem bona quantitat. No obstant, les il·lusions tàctils són tan curioses com les altres i n'hi ha ben poques de popularitzades. Avui n'explicarem una, molt curiosa:

Preneu una boleta ben rodona — una bala de les de jugar, una molla de pa arrodonida, per exemple— i la toqueu amb els dits índex i mitjà prèviament encreuats (el mitjà ha de quedar a sota, com en el dibuix). Us

[illegible] les [illegible] de pa [illegible] dues i no una.

Aquesta sensació prové de què, ordinàriament, els dos costats d'aquests dits mai no toquen un objecte al mateix temps, com ho fan constantment el polze i l'índex. I, naturalment, el cervell percep la impressió de dos objectes diferents.

Un hangar per a aeronaus

TREBALL MANUAL

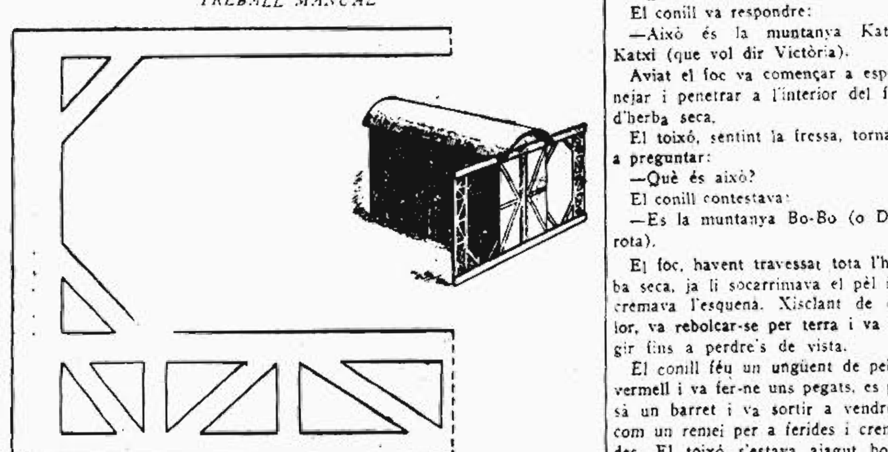

Teniu traça? Doncs a provar-ho s'ha dit, amb la construcció d'un hangar per a aixopluc de les aeronaus que tingueu per casa.

El farem de cartó, [illegible] que tingui la deguda resistència, i de les següents dimensions: llarg, 27 centímetres; ample, 9 cm.; les parets longitudinals, 16 cm. d'alçària, i la del fons, 18 cm. al centre i vindrà arrodonida fins a trobar les parets dels costats.

La teulada la fareu de cartó ondulat, tenint en compte que les canals vinguin perpendiculars a la llargària. La volta del davant la tapareu amb un cartó de tres centímetres d'alt i arrodonit fins als extrems.

A l'entrada de l'hangar posareu un bastidor-guia sobre el qual es mouran les dues mitges portes corredores. La figura mostra a tamany natural, la meitat d'un costat del bastidor; construïu aquestes dues meitats amb cartó i poseu-les una davant de l'altra, tal com indica la figura, de manera que formin un rectangle de 23 cm. de llarg per 16 cm. d'alt; talleu dues tires de cartó gruixut de 0'5 centímetres d'ample i 23 cm. de llarg i enganxeu-les als dos costats longitudinals del rectangle; talleu, de més a més, dues tires de 1 cm. d'ample i 23 de llarg, i enganxeu-les sobre les primeres i d'aquesta manera haureu format les guies superior i inferior de les dues mitges portes corredores, les mides de les quals seran 4'5 per 15 centímetres. El conjunt de bastidor i portes s'enganxa a la part del davant de l'hangar.

Una de les figures mostra el vostre hangar amb les portes tancades; si les obriu us quedarà un pas de 8 centímetres.

Sobre les portes podeu pintar-hi unes ratlles negres, imitant els travessers; les parets podeu pintar-les de gris i la teulada de vermell, quedant d'aquesta manera enllestit l'hangar i disposat a rebre els aeroplans o zepelins que us hàgiu construït o us construïu d'ací endavant.

DE LA NOSTRA HISTÒRIA

El desafiament de Pere el Gran amb Carles d'Anjou

La còlera de Carles d'Anjou quan es va veure desposseït del regne de Sicília, no va tenir límits. I no era això, solament! Ara li restava encara, a Itàlia, el regne de Nàpols. Però el rei Pere també l'hi valia arrabassar, perquè també era de l'herència de la seva muller Constança de Sicília.

"Què faré, què no faré?..." El rei Carles tot era rumiar com podria allunyar de Sicília el rei Pere. De malícia que tenia, mentre rumiava, anava rosegant un bastonet que duia. Era tan enfurismat que, cridant dos dels seus servidors, va manar-los que es vestissin de frares i que, disfressats així, arribessin davant del rei Pere, i en nom seu li diguessin que havia entrat en terra de Sicília malvadament.

Tal com llur senyor els ho havia manat, així va fer-ho. ¿I sabeu quin fou el resultat? Doncs que els dos reis van acordar desafiar-se. El dia primer de juny de 1283, s'havien de trobar a la ciutat de Bordeus, i allí, sota la presidència del rei d'Anglaterra, havien de combatre, seguit cadascun de cent cavallers.

Podeu pensar quina emoció devia produir per tot Europa la notícia d'aquest desafiament. Gent de tot arreu volien acudir a veure'l. Reis i prínceps, la flor de la cavalleria de Catalunya, Aragó i Sicília, de França i de Provença, hi havien de prendre part.

El rei Pere, quan ja no faltaven més que vint-i-cinc dies per a la data convinguda, va embarcar-se a la ciutat de Tràpani. Durant la travessia va esclatar una tempesta tan paorosa que va dur el seu vaixell fins a les costes d'Àfrica. El rei es desesperava pensant que, per culpa del temporal, potser no podria arribar a temps a Bordeus.

Però el bon temps va tornar. Menorca fou la primera terra catalana que van veure els seus ulls, i a rems i a veles va arribar a Cullera, en el regne de València. Era la nit del 17 de maig. No restaven sinó quinze dies fins a la data del combat, i Bordeus era encara ben lluny.

Calia travessar el regne de València, Aragó de cap a cap, Navarra i part de la Gascunya. En aquell temps per a fer tot aquell camí calia comptar, almenys, setze jornades. El rei Pere, cavalcant nit i dia, al cap de tres jorns era a Taraçona, si fa no fa, la meitat del camí. Imagineu quina manera d'anar a cavall!

Allí es va trobar que el governador de Navarra, per ordre del rei de França, no el deixava passar per aquell regne. I amb una cosa pitjor: amb la notícia, tramesa pel general de Bordeus, que Carles d'Anjou i el rei de França hi havien arribat amb milers de cavallers i l'esperaven per empresonar-lo.

Però el rei Pere, malgrat els advertiments del senescal de Bordeus, malgrat la negativa del governador de Navarra, es llançà baronívolament a l'aventura, per tal de mantenir la seva paraula. Amb sols quatre companys, disfressat de majordom d'un mercader, travessà els colls espadats del Pireneu, i, menyspreant tots els perills, acudí a la lliça de Bordeus. Era el cap-al-tard del dia 31 de maig, la vetlla de la batalla.

Després de recórrer el palenc es descobrí al senescal, que es trobava entre els presents, i li demanà si podia respondre de la seva seguretat. —"Si me'n responeu — li va dir — restaré per a combatre."

El senescal, commogut, li pregà, per Déu i pels Sants, de tornar-se'n ràpidament, perquè si el rei de França i el rei Carles el sabien allí, estava perdut, ben perdut. Llavors Pere manà de dreçar acta de la seva compareixença a un notari que ja havia fet venir de la ciutat.

Al cap de poca estona, mentre el dia moria i ja lluïa al cel l'estel del capvespre, Pere el Gran s'allunyava a regna solta de Bordeus. Vanament, el rei de França i el rei Carles, en saber la seva vinguda, enviaren, desesperats, cavallers en llur persecució.

Aquesta fou la gesta del gran rei. Per ella i per moltes altres, és conegut en la Història com un dels homes més valents que mai hi hagi hagut al món.

El nostre Concurs

Llista dels signants d'originals rebuts aquesta setmana (fins dijous) optant al nostre primer concurs:

David Urgell, Jordi Canal, Benjamí Pinyol, Francesc Busquets, Maria Illa, Agustí Sarroca, Francesc Canal, Jaume Josep i Jaume Sagalés (de l'Esc. Montessori, de Granollers); Núria Depares i Montserrat Arias (de l'Inst. Femení); Ramon Font, Josep Bachs i Joan Alvarez (de les Institucions Macià, grup IV); Joan Ventura Vinyes, Josep Bofill i Bofill i Salvador Torres Aldea (de l'Esc. Sant Jordi); Francesc Garcia, Marcel Riera, Francesc Novell, Joan Argelich i Manuel Ermengol (de l'Esc. Catalana de Badalona); Miquel Terest, Francisqueta Lluch, Pepeta Prat i Martí, Enriqueta Tres-cents i Vidal, Concepció Mercader i Riba, Magdalena Barroera i Galofré, Rosalia Pedrós i Montoriol, Antoni Vives, Leandre Bertran, Antoni Estany, Josep M.ª Mateu, Miquel Solà, Josep M.ª Baza, Antoni Solà, Ramon Lluch, Josep Busqué, Josep Arquer, Josep Vepanci i Ramon Xaus (de les Esc. de l'A. Igualadí de la C. O.); Joaquim Prats, Antoni Garriga, Enric Soler, Josep Arnau, Maria Garriga, Maria-Teresa Aliés, Maria Antònia Cercós, Carme Violant i Ernestina Sabaric (de l'Esc. Cat. de Sort); Jaume Figueres, Jordi Casulleres, Eugènia Ferrer, Montserrat Esteve, Jordi Parunella, Ramon Peypoc, Lluís Casamitjana, Ramon Palau, Joaquim Gallard, Ramon Puig, Jordi Valls, Josep Fontdecava, Joaquim Ferrer, Manuel Rovira, Jordi Vendrell, Mercè Ramon i Montserrat Latorre (de l'Esc. Cat. Mossèn Cinto); Manuel Martínez, Enric Malaret i Poll, Lluís Climent i Ferri, Joan Poll i Ribes, Joan Amigó i Bus, Ramon Urpí i Roig, Jacint Poll i Puig, Rafel Malaret i Amigó, Llorenç Izquierdo i Amigó, Just Compredós i Pujades i Lluís Candevila i Merino (del G. Esc. Mun. de Sant Just Desvern); Josep Roig, Ramon Clerco i Eduard Solanes (de l'Inst. Esc. de la Generalitat); Eugeni Foz, A. Sangrà, A. Guillén, A. Garcia i J. Martín (de l'Esc. Milà i Fontanals); Maria Guasch, Aurèli Babra, Maria Guarch, Carme Creus, Emília Riu, Maria Roig, Pere Creus, Mercè Argente, Joan Estrada, Josep Tries, Montserrat Rabentós, Núria Roca, Joaneta Galobardes, Vicenta Martí i Soler (del Col. de Sant Teresa, de Sarrià); Lluís Vidal i Cedó, Salvador Micola i Domènech, Josep Maria Gil, Domènec Jardí i Pagès, Josep M.ª Escoda i Rebull, Manuel Marquès i Marquès, Ramon Navarro i Fontseil, Josep M.ª Rauli i Monner, Vicenç Chortó i Quintana i Josep M.ª Pladé i Pallisser (de l'Esc. Of. Unitària de Neus de Tivissa).

N. B. — Al senyor director d'aquesta darrera Escola ens plau de dir-li que accedim amb molt de gust a la segona i tercera de les sol·licituds que es plau fer-nos.

Els volcans

...en actiu de la terra són en nombre d'uns quatre-cents. Els apagats es compten per milers. El volcà actiu més alt es troba en el Sahama (Perú) a 6.000 metres d'alçària.

Al Japó viuen més de 20.000 persones en el cràter d'un volcà apagat. La ciutat està com en un pou voltat de parets verticals de 25 metres d'altura i els habitants poques vegades surten d'aquell tancat, on pràcticament formen una petita república.

MOTS ENCREUATS

Problema núm. 11

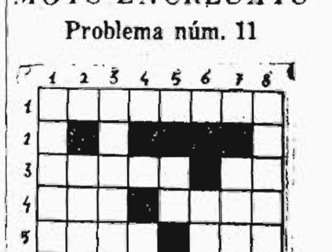

Horitzontalment. — 1: Clos amb caminals intricats, que fan difícil, un cop dins, de trobar-ne la sortida. 3: Dit d'un fruit pervingut al seu desenvolupament complet; antiga llengua provençal. 4: Relatiu a les ovelles; aplicació de l'activitat humana a un fi. 5: Niu; abreviatura usada comercialment. 6: Llegit a l'inrevés és una conjunció; nom d'home. 8: Dit de la noia que treu profit de les ensenyances escolars.

Verticalment. — 1: Mineral de ferro d'un color bru fosc. 2: Vocal; la notícia que es dóna a algú perquè estigui advertit i obri en conseqüència; consonant. 3: Entrada del mar en la costa; lletra usada com a número. 4: Vocal; vocal; article; vocal. 5: Consonant; inicials corresponents a un manament o prescripció reial; cinc-cents; cent. 6: Vocal; embarcació petita moguda a la vela o al rem. 7: Consonant; gramínia cultivada; consonant. 8: Resina groguenca i aromàtica que s'extreu de diferents arbres d'Amèrica.

Solució al problema número 10

E	S	C	O	L	T	A	R
■	■	A	■	E	■	M	A
M	A	L	D	A	■	O	S
A	■	A	U	R	O	R	A
L	E	N	■	■	C	■	■
E	L	D	O	R	A	D	O
T	E	R	■	A	■	■	■
A	T	A	C	O	N	A	R

Entre les setanta-dues solucions rebudes, només són exactes les dels nois següents: Albert Torra i Perera i Jordi Pujol i Segarra i la de la nena Núria Pujol i Segarra.

LA MAQUINA QUE NO FUNCIONA I LA RECONQUISTA DELS DEU CENTIMS O LA GASIVERIA D'UN ESCOCES (Historieta anglesa)

El nou cinema "La Rambla", de Terrassa

El cinema "La Rambla", de Terrassa

El dijous passat tingué lloc la inauguració d'un cinema. Aquesta vegada ha estat la ciutat de Terrassa que li toca la glòria de poder haver proporcionat al públic terrassenc un dels millors—sinó el millor—cinema d'Espanya.

El cinema "La Rambla" és propietat de la "Immobiliària Egara, S. A.", la qual ha fet construir aquest imoble per tal que el poble de Terrassa no pogués envejar res de les altres ciutats nacionals i estrangeres, que tenen la pretensió de tenir els millors cinemes.

El cinema "La Rambla" ofereix els seus salons i anexos dotats de tots els avenços que la ciència cinematogràfica ha assolit tant en el caire visual com en l'auditiu· alhora que proveïts de tot el confort d'un cinema modern sigui per a esplai i enaltiment cultural de tots els habitants d'una de les ciutats capdavanteres de la indústria ibèrica.

Per tal que els nostres lectors coneixin la importància de l'obra realitzada, ens plau donar a continuació unes dades que els eminents arquitectes senyors Manuel de Sola-Morales i Ignasi Escuder i Gibert han tingut la gentilesa de facilitar-nos.

Aquest cinema es començà a construir pel maig del 1934. l'edificació s'aguanta sobre 122 pilots de formigó armat variables de o'80 a 3 metres de diametre; el buidat dels pous corresponents fou una cosa penosissima, puix que, ultra la gran mobilitat de les terres sobreposades, s'hagué de lluitar contra l'aigua provinent d'un seguit de canals i mines que en totes direccions creuaven el terreny. Aquests contratemps perjudicà considerablement la rapidesa de la construcció; puix que s'ha de tenir en compte que solament la sala de projeccions amida 43 metres de llargada per 28 d'amplada i 12'50 d'alçària, té una cabuda de 1.760 butaques a platea i 798 a amfiteatre. o sigui un total de 2.558 seients (sense comptar el foier, hall, vestíbul, escenari i dipòsit de decorats).

Visualitat: Supressió de tots els obstacles· punts de suport dintre la sala (només existeixen dos peus drets de suport de les grades i collocats en forma que no impedeixen la visualitat de la butaca).

Llum indirecta i graduada.

Servei de climatització a base d'aire calent i fresc.

Estudi de les condicions acústiques del local, amb l'ús de materials de suro, cortinatges, fustes, etc.

COMPLETA SEGURETAT DE L'ESPECTADOR

Era un dels problemes que calia resoldre amb més encert —diuen els senyors Manuel de Solà Morales i Ignasi Escuder—, i creiem haver-ho resolt.

L'entrada dels bombers al locals és completament independent del públic. Aquest servei consta de dipòsit i aigua a pressió i cortina d'aigua a la boca de l'escenari.

La decoració ha estat feta senzilla i sòbria a fi que a tot arreu regni perfecta netedat. A aquest fi—diuen, i per acabar— s'ha instal·lat il·luminació indirecta, que amb el joc de clars i obscurs, junt amb els variats tons i material de les parets, farà un efecte de decoració rica, sense ésser carregada.

I en aquestes paraules finalitzà la nostra conversa amb els eminents i joves arquitectes senyors Manuel de Solà Morales i Ignasi Escuder· a l'esdevenidor dels quals augurem grans exits.

CONSTRUCCIO

Es pot dir que les signatures de més relleu de Terrassa han estat les que han portat a la pràctica la idea dels senyors Manuel de Solà Morales i Ignasi Escuder.

La fusta, un dels cabdals elements decoratius, anà a càrrec dels tallers de fusteria artística del senyor A. Aguilar (Rutlla, 25). Aquesta casa instal·là les portes, finestres, guarniments, motllures, paviments de platea, amfiteatre, escenari i tota la part de vestiments i decoració, per cert d'un gust molt distingit.

La important casa Valentí Alàs, Successor (Sant Cristòfor· 52), ha tingut cura del taulell de l'hall del pis, baranes, muntatge de l'escenari i diversos plaions, caixes de llum, etc., treballs en els quals no hi ha estat regatejat l'esforç ni el bon gust.

Així mateix, la fusteria dels senyors Fills de Josep Capella han efectuat un artístic treball a l'hall i foyer.

La pintura, un altre punt delicat en tota decoració, agermana els colors. Cercar la tonalitat agradable, certament no és gaire fàcil, però quan el pintor és artista, us demostra allò que és la pintura· i aquesta ha estat encarregada als artistes J. Salvador (Torrella, 49) i T. Viver A. (Nord, número 78).

La casa Jaume Almirall, de les més importants de Catalunya, puix que compta amb una maquinària modernissima que li permet d'obtenir —ultra tota perfecció— una producció estimable, és la que ha subministrat totes les classes de maons.

Els treballs en la part de ferros, portes reixades, marcs, baranes, engraellats, etc., han estat efectuats per l'artista forjador Ramon Clariana (Grannios· 14-16), casa especialitzada en treballs artístics i arques de cabals.

El tapissat, un altre treball que honora aquest cinema, ha estat efectuat per l'acreditada casa Second Caba.

En la pavimentació s'han usat els acreditats mosaics de la casa Successor d'Auli i Cia., S. L. (Newton, núm. 173 a 179).

"Sanson", el ciment de fama mundial, ha estat subministrat pel representant exclusiu a Terrassa, senyor Ramon Clariana (Grannios, 14-16).

Els estorats en guix han estat efectuats per la casa Jaume Ferrer (Ramon Borrell, 81). D'aquesta casa hem tingut ocasió altres vegades d'admirar els seus treballs, entre ells· recordem les obres de la Mútua Terrassenca, la torre del senyor Francesc Salvans a la "Barata", etc.

Per a acabar, hem de fer públic el nostre agraïment als senyors Manuel de Solà Morales i Ignasi Escuder per la gentilesa tinguda amb nosaltres facilitant-nos totes les dades que els hem demanat, i a la vegada per l'atenció a acompanyar-nos per totes les dependències per tal que ens fèssim càrrec de la importància d'aquest cinema, que honora la ciutat de Terrassa.

Al nostre amic i empresari senyor Cumelles la nostra més cordial felicitació ho i desitjant-li molts èxits.

Una conversa amb l'arquitecte senyor Manuel de Solà-Morales, autor del projecte

Al seu despatx de la Via Laietana hem anat a veure l'arquitecte senyor Solà-Morales, perquè com a autor del projecte, ens expliqués el seu punt de vista sobre l'obra que ell més que ningú ha de conèixer.

Mentre esperem torn fullegem les revistes que hi ha a la sala d'espera: art, arqueologia, arquitectura moderna i antiga; a les parets, fotografies d'obres d'art antic. Altres d'obres d'ara: les obres de les quals ha estat arquitecte director el senyor Solà-Morales.

Quan ens toca el torn entrem al seu despatx, i ens rep amablement. El senyor Solà-Morales és un dels arquitectes de més prestigi de les noves promocions. Acabà la carrera joveníssim, fa pocs anys, i avui és ja Professor de l'Escola Superior d'Arquitectura d'aquesta ciutat, i autor d'un grapat d'obres, algunes de tanta importància com el Cinema "La Rambla", de Terrassa, de la qual anem a parlar-li.

En dir-li el motiu de la nostra visita, queda sorprès; amb tot, nosaltres comencem indiscretament l'interrogatori:

—...?

—Què voleu que us digui de nou? No heu vist l'obra ja? Mireu: ací teniu els plans, fotografies. Tot el que us podria explicar seria menys entenedor que aquests papers. Jo sempre he sentit dir que el llenguatge dels arquitectes està en això — i assenyala els plans —. A més, ací teniu la Memòria —i em mostra un veritable infoli de més de 100 pàgines — de tots els oficis. Aquí, el plec de condicions; si ho llegiu — m'horroritzo! — veureu els materials emprats. També podeu veure els plans de taller del ferro — i comença d'anar desplegant papers i més papers amb seccions i perfils de ferramenta —. També — truca el timbre i ho demana a un delineant — fa fer els gràfics de les visuals, els de les condicions acústiques; del moviment de les masses d'aire per a la climatització...

A nosaltres ens va rodar el cap. Li preguem que no ens ensenyi més papers; que no ens ho expliqui més; que ja ens en fem càrrec, etc., etc... Però que ens digui les seves impressions.

—...?

—Veureu: els arquitectes no hem d'expressar amb paraules el nostre pensament; cal que el sabem traduir en "obres". A més, ja sabeu que nosaltres els arquitectes estem sotmesos com ningú a la crítica de tothom. I aquest tothom mira els resultats: l'obra acabada; per res no es preocupa dels aspectes tècnics, de resistència, de les lleis d'estabilitat, d'acústica, o "d'economia"... I ja ho veieu: l'obra és acabada. Pregunteu a la gent què en pensa. El meu pensament és un de tants en aquest moment; desapassionat també no ho seria; us sóc franc...

—...?

—Certament, i això m'omple de satisfacció. No sóc jo qui pugui dir si aquests elogis són merecuts o no.

—...?

—Però, home!, si fa un moment que m'heu pregat que no us ensenyés més plans. No voleu que es impossible que ara jo, en un moment, us faci un resum dels problemes tècnics del Cinema. Mireu: quan se m'hagi descongestionat una mica la tesina, penso publicar, si Déu vol, en una revista d'arquitectura de Barcelona, tot el que creguis que hi ha d'aprofitable en allò que he estudiat i en allò altre que l'experiència m'ha ensenyat; però això, es clar, sistematitzat i en una revista tècnica...

—...?

El cinema "LA RAMBLA" ha instal·lat l'equip més perfecte del MON

RCA PHOTOPHONE BARCELONA

'ALTA FIDELITAT'

Subministrat per

S. I. C. E.

Passeig de Gràcia, 29

BARCELONA

Fills de Josep Capella

FUSTERIA MOBLES

RIBA, 2 Telèfon 1933 TERRASSA

TAPISSERIA, VELES I ARTICLES D'ESPORT

Especialitat en el guarniment d'automòbils

Second Caba

Font-Vella, 13 Telèfon 2491

TERRASA

Fusteria Mecànica

Valentí Alàs

(Successor)

Sant Cristòfor, 52 Telèf. 2132

Garcia Humet, 48 TERRASSA

Decoració i pintura en tots els estils

TVVERA

Nord, 78

Sant Valentí, 105

Terrassa

LUXDOR

APLICACIONS LUMINOTECNIQUES I DECORATIVES

CORTS, 451 - TEL. 30763

BARCELONA

J. Salvador

Pintura i Decoració

Especialitat en Duco

TORRELLA, 49 TERRASSA

Jaume Almirall

Ceràmiques per a construccions

Bòbila i despatx:

Infant Martí (Can Aurell)

Telèfon 2253

Jaume Ferrer
GUIXAIRE

Ramon Borrell, 8 — Telèfon 2059
TERRASSA

DETALL DE LA FAÇANA

—Per a posar-ho al diari? Tampoc no interessaria a ningú. Però si tant us hi enderieu us diré solament dues paraules. L'una, sobre l'acústica en una sala d'aquest tipus: problema de la màxima transcendència en l'actual fase del Cinema; problema que tal vegada ha estat poc estudiat a casa nostra, per més que a l'estranger s'hagin publicat obres i estudis de gran envergadura, i sobre el qual tot el que es faci no pot reduir-se a un estudi o esquema de laboratori, si no que cal veure-ho posat a la pràctica. Per dir-ho clar, que aquestes solucions perfectes teòricament els reflexos sonors que figuren en manuals clàssics, o que ens són donats, com a novíssimes solucions, pels arquitectes "sedicentes" d'avantguarda, crec que notalitàriament són, i que inaplicables portarien al fracàs, quan passarem de les hipòtesis parcials del laboratori als complexos de la construcció real. Que més interessants que aquells són els estudis sobre la correcció de la superposició d'imatges auditives mitjançant l'absorció dels reflexos asincrònics. El nostre treball per tal de cercar, al Cinema "La Rambla" el màximum de condicions acústiques, ha estat atenent aquest segon aspecte, més que no pas al primer, i estic molt content del resultat.

—...?

—També: també té importància la vivacitat del llenç. Però aquest és un problema perfectament resolt en la majoria dels locals d'una mica d'importància de tot arreu. Penseu que si no s'han fet més en alguns casos és perquè a la nostra ciutat molts cinemes han estat construïts a les plantes baixes de cases edificades; d'altres, perquè eren teatres, o perquè s'han fet més pensant en teatre que no pas en Cinema. Nosaltres hem suprimit tota galeria lateral, i, per tant, totes les butaques són acarades al llenç, amb una obliquitat respecte a la normal a aquest, mínima.

Una altra cosa interessant és l'estructura metàl·lica de l'anfiteatre. Veieu — i em torna a mostrar els plans de la ferramenta —, és un voladís de 16 metres; que us en sembla?, amb una llum de 28; doncs tot això llis de baix, només amb dos peus drets. Una estructura molt bonica. Veieu — i el senyor Solà agafa una quartilla de paper, i es posa a dibuixar —. Els dos peus drets aguanten una jàcera en cantilever. La jàcera, d'un metre, queda dintre les grades. Ara, sobre els extrems del cantilever es recolzen dos semijàceres fins a les parets laterals, i llavors, des de la paret de fons de sala fins a la jàcera, 10 m. de llum, uns cavalls d'armadura seguint la graderia, que fan a la vegada cantilever de 6 metres, aproximadament. Què us sembla?

A mi no em sembla res. Amb prou feines m'entenc per posar les notes; per aquest motiu procuro de canviar el disc:

—...?

—De la decoració? Oh! D'això tothom en parla, i tothom hi diu la seva sense pensar-s'hi gaire! Ja la pot veure. La meva idea? Fer-la senzilla, moderna: atenent a l'esperit de l'època del Cinema — si la sala és per a Cinema! — i sobretot pensant que hi ha d'haver un sol punt a la sala que absorbeixi les mirades: la pantalla. Cal, doncs, que la decoració sigui allò que en podríem dir convergent; i no dispersiva, és a dir: que condueixi la mirada a un punt. Per això, cal decorar senzillament les parets, i el sostre, de colors discrets; i fer més viva i rica la boca d'escena... Els halls i entrades crec que han d'ésser el més rics possible, amples i acollidors; és a dir, que la gent es trobin dintre... sense adonar-se'n. Tantes coses us podria dir, però no acabaria mai. Si jo us parlés, d'una banda, de la calefacció, de la ventilació, de la refrigeració... d'una altra banda, dels aïllaments tèrmics i acústics; dels materials que hi han estat emprats...

—...?

—Per acabar, la meva impressió? Home! Quines preguntes de fer! Estic més que content. Tothom ha treballat molt i bé. Tothom m'ha fet quedar bé, i l'obra s'ha construït a consciència. Terrassa i l'Empresa — que tantes facilitats ens ha donat, a mi i al meu company l'arquitecte terrassenc senyor Ignasi Escuder — s'ho mereixien.

—...?

—Gràcies. Accepto les vostres felicitacions, i m'alegro que el nostre treball hagi estat, tal com dieu, del gust de tothom. Les transmetré a tots els qui hi han aportat el seu esforç. A ells, moltes gràcies! Ja podeu posar-ho al diari.

—...?

—A mi? Si tant us hi entesteu, potser sí que també a mi me'n toca una part.

I quan ens acomiadem, a la porta, afegeix:

—Ah! Però això darrer no ho poseu al diari.

J. B. G.

Serralleria Artística i d'Obres

Construcció d'arques per a cabals

Representant exclusiu de les portes ondulades de Fill de A. Santamaria

Ramon Clariana

Granius, 14 i 16 — Terrassa

CIMENTS Sansón

Pere Domènech
Representant exclusiu

Sant Gaietà, 129 — Telèfon 1527
TERRASSA

La instal·lació elèctrica ha estat efectuada molt encertadament per la casa Luxdor (Corts Catalanes, 451), la qual és dirigida per l'eminent enginyer senyor Carles Boigues, secundat per l'assessor tècnic senyor Josep M.ª Gui.

No cal dir que aquesta meravellosa instal·lació ha cridat l'atenció per les noves modalitats implantades, ço que acredita, una vegada més, aquesta important casa.

SONORITAT

El so d'alta fidelitat és l'avenç més recent i important registrat en la impressió de sons en banda, d'ençà que les pel·lícules parlades supliren les silencioses.

Paral·lelament la R. C. A. "Photophone" ha llançat els seus aparells reproductors sonors per a cinema de la mateixa suprema categoria: amb això, mai fins al moment present no s'ha sentit una composició, d'una orquestra, tan meravellosament interpretada; mai la veu humana no ha estat reproduïda tan clara, tan intel·ligible, tan humana, per dir-ho així. Mai no s'havien alçat marges tan amples, des de la base de 40 períodes fins a una agudesa superior a 9.500 cicles, per tal com això resulta a benefici de la claredat i naturalitat dels sons.

El P. G. 31 amb un "cap sonor" (estabilitzador giratori) que el fa el més perfecte dels aparells reproductors d'ençà que es va llançar el primer. Un tambor rotatiu, en lloc de la finestreta usual, s'empra en el dispositiu de la presa de sons. L'arranjament de velocitat constant entranya novetat absoluta i una gran perfecció; garantint la velocitat més regular, aconseguint-se l'arrossegament sense vibracions per l'adherència d'un líquid viscós, que impossibilita arribar o transferir, al pas regular de la pel·lícula, els defectes de talla que poguessin existir en els engranatges, excentricitat dels corrons i altres causes variables que són possibles en l'ordre mecànic. Tal arrossegament per fricció en un medi viscós té la propietat que, suprimint la fricció entre la pel·lícula i la finestreta de sons, impedeix o evita l'acumulació de restes d'emissió. Essent tots els suports giratoris, coixinets a boles pràcticament ingastables, no poden exisir els desgastaments de molles, superfícies de fricció, etc.

"R. C. A. Photophone" ha estat la primera marca que ha introduït els equips electrificats totalment per a corrent altern, els quals aboliren els dissortats aparells per bateries i als equipats amb grups de motor generador. Posteriorment, amb els seus constants perfeccionaments en els altaveus aerodinàmics i amb l'estudi dels "Daffles", la "R. C. A." ha arribat al cim en el terreny de la reproducció del so. En 1933, amb el llançament dels equips sonors d'Alta Fidelitat, la "R. C. A." aconsegueix definitivament el lloc suprem entre tots els fabricants d'aparells sonors per a cinema.

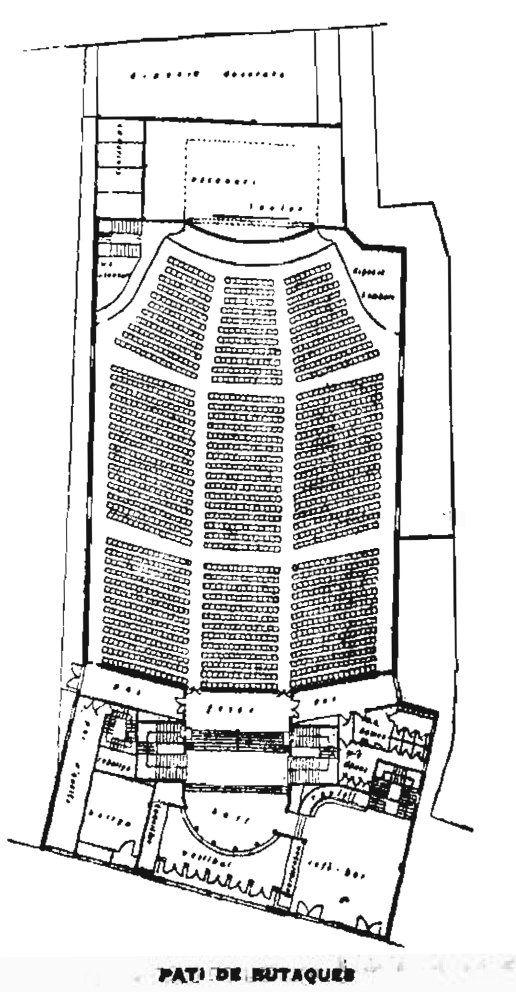

PATI DE BUTAQUES

J. Valero Díaz
BARRILS - BIDONS
Envasos industrials
(COMPRA - VENDA)
ha traslladat els seus Magatzems i Tallers a la CARRETERA DEL PRAT, prop de Corts Catalanes
Telèfon 33950
BARCELONA

Tribunals i Jutjats

Abir a l'Audiència no se celebraren judicis per ésser dia inhàbil.

✶ El Jutjat de guàrdia durant la seva guàrdia que acabà a les onze del matí va instruir 29 diligències. Als calabossos del Palau de Justícia ingressaren 9 detinguts. Acabada la seva tasca el va substituir el Jutjat número 15. Entre les diligències instruïdes no n'hi havia cap d'interessant.

✶ En passar per les Rambles Carme Fonollar, acompanyada del seu pare, se li apropà Enric Mateu, que havia estat el seu promès, i va intentar reprendre les relacions. Carme s'hi va negar i aleshores Enric es va treure una pistola i va amenaçar-la. Ella es posà a cridar, demanant socors, i després es va demaiar.

En sentir els crits s'hi acostaren uns guàrdies i van detenir el promès i el portaren al Jutjat. El jutge de guàrdia, senyor Fernàndez Cavada, tot i que la pistola era d'alarma, va disposar que Mateu ingressés a la presó, sense fer cas que aquest li hagués dit que estava assajant una escena de pel·lícula.

✶ Al carrer de Vila i Vilà tres individus s'aproparen a Jaume Rossell i li preguntaren quina hora era. Rossell els respongué que no portava rellotge i aleshores els desconeguts l'obligaren a descordar-se l'americana. En resistir-se Rossell els tres individus començaren a pegar-lo i l'agrediren a cops de puny. Acte seguit fugiren, sense robar-li res. Rossell fou curat al dispensari de diverses contusions.

✶ A instàncies de Consol Fernàndez fou detingut Ramon Ortega, el qual s'havia apoderat del portamonedes que portava Consol en passar per l'Avinguda de Francesc Layret. Al detingut li fou ocupat el portamonedes.

✶ El gerent de la Perfumeria Guiu ha denunciat que havien entrat lladres al seu establiment i se n'havien endut la caixa de cabals. De moment no ha pogut calcular els diners que hi havia dins.

ASSENYALAMENTS PER A DEMA

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera. — Incident: Josep Maria Oller contra Lluís Planells. Incident: Joan Morlà contra Maria Roca. Executiu: Antoni Vilaró contra Fabius Casanoves Costeres i un altre.

Sala segona. — Menor quantia: Esteve Moles contra Baldomer Carbó. Divorci: Donat Gochi contra Carme Barredo. Divorci: Antònia Oller contra Mateu Claraso. Incident: Josep Maria Santpere contra Josefina Puiggròs.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera. Dos orals per furt i homicidi, contra Joan Ribero i Vicenç Coll. Divorci: Joaquim Martín contra Maria Muñoz i el fiscal.

Secció segona. — Dos orals per robatori, contra Francesc Simón, Ladislau Musial i tres més. Dos orals per estafa i lesions, contra Ramon Cornet i Adolf Vilanova.

Secció tercera. — Dos orals per furt, contra Antoni Peral i Francesc Pérez. Tres orals per robatori, estafa i lesions, contra Remigi Díaz, Eulàlia Ribes, Ricard Girós i un altre.

Secció quarta. — No té assenyalaments.

Llegiu LA PUBLICITAT
Propagueu-la!

Fusteria A. Aguilar

Rutlla, 25 - Telèfon 1721
TERRASSA

MOSAICS - PEDRA ARTIFICIAL - URALITA
Successors d'Aulí & C.º S. L.
Fàbrica i Despatx: **Newton, 173 al 179**
Telèfon 1734 — **TERRASSA**

FORN DE SANT JOAN
Confiteria i Pastisseria
Astúries, 55, i Menéndez Pelayo, 149 - Telèfon 78489
Es la casa que fabrica els millors i més variats dolços. Per Pasqua trobareu un gran assortiment de mones a preus baratíssims

FABRICA DE FUMISTERIA
FONERIA DE FERRO
Ramon Grifoll
Plaça Llibertat, 7 - Telèfon 452 – REUS

Blanqueig, Aprestos, Tints, Estampats
i acabats en teixits de llana, seda i cotó

S. A. Manufactura Tèxtil

OLESA DE MONTSERRAT
Fàbrica Vilapou
Telèfon 11

TERRASSA	**BARCELONA**
MANUEL AZAÑA, 55	PLAÇA D'HERMENEGILD
Apartat de Correus, 38	GINER DE LOS RICS, 5
Telèfons 2000 i 2001	Telèfon 53545

COM CADA DILLUNS, DEMA, A LES VUIT DEL VESPRE, SERA EMESA LA MITJA HORA DE COMUNICACIO DE LA REDACCIO DE

"LA PUBLICITAT"

A TRAVES DE L'EMISSORA E A J-1, RADIO BARCELONA

ESCOLTEU-LA!

radiodifusió

vespre, la V sessió de
Hi prendran part, entre altres:
LA MITJA HORA DE L'ESTUDIANT de Ràdio Barcelona
Hi prendran part:

GABRIEL ALOMAR
CARLES CARDENAL
EDUARD FERRER
BALTASSAR PIJOAN

LA RADIODIFUSIO, VINCLE DE PAU ENTRE ELS POBLES CIVILITZATS

LA transmissió internacional del dijous passat, en la qual participaren la xarxa d'emissores de Catalunya, xarxa italiana, xarxa austriaca, xarxa polonesa i xarxa Unió Ràdio, ultra Ràdio Barcelona E A J 1, donant al seu respectiu món radioient l'audició integral de l'òpera "Carmen", de Bizet, la representació de la qual va efectuar-se al teatre Scala, de Milà, és una esplendorosa demostració de l'esperançadora confraternitat internacional, de lliure albir, que suara neix dins la comunicació inalàmbrica.

Heus ací un magnific tema per als poetes d'avantguarda: la radiodifusió, vincle de pau i de germanor entre les races i els pobles civilitzats.

La transmissió de què parlem podem judicar-la com el màxim esdeveniment radiofònic de l'any. Aquesta afirmació no neix tan solament de la qualitat i quantitat de l'audició, sinó també pel justificat romanticisme que traspua el fer-ne el comentari.

La plasmació de l'organització radiofònica de la vetllada del dia 11 féu que uns pobles llatins de la mar Mediterrània arribessin a un acord per a donar un mateix programa artistic.

Cal compenetrar-se de l'esforç que això representa i ensems fer-se càrrec de l'organització que és indispensable assolir per a rebre sense torts ni falles de cap mena en una transmissió d'aquesta envergadura. Cal divulgar que el plantejament d'aquestes transmissions és una labor els detalls de les quals han d'ésser estudiats minuciosament i han d'aportar-hi llur entusiasme tots els dirigents de les organitzacions que hi intervenen.

Com es comprendrà, aquesta tasca no és una labor de pocs dies. Solament la seva part burocràtica requereix una claredat i una rapidesa tal que tan sols són pròpies en els afers que regeixen els destins de l'invent, el màxim de l'època.

I no parlem de la part tècnica, que a nosaltres ens és vedada per no ésser del nostre ram. Però per a fer-se'n una idea n'hi ha prou que el lector copsi el que cal vetllar i estar amatent en aquell crític moment d'*anar a començar l'audició*. Les emissores que fan d'eix de la seva respectiva xarxa han de tenir previst de bell antuvi tots els entrebancs que en aquell precís instant poden presentar-se. El més insignificant lapsus anorrearia per complet la transmissió de les seves col·laboradores, portant un tan greu trastorn i confusionisme que podria enderrocar fins i tot l'emissió total de les altres xarxes.

Afortunadament, avui dia la radiodifusió es troba en tal grau perfecte que permet assegurar amb tota confiança les transmissions de ràdio entre diverses nacions.

Davant d'aquesta visió real cal que els homes de bona voluntat obrin el cor a l'esperança. La radiodifusió, a cada dia que passa, va avançant amb pas ferm i segur. Mentre els diplomàtics van, cada dia més, embolicant la troca de la política internacional, la radiodifusió la simplifica.

Heus ací un bell exemple, el del passat dijous. Els homes de la radiodifusió internacional, per mitjà de plans que no són bèl·lics, de missives de comprensió i de sons de remembrança, amplien cada dia més l'estadi de les seves activitats pacífiques al servei de la ciència.

No hi ha pas dubte que arribarà un bell dia que totes les estacions del món afinaran les fibres metàl·liques de llurs respectives antenes sota un mateix diapasó per tal de transmetre a l'unison una mateixa cançó d'amor. Aleshores, aquell instant, la paraula desarmament no serà com avui una tràgica paradoxa, ni el colom de la pau serà un estri de guarda-roba, sinó que ben altrament la clariana de redempció d'una autèntica fraternitat universal eixirà magníficament de damunt de cada torre d'acer, fetes cosa palpitant, de les emissores de la radiodifusió internacional.

JAUME TORRENTS

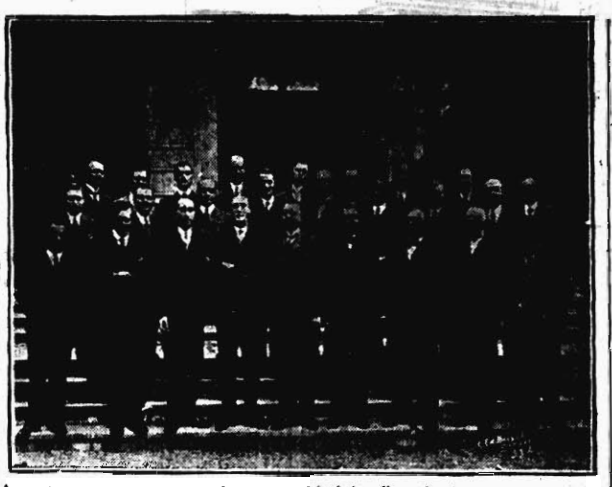

Aquest gravat ens mostra el moment històric, d'ara fa deu anys, quan els representants de diverses nacions europeses es reuniren a Ginebra per tal d'endegar els problemes de la radiodifusió naixent. El que assenyalem amb una X és el senyor Guillem Garcia, enginyer català que portava la representació del nostre país

Diferència entre un adaptador i un convertidor d'ones curtes

MOLT pocs eren els ràdioients que ben poc temps enrera sentien quelcom de simpatia per les ones curtes. Es clar! Els havien dit tantes coses en contra, ultra el fet de no haver-hi gaires estacions que fessin broadcasting, per la qual cosa, com hem dit abans, les ones curtes eren desconegudes per a molts; però avui les coses han canviat les estacions de broadcasting en aquesta banda són nombroses i es reben en forma esplèndida; l'ús de [illegible] generalitzant; àdhuc els aparells moderns van tots proveits d'un commutador per canviar la banda d'ones quan ací es desitja.

Però ¿i els aparells que no disposen d'aquest mitjà? Poden igualment els seus posseidors escoltar estacions d'ona curta amb el mateix aparell sempre i quan emprin el dispositiu necessari per a aquest requisit. Si bé, però, cal aclarir quin serà el mitjà més convenient, car s'ha generalitzat la idea, i fins i tot són moltes les persones que creuen que un *adaptador* i un *convertidor* són una mateixa cosa, i res més lluny de la veritat.

Un adaptador essencialment no és altra cosa que un vulgar receptor regeneratiu (reacció), el qual pot tenir o no làmpares muntades en alta freqüència i la sortida del detector acoblat a un o dos passos d'amplificació en baixa freqüència. Generalment per a usar l'adaptador es treu la làmpara detectora del seu suport i s'hi aplica l'adaptador, per tal d'operar en les ones curtes; aquest procediment ha anat perdent adeptes, car té el gros inconvenient que tota l'amplificació d'alta freqüència queda anul·lada, i per tant no s'aprofita. En canvi el *convertidor*, l'ús del qual s'ha anat generalitzant en gran escala, degut a l'inconvenient pres pels aparells superheterodins, és quelcom ben diferent i fins i tot tècnicament més perfecte.

El convertidor consta d'una vàlvula conversora o bé de dues vàlvules, una barrejadora i l'altra oscil·ladora; pot partar encara amplificació de freqüència intermèdia. El sistema en ell mateix és tota l'entrada d'un superheterodi, el cos del qual el constitueix el receptor normal encarregat d'amplificar en freqüència intermèdia, detectar i amplificar en baixa freqüència les oscil·lacions ja audibles.

D'aquesta forma totes les àlvules del receptor desenvolupen el paper que els correspon; vol dir, doncs, que s'aprofiten al màximum llurs avantatges.

La sortida del convertidor és un freqüència fixa, la qual està compresa dintre la gamma coberta pel receptor, que sabem és de 200 a 550 kc. Aleshores l'ona curta de freqüència molt elevada, pel procés de heterodinatges a què es troba sotmesa, es *converteix* en una altra de més llarga dintre dels valors esmentats anteriorment.

Si l'aparell receptor és simplement un "alta freqüència sintonitzada", aquesta amplificació d'alta freqüència es converteix en amplificació de freqüència intermèdia. Una vegada l'amplitud dels senyals arriba a un grau convenient, són detectats o redreçats per la vàlvula corresponent i després amplificats en baixa freqüència per a ésser aplicats finalment a l'altaveu.

Si l'aparell on s'adapta el receptor és un superheterodi, el procés és el següent:

Ací, la sortida del convertidor és aplicada al circuit d'entrada, el qual pot o no tenir filtre de banda o amplificador d'alta freqüència; segueix al primer detector-oscil·lador, on aquesta freqüència és convertida de nou en una altra de valor més baix; ací és amplificada de nou, per ésser finalment detectada i seguir cap a la baixa freqüència i altaveu.

Hom veu, doncs, que aquest sistema ve a ésser d'un doble canvi de freqüència, car està constituït per dues entrades de superheterodi en sèrie. L'amplificació i sensibilitat obtingudes amb un convertidor és, doncs, la suma d'ambdós elements, la qual cosa és molt diferent del que succeeix amb un adaptador, aquell absolut i de resultats molt relatius; per això hem tingut interès a fer l'aclariment.

En emprar un convertidor s'ha d'escollir una freqüència sobre el receptor que no coincideixi amb la d'una estació local, posant el dial de sintonnia al començament o al final a condició que es trobi separat de qualsevol estació propera.

Vegeu, doncs, com per pocs diners i amb el mateix aparell podeu ingressar als rengles dels onacurtistes, on gaudireu de belles estones escoltant estacions llunyanes.

A. J. DE PASTOR

FENT CAMI

LA MITJA HORA DE L'ESTUDIANT ha donat ja quatre sessions. Els que l'organitzàrem no hauríem pogut sospitar ni un camí tan planer, ni uns mitjans tan eficaços, ni una volada tan veloç i tan elevada.

No hem trobat el crític, ni l'indiferent, ni tan sols l'espectador en el nomtre començament. Confiadament, entusiàsticament, patriòticament tothom s'ha incorporat a la triomfant comitiva. Perquè, rera un estendard de cultura nova, d'Universitat popular, de redempció de tots i de tot per la cultura autènticament nostra—dels que la sembren generosament i dels que la cullen amorosament—, no hi pot planar el pressentiment d'una desfeta ni tan sols el d'una vacil·lació.

Realitats d'ara; estructuració d'iniciatives. Els mestres, oferint-nos la primícia dels seus valuosos coneixements; els estudiants, forjant-hi una ciència i una voluntat, i tot un poble captant-ne les idees, les inquietuds i l'entusiasme.

Aquest és el programa, la fe i la victòria mateixa de La mitja hora de l'estudiant *de Ràdio Barcelona.*

DELFI ESCOLA

L'objectiu fotogràfic ha sorprès aquesta noia barcelonina al peu de l'altaveu seguint el curs de gimnàstica que a primeres hores del matí fa Ràdio Barcelona

ACCIO EDUCATIVA PER RADIO

LA CONFERENCIA DE LA SENYORA LEONOR SERRANO

El dimarts passat la senyora Leonor Serrano, advocat i inspectora d'ensenyament primari, parlà des del micròfon de Ràdio Barcelona de "La educación materna en los tres primeros años". Remarcà la importància d'aquest període de la vida per a la formació del caràcter de l'infant i la necessitat que els pares, i sobretot les mares, donin a l'educació del menut tota l'atenció que cal.

Les tres necessitats primordials de l'infant — afirmà — són: aliment, moviment i llenguatge. Respecte a la primera, insisti en l'obligació ineludible que té la mare de lactar ella mateixa el seu fill.

El moviment és la segona gran necessitat de la infància: tot allò que impedeixi el moviment és perjudicial per a l'infant. Res de faixes. Com més es permeti moure's l'infant, més vitalitat palesarà: res de caminadors; el millor ambient de l'infant serà el que li permeti de bellugar-se al seu gust, a ple aire i a' sol. El millor serà tenir una catifa on l'infant pugui moure's al seu albir, allunyat dels corrents que passen per sota la porta. L'infant fortificarà així les seves cames, i ell mateix es posarà a caminar quan se sentirà més fort, sense necessitat de caminadors. Així evitarà torçaments de cames que es produeixen de vegades per culpa dels pares.

La tercera necessitat de l'infant és el llenguatge. El primer llenguatge és el plor: quan l'infant comença a parlar, no plora tant: substitueix un llenguatge per un altre. Es bo, quan comença a parlar, de no fer massa cas del seu plor. Moltes vegades cal deixar-los plorar perquè vegin que no és aquest el seu recurs suprem i que farà millor d'explicar-se.

Tots els infants comencen a parlar amb síl·labes fàcils i repetides, com papà, mamà, bebè; però més endavant no convé emprar l'absurd llenguatge de l'infant, sinó, al contrari, procurar parlar-li correctament.

Inútil dir que en les escoles de pàrvuls i en l'educació de la primera infància ha d'emprar-se la llengua materna.

LES PROXIMES IMPORTANTS RETRANSMISSIONS DE RADIO BARCELONA

DIUMENGE, 14, a les 18'00.—Des del Palau de Projeccions de Montjuic. Concert de presentació de l'Orquestra Filharmònica de Barcelona, sota la direcció del mestre Josep Fontbernat. Concert de la sèrie del cicle Beethoven.
PROGRAMA: Simfonia núm. 13, de Haydn. Serenata en sol, de Mozart. Primera simfonia, de Beethoven.

DIUMENGE, 14, a les 22'00.—Des del Teatre de la Sarsuela de Madrid (per E A J - 7), l'òpera "TOSCA".

DIMECRES, 17, a les 21'05.—Transmissió des de la Catedral de Sevilla. "Miserere", d'Eslava.

DIJOUS, 18, de les 17 a les 19 hores.—Transmissió des de la Universitat Pontifícia de Comillas (Santander). Antífones, Salms i Lliçons de Cant Gregorià. Responsoris de T. L. Victòria.

DIVENDRES, 19, a les 8'15.—Transmissió des de la Basílica de Montserrat. Improperis. Missa de preceptificat i adoració de la Vera Creu amb els cants dels motets adients a l'acte.

DIVENDRES, 19, de les 12 a les 15 hores.—Transmissió des de l'Església de Sant Josep, de Madrid, del Sermó de les Set Paraules.

DIVENDRES, 19, a les 18'30.—Transmissió des del Palau Arxiepiscopal de Tarragona. Reportatge de la processó del Divendres Sant.

DIVENDRES, 19, de les 20 a les 20'15 hores.—Transmissió des de Sevilla. Reportatge de la processó del Divendres Sant.

DIVENDRES, 19, a les 20'30.—Transmissió des de la Basílica de Montserrat. Cant solemne de l'Stabat Mater, per tota la capella musical montserratina.

DIUMENGE, 21.—Retransmissió des de la Basílica de Sant Pere de Roma. Missa de Pontifical i benedicció de Sa Santedat.

LA MODESTIA DEL CONFERENCIANT

EL FAKIR. — Veiam si aconseguiré adormir els radioients.
EL CONFERENCIANT. — No es preocupi... dormiran... Jo donaré una conferència després.

El ràdiooient diu...

"Senyor Director de LA PUBLICITAT.

Present.

Distingit senyor:

Us prego que doneu cabuda al diari a la present carta per tal de divulgar una informació i a la vegada fer un comentari.

En el curs de l'any 1935 seran posades en servei a França les seguents emissores:

Lió, 90 kw., que serà posada en servei d'un moment a l'altre; Lille, 60 kw., que com la de Lió també començarà a entrar en servei dintre pocs dies; Marsella, 120 kw., començarà les seves activitats a darrers del present mes d'abril; París PTT, 120 kw., serà inaugurada entre els mesos de maig i juny; Tolosa, 60 kw., a darrers del mes de juny, i Nica, 100 kw., començarà a actuar entre els mesos d'agost i setembre.

Naturalment que nosaltres voldríem dir-hi la nostra, però la censura hi tindria a veure. Sigui'ns permès, però, fer unes preguntes:

¿Per què al nostre país no es desenvolupa la radiodifusió d'una manera tan brillant com a l'estranger? ¿Per què és d'iniciativa privada? ¿Per què l'Estat vol fer-ho i no li arriba mai l'hora?

Res més, senyor director. Arait, us saluda

Pere Martell."

La ràdio a les mines

AL seu temps fou anunciat que dos pous carbonifers anglesos havien proveit de ràdio-instal·lacions llurs galeries, de manera que poguessin comunicar ràpidament amb l'exterior. El telèfon ofereix una seguretat relativa, ja que el primer resultat de gairebé tots els desastres ha estat la interrupció de la línia, no quedant als minaires altre recurs que el macabre codi dels cops donats a les implacables parets. Els tècnics des de fa alguns anys estan estudiant la manera de fer esdevenir el més útil possible les ràdio-instal·lacions minaires. Receptors instal·lats a diversos punts permetran de captar els missatges de la superfície, i unes emissores subterrànies radiaran els missatges del fons dels pous. Naturalment, caldrà tota una instrucció especial per als minaires o la creació d'equips especials de tècnics. Moltes mines russes estan ja magníficament equipades de ràdio. A Anglaterra la B B C s'ha posat completament a disposició de les autoritats minaires i són radiades oportunament informacions meterològiques que poden fer preveure la invasió dels terribles gasos. També hom està estudiant l'emprament de la ràdio per a eventuals ràdio-senyals nocturns, o sigui quan les galeries són desertes.

L'expedició Iglesias a l'Amazones

El servei de ràdio de l'«Artabro»

ROP de la derrota del vaixell "Artabro", que, com és sabut, conduirà l'expedició Iglesias al riu Amazones, s'instal·larà l'estació de T. S. F., que anirà equipada amb el seguent material:

Un ràdio transmissor telegràfic i telefònic amb tota la gamma d'ones compreses entre els 15-60 metres, 545-800 metres i 1875-2725 m. Un radio-transmissor per a ones de 550-950 i 1900-2500 m. Un transmissor per a ones de 15-60 metres.

Els dos transmissors aniran complets amb aparells de control i mesura, llum per a assecar, commutador de càrrega i descàrrega de bateria i manipulador.

Un receptor per a ones de 135-250 m. Un receptor d'ones per a les compreses entre els 250-75.000 m. Aquest últim anirà acoblat a un radiogoniòmetre. Els dos receptors aniran complets amb bateries de reixeta, altaveu, dos parells de telèfons i antena especial.

Un grup motor-alternador que comprèn: un motor per a corrent continu a 220 volts; alternador monofàsic de 2 quilovats, 200 volts i 500 periodes; alternador per a corrent d'encesa de 400 vats, 30 volts i 140 periodes; quadre de maniobra i reòstats d'arrencada, camp i excitació.

Un ondàmetres per a ones de 300-3000 ampers amb indicador, telèfons i taules.

Tot aquest material anirà degudament acondicionat.

Ultra l'esmentat material sobre la tenllada de la caseta de derrota s'hi instal·laran un telèmetre de navegació d'un metre de base i 14 augments i dos potents reflectors.

CURSA CICLISTA JACA - BARCELONA

Aquesta tarda, a dos quarts de cinc, aproximadament, Ràdio Barcelona donarà un reportatge de l'arribada a Barcelona dels corredors de la cursa ciclista Jaca - Barcelona

Comunicacions telefòniques amb vaixells

Els viatgers que a bord dels grans vaixells de cabotatge de l'Administració de Ferrocarrils del Reich travessen la Mar Bàltica entre el port alemany de Sassnitz i el port suec de Trällegourg, tindran la possibilitat d'ara endavant, de posar-se durant la travessia, en comunicació telefònica amb un abonat qualsevol de la xarxa telefònica alemanya. A aquest objecte, s'ha instal·lat a bord dels ja esmentats vaixells una cabina telefònica que a la vegada es troba connectada amb una instal·lació de T. S. F. L'explotació d'aquesta instal·lació, la potència de la qual ascendeix a 100 wats per a una gamma d'ones de 100 a 800 metres, està a càrrec de la coneguda Companyia Alemanya de Radiotelegrafia Marítima "Debeg". Les converses telefòniques dels passatgers són efectuades en una ona compresa entre 100 i 200 metres, mentre que la gamma d'ones de 600 a 800 mestres està prevista per al servei radiotelegràfic de bord.

PALAU DE PROJECCIONS DE MONTJUIC

Diumenge, 14 d'abril, a les [illegible] de la tarda

Primer Concert de la sèrie dedicada a les nou Simfonies de Beethoven, per l'ORQUESTRA FILHARMONICA DE BARCELONA

Director: **Josep Fontbernat**

Programa:

Simfonia núm. 13, Haydn.
Serenata en sol, Mozart.
Primera Simfonia, Beethoven.

Preu únic: una pesseta

Aquest concert serà retransmès per la Primera Emissora de Catalunya Ràdio Barcelona.

Viatges col·lectius Ràdio Barcelona

El dia 19 del present mes, amb motiu de celebrar-se a la ciutat de Tarragona la solemne Processó del Divendres Sant, Ràdio Barcelona organitza per a aquest dia un tren especial a Tarragona per tal que puguin desplaçar-se a la ciutat imperial tots els barcelonins que així desitgin fer-ho.

Sortida de Barcelona a les 3 de la tarda. Arribada a Tarragona a dos quarts de 5.

Sortida de Tarragona el mateix Divendres Sant, a les 11 de la nit. Arribada a Barcelona a dos quarts d'una.

Bitllet d'anada i tornada en ferrocarril solament: tercera classe, 10 ptes.; en segona classe, 15 ptes.

Preus comprenent: Bitllet de ferrocarril, anada i tornada, seient reservat a les llotges que s'instal·laran a la Rambla i visita inclosa de la Catedral, Museu, Arxidiòcesi, Col·lecció de Tapissos, etc.: En ferrocarril tercera classe, 14'50 pesseles; en segona classe, 19'50 pesseles.

Es reserven llotges de sis seients en el millor indret de la Rambla de Sant Joan, a 15 pesseles.

Aprofiteu l'oportunitat de visitar Tarragona i presenciar la més solemne Processó del Divendres Sant.

Tren organitzat per **RADIO BARCELONA, Casp, 12, primer,** amb la cooperació tècnica de **VIATGES CATALONIA, Rambla dels Estudis, 12.**

Inscripcions: Tots els dies, de 4 a 7 de la tarda, a Ràdio Barcelona, Casp, 12, primer, i als matins i tardes, a Viatges Catalònia, Rambla dels Estudis, 12.

Entre els inscrits al viatge de Tarragona se sortejarà un passatge per a anar els dies de Pasqua, 21 i 22 d'abril, a visitar la Costa Brava, des del Port de la Selva a S'Agaró.

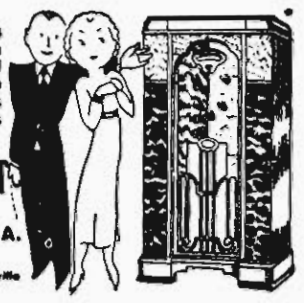

Vegi els últims models ATWATER KENT de tota onda: Normal, Llarga i Extra-curta. Posen al seu abast totes les Estacions Emissores del món, inclús les antípodes.

ATWATER KENT
RADIO
AUTO ELECTRICIDAD, S. A.
Diputació, 234 - Barcelona
Madrid - Alicante - Bilbao - Palma - Sevilla
Valencia - Vitoria

TALLER DE REPARACIONS

GOOD AS DESDE 2 PTS. SEMANA

SPICK DE 15 A 550 METROS 23 PTS. MES
DE 15 A 2100 METROS 28 PTS. MES
LA VOZ DE AMO 36 PTS. MES
KENNEDY 28 PTS. MES
16 PTS. MES
17 PTS. MES
FADA DE 180 A 2100 METROS 17 PTS. MES
28 PTS. MES
EMERSON 16 PTS. MES
COLONIAL 23 PTS. MES
PILOT DE 15 A 550 METROS 26 PTS. MES

RADIO AFICIONADO
PEDRO PEREZ
RAMBLA FLORES, 30

Any 57.—Núm. 18.859.—Preu: 15 cèntims

ABONAMENTS

Barcelona, mes	3'50 Ptes.
Catalunya i territoris de la República, trimestre	10'— »
Amèrica llatina i Portugal, trimestre...	12'— »
Països conveni postal, íd.	15'— »
Altres països, íd.	20'— »

DIARI D'AVISOS I NOTICIES

ANUNCIS I RECLAMS SEGONS TARIFA

LA PUBLICITAT

BARCELONA

REDACCIO I ADMINISTRACIO, CORTS CATALANES, 589, 1.er — TELEFON 11480
TALLERS D'IMPREMTA: CARRER DE BARBARA, 11 I 13. — TELEFON 19608

Diumenge, 14 d'abril de 1935

Aquest número de LA PUBLICITAT ha passat per la censura

IMPRESSIO POLITICA

En començar el cinquè any de República

(CONFERENCIA TELEFONICA DEL NOSTRE REDACTOR A MADRID)

Les festes de la República han obert un parèntesi polític. El programa oficial de festes es caracteritza per la seva modèstia, i potser l'únic número digne de consideració sigui l'aixecament de l'estat de guerra.

El títol de ciutadà d'honor, degut a la iniciació del senyor Madariaga, ha estat atorgat al senyor Miquel Unamuno. A la reunió del Comitè no assistiren els senyors Besteiro, Azaña, Martínez Barrio i Cossío.

La premsa republicana celebra l'aniversari i reflecteix les noves esperances que s'obren en aquest 14 d'abril. Les impressions de les personalitats polítiques l'opinió de les quals ha estat sollicitada en aquestes circumstàncies, són de franc optimisme, i s'observa la coincidència de les figures representatives de les esquerres en anunciar com a desig una acció conjunta per tal de restablir l'entusiasme republicà del 14 d'abril i arribar a una altra victòria semblant.

La nota dels senyors Martínez Barrio, Azaña i Sànchez Román ha causat excellent efecte en l'opinió republicana i socialista, en el ben entès que aquesta declaració conjunta indica només les mesures que ha d'adoptar el Govern per tal de donar una satisfacció immediata al republicanisme, però no exhaureix, ni molt menys, les aspiracions polítiques dels signants. Les reclamacions urgents formulades en la nota constitueixen un desig mínim realitzable pel Govern actual dintre un termini molt breu. Si tot això s'aconseguís, els partits republicans ho considerarien un avanç, com una iniciació d'una obra més àmplia, en la qual haurien d'anar incloses l'amnistia, el restabliment de l'Estatut, etc. Però aquesta segona part és obra per a ésser realitzada per les esquerres, i el que es demana en la nota publicada és únicament allò que es considera realitzable en aquests moments pel Govern actual, donada la seva situació política.

Les forces republicanes esperen, doncs, del Govern que iniciï efectivament aquesta obra de pacificació. El Govern pot optar entre encoratjar les esperances dels cercs republicans o insistir en el seu propòsit de restablir el bloc de les dretes. El senyor Lerroux continuarà després d'aquestes curtes vacances, el seu propòsit de restablir el bloc de les dretes? El resultat d'aquestes gestions determinarà, doncs, l'orientació que hagi de donar-se a la política durant els dies propers.

Llegiu
LA PUBLICITAT
Propagueu-la!

L'innegable èxit francès i noves maniobres alemanyes a la Conferència de Stresa

per J. TORRES I CAPRARA

Es diu que de la post-guerra a avui, les conferències internacionals celebrades passen de cent.

No sabem si aquesta xifra és exacta o no; certament, les conferències han estat nombroses. Hem assistit a moltes d'elles, a les més importants, i sempre s'ha ofert als nostres ulls el mateix espectacle: dolls d'oratòria, festes, excursions, banquets, etc. Però totes han conservat sempre un caràcter de simplicitat i de publicitat segons el nou esperit democràtic que s'havia format després del Tractat de Versalles. Aquesta de Stresa però — segons diuen els collegues que hi són presents —, té dos aspectes nous: un, de coreografia militar-teatral, que en la intenció de Mussolini hauria hagut de produir un gran efecte sobre els francesos i els anglesos, els quals, però, segurament, només hauran somrigut perquè saben molt bé que la guerra moderna no es fa solament amb soldats, sinó amb enormes forces econòmiques, de les quals Itàlia, desgraciadament, està mancada.

L'altra variant ha estat l'absolut secret de les discussions, amb l'allunyament del lloc de la Conferència, de tots els periodistes arribats a Stresa de tot Europa. Aquests, en canvi, han constatat fins a quin punt un règim dictatorial es basa en la policia, de la qual a les ribes del llac Major hi havia una nodrida representació.

I pensar que els dictadors parlen sempre de "consentiment popular"!

* * *

No pot negar-se que als ulls de tots els pobles europeus, aquests dies s'han girat cap a aquell encisador mirall d'aigua enclavat entre els contraforts dels Alps lombards i piemontesos. Però si diguéssim amb excessiu optimisme, faltaríem a la veritat.

Els pobles ja estan habituats a aquestes reunions internacionals, on sovint es posen en joc més qüestions de prestigi personal i sentimentalismes inoportuns que no pas els veritables interessos de la pau.

Com que no ens trobem lligats, per fortuna nostra, a cap vincle polític ni diplomàtic, ens és permès d'exposar francament la nostra opinió.

Finalment a Stresa s'ha comprès una cosa molt senzilla: que Alemanya prepara i vol la guerra.

Se mostra que únicament a París, Praga i Moscou s'havia comprès aquesta veritat innegable.

La Conferència de Stresa s'ha iniciat amb dues sorpreses; una d'elles l'ha precedida. Parlem de l'anunci de convenció franco-soviètica i del sobtat canvi en les directrius mussolinianes, documentat per dos articles seus ben diferents, publicats amb pocs dies de diferència al "Popolo d'Italia".

La primera sorpresa ens demostra que a París hom segueix una política rectilínia i realitzadora, que tendeix al manteniment de la pau en tots els sectors europeus, posant Alemanya en la condició de no poder agredir ni a l'est ni a l'oest, però al mateix temps, si la follia de què està envaïda fos substituïda pel seny, permetre-li entrar en el concert europeu.

La convenció franco-soviètica, i potser també la txecoslovaca — prevista per nosaltres diverses vegades i considerada indispensable — s'ha de considerar, almenys en aquest moment, com la substitució del Pacte Oriental.

El Govern de París, que ens demostra ésser constantment i llealment fidel a la S. de les N. — i no intermitent o teòricament com els anglesos —, ha volgut que aquesta convenció entri en el quadre de l'organització ginebrina.

Però França demana quelcom més: el reforç dels articles 10, 16 i 17 del Pacte de Ginebra, els quals — si fossin aplicats degudament — farien gairebé impossible un conflicte.

De fet, l'article 10 estableix, entre altres coses, que els membres de la S. de les N. es comprometen a respectar i mantenir contra totes les opressions exteriors la integritat territorial i la independència política de tots els països membres de la Lliga. En cas d'agressió, d'amenaça o de perill d'agressió, el Consell determinarà els mitjans d'assegurar el compliment d'aquestes obligacions. En l'article 16 s'estableix que, en cas que un Estat membre de la S. de les N. recorregués a guerra contra un altre, "ipso facto" és considerat com si hagués comès un acte de guerra contra tots els Estats pertanyents a la S. de les N. En aquest article es prevenen com a mesures de precaució acords entre Estats per a reduir al mínimum les conseqüències de la guerra.

(Segueix a la pàgina 13, col. 5).

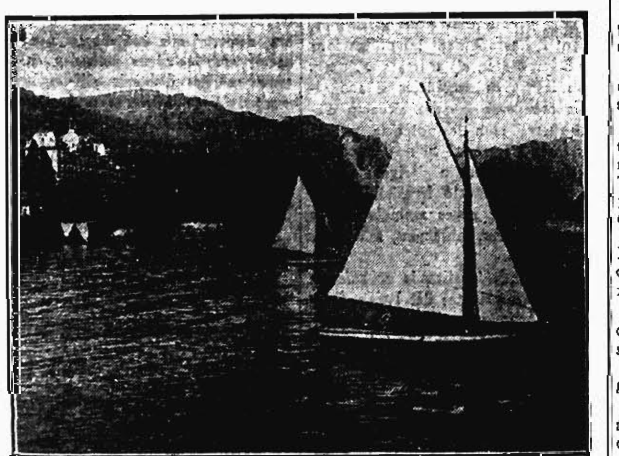

L'Hotel de les Illes Borromees, a Stresa sobre el llac Major, sojorn dels delegats a la Conferència. (Foto Urbis Press.)

Manifestacions del senyor Pich i Pon

La Comissió gestora de l'Ajuntament de Barcelona estarà integrada per 25 o 40 gestors. La de la Generalitat per 9 més el President

Ha ofert llocs als regidors suplents, i als no processats, de l'Esquerra

Ahir al migdia el governador general interí, senyor Pich i Pon, va rebre els periodistes que fan informació a la Generalitat.

—Ja heu vist — va començar dient — que han estat tornats a Catalunya els serveis que havien estat traspassats. Aquest serà un motiu d'alegria per a tots.

També us he de comunicar — va prosseguir — que en el Consell d'ahir va acordar-se que fossin destinats a Catalunya 22 milions de pessetes, que es faran servir per a construir tres casernes per als guàrdies d'assalt i tres més per a la guàrdia civil. En les casernes de la guàrdia d'assalt — digué — se centralitzarà el Parc Mòbil. Així és que el Parc Mòbil d'ací servirà també per a València i Aragó.

I encara us he de dir — continuà — que s'estan fent gestions per tal de tornar a la Generalitat la recaptació de contribucions, que tradicionalment ja teníem, i que ens fou retirada pel senyor Marraco. Ara ja es pot dir que és gairebé segur que això tornarà.

Un periodista li va demanar si podia aclarir l'abast del decret sobre el retorn de serveis, i el senyor Pich contestà:

—L'Estat — digué — es reserva l'Ordre Públic; respecte dels serveis de Justícia i Ensenyament, es tornen en part. Per a l'Ensenyament em sembla que hi haurà la fórmula que en principi va ésser acordada amb el Patronat.

—I de Gestores? — se li preguntà.

—Ja s'estan acabant els treballs — va respondre. — En primer terme es constituirà la de l'Ajuntament, i després es farà la de la Generalitat. Es clar que això té interès per a tot Catalunya, on hi ha tants Ajuntaments desorganitzats. Si això s'hagués pogut fer per Pasqua, amb el decret d'ahir, les gestores i els cors al carrer, quina festassa hauríem tingut!...

—Però de la gestora, ¿no vau dir que en facilitarieu els noms?

—La gestora és gairebé feta. Els noms gairebé que els podria donar... Però callarem fins que estigui tot fet...

—Hi entraran tots els partits?

—Em fa l'efecte que sí...

—Fins l'Esquerra?

—Entenguem-nos... — féu el senyor Pich — Quina, Esquerra? Perquè de partits d'esquerra a Catalunya n'hi ha molts.

—L'Esquerra Republicana de Catalunya — contestà el repòrter. — La que té els centres tancats...

—Com? Jo bé n'he obert de Centres de l'Esquerra — respongué el senyor Pich—. N'he obert a Girona i a Tarragona i a Lleida. I ara acabo de parlar amb el senyor Santaló, per obrir-ne d'altres.

—A l'Esquerra —va dir el senyor Pich i Pon—, se li reorganitza la vida més de pressa del que ella mateixa voldria...

—I sobre la censura, ¿ens podríeu dir alguna cosa? Perquè sembla que s'aplica novament amb molta duresa.

—Voleu dir...? — preguntà a la vegada el senyor Pich i Pon.

—Sobre la qüestió dels jutges municipals —insistí el repòrter— no han deixat publicar una ratlla de resposta a la nota que vàreu fer pública.

—Com? ¡Però si jo he vist titulars enormes!...

—Per cert—prosseguí el senyor Pich i Pon—que a mi m'agradaria molt de tenir una polèmica sobre aquest assumpte si no fos President de la Generalitat. Però m'agradaria tenir-la a una tribuna pública. Allà podríem portar una llista dels jutges que foren nomenats, i veuríeu com gairebé tots són de l'Esquerra, dels quals més de 200 han estat processats amb motiu del 6 d'octubre...

Però a part de tot això —digué—, de la censura jo no me'n cuido. Això ho fan a Capitania i a mi no me n'han dit res. Perquè jo sóc partidari que es publiqui tot. I si voleu que jo faci unes gestions prop de la censura les faré.

—Podríeu assenyalar, almenys, l'estructura de la gestora municipal — se li preguntà.

—Mireu, la de l'Ajuntament tindrà vint-i-cinc o quaranta gestors, i la d'aquí, nou i el president.

—Hi entraran també els regidors de l'Esquerra que no han estat processats?

El senyor Pich contestà:

—El meu desig és que hi entressin tots. Aquests i fins els suplents. Però encara no m'han tornat la resposta.

—No acceptaran — objectà un repòrter.

—I si tinguéssiu una sorpresa? — va respondre el senyor Pich i Pon. Repeteixo: el meu desig és que hi entressin tots, perquè com més collaboració hi hagués, més aviat se solucionaria tot; i més aviat —acabà— podríem anar a unes eleccions, i jo tornar-me'n a casa.

* * *

Un cop conegudes les anteriors manifestacions del senyor Pich i Pon, hem de dir sincerament que no podem compartir el seu entusiasme pel decret que suprimia. Ja remarcàvem ahir, com ho havíem fet repetidament sempre que ens fou possible, que no consideraríem normalitzada la vida política de Catalunya fins que el Parlament Català hagi estat reintegrat en les seves funcions, és a dir, fins que sigui derogada la llei de règim transitori del 2 de gener.

Si ara ha estat possible l'acord del Consell de ministres d'abans-d'ahir —del qual el senyor Portela, el senyor Pich i la Lliga s'atribueixen la paternitat— és perquè després del 2 de gener fou el mateix Govern radical-cedista, d'una manera particularíssima el senyor Anguera de Sojo, que no podent esperar el dictamen de la Comissió que havia de proposar quins eren els serveis autònoms que havien d'ésser rescatats per l'Estat, començà a destralejar l'Estatut separant de la competència de Catalunya serveis dels que li havien estat traspassats.

Celebrem la rectificació que significa el Decret anunciat, malgrat que s'inspira en una disposició de les Corts que des del primer moment reputàrem anticonstitucional. Però no veiem enlloc cap símptoma que justifiqui l'optimisme del senyor Pich, quan anuncia la possibilitat que els partits republicans d'esquerra puguin participar en les Gestores. Si es vol, de bona fe, aquesta participació hi ha un camí únic: reposar en llurs llocs els representants populars que foren elegits el gener de l'any passat. Catalunya té una llei municipal votada pel Parlament català, llei que està vigent, i són només els seus preceptes els que han de regular la constitució i el funcionament dels Ajuntaments de Catalunya.

El senyor Portela Valladares explica l'abast del decret sobre Catalunya

L'Estat es reserva l'Ordre públic i la intervenció en l'ensenyament

En canvi, la Generalitat podrà disposar del servei meteorològic

Madrid, 13. — El senyor Portela Valladares ha fet a un periodista les següents declaracions en relació amb el decret aprovat ahir pel Consell de ministres reintegrant a Catalunya els serveis incautats per virtut de la llei de 2 de gener del corrent any.

—El decret acordat en el Consell de ministres d'aquest matí és una conseqüència i una confirmació de la llei de 2 de gener i del pensament repetidament exposat pel senyor Lerroux. En la dita llei es preceptua que totes les atribucions que estaven conferides al president i al Consell de la Generalitat passaven al governador general de Catalunya. La llei de 2 de gener era, doncs, una confirmació i una ratificació de les funcions que l'Estatut havia reservat a la Generalitat.

Hi ha funcions que, per principi de sobirania, per motius d'interès nacional, són privatives de l'Estat: l'ordre públic i la intervenció en l'ensenyança, entre elles.

Però, a part d'aquestes funcions, i asseguro que no ha de poder-se atemptar mai ni moralment ni materialment, contra la seguretat de l'Estat, ¿què pot importar a la funció de l'Estat i del Govern que siguin uns funcionaris o altres els que executin determinats serveis? ¿Què pot importar a ningú—per exemple—que el servei meteorològic de Catalunya es faci per funcionaris de la Generalitat, o que aquests serveis siguin absorbits per l'Observatori Central? Això són afanys simplement burocràtics, que han de relegar-se a segon terme.

Fa una pausa el senyor ministre, i afegeix:

(Segueix a la pàgina 13, col. 6)

La Generalitat tornarà a cobrar les contribucions

Madrid, 13. — Aquesta nit a darrera hora hem parlat amb una personalitat les relacions de la qual amb el Govern són de tal confiança que les manifestacions que ens ha fet ens mereixen tot el crèdit i pot dir-se que seran una realitat.

Ens ha dit que està al teler el plet de les contribucions a Catalunya i que s'està estudiant la redacció d'un decret que apareixerà aviat a la "Gaceta". Amb aquest decret es tendeix a la devolució a la Generalitat del cobrament de les contribucions. Com es sabut la Generalitat cobrava les contribucions de l'Estat, servei que ja tenia al seu càrrec l'antiga Diputació Provincial, i que passà a poder de l'Estat per un recent decret del senyor Marraco.

Ha acabat manifestat-nos la dita personalitat que aquest decret té tanta importància com el que es publicarà a la "Gacet" dilluns o dimarts i que fou acordat en el Consell d'ahir, decret relatiu a la devolució dels serveis incautats pel decret de 2 de gener d'enguany.

A'arma per la campanya nazi al Slesvig danès

Copenhaguen, 13. — Segons el periòdic "Extrablapet" ha estat oberta una enquesta contra alguns oficials i sots-oficials de reserva danesos, per haver prestat jurament de fidelitat a Hitler. Per altra part el diari "Politiken" reprodueix un discurs pronunciat al Tribunal popular del Slesvig danès, pel senyor Hanssenn, el qual denuncia les activitats dels nazis en el territori danès i demostrà que aquestes van encaminades a demanar més tard, la revisió dels Tractats. "Els alemanys cerquen treball, a fi de colonitzar el territori i poder anar més tard a una revisió dels tractats. Desgraciadament, entre les paraules i els fets hi ha una gran distància, puix que mentre Hitler i Hess diuen que no volen saber res de les agitacions dels nazis fora de les fronteres alemanyes, els esdeveniments a Bèlgica, Suïssa, Lituània, Txecoslovàquia i al Slesvig danès demostren tot el contrari."

L'orador precisà que l'agitació nazi s'estén en una llarga frontera, gràcies a quantioses sumes de diners que reben, en part procedents de l'Estat i en part de les ciutats. "Les demandes que tingueren lloc l'any passat pel pagament del treball d'alemanys al Slesvig danès, s'eleven a 80.000 marcs."

"La inauguració de les escoles alemanyes — afegeix l'orador— és un pretext per a fer manifestacions contra Dinamarca. Recentment, Hitler ha pronunciat discursos contra Dinamarca i més de 600.000 homes, entre els quals es compten alguns oficials i sots-oficials, han prestat jurament de fidelitat al Führer." L'orador acabà dient: "Cal obrar immediatament si es vol arribar a temps." — Fabra.

ES SEGUR QUE ELS AGRARIS PRESTARAN SUPORT AL GOVERN...

...perquè Royo Villanova afirma el contrari

Madrid, 13. — El senyor Royo Villanova ha tornat a referir-se a la seva posició quan siguin represes les sessions de Corts. Ha manifestat que a desgrat del que facin els altres, ell sempre votarà contra el Govern, pel bé del Parlament i el seu personal.

Afegí en to humorístic que en la propera reunió de la Comissió de Govern interior s'estudiarà el lloc del saló de sessions on seran collocats els tamborets perquè puguin seure els vuit ministres que no són diputats, puix que al banc blau no poden fer-ho.

Ha dit que no hi hauria quòrum a la Comissió permanent, ni a la primera reunió ni a la segona, i això serà un avanç del que podrà passar-li al Govern en el cas que es presenti a les Corts.

SENYALS DEL TEMPS

La revolta de l'analfabetisme

Una de les màximes preocupacions de la moderna civilització ha estat combatre l'analfabetisme. En algunes nacions, aquest flagell ha estat totalment eliminat. N'hi ha d'altres que conserven, com una indiscutible distinció, un percentatge més o menys considerable de gent illetrada. La República, imitant en això, com en altres coses, l'exemple coratjós del catalanisme, s'emprengué una feina decidida de creació d'escoles i de mestres. Ningú, actualment, ni els reaccionaris més selvàtics, gosaria defensar la necessitat de mantenir el poble allunyat de la lectura i reduït a estampar el senyal del polze dret com a tota signatura. Hom convé, amb tota unanimitat, a condemnar l'analfabetisme i a denunciar-ne els seus inconvenients per a l'avanç de la societat, per a la llibertat individual, i per a l'elevació moral de l'home.

Tanmateix, l'analfabetisme ja pren la seva revenja. La darrera anticipació de Wells no ho preveu, però jo gosaria assegurar que, d'ací a dos-cents anys, l'analfabetisme haurà triomfat de nou damunt la terra. Fer de profeta a tan llarga distància és ben fàcil, és clar; però no és pas massa arriscat, a base de les realitats presents i de les que ens ofereix un proper esdevenidor, fer deduccions d'una certa probabilitat. ¿Es que la gent que sap llegir i escriure, perquè n'hi han ensenyat a l'escola, posa gaire cura, de l'edat escolar per amunt, a conservar aquestes facultats i a exercitar-les prudencialment? Precisament estem en un país en el qual no és gens estrany de trobar-vos amb persones que tenen un títol acadèmic, que regeixen una gran indústria o un comerç important, que ocupen un lloc destacat en la política o en la banca, i que us confessen sense ruboritzar-se que es passen anys sencers sense llegir ni un llibre. Si aquestes persones que han de tenir, per força, ultra el coneixement de la lletra impresa, la capacitat suficient per a comprendre allò que està escrit, no llegeixen, ¿com voleu que ho facin tots els analfabets de segon grau, que amb prou feines han après de confegir i que embasten les lletres amb una lentitud desesperant?

No exagero pas. Tothom pot fer la prova, i comptar les cases benestants que no tenen ni un modest prestatge de llibres, i interrogar les persones importants que us diuen que ells no llegeixen, perquè els llibres no els han d'ensenyar res, amb l'experiència que ja tenen. Si un dia hom publiqués unes estadístiques exactes de la venda dels llibres a Catalunya, la cara ens cauria de vergonya davant del percentatge ridícul que representaria en relació amb la població. I si aquest experiment es fes amb la resta de la Península, el resultat encara seria més aclaparador per a la mica de pretensions de nació lletrada que puguin tenir els espanyols.

Feia uns quants anys, molta gent, potser la meitat dels qui saben llegir (de la resta, la meitat llegeix algun llibre no gaires, i l'altra no desxifra sinó les cartes de la família, si pot), únicament prenia contacte amb la lletra impresa en els diaris i en els rètols dels films. Aquell laboriós confegir que alguna vegada us havia posat nerviós en sentir-lo darrera vostre, en un cinema, permetia encara de conservar el record de les lletres i de treure deduccions sovint extraordinàries dels articles i els telegrames de la premsa.

Es en aquests dos reductes de l'alfabet on s'ha fet sentir l'escomesa venjativa de l'analfabetisme. La ciència es fa còmplice de la ignorància. ¿Quina necessitat hi ha d'esforçar-se a desxifrar les lletres impreses damunt d'un diari, si a casa vostra, còmodament assegut, la ràdio us dóna, amb una sollicitud provident, totes les noves sensacionals del dia, hora per hora, des del darrer descarrilament a l'ínfima mossegada de gos, des de la més espectacular declaració de Hitler a la recent maniobra de qualsevol dels components de la coalició radical-cedista? Qualsevol es pren la molèstia de llegir! Anuncis de tota mena, que no caldrà que cerqueu damunt les columnes d'un diari; fragments d'obres literàries, que us estalviaran de comprar-les; discursos i conferències polítics, religiosos, morals, científics i recreatius; comentaris dels autors i crítiques completes: el doll inestroncable de l'altaveu s'aboca damunt una generació feliç, que s'estalvia de llegir el diari i de fer-se malbé la vista. Per acabar de completar aquesta felicitat, només caldrà comprar una d'aquestes revistes modernes copiosament illustrades amb fotografies suggestives, que contenen, de més a més, un text modestíssim que ningú no es molestarà a llegir, i ja hem assolit el desideràtum de l'analfabetisme.

Perdó! Encara ens restava el cinema amb els seus rètols entrebancadors. Prou va inventar-se, per ajudar la mandra del públic, la cinematografia sonora, però tot seguit la maledicció de Babel es va fer real per als qui no sabien idiomes i volien entendre el que deia la Greta Garbo o la Marlene. ¿Per això havia estat inventat el cinema sonor, si encara calia llegir els rètols explicatius? Els espectadors xiularen els idiomes forasters, i els homes de ciència s'afanyaren a satisfer els afanys analfabets de la majoria, i trobaren el *dubbing*, el doblatge de les veus. Santa paraula! Hom podrà anar al cinema sense haver de molestar-se a llegir gens; hom podrà oblidar la forma de les lletres, i en lloc d'escriure a la família o als amics, telefonar-los o dictar un disc; escoltar les idees més noves i els fets més recents a través de la infatigable veu de la ràdio, i deixar que els arxivers i els bibliotecaris conservin els volums oblidats, mentre els savis es dediquen a ressuscitar, per alguna possible necessitat de l'esperit, l'escriptura ideogràfica, més divertida que l'alfabètica, i amb un ample marge per a la fantasia.

Rafel TASIS I MARCA

La política a Hollywood

Les temptatives d'organització a Hollywood

per Harold D. Salemson

IV.—LES TEMPTATIVES D'ORGANITZACIO A HOLLYWOOD

Donat que hi ha Cagney i d'altres que tenen veritables opinions polítiques, direu, ¿què s'ha fet per organitzar els obrers de la indústria cinematogràfica, i per què aquests empleats que, com a actors, escenaristes o directors d'escena, guanyen salaris mirífics, parlant pròpiament, no sembla pas que formin part del proletariat.

Els tècnics del cinema (electricistes, accessoristes, fotògrafs, operadors del so, caracteritzadors encarregats de vestuari, operadors de projecció, muntadors) estan organitzats en diversos sindicats de l'"American Federation of Labour". No cal dir que no són sindicats d'extrema esquerra. I la vaga dels homes del so al començament de l'any 1933 acabà amb un fracàs força lamentable. Cal dir, però, que en aquella mateixa època hi hagué la moratòria de les banques americanes i la moratòria dels salaris als estudis. Per aquella època l'organització que servia de lligam entre els productors de films i el seu personal—dels quadres superiors, s'entén — era l'Acadèmia de les Arts i Ciències Cinematogràfiques. L'Acadèmia, controlada pels productors, no gaudia de gaire independència i no representava amb gaire efectivitat els interessos del personal. Tenia cinc branques: la dels actors, la dels escenaristes, la dels directors d'escena, la dels tècnics (caps de departaments tècnics dels estudis) i la de les assistències.

En produir-se la moratòria dels salaris, els actors en massa en dimitiren de l'Acadèmia i, sota la presidència d'Eddie Cantor, Ann Harding i James Cagney, organitzaren la "Screen Actor's Guild". Les estrelles hi feren ingressar una organització especial per als figurants i els actors de papers petits. Els escenaristes, sota la presidència de John Howard Lawson (que ja era liberal i després es passà a l'extrema esquerra) i d'altres escriptors, organitzaren la "Screen Writer's Guild" i molts d'ells presentaren la seva dimissió a l'Acadèmia. L'Acadèmia funciona encara, però ha perdut gairebé tot el seu prestigi.

L'acció dels Guilds (gremis) esdevé cada dia més important. I d'ençà que el règim Roosevelt ha instaurat els codis d'indústria, sembla que el Govern americà aviat reconeixerà oficialment els Guilds com a organisme de "mercadeig collectiu" entre productors i personal, prescindint així de l'Acadèmia, que no fa gran cosa més sinó distribuir premis anuals a

UPTON SINCLAIR

(Gireu el full, a. a. 6).

les criatures preferides dels productors.

La qüestió, però, de l'organització social, la lluita de classes, a Hollywood no es planteja com en altres llocs. Els obrers més modestos hi són molt ben pagats. I fins els que no ho són tant i hi treballen irregularment guanyen força quan tenen feina, i comprant a crèdit es fan la il·lusió de tenir una vida molt més confortable del que és en realitat.

Així i tot, però, existeix un sindicat d'extrema esquerra, en el qual s'agrupen els obrers de tota la indústria (en contraposició als sindicats reformistes organitzats per especialistes) i que tot fa creure que no trigarà gaire a prendre una gran importància a Hollywood.

Tot això és degut a què la tàctica de Roosevelt ha estat barrejar el gran públic americà a la vida social i política del país en un grau com no s'havia vist mai d'ençà del començament de la República. D'això n'ha resultat un augment positiu de la consciència social de l'americà mitjà. Hollywood no s'ha escapat d'aquesta transformació, i a la vigília d'elegir un governador nou a Califòrnia, el 6 de novembre, tot l'oest americà, i particularment Hollywood, es trobà profundament remogut per una batalla política de rares proporcions als Estats Units. Perquè no fou fins a la vigília de l'elecció que els adversaris de Sinclair van començar d'espantar-se. Fins essent designat candidat demòcrata, Sinclair continuava semblant l'intel·lectual, el somniador, el socialista utòpic de sempre. Políticament no se'l podien prendre de debò. Però el silenci del president Roosevelt, l'ajut del partit i, finalment, l'opinió pública, cada vegada més entusiasmada amb el seu home, el convertiren en un adversari molt capaç de derrotar Frank Merriam, i de derrotar-lo fàcilment.

Aleshores van començar les grans maniobres contra Sinclair, les úniques que expliquen el seu fracàs. I en això tornem a entrar en el camp del cinema. Perquè si la regió de Los Angeles i de Califòrnia del Sud (que comprèn Hollywood) no representa sinó la meitat de l'Estat, la indústria cinematogràfica que hi ha instal·lada és la indústria més important de totes les de Califòrnia. I a Sinclair li haurien calgut diners, molts diners, per a realitzar el seu pla. ¿D'on l'hauria tret, aquest diner? De moment, elevant la taxa de l'Estat sobre la xifra de negocis, expedient que hauria afectat el cinema molt més que cap altra indústria californiana. Després instituint, ultra l'impost federal sobre la renda, un impost de l'Estat sobre el mateix concepte. Aquest recurs també hauria afectat particularment el cinema, i sobretot els qui hi guanyen salaris fabulosos. Són molts els qui ja deixen als Estats Units el cinquanta per cent del que guanyen, i això vol dir que guanyen tant que es poden passar fàcilment de la meitat de la seva renda. Però ¿què els hauria quedat si a sobre d'això encara haguessin hagut de satisfer un impost californià?

La gran maniobra organitzada per Lluís B. Mayer, Josep Schenck, Douglas Fairbanks i altres potentats del cinema fou declarar que si Sinclair era elegit se n'anirien de Califòrnia. I van començar a buscar un nou emplaçament per als estudis, els uns a Nova York i els altres a La Florida.

Pura maniobra electoral. En el seu ardor contra Sinclair els diaris enumeraren sis cases cinematogràfiques que deixarien Hollywood si Sinclair era elegit. Dues d'elles, Universal i Columbia, sense sostenir Sinclair, desmentiren, no obstant, la intenció d'abandonar Califòrnia que els era atribuïda, i declararen nètament que es negaven a prendre cap partit en la batalla electoral.

No tots, però, restaren imparcials. Lluís B. Mayer, gran republicà, Josep Schenck i d'altres, directament o indirectament, obligaren els seus empleats a votar contra Sinclair. Per primera vegada d'ençà que existeixen els estudis fou permès als "registrars" d'entrar al clos de les fàbriques de cinema (l'"enregistrament" abans d'una elecció a Amèrica correspon a l'obtenció de la carta d'elector, sense el qual no es pot votar). Abans els productors no es preocupaven de saber si el seu personal votava o no. Aquesta vegada tingueren la seguretat que almenys cada un d'ells seria enregistrat. ¿El personal, però, un cop enregistrat, votà? I, si votà, ¿necessàriament fou contra Sinclair?

Es una cosa que no es pot assegurar, perquè el vot a Amèrica és secret, i no es pot saber per qui vota l'elector. Els productors, no obstant, usaren els mitjans més enèrgics. Els mítings es multiplicaren en els estudis, i en els seus discursos els productors prometien als empleats que l'endemà que Sinclair fos elegit es quedarien sense feina. Tot esperant els esdeveniments molts estudis amenaçaren simplement de tancar si Sinclair resultava elegit.

Deixant de banda les qüestions de taxa i d'impostos, el pla Sinclair implicava també la creació d'un cinema d'Estat. Aquest cinema produiria films de propaganda per la idea de Sinclair, però també produiria films comercials, destinats a competir amb els dels grans estudis, en la fabricació dels quals Sinclair donaria feina als parats del cinema. Altrament, Sinclair no desconeix la indústria del cinema, perquè ha estat productor del film d'Eisenstein "Tronada damunt Mèxic" i del gran film de propaganda per a la seva campanya elecoral: "El nostre pa de cada dia", la bella pel·lícula de King Vidor, essencialment és un film de propaganda del règim Sinclair, amb tot i que Vidor el realitzà independentment del partit Sinclair. I si homes com Vidor s'associaven al cinema d'Estat de Sinclair, es comprèn fàcilment que els films comercials de Hollywood tindrien una competència més que honorable.

Les repercussions del règim Sinclair sobre el cinema americà (enterament localitzat a Califòrnia) no es podien preveure. D'una part hi hauria hagut un cinema d'Estat creat per Sinclair i d'altra part hauríem vist el cinema privat descabdellar-se en una nova direcció.

Això seria d'una importància capital per a tot el món. Perquè cal només pensar en el paper que el cinema americà juga a tots els països, i que malgrat les complicacions derivades del film sonor continua dominant els llenços de tots els idiomes.

Heu-vos ací perquè es lliurà a Califòrnia la lluita electoral més aferrissada de la seva història, amb l'única excepció, potser, de la campanya de 1916 en la qual Califòrnia fou l'Estat que decidí l'elecció de Wilson contra Hughes a la presidència dels Estats Units, elecció que decidí l'entrada d'Amèrica a la guerra, fet d'una importància incalculable per a la història del món en l'època actual.

Copyright Opera Mundi
Exclusiva de LA PUBLICITAT

Camiseria París
REBUDES LES DARRERES NOVETATS EN CAMISERIA
URGELL, 8 — MANRESA

TALLERS DE PLANXITSERIA
I PINTURA D'AUTOMOBILS
B. Juncosa
Borrell, 208 (entre Mallorca i Provença)
Telèfon 32933 — BARCELONA

Compreu la fruita
al Born

TALLERS ELECTRO-MECANICS
Silveri Botey
Casa fundada en 1903 — GRANOLLERS
Joc mirador acabat or vell :: Panys fins de llautó niquelat (Patent 116352) : Jocs Mirador complets per a portes
TELEFONS: Fàbrica, 204 R.
Particular, 204 X.

Comarques Catalanes

GIRONA

Germanor Republicana :: Robatori :: Noves diverses

Girona, 13. — Per infracció al Codi de circulació han estat denunciats a l'enginyer cap d'Obres Públiques Joan Brugat, veí de la Bisbal, i Leandre Aytier, veí de Rupià.

— Demà, a les deu del vespre celebrarà el seu benefici el primer actor i director de la companyia lírica Teatre Municipal, senyor Marià Beut.

— Promet revestir molta importància el vermut de germanor republicana que, com a acte de confraternitat dels republicans gironins, se celebrarà demà, diumenge, a les 11'30 del matí, a l'estatge social de l'Agrupació d'Esquerra Republicana Nacional.

— En la fleca de Pasqual Canals, de Torroella de Montgrí, foren robades del calaix del taulell 36 pessetes. La guàrdia civil practicà gestions, que donaren per resultat la detenció de tres gitanes anomenades Maria Garcia, Salvadora Labarca i Pepeta Molla. Elles negaren llur intervenció en el fet, i degudament escorcollades res no se'ls trobà; però una inspecció del metge Josep Jordana aconseguí trobar les 36 pessetes.

— Com a incurs en la llei de vagabunds, han estat detinguts vuit individus, els quals han estat posats a la disposició del comissari d'Investigació i Vigilància d'aquesta ciutat.

ARGENTONA

El club de futbol :: Venda :: Estiueig

Dies enrera donàvem a conèixer la greu situació per què travessava el F. C. Argentona i l'estat d'abandó del seu terreny de joc; tot plegat ens feia témer per la seva desaparició. Avui, però, podem dir que de moment, gràcies a l'esforç d'uns quants esportius abnegats, s'ha salvat la situació i el sosteniment del terreny de joc. Hom espera que vingui una reacció del futbol local i poder tornar al bon temps passat.

— Hom diu que la magnífica finca-torre Gaillard, situada a l'entrada de la població i considerada com una de les millors de la comarca, després d'haver-se venut en pública subhasta, ha estat adquirida per la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Mataró. Hom ignora de moment a quina finalitat la destinarà.

— Degut a la gran afluència de famílies foranes que vénen per llogar torres i xalets per passar l'estiu entre nosaltres, es preveu que enguany no quedarà cap casa per llogar i que per tant la colònia estiuenca serà nombrosíssima com poques vegades.

BERGA

La festa de la República :-: Jutge reposat :-: La festa de l'arbre

Per tal de commemorar el quart aniversari de l'adveniment de la República, al matí hi haurà un toc de diana, i a les onze una audició de sardanes a la plaça de la República, a càrrec de la cobla "La Principal del Berguedà".

— Sobreseguda la causa que se seguia contra el senyor Domènec Soler i Obach, aquest ha tornat a ocupar el càrrec de jutge municipal d'aquesta ciutat. Ara el treurà del lloc el senyor Pich i Pon.

— El diumenge passat tingué lloc la Festa de l'Arbre en un passeig que s'obre a les Estaselles. A la dita festa hi concorregueren tots els nens i nenes de les escoles públiques i les nenes de les escoles de muntanya de l'Ajuntament de Barcelona. Després de la festa la cobla "Joventut Berguedana" va tocar sardanes.

MARTORELL

Teatre. — L'administració del Municipi

Martorell, 11. — Per tal de commemorar l'aniversari de la proclamació de la República, la societat "El Progrés" presentarà al seu teatre una companyia de sarsuela que posarà en escena "La alegría de la huerta", "La revoltosa" i "El duo de la africana".

— Al Círcol Democràtic Recreatiu la minoria d'aquesta societat al Municipi, ha donat una conferència sobre les gestions realitzades al Consistori durant el seu exercici. Una de les coses més interessants ha estat els detalls donats sobre la situació econòmica del nostre Ajuntament, que és de condicions immillorables. De les 15.000 pessetes que mensualment es recapten per diversos conceptes, solament unes set mil han d'ésser destinades per a les despeses normals, de manera que l'altra meitat pot destinar-se a l'embelliment i construcció d'obres a la vila.

— Han estat represes, amb gran èxit de públic, les sessions de cinema durant els dies feiners i a preus populars, que durant l'hivern havien estat suprimides.

SANT ADRIA DE BESOS

El quart aniversari de la República :: Altres noves

Sant Adrià, 12. — L'alcalde gestor, senyor Barba, ens ha notificat avui que no ha lliurat ni lliurarà el certificat de bona conducta al senyor Lacal, pretendent a jutge.

— Commemorant el quart aniversari de la proclamació de la segona República, al Municipi i escoles oficials celebren festa avui i demà.

— A l'Ateneu Republicà Federal dissabte i diumenge hi haurà representacions d'obres amateurs espanyoles a càrrec del grup escènic de l'entitat.

— Sabem que per part de determinades persones es realitzen gestions encaminades a aconseguir que siguin destinats a aquesta població dotze guàrdies d'assalt.

El gran obstacle per obtenir-ho aviat és que el Municipi hauria de pagar les despeses de local, llum, aigua i el que convingués.

Potser si s'espera la Comissió gestora de dilluns, encara...

Sant Adrià, 13. — Al senyor Lacal no sols li ha anat malament la sol·licitud del certificat de bona conducta, sinó que a darrera hora sembla que es presentarà per a obtenir el lloc del jutge municipal el fill del cap de la Lliga a Sant Adrià, senyor Josep Royo. Aquest senyor, el fill, no ha actuat encara en política.

Aquest pretendent a jutge, com algun altre que potser es presenti, és per a aconseguir que no s'elegeixi l'anterior.

— Ara LA PUBLICITAT es fa plaent als seus lectors amb el bell reportatge de "La política a Hollywood", que ens explica interessants coses del cinema i els seus productors.

GRANOLLERS

Moviment de preus en el darrer mercat

En el mercat del dijous passat es realitzaren les següents transaccions: mongetes, a 45; cigrons, a 45; civada, a 14; ordi, a 16; faves, a 24; veces, a 22; patates per al consum, a 32; s'entén preu en pessetes els setanta litres de gra i les patates els cent quilos.

Les gallines es cotitzaren entre 12 i 20 pessetes; els pollastres, de 10 a 18 el parell; els conills, de 3'50 a 4 pessetes un, i els ous es vengueren entr 2 i 2'10 pessetes la dotzena. La recaptació municipal de llocs de venda pujà 1.070'75 pessetes.

—El diumenge passat la nostra ciutat fou pròdiga en espectacles: de bon matí hi hagué la benedicció pel bisbe de Barcelona de les banderes dels grups de Fejocistes i de perseverança d'aquesta parròquia; sardanes al parc; partit de futbol al camp del Granollers; funcions de circ; teatre a L'Alhambra i a l'Orfeó Granollerí; companyia de revistes a la Unió Liberal; concerts al bar Comercial; acte d'afirmació Catòlico-social al Centre Catòlic; ball al saló del cafè Comercial i al Cor Amics de la Unió; sessions de cinema al Majèstic, Casino i Principal. Tots els locals es veieren concorreguts, però decididament el que va batre el rècord fou el cinema Majèstic, puix què amb la projecció de la pel·lícula "Viva Villa!" s'ho mereixia.

LA BISBAL

Festes de la República :-: Les "caramelles" :-: El "timo" dels presos

La Bisbal, 11. — Diumenge, quart aniversari de la proclamació de la República, a "L'Escut Empordà", ultra els balls anunciats, se celebrarà un míting a càrrec del diputat de Lliga Catalana senyor C. Badia i Malagrida, el qual parlarà de la "Inquietud i orientació del moment polític actual".

— A la sala de Can Met hom assaja de valent les típiques Caramelles. El que es recapti anirà a la Casa d'Assistència. L'enhorabona, minyons!

— La construcció de la paret i balustrada del final del passeig anirà a càrrec del Foment d'Obres Públiques, el qual ha millorat el tipus de subhasta fins a 14.275 pessetes.

— No ens sorprèn ni mica que a l'esquena dels presos hom intenti fer un negociet. El que sí ens sorprèn és que això pugui planejar-se amb el beneplàcit de tothom i dintre un casal "sol-disant" d'esquerra.

TORTOSA

L'aniversari de la República :: Polítiques :: Vària

Tortosa, 13. — Amb motiu del quart aniversari de la República, s'han cursat gran nombre de telegrames als presos polítics de Madrid i Tarragona.

— A l'assemblea celebrada dijous pel partit Radical Socialista Català s'acordà fusionar-se amb el partit d'Esquerra Nacional a Catalunya, i anomenar-lo Partit Republicà d'Esquerra.

— Prosseguint les gestions a la reunió que demà tindrà lloc a Tarragona, ha sortit el delegat de l'esmentat partit a Tortosa, senyor Joan Benet i Pinyana.

— Aquest matí han estat repartits 600 bons entre els pobres per l'Ajuntament, amb motiu de les festes actuals.

— Avui, a les onze, han acabat els treballs dels obrers que es traslladaren a Campredó amb motiu del descarrilament del tren "sevillà".

— Demà Acció Catalana es traslladarà a la presó per tal de fer una visita als detinguts d'Ulldecona.

XAROP PUIG
Combat pulmonies, bronquitis i totes les altres afeccions de l'aparell respiratori
Per al tractament extern de les esmentades dolences
POMADA PUIG
Insubstituïble per a la mainada
DE VENDA: A totes les Farmàcies i Centres d'Específics
Productes elaborats al
LABORATORI PUIG, DE RIPOLL

R. C. C.

Afaiti's higiènicament
afaiti's de pressa
afaiti's bé
Com?
Usant la
PASTA NIX
S'afaitarà ràpidament, agradablement, perfectament.
No li quedarà la cara irritada, no hi sentirà cremor o irritació després d'afaitar-se.
Eliminarà el sabó, la brotxa, els potets i tots els altres objectes tan exposats a cultivar microbis.
DEMANI-HO EN PERFUMERIES, DROGUERIES, Etc. AL PREU DE 2'50 PESSETES TUB

COL·LABORACIO ESTRANGERA

EUROPA TÉ POR

per Aylmer Vallance, director de "News Chronicle"

A mesura que passen els anys em vaig convencent cada vegada més que entre totes les emocions que l'home és capaç de sentir la més destructiva és la por. La por a l'agressió, la por de perdre la seguretat, la por davant el desconegut: heus ací els factors que, molt més que l'odi, la cobejança o l'escomesa, porten els individus i les nacions a cometre actes desastrosos, en cerca d'un tràgic desenllaç.

Fou la por que féu despendre al món prop de 165 milions de pessetes en armaments en el curs dels deu anys que finalitzaren en 1913. Es la por el que ha fet pujar la factura actual del món en armaments a l'enorme suma de trenta-set mil milions de pessetes. Si les conversacions actualment entaulades entre diverses nacions no aconsegueixen el resultat desitjat és a la por que deurem una nova divisió d'Europa en camps armats i la tornada, en tot allò essencial, a les condicions que serviren de prefaci en 1914.

¿Cal esperar que d'aquestes conversacions en surtin els resultats preliminars necessaris per a exorcitzar l'espectre de la por? Deliberadament els qualifico de preliminars, perquè és manifest que, de moment, el viatge de sir John Simon i del capità Anthony Eden no pot portar a condicions definitives. Sabem que el seu objectiu final és, segons s'estipulà en l'acord anglo-francès de febrer, "un acord general lliurement negociat". Aquest hauria d'incloure un Pacte Oriental de seguretat i auxili mutu, que haurien de signar Alemanya, les seves veïnes de l'est i sud-est i Rússia; un Pacte de no intervenció a Àustria; el proposat Locarno aeri de l'oest; el retorn d'Alemanya a la Societat de Nacions, i una limitació general d'armaments per a substituir les clàusules militars (part V) del Tractat de Versalles, que d'una manera tan sensacional Alemanya n'ha fet cas omís amb el seu nou decret de servei militar obligatori.

Es evident que un acord tan "general" tan sols podrà obtenir-se després de minucioses negociacions, en les quals totes les potències interessades d'Europa hauran d'exposar els seus diversos punts de vista, molt divergents. El problema immediat, doncs, és saber si es pot crear un ambient en el qual almenys sigui possible que comencin aquestes negociacions. En resum, aquest: ¿com prendre les primeres mesures per a allunyar l'impediment de la por?

En aquesta por d'Europa existeixen dos elements principals: un de general i un altre de més localitzat, si bé Alemanya es troba a l'eix d'ambdós. El temor més general sorgeix del següent raonament: "Alemanya és un gran país fort, viril, derrotat en la guerra, en la qual perdé part del seu territori, però que es torna a rearmar, violant deliberadament les obligacions que li imposaren els tractats. ¿Quines seran les seves exigències si aconsegueix recuperar la seva situació d'avant-guerra com la potència militar més forta d'Europa? Si no s'impedeix el seu rearmament o s'erigeix contra ella una combinació irresistible, ¿no la portaran les seves ambicions a la llarga, però inevitablement, a una altra guerra?"

La por més localitzada es refereix a la política oriental del Reich. Rússia, Txecoslovàquia i, en grau menor, Romania, veuen amb recel l'aparent amistat d'Alemanya amb la seva antiga enemiga Polònia, i la facilitat amb què Hitler accepta col·laborar en pactes que garanteixin les fronteres occidentals, mentre es nega rotundament a signar un Pacte Oriental que garanteixi l'estabilitat de l'est. No dissimulen a Moscou els seus temors que Alemanya concerti un pacte amb Varsòvia, pel qual Alemanya recuperés el "corredor" de Danzic a canvi del seu ajut a Polònia perquè aquesta conquistés Ucraïna i una sortida a la mar Negra.

A aquests temors Alemanya replica que ha firmat un tractat de no agressió amb Rússia igual que amb Polònia, i que un Pacte Oriental de seguretat avalat per França seria una aliança velada entre aquesta i la U. R. S. S. que voltaria el Reich. No obstant, Rússia insisteix amb fermesa en la necessitat d'un Pacte Oriental, i si Alemanya s'obstina a no voler firmar-lo, la influència russa exercida sobre la Petita Entesa farà molt difícil l'anhelat "acord general".

Es possible que aquesta dificultat es pogués vèncer si la Gran Bretanya i Itàlia, el mateix que França, subscrivissin un Locarno Oriental.

Malgrat el descontentament amb què molts anglesos, àdhuc sincers i pacifistes, consideren l'eventualitat de nous compromisos a Europa, crec que, si hi hagués un conveni general de reducció armaments, i si després d'aquest conveni, aconseguit sobre una base de "toquem i toquem", de mútues concessions, es donés a la Gran Bretanya seguretat que tots els signants d'un Pacte Oriental ampliat haurien de complir fidelment llurs obligacions, valdria la pena —com a part del preu d'aquest acord general— que la Gran Bretanya avalés un Locarno de l'Est com ho féu a l'Occident.

Però això no és més que un dels factors que integren el problema. ¿Com s'ha d'enfocar, per a obtenir les millors probabilitats d'èxit, la gran tasca d'anar esborrant la por "general", o sigui: la por que d'aquí cinc, deu, quinze anys, Alemanya pogués brindar al món dues alternatives: o la guerra, o concessions que la resta d'Europa no està disposada a atorgar-li?

En primer lloc, és evident que depèn principalment de la mateixa Alemanya que Hitler pugui convèncer, no solament Sir John Simon, sinó els altres estadistes europeus, que les seves darreres intencions són pacífiques, i que els seus nous plans militars no són els primers compassos d'un futur "crescendo" de desafiaments bèl·lics, es preveu que el sistema col·lectiu d'organització internacional, per al funcionament de la qual és indispensable la plena cooperació d'Alemanya, s'enderrocarà fatalment. De les seves runes no podran menys d'emergir "blocs" i grups terriblement semblants a les aliances d'avantguerra.

Abans que tot, depèn d'Alemanya; però depèn també, en certa manera, de com hom la tracti. Respecte d'això hi ha dues opinions. Els uns diuen que el millor és animar Alemanya a posar tot el seu joc damunt la taula i exposar explícitament, ara mateix, les seves llargues exigències. El mateix que féu Turquia quan denuncià el tractat de Sèvres i exposà per escrit totes les seves exigències, de manera que el món sàpiga a què atenir-se, i si és possible satisfer-la per mètodes pacífics. En realitat, aquest és el sistema que ha seguit sir John Simon, i ja coneixem almenys en resum, les exigències de Hitler: paritat aèria amb les potències occidentals, paritat naval amb França; admissió del seu rearmament, supressió del "corredor" polonès i eventual modificació de les seves fronteres Orientals i les llindants amb Txecoslovàquia i tornada d'algunes o de totes les seves colònies.

Amb la temença de possibles agressions que regna actualment, i l'amenaça de guerra pesant altra vegada en l'ambient, d'Ostende a Odessa, serà molt difícil intentar immediatament la solució de tots els problemes i dificultats heretats de la darrera guerra. No seria preferible comptar amb el temps per i suavitzar moltes asprors i aconseguir, almenys, aquesta treva de deu anys, per la qual tant havia treballat Arístides Briand? La resposta, crec jo, depèn de la mena de treva que es concerti: de si serà una treva armada, com en l'avantguerra, o una treva que ofereixi una nova possibilitat d'èxit al sistema col·lectiu de la S. de les N.

Però perquè això darrer sigui possible cal que Alemanya tranquil·litzi la resta d'Europa pel que fa a les seves veritables intencions. Coneixem aproximadament les seves demandes; però cal que digui explícitament si les seves exigències militars i navals han de constituir o no un repte provocador. I, sobretot, és indispensable que declari la seva intenció, que en lloc de negar-se a reintegrar els Consells d'Europa a Ginebra, demostri que està disposada a cooperar amb les altres potències, en intents pacífics d'obtenir allí qualsevol rectificació de fronteres o de tractats als quals pugui anhelar.

A. L. T. E. A.

(Exclusiu de LA PUBLICITAT)

NO OBLIDIN QUE SÓN
4
els volums de que es compon un exemplar del

ANUARIO GENERAL DE ESPAÑA
(Bailly-Baillière—Riera)
Dades del Comerç, Indústria, Professions, etc. d'Espanya i Possessions
Unes 8.800 pàgines
Més de 3.500.000 de dades
Mapes Geogràfics - Índexs
Secció Extrangera
o petit Directori Universal
Preu d'un exemplar complert:
CENT PESSETES
(franc de port a tota Espanya)
¡Si vol anunciar eficaçment, anunciï en aquest Anuari!
Anuarios Bailly-Baillière y Riera Reunidos, S. A.
Corts Catalanes, 87 y 95 — BARCELONA

Advertim a les persones a les quals interessi la publicació immediata de les notes que ens envien, que els originals han de dirigir-se tots a la Redacció, Corts Catalanes, 669, primer pis.

INFORMACIO D'ESPANYA

Els triomfadors del 12 d'abril opinen sobre el passat, el present i el futur de la República

Madrid, 13. — "Heraldo de Madrid" recull les impressions de diverses personalitats expressant com recorden l'adveniment de la República els triomfadors d'aleshores:

JULIAN BESTEIRO

—Les eleccions precursores de la proclamació de la República em van produir una emoció que no s'esborrarà fàcilment. Fou un acte de ciutadania conscient, el més clar i més ferm que jo he presenciat en tota la meva vida. En la història política del poble espanyol haurà de perdurar el record d'aquell acte com una data decisiva. Revela una maduresa de jui en la societat espanyola, les conseqüències beneficioses de la qual crec jo que es faran notar en la vida de la República, a través de les dificultats que es puguin crear per a ella.

DIEGO MARTINEZ BARRIO

—Hores passades les d'abril del 1931! Record de grandesa solemne en el pretèrit i avui carregat de prometences de victòria! Aquelles jornades d'insuperable emoció trobarà la seva continuïtat històrica en les següents al quart aniversari de la proclamació de la República.

MARCEL.LI DOMINGO

—Estem en el quart aniversari de la República. Cada aniversari ha tingut una expressió distinta. El 14 d'Abril del 1931 fou una illusió que es va expressar clamorosament; el 14 d'Abril del 1932 fou una illusió que es realitzava; el 14 d'Abril del 1933 fou una illusió topant contra la realitat, i una realitat que buscava la illusió perduda; el 14 d'Abril del 1934 fou la realitat vencent la illusió, encadenant-la, traint-la o sotmetent-la. El 14 d'abril actual torna a ésser la illusió illuminant les ànimes, obrint el camí, permetent la realitat [illegible].

En aquest 14 d'abril hem de fer promesa de disciplina, del compliment del deure, de restauració de la República en la seva integritat explícita i en la seva [illegible] creadora.

[illegible] el 14 d'abril del 1931, la República [illegible]; en el 14 d'abril del 1932, la República s'afirmava; en el 14 d'abril del 1933, la República lluitava; en el 14 d'abril del 1934, la República se [illegible]; en el 14 d'abril del 1935, la República torna més segura, més [illegible] més ferma, més convençuda de la [illegible], més orientada en els seus [illegible] salvadors. Aquest 14 d'Abril és [illegible] amb plenitud de vida. Sa[illegible] ésser la promesa del 14 d'a[illegible] que alliberi la República [illegible] de retards pertorbadors i d'in[illegible] infecundes.

LUCIO MARTINEZ GIL

—La commemoració del quart aniversari de la instauració de la República ens sorprèn plens d'inquietud. No sóc pessimista. Alguns problemes molt aguts que hi ha plantejats, potser els de més difícil solució, es venen arrossegant des de la Monarquia. El retard a resoldre'ls [illegible] i el seu pes embarassa la marxa política i social del país. Les mesures per a vèncer-los que han de prendre els qui pretenen salvar la nació i el règim republicà, han d'ésser enèrgiques, tallants en alguns casos, serenes, [illegible] meditades sempre. Aquestes tasques no [illegible] ésser realitzades per les dretes [illegible] en política [illegible] els interessos dels privilegiats. [illegible] defensar aquest benefici han dedicat [illegible] tota la seva activitat. [illegible] la seva obra en les actuals [illegible] per afirmar que no [illegible] dels seus propòsits. [illegible] molt aquest avantatge? [illegible] es rectifica, i es recupera fins als [illegible] l'ambient d'esquerra que ha de posar a mà de les seves figures representatives els mitjans adequats per a [illegible] l'anhel d'aquestes províncies. [illegible] es indispensable la seva [illegible] per a salvar el règim republicà [illegible] contra tot principi de tirania, [illegible] serè i fidel de llibertat.

[illegible] que han de portar a la pràctica [illegible] obra, tenen, segons crec, [illegible] que es requereix per a [illegible] en una empresa tan difícil, però [illegible] indispensable que d'una manera [illegible] per a portar-la al Po[illegible] generosa del poble. [illegible] vacillacions i inútils de qui [illegible] la matèria que es tracta i [illegible] improvisacions filles de la manca [illegible] o de mètodes, realitzin [illegible] reforma d'es terra burgesa [illegible] el camí del proletariat [illegible] ampli horitzó per l'aim[illegible] de la democràcia.

PEDRO RICO

[illegible] de 1931! Data gloriosa [illegible] annals de la democràcia univer[illegible] inoblidable emoció per a tots [illegible] inquieren la sort de viure-la. [illegible] d'aquell dia electoral no [illegible] mai de la meva memòria. [illegible] anhels, per bé que legítims [illegible] personal ens animava en [illegible], sinó que, coneixent tots els grans valors ideològics pels que lluitàvem i pressentint el triomf final davant l'entusiasme de cada districte, sentíem la inquietud de conèixer la marxa dels altres, i així molts correligionaris, heralds del moviment republicà, creuaren Madrid de punta a punta transmetent falagueres notícies i comunicant fervorós entusiasme.

Haver estat candidat aquell dia, haver sentit l'alegria de veure el nom propi bandera de tal lluita, és quelcom que no pot oblidar-se, que ens enorgulleix, tant de per sempre, que per si sol mereix la pena d'haver viscut. Insensats els que pensen que la República pot morir. A cada moment d'alegria, l'emoció d'aquelles hores reviu a tots els cors.

LLUIS COMPANYS

L'ex-President de la Generalitat, a la Presó Cellular madrilenya, on l'hem visitat, ens diu:

—Què us puc dir? La proclamació de la República a Barcelona, en la qual vaig prendre part tan activa incautant-me de l'Ajuntament amb un grup d'amics. Aquest moment fou el de la major emoció de la meva vida, i només pot comparar-se'l el de l'aprovació de l'Estatut. I ara no dic més sinó que segueixo tenint amb la mateixa fe i fermesa aquells ideals.

CLARA CAMPOAMOR

"El quart aniversari de la República, puixant dolor i concessió esperançadora d'ànsies veritables de claredat, d'elevació, de responsabilitat. Aquest aniversari de la nostra República del 31 és ple alhora d'estímuls i de claredat, i clama pel que pogué ésser i no fou. Les esperances truncades, els deures incomplerts, la transmutació absoluta de tot allò que somniàvem. Però el dolor és més fecund que la felicitat. En el recompte de les nostres forces trobarem la veritat forta i profunda i les fonts d'illusió que estaven contingudes i retingudes, i que podrà ésser realitat pel millor coneixement que en tenim avui els uns i els altres. Ahir fou possible la veritat indubtablement apòcrifa, i avui s'ha de demostrar la veritat absoluta i contrastada. Hi ha en el país un anhel de claredat, d'elevació, de competència i un tip de política a tall Lluís de Val, que els conflictes més pregons, més terribles i transcendentals salten a l'exterior amb solucions inconsistents i apaivagada mediocritat. L'obra de la República és per fer."

SALAZAR ALONSO

"Examino la posició política i faig recompte dels meus actes, i aprecio amb satisfacció que m'he inspirat sempre en els mateixos principis que informà aquell magnífic moviment d'abril del 31, i si és veritat que aparec enfront dels socialistes, no ho és menys que en aquella també ho estava, i era previsible la separació d'allò que tan solament s'uní circumstancialment per assolir l'èxit de la democràcia republicana."

TRIFON GOMEZ

"El millor record és quan s'hissà la bandera republicana a l'Ajuntament madrileny. La satisfacció més gran ara és veure que els homes republicans i de molt valor encerten a concretar les aspiracions del poble republicà i treballador en l'escrit que s'ha fet públic a la premsa. Aquest és el camí inicial."

EDUARDO BARRIOBERO

"Em sembla que en entrar al quart aniversari és quan la República comença a donar fruit."

MIQUEL CAMARA

—Tots els republicans han de treballar perquè l'esperit d'aquella data memorable no desaparegui mai de la República espanyola.

VICTORIA KENT

—La República en aquesta data s'ha de mostrar francament antirevisionista. La revisió constitucional és anar contra la República, i els republicans s'han d'agrupar per defensar la Constitució.

JOSEP NOGUERES

—La República ha de vetllar per la continuïtat de la República, i tots hem d'aspirar a dur la nostra pàtria a una era de prosperitat i treball.

ARTIGUES ARPON

—El quart aniversari ha portat la satisfacció de veure plasmada la intelligència entre els republicans d'esquerra. És un primer pas per a un altre de més ampli que permeti la reconquista de la República del 31.

EUGENI ARAUZ

—La República espanyola no és altra cosa que l'esperit del 14 d'abril del 31, i no pas el que d'ençà de la dissolució de les Constituents fins a la data ha vingut fent a Espanya, en franca dissensió d'aquell anhel popular.

FERRAN COCA

—El passat ha de servir d'experiència per a reconquistar la República del 31, i per a no deixar-nos-la arrabassar.

NOCES
Restaurant Miramar

BANQUETS
Restaurant Miramar

R. TORRENTS
GRAVATS EN RELLEU I PER A DAURAR PER A LES ARTS GRAFIQUES
Gravats de tota mena per a les Indústries Metallúrgiques — Gravats electromecànics — Reducció i còpies de gravats — Cisellats en tota mena de metalls — Cuiro cisellat — Encunys en acer
Taller: Santa Madrona, núm. 5 - Telèfon 17506 - BARCELONA

Actes commemoratius de la proclamació de la República

Avui s'imposaran diverses condecoracions, entre elles les dels generals López Ochoa i Batet

Des del Palau el cap del Govern s'ha traslladat a la Presidència, i ha romàs al seu despatx alguns moments.

Ha dit als periodistes que aquesta tarda acompanyaria el President de la República al festival infantil que se celebrarà al Monumental Cinema.

Madrid, 13. — Al Cinema Monumental s'ha celebrat aquesta tarda, a les cinc, el festival organitzat i presidit pel cap de l'Estat, amb motiu de celebrar-se el quart aniversari de la proclamació de la República, a honor dels infants de les escoles de Madrid.

La sala estava totalment ocupada per nens d'ambdós sexes de totes les escoles públiques de la capital, entre els quals figuraven els pertanyents als collegis de l'Ajuntament i de la Diputació Provincial, acompanyats de llurs professors i religioses encarregades de la seva educació.

Han assistit al festival el cap de l'Estat, acompanyat de la seva esposa; el President del Consell, el ministre de Justícia, l'alcalde de Madrid i el president de la Diputació Provincial. A les llotges hi havia diverses personalitats polítiques, entre elles el president de les Corts, senyor Alba.

Després de projectar-se una pellícula s'han repartit entre els nens capses de bombons, obsequi del cap de l'Estat. Els nens han aplaudit S. E.

ACTES OFICIALS PER A AVUI

Demà, diumenge, a les deu del matí, se celebrarà, a la plaça de l'Armeria la imposició de la llorejada de San Ferran i la medalla militar, als generals, caps, oficials, classe i soldats als quals els ha estat atorgada tan preuada recompensa i no se'ls havia imposat, com la llei disposa, davant de les tropes. Entre els militars als quals se'ls imposarà la primera condecoració hi ha els generals López Ochoa i Batet i els capitans Sevillano i Moyano, i la medalla militar als tinents coronels Yague i Ramírez, comandant Porras i diversos guàrdies civils i guàrdies d'assalt.

Formaran part en la dita cerimònia, davant el Palau Nacional, un batalló del regiment d'Infanteria número 6, un batalló de Sapadors número 1, una bateria del regiment d'Artilleria a cavall, un esquadró de Cavalleria i la primera esquadra d'Aviació, a la bandera de la qual serà imposada la medalla militar.

El cap de l'Estat imposarà les expressades condecoracions als esmentats generals i al cap de la Divisió de Madrid, general Cabanellas, i la medalla militar a la resta dels militars amb ella premiats.

Per últim les forces desfilaran en columna d'honor davant els condecorats.

A dos quarts de dotze se celebrarà, al Passeig de la Castellana, l'homenatge a l'Exèrcit. Hi concorreran totes les forces de la guarnició i dels cantons, per a la qual cosa avui, dissabte, vindran d'Alcalà dos esquadrons de Cavalleria; de Carabanchel, el segon regiment lleuger d'Artilleria, i de Getafe i Cuatro Vientos, les forces d'Aviació. Totes aquestes tropes, formant dues agrupacions al comandament dels generals Miaja i de la Cruz, i el total d'elles, del general Cabanellas, se situaran a tot el llarg de l'esmentat passeig, des de l'altura del carrer de Lista fins al final de la Castellana. Les tropes que assisteixin a la cerimònia de la plaça de l'Armeria s'incorporaran, un cop acabada aquella, al seu lloc en la formació de la Castellana, per a participar de l'homenatge a l'Exèrcit.

A aquest últim acte assistiran el cap de l'Estat i el Govern. Les forces, finalment, desfilaran davant el President de la República.

NUVIS
Restaurant Miramar

CAPRINET
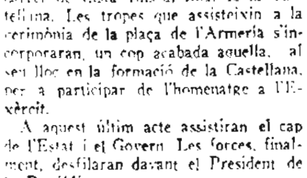
Deliciós licor per a famílies
Demaneu-lo al vostre adroguer. Si no el té, el trobareu a les cases: Vicenç Ferrer, Torredeflor, Fortuny, Santacana, Simó, Establiments Dalmau Oliveres, Vidal i Ribes i d'altres majoristes

Per a installacions i reparacions elèctriques, SEMPRE
Josep Gràcia i Juncosa
Villadomat, 85
Tel. 32041 CIUTAT

"El Debate" demana explicacions referents al decret sobre els traspassos a la Generalitat

I el seu germà petit "Ya" dóna un avenç del que voldria que fossin aquestes explicacions

Madrid, 13. — "El Debate" enjudicia en els següents termes el decret del Govern sobre els traspassos de serveis:

"Poco explícita, y por eso más alarmante, es la referencia oficiosa del Consejo de ministros en la parte que habla de la reintegración a la Generalidad de Cataluña de los servicios traspasados, excepto el orden público. Se alude en esta referencia al "espíritu" de la ley de dos de enero de este año. Alusión nada ociosa por cierto, puesto que esta ley aprobada por las Cortes es la que rige en la materia. Lo que ya resulta más extraño es la alusión al "espíritu" que sólo tiene valor cuando la letra no está clara y es preciso acudir a interpretaciones.

Pero resulta que la ley de dos de enero prescribe, en orden a los traspasos de servicios, dos cosas fundamentales. Una, la existencia del informe de la Comisión especial que deberá razonadamente someter al Gobierno las normas que deban adoptarse y proponer los servicios cuyo traspaso pueda subsistir, aquellos en los que no pueda ser sino parcial y aquellos en que no proceda. Otra, que las Cortes se reservan el decidir por medio de una ley lo referente a los servicios de Orden Público, Justicia y Enseñanza.

Como se ve, no es cuestión de interpretaciones, ni entrar en el impalpable terreno del espíritu. Los servicios no sólo de Orden público, sino los de Enseñanza y Justicia, no pueden reintegrarse a la Generalidad sino por medio de una ley votada por las Cortes. ¿Es una omisión de la referencia de Consejo al aludir sólo al Orden público?

En orden a los demás servicios, ¿qué trabajos ha realizado la Comisión? ¿Cuál es su propuesta? Porque precisamente en ella y por mandato de la ley tiene el Gobierno que apoyarse para decidir. Tampoco se habla de eso en la referencia oficiosa.

Esperamos rápidamente las aclaraciones necesarias a una medida de tanta gravedad."

Restaurant Miramar
Telèfon 21222

UN EDITORIAL DE "YA"

"Ya" publica l'editorial següent:

"Dentro de los problemas políticos de Cataluña, la Universidad de Barcelona constituye un semillero de conflictos, una almáciga de vidriosidades y ficciones, que aprovechan los demagogos del nacionalismo catalán para inficcionar el espíritu juvenil e impresionable, de los estudiantes. Por estas razones es de desear que el Gobierno de España sea explícito y transparente en sus acuerdos, en relación a este tema y se ha acordado reintegrar a la región autónoma los servicios que circunstancialmente habían revertido al Estado —a excepción del orden público—, dígase de una vez si también los servicios de enseñanza vuelven a las manos del gobernador general de Cataluña, mientras se nombre un Presidente y una Generalidad idónea, y entonces sacaremos las consecuencias y oportunos comentarios, o aclárese cuanto antes en qué consiste esa vaga intervención del Estado central en la enseñanza catalana, porque la confusión y las medias tintas se han de prestar en este caso a interpretaciones torcidas y equívocos sospechosos.

¡El ministro de Instrucción Pública, señor Prieto Bances, en funciones de inspector general del Ministerio, cerca de la labor del Patronato redactó un informe documentado y razonado donde demostraba contrario a la prolongación y sostenimiento de la Universidad bilingüe, coto cerrado de los amigos del separatismo y caldo gordo para una juventud chovinista y alborotadora con mengua hasta de los más elementales respetos al derecho de la patria. Miembros de aquel Patronato, interventores de España en aquella Universidad, fueron el doctor Marañón y Américo de Castro que tuvieron que dimitir sus cargos ante la ineficacia de su intervención y de su vigilancia.

Parece que el señor Prieto Bances aconsejaba la Universidad única española, y en último término la subvención a la Universidad catalana con independencia de funciones de la del Estado; la Universidad que demandaban hasta los mismos catalanes. El acuerdo del Consejo de Ministros de ayer, nos sorprende porque no supone un avance sobre las conclusiones onseguidas por el atual ministro de Instrucción Pública, sino que más bien da a entender una recaída en el confusionismo en la indecisión, fatales para España.

Cuando la autoridad barcelonesa ha tenido que suspender la conferencia del señor Xirau, temiendo la agitación y el alboroto en torno a la Universidad y del Patronato, urge dejar bien manifiesto y expedito el camino que se quiera o convenga seguir. O el Gobierno se atiene sin circunloquios ni distingos a la Ley de dos de enero último, cuyo texto prescribe la existencia del informe de una comisión especial, que deberá proponer la conveniencia de traspasar o no los servicios de la Generalidad —y ahí está como un anejo el informe del señor Prieto Bances desfavorable a la Universidad—, o se deja llevar por el aire de concordia que remoza y resucita la fracasada Esquerra, y en ese caso, lo comentaríamos de otro modo. Pero hablar de intervenciones, de tibiezas, es un mal asunto cuando se tiene presente la renuncia de Américo de Castro, quien a pesar de los pesares consideró nula y hasta inútil su intervención."

¿Per quin camí s'arribarà a la reconstrucció de l'antic bloc governamental?

Madrid, 13. — L'òrgan de la CEDA que es publica a la nit fa el següent comentari polític:

"La suspensión de las actividades parlamentarias, y las fiestas de estos días que se enlazan con las fiestas religiosas próximas, quitan interés a la actualidad política. Se mantiene abierto el paréntesis, y hasta la semana próxima probablemente no habrá nada que sirva de base al comentario político.

Los agrarios están en absoluto identificados con la CEDA, como hizo presente el señor Martínez de Velasco al señor Gil Robles en la conversación de la otra noche, y es posible que así se haga saber a una alta personalidad en una entrevista inminente. Por su parte los liberales demócratas mantienen su unión con la CEDA y agrarios, de forma que los tres partidos, que con el radical constituían la coalición gobernante hasta el 29 de marzo, están de completo y perfecto acuerdo. Queda por resolver el pleito de la separación que las circunstancias han establecido entre aquellos grupos y la fracción radical. Entre los radicales hay una tendencia muy marcada hacia la restauración del bloque. Las personalidades más significadas del partido estiman que las Cortes no pueden disolverse por ahora, y como dentro de ellas no cabe otra combinación mayoritaria que la que se desprende de aquella unión de partidos políticos, son consecuentemente partidarios de que se busque la fórmula armónica conveniente para que se restablezcan las relaciones de inteligencia y de cordialidad entre unos y otros.

En este ambiente y de esta forma se cierra la semana. La iniciativa la tiene el señor Lerroux, y de él dependerá la marcha próxima de los acontecimientos. El hecho de haber visitado el señor Gil Robles y haber anunciado el propósito de nuevas conferencias servirá a muchos comentaristas de índice para deducir la posición y actitud del jefe de los radicales."

La provisió de sis places d'enginyer de la Generalitat

Madrid, 13.—El ministre d'Indústria i Comerç ha publicat el següent decret:

"La Generalitat de Catalunya anuncià amb data 20 de setembre últim un concurs per a proveir sis places d'enginyers industrials i una d'ajudant.

L'Excm. Governador General de Catalunya i President de la Generalitat, en ús de les seves atribucions i a proposta del Comitè permanent d'Indústria, ha resolt el dit concurs segons comunicació que dirigeix amb data 12 d'aquest mes a aquesta Direcció General, designant els funcionaris següents perquè passin a prestar serveis a la regió autònoma:

Enginyers: Senyors Narcís Rahola, Artur Arnal i Guasch, Manuel Taboada Bonastre, Josep Maria Pobla i Jou, Francesc Ferrer i Casamada i Enric García Martí, i ajudant, Josep Frigoles.

Per formar part aquests senyors dels cossos d'enginyers del dit Ministeri i havent sollicitat ésser destinats fora de la regió autònoma, on actualment presten llurs serveis, els enginyers industrials senyors Manuel Ferràndiz Nacher, Joan Santandreu i Averli, Eugeni Escriche Matilla, Josep Maestre Borrell, Lluís Balart i Iglésies i Sixt Ocampo Redondo, procedeix adjudicar-los les vacants existents, no procedint-se al destí de l'ajudant senyor Marià Riera i Soler, que tenia sollicitat sortir fora de la regió autònoma, per haver estat anullat.

El Govern de Catalunya ha rebut gran nombre de visites

Madrid, 13. — Avui han visitat a la presó Model el senyor Companys, amb motiu de la festivitat del dia, nombroses personalitats, en nombre tan crescut, que és materialment impossible recollir els noms. També l'han visitat nombrosos periodistes i ha fet unes declaracions que publica la premsa d'avui, en relació amb la festivitat del dia. Es mostrava el senyor Companys molt optimista.

AIGÜES DE RIBES
Insuperable de taula

El senyor Portela explica l'abast...

(Ve de la pàgina 11)

—S'esdevé que, per exaltacions disculpables i explicables, es descentren i desnaturalitzen de vegades els problemes, convertint-los en plataformes polítiques, amb la qual cosa es creen greus i dificilíssimes situacions al país. Cal fer una crida a la serenitat i al bon criteri d'uns i altres. Interessa a tots que el problema català sigui tractat de manera que, essent impossible arribar a una situació com la del 6 d'octubre, deixi d'ésser per a Espanya una profunda preocupació.

Els sentimentalismes, molt respectables tots, els d'ací i els d'allí, han d'anar acompassats i regulats per dictats de raó i de justícia.

Presentar l'Estat espanyol a Catalunya amb tota l'autoritat, força i prestigis que ha de tenir, acompanyat d'un judici serè i equilibrat, contribuirà, sens dubte, fortament a resoldre el problema català.

Excitar la sensibilitat collectiva i recolzar en el més íntim i més preat de l'ànima espanyola, per tal de, en definitiva, fer una obra que redundi en perjudici d'Espanya, no és sa, i quasi podria dir-se que no és legítim.

Retòrcer els sentiments de Catalunya pretenent portar-los cap a una obra antiespanyola i insana d'apartament o separatisme és un crim contra Catalunya i contra Espanya. Cap actuació, cap propaganda que vagi en aquest sentit no ha d'ésser permesa ni tolerada. La llei ho considera un delicte i com a tal cal tractar-lo.

Afortunadament—continuà dient el senyor Portela Valladares—Catalunya, després d'haver-se vist empesa a aquell abis del 6 d'octubre, passa ara per una reacció, i s'apropa i s'uneix als que la salvaren d'aquell terrible moment. El bon sentit del poble català té ara, potser més que mai, posada la seva confiança i la seva esperança a salvar-se, unit absolutament a la totalitat de la nació espanyola.

Una minoria aguda, violenta, agressiva, dóna de vegades matís als partits, desnaturalitzant-los i desfigurant-los. No obstant, la gran massa torna en definitiva a imposar-se, i tornen aquells a agafar la ruta que, d'acord amb llurs pròpies conviccions i conveniències, els importa seguir.

El senyor Unamuno ciutadà d'honor de la República

No han assistit a la reunió per a designar-lo els senyors Besteiro, Azaña, Martínez Barrio i Cossío

Ha estat firmat el decret a[ixecant] l'Estat de guerra

Madrid, 13. — A dos quarts de dotze del matí s'ha celebrat al Palau, sota la presidència del cap de l'Estat, l'anunciada reunió del Comitè d'Honor per a la proclamació de Ciutadà d'honor de la República.

Hi han concorregut a la reunió el cap [illegible] senyor Alba, i l'ex-president del Consell senyor Samper.

No hi han assistit l'ex-president de les Corts senyor Besteiro, ni els ex-presidents del Consell senyors Azaña i Martínez Barrio, ni tampoc el Ciutadà d'honor senyor Manuel Bartolomé Ruiz Cossío.

La reunió ha durat tres quarts d'hora, i en sortir del Palau junts els senyors Alba i Samper, el president de les Corts ha manifestat que el Comitè d'Honor per a la designació de Ciutadà d'honor de la República havia proclamat per unanimitat el senyor Miguel de Unamuno.

El senyor Lerroux ha quedat despatxant amb el president de la República uns vint minuts. En sortir ha confirmat la designació del senyor Unamuno per a Ciutadà d'honor, i ha afegit que després havia sotmès a la firma del president de la República els següents decrets:

Presidència.—Decret aixecant l'estat de guerra a les províncies on existeix, i declarant en el seu lloc el d'alarma.

Autoritzant la Junta d'Urbanització i Eixamplament de Barcelona per a la construcció de cinc casernes per a l'allotjament de la guàrdia civil destacada a aquella capital.

Finances.—Proposta de comandaments de diversos coronels i tinents coronels de Carabiners.

Prorrogant els pressupòsits de l'Estat de 1934 durant el segon trimestre de l'exercici econòmic de 1935.

Disposant l'emissió de Deute del Tresor, lliure d'impostos, per la quantitat de 600 milions de pessetes al quatre per cent anual.

PERMO FA L'AIGUA BONA
PURIFICADORS D'AIGUA, S. A.
Rambla de Catalunya, 68 - BARCELONA

PASTILLES
Oradors!
Cantants, tots aquells que necessiteu la vostra gola com a base de la vostra vida, cuideu-la amb
bonald
EL REMEI MES EFICAÇ PER A LA GOLA
Presentant aquest anunci se us donarà una capsa mostra a la farmàcia [illegible]

CAMISERIA I GENERES DE PUNT
J. Casanova
Antiga Casa Colldefons
Darreres novetats en Bruses, Suèters, etc. - Especialitat en Camises a mida - Mitges "SUBUR", exclusives
SALMERON, 99 ✱ Telèfon 74574 ✱ BARCELONA

ADRECES PER A GREMIS EN SOBRES, POSTALS, FAIXES O LLISTES
Es posen únicament per encàrrec per mitjà de procediment electromecànic - Organització moderna
EDUARD RIERA SOLANICH
Enric Granados, 88 - Telèfon 77127 - Barcelona

HOTEL RESTAURANT ROGET
JAUME TURA
(Propietari)
Primer premi en el concurs organitzat per l'Atracció de Forasters de Barcelona — OBERT TOT L'ANY
Habitacions amb aigua corrent - Calefacció
Cambra de bany
Telèfon 9 ★ SANT FELIU DE GUIXOLS

GRANJA ROCA
LLET PURA DE VACA I CABRA
SERVEI RAPID A DOMICILI
Carrer Escipió, 5 Telèfon 74373
BARCELONA

Pinsos Vilar, S. A.

Productes per a alimentació del bestiar
Preparació especial de pinsos
Turtos - Farina de peix - Farina de carn
Fàbrica i Oficines: Passeig Vintró, 11, i carrer Independència, 238. - La Coronilla. — Lloja: Taula núm. 62.
Telèfon 54028 — BARCELONA

Ricard Carbonell

CALÇATS DE LUXE A MIDA
Cinturons i Portamonedes
Bruc, 150 ★ BARCELONA ★ Telèfon 80350

FILLS DE PERE REIG

FLORICULTOR
Casa fundada l'any 1894 - Telèfon 32051
Es fan ramells, corones, cistelles i tota mena d'objectes dedicats a l'art floral natural
Riera Blanca, camí de Reig, Les Corts. — BARCELONA
Sucursal: Mercat de Sant Antoni, costat Ponent, 368 i 389, de vuit a dotze del matí, taula de flors. - Telèfon 31639
(Dissabtes tot el dia)

FABRICA DE TALONS DE FUSTA DE TOTES MENES I FORMES - ESPECIALITAT EN LA PINTURA

J. TERRAT I COMP.

Taller de pintura a l'esmalt aplicable sobre fusta, ferro i altres metalls
TORRE DAMIANS, 14 - Telèfon 35698 - BARCELONA

Francesc Brosa

FABRICA DE PRODUCTES CERAMICS
Nou de Santa Eulàlia, 18 al 24
Telèfon 75833

Emili Prunés

Fàbrica de Pastes alimentàries
Especialitat en l'elaboració de
Pastes de Sèmola
Bases de Manresa, 2 - Telèfon 1531
MANRESA

L'AMIC DEL POBLE CATALA

Associació i Mútua de Previsió i Socors :: Rendes vitalícies i auxilis per a la vellesa
Oficines: Carrer JAUME I, 11
Direcció general:
D. Ferran Boter i Mauri
Catedràdic i Advocat
BARCELONA

M. Urrútia Valle

AGENT OFICIAL **PEUGEOT**
Verdaguer, 8 - VIC - Telèfon 57
Automòbils Peugeot - Chrysler - Plymouth - De Soto - Standard - Swekallow
Camions Fargo
Reparacions generals -- Recanvis legítims: Ford - Chevrolet - Citroen i demés marques
Grua de remolc - Servei de dia i de nit

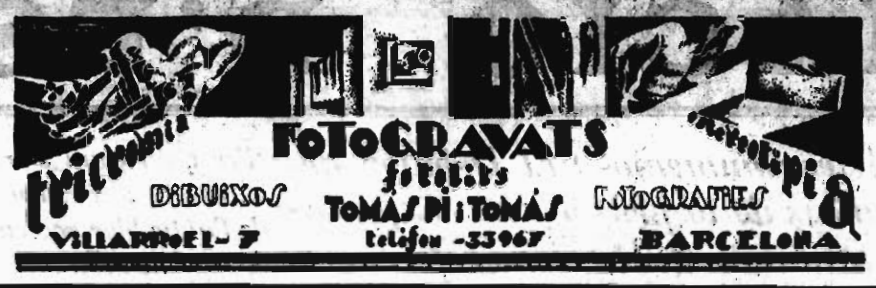

El senyor Marcel·lí Domingo a Canàries

El Parlament no ha sabut complir la seva missió i s'ha de dissoldre :: Cal que es reproduexi la coalició republicano-socialista

Les Palmes, 13. — Han estat obsequiats amb un banquet Marcel·lí Domingo, Saborit i Zapata. El senyor Domingo ha recorregut diversos pobles de l'illa, on ha estat objecte d'afectuoses manifestacions de simpatia per part dels seus correligionaris. Posteriorment ha visitat també el Museu Canari, on li ha estat lliurada la insígnia de soci d'honor.

El diari local "El Tribuno" publica unes declaracions de Marcel·lí Domingo sobre el moment polític espanyol. Afirma que el nostre país segueix el procés natural d'un canvi de règim, malgrat que aquest es caracteritzà per una menor violència que altres moviments semblants. Creu que importa poc que es refaci un bloc governamental, que ha demostrat complidament que no és un instrument de Govern, sinó un destorb. El Parlament va acabar la seva missió en evidenciar durant la seva existència que no ha comprès ni ha sabut complir allò perquè fou creat, i, per tant, ha de dissoldre's.

El Govern que realitzi les eleccions ha d'ésser format per homes de confiança per a la República. Els partits republicans han de coincidir en què l'obra reconstructiva, ha de fer-se prèvia unió de tots, amb un pla per a executar i amb la garantia formal del seu compliment, conservant cada partit la seva personalitat pròpia. Per interessar a Espanya, creu que ha de reproduir-se la coalició republicano-socialista.

Les dretes no tornaran a assolir la victòria a causa del cansament del país, el qual ha vist que estan mancades de capacitat per a governar. Referint-se als atacs de què ha estat objecte el senyor Azaña, els considera injustos, però reconeix que l'enaltaixen i li sumen adhesions. Totes les censures que li han estat dirigides es tornen contra els seus enemics.

El problema d'Espanya és de disciplina política, de compliment del deure i de capacitat civil. La nació ha d'exercir la seva pròpia sobirania.

El senyor Domingo acaba dedicant frases de gratitud per al Magisteri canari, que tantes mostres d'afecte li dóna.

Per a les vostres malalties, assegureu-vos a la

BIENHECHORA

Balmes, 58, principal
Telèfon 11183

Centre Jurídico-Administratiu

Director
Antoni Olivares Izquierdo
Gestor Jurídico-administratiu
Gestió jurídico-administrativa de tota mena. Defensa a tots els Jutjats Municipals i d'Instrucció. Tramitació de DIVORCIS. Legalització de FILLS. Embargaments. Desnonaments. Revisió de LLOGUERS. Compra, venda i administració de FINQUES
Oficines:
Consell de Cent, 254, pral.
Telèfon 23365
Despatx de 3 a 8
(Consulta gratis)

Novetats per a Senyora

SASTRERIA A LA MIDA

CASA MUMBRU

El Vendrell

El partit federal se solidaritza amb els partits republicans d'esquerra

"El Consell Nacional del partit federal, en representació del Comitè municipal i organització autònoma i esquerra federal, ha tingut coneixement i examinat la nota subscrita pels partits d'esquerra republicana, unió republicana i nacional republicà, i es complau a fer pública la seva adhesió i solidaritat al text i fins polítics de la dita nota.

Declara amb ocasió del quart aniversari de la proclamació de la República, que per al millor servei i defensa del règim, és urgentíssim que aquesta iniciativa s'estengui a fins electorals amb l'oportú programa mínim combinat entre les forces polítiques que estiguin conformes en una orientació francament esquerrista de la República.

Joieria - Rellotgeria - Argenteria
LA BELGICA
DOMENEC GUASCH
Gran assortiment en Joies i Rellotges: Omega, Longines, Cyma i altres marques
Unica casa que ven a bon preu degut a les seves economies
HOSPITAL, 106 - TEL. 23213

ATENCIO

Despertadors a
4'50
Garantits
LA ACTIVA

compro trossos de cadena, segells, penjolls, tapes de rellotge, portamonedes, cigarreres, dents, monedes, etc.,
OR
I 5'70 EL GRAM
CASA SERIOSA I DE CONFIANÇA
HOSPITAL, 61 Y 63
TELEFON 23844

Els gestors agraris de l'Ajuntament de Madrid també han presentat la dimissió

Madrid, 13. — El senyor Salazar Alonso ha adreçat al governador una comunicació en la qual l'assabenta de la dimissió dels gestors agraris i de la Ceda. Prega que es resolgui l'assumpte ràpidament, degut a l'aclaparadora tasca que recau ara sobre la resta dels gestors.

La comunicació del senyor Salazar Alonso obeeix al fet que els gestors de la Ceda han insistit en llur dimissió avui i han abandonat els càrrecs que exerclen.

Encara que els agraris també han dimitit s'han posat a la disposició de l'alcalde per tal de continuar exercint els càrrecs fins que el governador els substitueixi.

L'alcalde ha cobert interinament les delegacions que ostentaven els cedistes.

JOIES - JOIES D'OCASIÓ
Rellotges garantits
Casa Cuesta Boix
Joieria - Rellotgeria
Salmerón, 125 -- Tel. 77687
BARCELONA (GRACIA)

Les dues majors alegries del senyor Companys

Madrid, 13. — Aquesta tarda estiguéren alguns periodistes a la presó, per tal de visitar el senyor Lluís Companys, amb motiu de la festivitat del dia. Se li ha preguntat quines havien estat les seves satisfaccions més grans, i ha manifestat que quan la proclamació de la República i després quan fou aprovat l'Estatut de Catalunya.

En preguntar-li la seva opinió sobre els esdeveniments polítics ha dit que seguia essent optimista i que esperava que tot tornaria a entrar dintre els camins normals.

Fotogravat E. PLANAS

Arc del Teatre, 21 i 23
Telèfon 12412
BARCELONA

La Companyia Ibarra abandona el servei de viatges a l'Argentina

Càdiz, 13. — Ha sortit cap a Buenos Aires el "Cabo San Agustín", de la Companyia Ibarra. Es el darrer viatge que realitzen els vaixells d'aquesta Companyia a l'Argentina, així és que aquesta línia quedarà abandonada a la competència estrangera.

MOTLLURES METAL·LIQUES

(amb ànima de fusta)
Aragó, 382 - Tel. 51722
BARCELONA

ACEITES Y JABONES
"OLESSA"
DE JOSE VENTURA
Servicio a domicilio
Depósito y Despacho: ZOLA, 11
Tel. 54311 - BARCELONA (G.)

A les persones que vulguin APRIMAR-SE els garantim que poden perdre de 700 grams a 2 quilos diaris, sense debilitar-se, prenent BANYS TURCS al nostre establiment, únic a Barcelona.

BANYS TURCS, Calàbria, 79 (xamfrà a Sepúlveda). Telèfon 32469. (Obert tots els dies, de les 7 del matí a les 10 de la nit)

CIÈNCIES

Un llibre notable sobre matèries tèxtils

Una de les activitats més grans de la indústria catalana és sens dubte la dels teixits, i la perfecció assolida en aquesta branca és justament apreciada, no sols arteu d'Espanya, sinó també a l'estranger. L'escola de Terrassa, única a la nostra nació on es dóna el títol d'enginyer tèxtil, ha estat des de la seva fundació el lloc on s'han format els nostres millors tècnics i professionals de la indústria tèxtil catalana, que després han escampat llurs activitats per les fàbriques nacionals i estrangeres, demostrant llurs coneixements i excellent preparació.

Entre els professors de l'escola de Terrassa, de l'especialitat tèxtil, hi figura l'enginyer senyor Daniel Blanxart, que des de fa molts anys explica la càtedra de teixits i és considerat actualment com una de les autoritats tèxtils del nostre país. Aquest professor acaba de publicar un llibre que porta per títol "Matérias textiles", en el qual, guardant un sentit pedagògic, per estar escrit amb mires als alumnes de les escoles industrials i de les elementals del treball especialitzades, l'autor ha procurat tot el possible que tingui un caràcter pràctic i industrial.

Fins al present s'havien publicat molts llibres, fins en el nostre país, destinats a l'agricultor que ha de sembrar cotó, lli, cànem etc. o que ha de criar el cuc de seda, com també el remader que ha de criar i millorar les races dels xais; però hi havia molt poca literatura destinada a l'industrial manufacturer, que necessita conèixer a fons les propietats de les diferentes matèries que deu emprar en la indústria.

Per això, aquest llibre, escrit en un sentit pràctic i molt adequat per ésser consultat per aquells que es dediquen a la indústria tèxtil, ha vingut a satisfer una veritable necessitat, destacant-se d'una manera clara, l'experiència i l'esperit observador que caracteritza l'autor.

Encara que totes les matèries tèxtils conegudes es troben descrites metòdicament a l'obra d'en Daniel Blanxart, havem de fer constar que ha donat una marcada preferència a les quatre matèries més importants i de major ampliació com són el cotó, la llana, la seda natural i la seda artificial.

També ha procurat proporcionar tots el detalls de caràcter purament pràctic, que l'industrial recent instal·lat no pot trobar fàcilment, veient-se obligat moltes vegades a que l'experiència arribi a substituir la seva manca de preparació a força de passar temps i després de presenciar molts fracassos.

A més del capítol de la seda artificial, molt notable, mereixen ésser esmentats per llur claredat i importància els capítols destinats a l'anàlisi de les matèries tèxtils i a l'ancondicionament, aprofitatnt les dades recollides durant els 25 anys que l'autor es dedicà a aquestes matèries i havent eliminat tot el que tingui un caràcter purament teòric.

L'obra va ilustrada amb gran nombre de figures i reproduccions microfotogràfiques de fibres, totes elles molt clares i completament originals. Es tracta doncs, d'un llibre que serà de molta utilitat industrial, per el que ens plau recomanr-la als nostres lectors que més o menys directament estiguin relacionats amb la indústria tèxtil.

Felicitem al senyor Blanxart per aquesta nova obra, que marca una fita dins de les publicacions sobre matèries tèxtils de la nostra nació.

Enric CALVET

G. Garcia Bermejo

CARBONS
Plaça de Letamendi, 13
Telèfon 71865
BARCELONA

carnet de la ràdio

PROGRAMES SELECCIONATS

14 I 15 D'ABRIL DE 1935

CATALUNYA

Ràdio Barcelona, 377'4 m. 798 Kc.

9: Senyals horaris. 10'30: Secció infantil: sessió al teatre Goya de Ràdio Barcelona. 11: Senyals horaris. 11'15: Transmissió des del Palau de Belles Arts: concert a càrrec de la Banda Municipal de Barcelona, sota la direcció del mestre J. Lamote de Grignon. 12: Senyals horaris, i continuació del concert. 13'55: Secció cinematogràfica. 14: Actualitats teatrals i musicals. 15: Sessió radiobenèfica. 16: Transmissió des de l'església de Sant Josep Oriol, de Barcelona, amb motiu d'inaugurar-se el gran orgue monumental E. F. Walcker & Cia., construit a la casa Agusti Guarro. 18: Transmissió des del Palau de Projeccions de Montjuic: concert simfònic a càrrec de l'Orquestra Filharmònica de Barcelona. 20: Transmissió des de Hollywood Bar Dancing: ballables per l'Orquestra Demon's Jazz. 21: Senyals horaris. 21'5: Sardanes per la Cobla Barcelona Albert Martí. 21'30: Reportatge pintoresc, per Ferran Barangó-Solís, i continuació del concert. 22: Retransmissió des del teatre de la Sarzuela, de Madrid, de l'òpera "Tosca", de Puccini.

DEMA

12: Senyals horaris, i secció femenina. 13'55: Secció cinematogràfica. 14: Actualitats teatrals i musicals. 14'30: Butlleti oficial de la Generalitat: "El fet del dia", per Joan Alavedra, i borsa del treball. 15: Sessió radiobenèfica. 18'30: Secció infantil de Ràdio Barcelona. 19'30: Conversa de català amb el Miliu, pel professor Artur Balot. 19'45: Cotitzacions de monedes. 20: **Les emissions de LA PUBLICITAT: la mitja hora setmanal de comunicació radiofònica.** 20'30: "Resum de premisa", noticiari comentat per J. Navarro Costabella. 20'45: **Noticiari dels de la Redacció de LA PUBLICITAT.** 20'55: Cotitzacions de mercaderies, valors i cotons. 21: Senyals horaris. 21'5: "Setmana còmica", revista festiva en vers, per Joaquim Montero. 21'15: Orquestra de Ràdio Barcelona. 21'30: "La mitja hora de l'estudiant". 22: Emissió des de Madrid. 22'15: Orquestra de Ràdio Barcelona: música francesa. 22'45: Viola i piano, recital per Georg Darmstad, viola, i Emma Darmstad, piano.

Ràdio Associació, 283,5 m. 1.022 Kc.

11: Senyals horaris pel carillió. 13'30: Guia d'espectacles. 14: Hora exacta. 15: Radiobenèfica. 18: Hora exacta. 20: Orquestra de Ràdio Associació de Catalunya. 21'15: Concert ofert per "Central Suissa, S. A.": audició dels "Central Suissa Boys", amb una selecció de composicions del mestre Conrad Bernat, dirigides per l'autor. 21'45: Orquestra. 22: Hora exacta, i concert de música simfònica catalanes per a dues i tres cobles: intèrprets Cobla Barcelona, Cobla Empòrium i Cobla La Principal Barcelonina; direcció, mestre Joaquim Serra. 23: Música de dansa.

DEMA

12: Senyals horaris pel carillo, i emissió dedicada a la dona. 13: Informació financera. 13'30: Guia d'espectacles. 14: Hora exacta. 15: Radiobenèfica. 18: Hora exacta. 18'45: Emissió infantil. 19'30: Curs de Llengua Castellana, a càrrec del professor Francesc Santano, de l'Acadèmia Cots. 19'40: Crònica esportiva, a càrrec de Rossend Calvet. 20: Orquestra de Ràdio Associació de Catalunya. 20'30: Servei especial d'informacions, i canvis de valors de mercaderies. 21: Senyals horaris pel carillò. 21'5: Orquestra de Ràdio Associació de Catalunya. 21'30: Radiocoktail de dilluns: solistes vocals, instrumentals, orquestra simfònica, i conjunts instrumentals diversos. 22: Hora exacta, i noticiari Philips. 23: Hora setmanal dedicada als catalans absents, i recital pel violinista Domènec Ponsa, acompanyat al piano pel mestre Joaquim Serra: antologia lírica catalana: "Joan Arus", estudi crític per Octavi Saltor, i recitació de poesies d'aquell poeta, per Ramon Tor.

Ràdio Badalona

13: Música de sarsuelas. 14: Música de jazz. 17: Audició de "La Generala". 21'45: Audició de la selecció de "Los Gavilanes". 22: Jazz.

DEMA

13'30: Sarsuelas. 14: Música selecta. 19: Música simfònica. 20: Noticies locals. 21'15: Radio de sarsuelas. 22: Jazz. 23'30: Jazz.

ESTRANGER

West Regional, 373'1 metres, 804 kc. — 16'30: Concert coral.

Nacional Anglesa, 1.500 metres, 200 kc. — 17'30: Música de cam-

Hamburg, 331'9 m., 904 kc. — 19: "Stabat Mater Doorosa", Pergolesi.

Ràdio París, 1.648'3 metres, 182 kc. — 20: Cançons d'abir i d'avui.

Bordeus, 278'6 m., 1.077 kc. — 20'30: Música lírica i cant.

París P. T. T., 451'7 metres, 695 kc. — 20'30: Concert del Conservatori.

Viena, 506'8 m., 592 kc. — ven.
23'30: "Missa solemne", de Beethoven.

Francfort, 251 m., 1.195 kc. — 24: "La Tosca", de Puccini.

DEMA

Munic, 403'4 m., 719 kc. — 19: Música de cambra.

Brusselles francesa, 321'9 metres, 932 kc. — 20: Concert simfònic: obres de Smetana, Vilhalm i Mozart.

Berlín, 356'7 m., 841 kc. — 20'10: Concert Bruckner.

Hamburg, 331'9 m., 904 kc. — 20'10: "Així parlava Zarathustra", poema simfònic de Ricard Strauss.

Estutgard, 522'6 m., 574 kc. — 20'15: "Faust", poema simfònic d'Albrosius.

Estrasburg, 349'2 m., 859 kc. — 21'30: "La princesa Groga", de Saint-Saëns.

Milà, 368'6 m., 814 kc. — 22: Música de cambra.

L'innegable èxit francès...

(Ve de la pàgina 11)

L'article 17 és especialment aplicable al cas d'Alemanya, perquè determina que si un estat no membre de la S. de les N. amenaça amb agredir un altre Estat pertanyent a la Societat, el primer és invitat a sotmetre's a les obligacions imposades als Estats membres per a resoldre pacíficament la diferència.

En cas de refús s'apliquen les disposicions de l'article 16, àdhuc a l'Estat no membre, que ve a ésser considerat com a enemic de tots els països pertanyents a la S. de les N.

Aquestes indicacions són suficients per a demostrar la importància de la decisió del govern francès pel reforç d'aquests articles. Però com que l'experiència demostra que a Ginebra no sempre regna l'entesa sincera que seria necessària, França, amb tot i no sortir-se de l'òrbita ginebrina, estipula aquesta convicció amb la U. R. S. S., i potser amb Txecoslovàquia. Amb això reafirma la seva política favorable als pactes de mútua assistència, que són l'única garantia de seguretat.

Ara aquesta tesi sostinguda al castell dels descendents de Sant Carles, per Flandin i Laval és la que ha obtingut l'èxit, havent estat acceptada el mateix per MacDonald i Simon que per Mussolini. Però per MacDonald amb les acostumades reserves, puix que és l'home de les eternes esperances vers Alemanya.

En veritat els anglesos eren partidaris d'un pacte general europeu, que havien recolzat només que moralment; però França ha demostrat fàcilment la superioritat del sistema proposat per ella.

On MacDonald i John Simon han tres una part activa, és sobre l'anomenat Locarno de l'aire. Es demana per a aquest pacte l'adhesió d'Itàlia, la qual vacil·lava per raons geogràfiques. Però la creació de bases aèries angleses a Malta, pot potser fer caure les darreres oposicions de l'Estat Major italià.

És natural que Anglaterra es preocupi d'aquesta qüestió amb interès especial, perquè ateny particularment la seva garantia de seguretat.

* * *

El govern de París ha fet conèixer als de Londres i Roma el "dossier" complet sobre els armaments del Reich. Molts documents eren inèdits, i MacDonald, John Simon i el Duce han quedat vivament impressionats.

El memoràndum de protesta francès al Consell de la S. de les N. per la violació del Tractat de Versalles per part d'Alemanya atany únicament França; però Laval n'ha donat lectura a Stresa, en homenatge a la solidaritat que es vol mantenir entre els tres governs.

Però sembla que per tot el passat s'arribarà a una deploració moral, i seran establertes mesures serioses per al cas d'una nova violació del ja esquifit Tractat de Versalles.

Produeix un efecte estrany el fet que es vulgui castigar amb un blasme moral el govern nacional socialista, el qual, com a moral, ha donat moltes proves de no tenir-se'n.

Notem, però, que els anglesos i els italians han decidit prestar suport a la protesta francesa.

Per les notícies que es tenen, se sap també que finalment a Stresa s'ha comprès la utilitat del famós Pacte Oriental el qual unit al pacte franco-rus, a l'entesa franco-italiana i a la franco-anglesa, a més de la Petita Entesa, Pacte Danubià amb garantia d'independència d'Austria i Unió Balcànica, ha de formar una cadena per al manteniment de la pau i de l'"statu quo".

* * *

Començada amb sorpreses a la Conferència no podien faltar-li'n durant el seu curs. És més, es tracta d'una veritable "bomba", segons certs diaris que judiquen els esdeveniments sense aprofundir i sense tenir en compte el passat.

Es tracta del següent: mentre Simon repetia a Stresa el que va dir als Comuns sobre les pretensions alemanyes, li ha arribat un cable del cap de la Wilhelmstrasse, baró Von Neurat, anunciant-li la decisió del Reich d'adherir-se a un Pacte Oriental de no-agressió, malgrat que els altres països hagin estipulat pactes de mútua assistència.

Què significa això? Expliquem-ho.

Alemanya ja havia manifestat la seva aversió al Pacte Oriental per les clàusules de mútua assistència contingudes en el projecte, declarant-se disposada a signar-lo si es reduís el seu abast a un pacte purament de no-agressió. Fins ací res de nou, però l'acceptació de fet d'altres pactes estipulats entre països que entrarien a formar part de l'Oriental, és el punt nou. Aquesta circumstància ha produït un optimisme excessiu entre els que no volen resignar-se a veure quina és la veritable política del III Reich.

I bé: nosaltres no volem unir-nos al cor dels ingenus. Aquestes decisions d'Alemanya són maniobres evidents que tendeixen a guanyar temps i a intentar evitar un encerclament que a Berlín es temia que pogués decidir-se a la reunió de Stresa. Naturalment, també amb la fi d'evitar que a Ginebra hom sigui excessivament sever amb ella.

Creure que el pacifisme alemany seria voler tancar els ulls davant de l'evidència. Si Berkin hagués tingut sincerament aquestes intencions no hauria esperat aquest moment per a donar-les a conèixer.

És, doncs, una maniobra més i, desgraciadament, noves il·lusions que poden forjar-se, encara que a Stresa tothom ha reconegut que Alemanya desenrotlla una "acció nefasta" per la humanitat.

* * *

A part de tots els comunicats oficials, els telegrames de les agències, les afirmacions dels diaris feixistes, la veritat sobre la Conferència de Stresa es pot resumir en una ferma i benèfica voluntat de col·laboració entre París, Londres i Roma; en un complet èxit de la tesi francesa sobre els pactes de mútua assistència i sobre el recurs a Ginebra, un lleu progrés de la política anglesa cap al sentit de la realitat, una retirada de Mussolini per l'anunciada temptativa de reconstitució del pacte dels Quatre i per la tàctica antiginebrina. Altrament, intercanvi de punts de vista i continuació de les negociacions.

Per allò que es refereix a l'inevitable cop de teatre alemany, no produirà cap efecte sobre els governs quant a l'estipulació de pactes de mútua assistència.

Per ara, l'únic èxit autèntic de la Conferència és el de la reafirmada solidaritat entre les grans nacions occidentals.

I. TORRES I CAPRARA

PETIT MIRAMAR ★ Passeig Nacional, 62
Gran saló per a banquets. - Especialitat en peix fresc a la marinera
SERVEI A LA CARTA I COBERTS - ESPLENDIDA TERRASSA

GANIVETERIES DE J. PORTA
La millor navalla marca "NERON"
Especialitat en el buidat d'eines per a perruqueries
SALMERON, 65 ✶ CARME, 26 ✶ RIERA BAIXA, 23
TELEFON 16858 BARCELONA

AGUSTI GUARDIA
COLLITER
Casa fundada l'any 1880
VINS, OLIS I SABONS - SERVEI A DOMICILI
Casa central: SANT JOAN DESPI
Sucursal: Setge de 1714, 6 - Telèfon 34543 - Barcelona

Transports GOMEZ
Peu de la Creu, 28 bis - Telèfon 21503 - BARCELONA

FABRICA DE TAULES DE BILLAR
DE
Vídua de Manuel Sànchez
Parxessis, Escacs, Dòmino, Boles, Tacs i Billars familiars
a preus econòmics
Carrer de Barbarà, 12 Telèfon 10145

¿ Quereis conservar vuestro calzado ?
Pedid que os lo limpien con crema especial para limpia botas MIXON fabricada a base de cera de abejas sin ácido.
CREMA MIXON
ESPECIAL PARA LIMPIA-BOTAS

ESTRANGER

La conferència de Stresa

En la reunió d'ahir es parlà dels estatuts militars d'Europa Central

Avui reunió final per fixar la data de la conferència danubiana

Stresa, 13. — Les sessions d'avui han començat enmig d'una atmosfera de satisfacció com a resultat de les conclusions a què s'arribà ahir. El temps sembla haver-se associat a la general satisfacció, car ha fet un dia esplèndit, contrastant amb el dia de pluja i tempestat d'ahir i amb el veritable diluvi d'aigua que caigué mentre els delegats estrangers sopaven.

El senyor MacDonald s'ha llevat molt d'hora, i ha passejat per les vores del llac.

La delegació francesa ha embarcat a les 9'20 cap al Palau Borromeu. Ha fet el mateix la delegació britànica deu minuts més tard.

Es passible que els delegats dinin avui al Golf Club, cosa que no van poder fer ahir, degut al mal temps que feia. — Fabra.

La reunió del matí

Stresa, 13. — En la sessió celebrada aquest matí s'ha tractat únicament dels problemes del rearmament d'Austria, Bulgària i Hongria. El senyor Mussolini ha exposat els seus punts de vista relatius a la qüestió, i hom creu que aquesta ha estat estudiada en detall.

Els delegats de les tres potències reemprendran les discussions a les quatre de la tarda.

Es possible que aquesta nit sigui publicat un comunicat sobre el resultat de les converses celebrades avui; no obstant, es fa observar que el comunicat final serà elaborat en les converses que han de celebrar-se demà.

Es posa de manifest que la qüestió sobre el rearmament d'Austria, Bulgària i Hongria no podrà ésser resolta fins que es conegui el punt de vista que la Petita Entesa manté sobre el particular.

Es fan nombroses conjectures sobre la Conferència Danubiana, encara que les dades oficials sobre aquest assumpte no existeixen, i hom ignora actualment quines potències seran invitades a concórrer a l'esmentada conferència.

En les converses celebrades aquest matí el senyor Mussolini ha exposat davant els delegats de França i Itàlia el perill que significa per a la integritat i la independència d'Austria el rearmament alemany. Ha subratllat la inoportunitat que representa deixar davant l'actual situació a Austria amb uns efectius de 30.000, insuficients per a equiparar-los als contingents d'Alemanya.

Els delegats britànics han acollit amb simpatia la concepció italiana sobre l'esmentada qüestió.

Un comunicat Havas

Stresa, 13. — De l'enviat especial de l'Agència Havas.

Avui han prosseguit les reunions de les delegacions francesa, anglesa i italiana, al matí, des de dos quarts de deu fins a la una, i a la tarda, des de les quatre fins a dos quarts de vuit.

Hi ha quedat esgotada la discussió sobre tots els punts a què es refereix el protocol de Londres.

Demés han estat examinades altres diverses qüestions.

Demà les delegacions es reuniran novament a les deu per tal d'examinar els textos redactats de comú acord sobre els diversos punts que han constituït l'objecte de la discussió.

Aquests textos constitueixen l'expressió de l'esperit de cordialitat i col·laboració que ha persistit durant les reunions de Stresa.

Declaració de Laval

Stresa, 13. — Les converses d'aquest matí s'han interromput a dos quarts de dues de la tarda.

Els membres de les distintes delegacions han marxat directament a l'Hotel Borromeu, on els ministres britànics oferien un esmorzar a honor del senyor Mussolini.

En sortir el senyor Laval, ha declarat que en el curs de la reunió d'aquest matí s'havien discutit nombrosos punts, i que era d'esperar que la conferència acabi demà al matí.

Sir John Simon ha exposat, per la seva part, l'esperança que la Conferència pugui clausurar-se aquesta mateixa tarda.

La qüestió d'Europa Central

Stresa, 13. — S'assegura que en la reunió celebrada aquest matí, la Conferència ha abordat la qüestió d'Austria i la relativa al rearmament d'Austria, Hongria i Bulgària, encara que fins ara no s'hagi adoptat cap decisió.

Sembla que les tres delegacions estan unànimes en el criteri de convocar com més aviat millor una Conferència que, segons totes les probabilitats, se celebrarà a Roma.

Nous detalls

Stresa, 13. — Es coneixen els detalls de la reunió de la Conferència celebrada aquest matí. El Duce ha mostrat el perill que representa per a Austria poder disposar solament d'un exèrcit compost per 3.000 homes. Ha assenyalat que no era molt oportú deixar que els Estats veïns d'Alemanya, davant la seva recent decisió de rearmament, continuïn completament desarmats.

Els delegats anglesos han acollit amb simpatia el suggeriment italià.

El senyor Laval ha assenyalat que les potències de la Petita Entesa veurien amb inquietud el rearmament d'Austria, Bulgària i Hongria.

El ministre d'Afers estrangers francès aconsella no fer res a aquella regió sense el consentiment de les potències interessades aliades o enemigues.

Aquest problema no ser resolt a Stresa, sinó que per via diplomàtica s'intercanviaran punts de vista.

A les quatre de la tarda tindrà lloc la nova sessió. En ella s'examinaran els problemes plnatejats per la convenció aèria prevista a Londres. En presència de la negativa del Reich de subscriure la majoria dels compromisos previstos en el comunicat del dia 3 de febrer, s'han preguntat als cercles de la Conferència si era preferible firmar — com creia la delegació francesa — un acord bilateral de seguida, al qual podria subscriure's més tard Alemanya, o diferir la conclusió del pacte aeri, com creien altres delegacions. Anglaterra haurà de definir avui la seva posició.

El comunicat oficial posa de relleu també l'interès que representa per a la pau la conclusió del pacte mediterrani oriental, que enllaçaria Itàlia, Grècia, Turquia i Iugoslàvia.

Es possible que abans de donar-se per terminada la Conferència els delegats de les tres potències discuteixin el problema de Memel i segurament també el problema de la limitació d'armaments.

Un document final

Stresa, 13. — Es creu saber que ha estat redactat un document que té la forma d'una sèrie de declaracions, en set paràgrafs separats. S'hi tracta del pacte aeri, del pacte centro-europeu, del pacte oriental, de la tornada d'Alemanya a la S. de les N. i de tres qüestions que queden fora dels acords de Londres. Quant a la comunicació dirigida a la Petita Entesa, es considera poc probable que Hongria la trobi acceptable, car contindrà una indicació segons la qual aquest país no podrà fer cap rearmament mentre pretengui la revisió de les fronteres. — Fabra.

La sessió de demà

Stresa, 13. — En la sessió que tindrà lloc demà, els delegats de les tres potències hauran de fixar la data per a celebrar la Conferència Danubiana. No se celebrarà el 2 de maig, car en aquest dia tindrà lloc una reunió del Consell de la S. de les N. La Gran Bretanya assistirà a la Conferència Danubiana en qualitat d'observador. Els tres governs representats en la Conferència de Stresa estan absolutament convençuts que cal fer l'acord regional de garantia mútua aèria, prevista a Londres. Els tres governs representats pensen portar a terme l'esmentat projecte, sigui quin sigui l'actitud que adoptés Alemanya respecte al particular. El Pacte de Locarno quedarà amb aquestes mesures reafermat i completat. Per altra part, la seguretat a l'est europeu quedarà reforçada per l'acord d'assistència mútua que el senyor Laval signarà molt aviat a Moscou. — Fabra.

La limitació d'armaments

Stresa, 13. — Hom creu que la Conferència examinarà possiblement el problema de la limitació d'armaments. En aquest cas, la Conferència no donarà fi als seus treballs abans de demà.

Nota anglesa

Stresa, 13. — Per part de la Delegació anglesa es declara que s'han discutit a la Conferència tots els problemes relatius a la declaració de Londres de 3 de febrer.

Pràcticament els treballs han acabat, quedant solament per redactar el protocol final, i amb aquest objecte els delegats es reuniran novament demà al matí i conversaran sobre algunes qüestions de menor importància que han quedat pendents.

Laval anirà a Ginebra

París, 13. — Així que s'acabin els treballs de la Conferència de Stresa, d'on tornarà a París dijous o divendres, les deliberacions del Consell de la Societat de Nacions duraran tres o quatre dies.

Hom suposa que el senyor Laval anirà a Varsòvia el 21 o el 22 del corrent.

Cap a Milà

Stresa, 13. — Els delegats francesos han sortit aquesta nit cap a Milà, per tal d'assistir a una representació de gala que se celebrarà al teatre de la Scala.

El senyor Laval no ha pogut acompanyar la resta de la delegació, per trobar-se retingut a Stresa amb l'estudi del text que es discutirà demà i la preparació dels treballs de la reunió de Ginebra. — Fabra.

Les dificultats sobre les sancions :: :: :: :: :: ::

Stresa, 13. — Segons el corresponsal de la Reuter, un dels més seriosos obstacles a resoldre és la qüestió de les sancions econòmiques i financeres en cas de futures denúncies unilaterals. En ésser discutit ahir aquest aspecte, francesos i italians exerciren forta pressió sobre els delegats britànics perquè puntualitzessin la seva actitud, però els ministres anglesos s'abstingueren de fer-ho.

A judici de l'esmentat corresponsal, encara que els delegats de les tres potències tenien interès a acabar els seus treballs avui al matí, és possible que se celebri una nova reunió aquesta tarda, de manera que les delegacions no sortirien fins el dilluns vinent. — Fabra.

Satisfacció a París

París, 13. — En general els diaris es mostren satisfets dels resultats obtinguts en la segona jornada de Stresa, en la qual quedaren regulats els punts següents:

Primer. — Acceptació de la demanda francesa a Ginebra.

Segon. — Pla d'una conferència entre el països veïns a Austria per a la conclusió d'un Pacte de no intervenció.

La declaració d'Alemanya, que està disposada a concertar un Pacte Oriental de no agressió, és també motiu de satisfacció en el balanç dels resultats obingus en la conferència.

Per la seva part, el corresponsal de l'Agència Havas a Stresa, diu que la discussió sobre la reclamació francesa a la Societat de Nacions fou tan àrdua que durà sis hores, defentsant-se el criteri a proposar a Ginebra per al nomenament d'un Comitè del Consell de la S. de N. format per tres membres, un dels quals serà ponent per als mètodes financers i econòmics a emprar en cas de nova denúncia unilateral.

"L'Echo de Paris", en el seu resum de la jornada diu que les noves denúncies franceses no tindran valor.

"Le Petit Parisien" diu que les sancions no poden ésser ja més que per a nous incompliments i nous atemptats als acords; totes les potències del món haurien de participar en aquest cas a les sancions econòmiques que es preveuen. — Fabra.

Laval anirà a Moscou

Stresa, 13. — El redactor especial de l'Agència Havas diu que encara que és probable que el Govern britànic es conformarà amb les intencions que ara sembla demostrar el Reich, és segur que el ministre d'Afers Estrangers de França, M. Laval, anirà a Moscou en la data prevista, per tal de signar l'acord franco-rus les bases del qual s'establiran definitivament a Ginebra, entreels senyors Laval i Litvinov. — Fabra.

La premsa anglesa

Londres, 13. — La premsa publica amb grans titulars les declaracions fetes per sir John Simon a Stresa, segons les quals Alemanya es disposa a signar un pacte de no agressió. Segons el criteri unànime dels comentaristes això dóna una impressió del progrés assolit a la Conferència i millora les condicions internacionals per a l'obra de pacificació. — Fabra.

La decisió alemanya

Berlín, 13. — Es declara que arran de la visita feta al ministre d'Afers Estrangers, von Neurath, per l'encarregat d'Afers britànics a Berlín, el ministre del Reich, després d'haver demanat cert temps per a reflexionar i haver consultat Hitler, ha fet conèixer el nou punt de vista alemany sobre el pacte oriental.

Sembla que la qüestió que va plantejar el senyor Newton, delegat britànic, era el següent: ¿Quina actitud adoptaria Alemanya si altres potències concertaven un pacte oriental d'assistència? — Fabra.

La qüestió d'Abissínia

Stresa, 13. — Al marge de la Conferència continuen les negociacions sobre la qüestió d'Abissínia, entre el cap de l'Oficina africana del ministeri d'Afers Estrangers d'Itàlia i el senyor Thompson, del departament d'Egipte al *Foreign Office*.

En llurs converses els esmentats senyors s'ocupen actualment dels desplaçaments de les tribus indígenes que es traslladen regularment de la Somàlia italiana a Abissínia i a la Somàlia anglesa. — Fabra.

DOS ALIMENTS BEN AGERMANATS
El riquíssim cacau i la llet pura del Nord, donen al saborós Xocolata amb Llet de l'Elgorriaga, gran força tònica i nutritiva.
Altres classes de l'Elgorriaga: PRIMOR, CUMBRE, N. P. U., MANÀ, ATMETLLAT, A LA PEDRA.
XACOLATA AMB LLET
TAULETA 175 GRS., PTES. 1,25
Elgorriaga
MARCA JOVE DES DE 1700

La conclusió de la conferència imperial francesa

París, 13. — Les conclusions de la Conferència imperial francesa seran sotmeses al Govern, sota la forma de projectes de llei o de decrets.

A la Conferència s'ha aconseguit arribar a acords entre els productors colonials i metropolitans.

En el discurs que ha pronunciat a la sessió de clausura el ministre de Colònies ha posat de relleu la importància històrica d'aquesta Conferència per al desenrotllament de l'Imperi francès i ha anunciat la presentació d'un projecte per a la creació de la "Casa de França a Ultramar", que reunirà tots els organismes colonials i on s'installarà una oficina permanent que estarà encarregada de vetllar per l'execució de les recomanacions d'aquesta Conferència i de les que ulteriorment puguin celebrar-se.

Un discurs del president de Bolívia

La Paz, 13. — El President Tejada ha pronunciat un discurs amb motiu de la presa de possessió del nou Govern.

Tejada ha declarat que Bolívia ha donat proves del seu esperit pacífic, acceptant els bons oficis del President de Xile.

Tejada ha afegit:

"Sense alenar l'optimisme, però tampoc sense deixar-nos caure en el pessimisme, mentre es realitzen les gestions per a la pau, el nostre deure és prosseguir la lluita."

A Alemanya no es pot criticar Rosenberg

Un sacerdot catòlic condemnat a 18 mesos de presó

Berlín, 13. — El Tribunal Especial ha condemnat a divuit mesos de presó Mnr. Leffers, prelat catòlic i capellà de la parròquia de Rostock, acusat d'haver predisposat diversos estudiants que l'havien consultat contra les doctrines d'Alfred Rosemberg, filòsof oficial del partit nacional-socialista. Els estudiants havien denunciat el prelat. — Fabra.

Xang-Kai-Xec derrota els comunistes

Xang-Hai, 13. — Les tropes del mariscal Xang-Kai-Xec han infligit una gran derrota a les forces comunistes al nord de Cuei Chou.

Els comunistes, segons s'afirma, han tingut en aquesta batalla, uns tres mil morts, i han abandonat important material. Emprengueren, en desordre, la fugida cap al S.-O. — Fabra.

Cap-d'any del salvament del "Txeliuskín"

Moscou, 13. — Tota la premsa soviètica dedica grans espais a recordar el primer aniversari del salvament dels nàufrags del "Txeliuskín", que coincideix amb el quinzè aniversari de l'existència de l'Institut Àrtic soviètic.

El cap de la Direcció central de la línia marítima del Nord, professor Otto Schmidt, ha declarat a la premsa que enguany es donarà una gran impuls a l'explotació de l'esmentada línia, per la qual passaran 73 grans vaixells contra 46 que només hi passaren l'any passat. A més, la xarxa d'estacions polars a la línia marítima del Nord serà augmentada fins a 56 i el nombre d'habitants a l'hivern assolirà la xifra de 1.126. Així mateix per primera vegada el litoral àrtic disposarà de ports marítims degudament atesos, que disposaran de grans estocs de carbó per tal de proveir la marina polar.

Clausura de la 70 reunió del Consell de l'O. I. del Treball

Ginebra, 13. — El Consell d'Administració de l'Oficina Internacional de Treball ha clausurat la seva setantena reunió, examinant la proposició del delegat italià De Michelis en vista de l'adopció d'un acte internacional de caràcter general per a reglamentar l'aplicació dels principis que portà fixats en la part 13 del Tractat de pau. El delegat francès, senyor Jouhaux, ha fet notar que l'adopció de la proposició podria representar un perill per als obrers dels països de legislació social avançada.

En passar a la discussió de la setmana de 40 hores, el delegat nordamericà ha posat de manifest la seva estranyesa, ja que als Estats Units el que actualment és tema de discussió és la setmana de trenta hores.

SASTRERIA
ARDERIU
Passatge Concepció, núm. 11
Rebudes les novetats país i estranger
per a primavera i estiu

ELS ESPORTS

Futbol

La jornada d'avui

Avui els equips que prenen part al Torneig de Lligues entren a l'avant-penúltima jornada.

Pel que toca als nostres, els partits que els resta jugar ja no tenen transcendència, puix que en l'escalat de puntuació estan actualment situats d'una manera que ja ni els és possible aconseguir un lloc més honorable ni poden descendir a la cua de la classificació.

L'Espanyol, avui, ha de jugar contra el Donòstia, equip que, com es sabut, junt amb l'Arenas, ens disputen el darrer lloc de la classificació. Això vol dir que tenint en compte que el partit es juga a Can Ràbia, el Donòstia és un enemic de poca consistència per a l'Espanyol, i per tant, volem creure que la victòria li correspondrà, oi més quan en el seu equip hom hi pot veure la reaparició d'alguns elements de vàlua.

El Barcelona, perseguit per les lesions dels seus jugadors, va a Santander bon xic debilitat; cosa que davant un Ràcing recuperat, com així ho ha vingut demostrant en els seus darres encontres, els pronòstic que podem fer-ne, tanmateix, no poden ésser gaire falaguers.

Per al nostre equip es fa un xic difícil una victòria a Santander en les circumstàncies esmentades. Amb tot, cal dir que únicament amb una gran dosi d'entusiasme que aportessin els nostres jugadors, podríem esperar un resultat honorable, que en aquest cas seria un empat o, a tot estirar, una victòria per la mínima diferència. No volem, però, ésser massa optimistes, encara que de produir-se un dels esmentats resultats ho celebraríem.

El Sabadell rep la visita de l'Hèrcules, i si bé hem vist algunes variacions en el nostre equip que poden donar-li una major consistència, no volem fer-nos massa illusions sobre el resultat.

De més a més, avui es jugaran els partits de tornada de la primera eliminatòria del Campionat d'Espanya. Fins ara hi havia el dubte de si el La Plana vindria a jugar contra el Granollers, però en el moment que escrivim aquestes línies ens comunica la Federació que l'esmentat club ha decidit desplaçar-se.

Els nostres equips van a les palestres amb l'avantatge de quatre gols cada un, i descomptant ja el triomf del Granollers sobre La Plana, creiem que el Júpiter, a Güecho, resultarà també vencedor o, en tot cas, batut per una diferència que alterarà la situació avantatjosa que gaudeix en aquest moment.

Equips probables per a avui

Espanyol: Martorell, Hereter, Pérez, Espada, Soler, Cifuentes, Prat, Quesada, Iriondo, Edelmiro I i Bosch.

Barcelona: Francás, Rafa, Arana, Pedrol, Franco, Lecuona, Ruano, Raich, Morera, Trujillo i Pagès.

Sabadell: Massip, Morral, Blanch, Argemir, Pont, Castillo, Esteve, Calvet, Gual, Barceló i Creus.

Júpiter: Simó, Daniel, Bayo, Martínez, Rosalench, Bardina, Diego, Perpinyà, Font, Legaz i Morales.

La selecció espanyola que jugarà contra Alemanya

El seleccionador senyor García Salazar ha donat ja un equip "probable" per a jugar contra Alemanya el dia 12 del mes que ve a Colònia. Es com segueix:

Zamora, Ciriaco, Quincoces, P. Regueiro, Cilaurren, Leoncito, Casuco, Iraragorri, Làngara, L. Regueiro i Emilín (del Madrid).

Ara bé: aquest equip no és oficial encara, puix que no ha estat comunicat a la Federació Espanyola, i el seleccionador espera fer-ho, com ja deiem en una passada edició, després dels partits Madrid-València, Athletic-Betis i Barcelona-Madrid.

Frontó Principal Palace

Avui, diumenge, tarda:
ISIDORO II - URIÓNA II
Contra
RECALDE II - ULACIA I
Nit:
URIZAR I - GUILLERMO
Contra
ARGARATE - GUTIERREZ - GOITIA
Dilluns, tarda:
BURGOA - TRECET
Contra
LIZARRAGA II - VICENTE I
Nit:
URIONA I - URIONA II
Contra
AREITIO II - MAGUREGUI I

FRONTÓ NOVETATS

Avui, diumenge, tarda, a les 4
Aniversari de la proclamació de la República
AZURMENDI-PEREA
contra
CHIQ. BILBAO - UNAMUNO
Nit, a les 10'15
IZAGUIRRE-JAUREGUI
contra
QUINTANA IV-
CHIQ. GALLARTA

Ordre de joc per a avui

Torneig de Lliga

PRIMERA DIVISIÓ

Espanyol-Donòstia, Melcón.
Ràcing Santander-Barcelona, Vallana.
Oviedo-Athletic Madrid, Valles.
Sevilla-Arenas, R. Alvarez.
Madrid-València, Casterlanas.
Athletic Bilbao-Betis, Comorera.

SEGONA DIVISIÓ

Sabadell-Hèrcules, Iturralde.
Osasuna-Valladolid, Steimborn.
Múrcia-Celta, Vilalta.

Campionat d'Espanya

Granollers-La Plana, Elizari.
Güecho-Júpiter, Hernàndez Areces.
Unión Vigo-Coruña, López Corona.
Jerez-Recreativo Granada, Escartín.

Boxa

Cheo Morejón, desqualificat

No podrà boxar durant un any a França ni a les seves colònies

El lector potser recordarà que no fórem pas els darrers a dubtar de la sinceritat del matx Morejón-Vilda Jacks, celebrat el dilluns passat a París: fórem, pel contrari, els primers a mostrar-nos estranyats d'un résultat tan contundent obtingut per un boxador com Vilda Jacks, mancat de punch, davant d'un home dur com el cubà. La Federació francesa, pel seu cantó, va quedar tan poc convençuda com nosaltres, i va convocar abans d'ahir Morejón i el seu manager Braim perquè expliquessin com havia anat el fora de combat del negre a la tercera represa. Els detalls de l'entrevista resten en el misteri; però heu-vos ací el comunicat que ha fet públic la Federació poques hores després d'haver estat celebrada:

"El Consell de la F. F. B., després d'haver escoltat les explicacions del boxador Cheo Morejón i les del senyor Braim, que el va assistir durant el combat que el va oposar el dia 8 d'abril a Vilda Jacks, ha decidit que: "Durant un any a comptar del 8 d'abril de 1935, el boxador Morejón no podrà ésser autoritzat a boxar a França i a les colònies franceses sota els reglaments de la F. F. B."

Hom no diu el per què. S'aplica aquest càstig al boxador negre, i per més que l'acord de la Federació francesa indica que aquest organisme no abandona les seves funcions, hom creu tenir dret a alguna cosa més. ¿Es que el matx entre Morejón i Vilda Jacks fou un arranjament, o és que el negre no va defensar com era de llei les seves possibilitats de victòria? Donat que la sanció aplicada només l'afecta a ell, el més lògic és creure això darrer; però ¿per què no dir-ho?

BOXA AL GRAN PRICE

A partir del dimarts vinent, Barcelona comptarà amb un ampli i còmode local per a la celebració de vetllades de boxa, l'antiga sala de la Bohèmia, avui Gran Price. Aquestes vetllades, segons els propòsits dels organitzadors, se celebraran cada dimarts, i en la inaugural, que tindrà efecte demà passat, Lozano serà enfrontat a Jon Sandú, challenger oficial d'Aurel Toma, campió de Romania dels pesos gall.

ARA I AL. BROWN VICTORIOSOS

A Madrid se celebraren els encontres Ara-Mendieta i Al. Brown-Quadrini, els quals foren guanyats pels boxadors anomenats en primer terme, per punts, en deu represes. Ara va guanyar amplament. Quant a Al. Brown, únicament va poder fer ús del seu puny esquerre durant el combat; aquesta circumstància i la manca de tenacitat de Quadrini va motivar el fracàs de l'encontre.

LA I. B. U. AUTORITZA EL COMBAT AL. BROWN-SANGILI

Abans d'ahir va ésser rebut a la Federació Espanyola un comunicat de la I. B. U. autoritzant la celebració a València, malgrat la desqualificació que pesa sobre aquesta ciutat, del matx entre Al. Brown i Baltasar Sangili, en el qual el primer esmentat posarà en joc el seu títol de campió del món dels pesos gall.

BAER DEIXARA D'ESSER CAMPIÓ DEL MÓN EL DIA 5 DE MAIG.

Segons els reglaments de la International Boxing Union, Max Baer perdrà segurament el seu títol de campió del món dels pesos fort el dia 5 del maig vinent. Hom recordarà que quan Carnera era campió del món, la I. B. U. li assenyalà el belga Pierre Charles com a challenger, i que havent estat el gegant batut per Max Baer, l'esmentat organisme, bo i reconeixent aquest darrer com a nou campió, va mantenir Pierre Charles al seu lloc de challenger. Ara bé: com que el termini reglamentari per a la presentació dels contractes del matx entre Baer i Charles fineix el proper dia 5, i com que és probable que aquest contracte no sigui presentat, cal suposar que la I. B. U., fidel als seus reglaments, declararà el títol vacant. Però cal preguntar-se: ¿qui en farà cas?

PERFUMERIA "ROYAL"
MODES MADELEINE
VIDUA D'ARTUR PEREZ
Gran assortiment en Objectes de Perfumeria, nacionals i estrangers
SALMERON, 35 - Telèfon 75086
BARCELONA

CARPENTIER ARBITRE DE BOXA

Georges Carpentier, ex-campió del món dels pesos mig fort, ha sollicitat llicència d'àrbitre de la Federació francesa de boxa. Aquesta nova, que confirma la nota que publicàvem abans-d'ahir sobre el particular, ha produit molt bona impressió a França. Res millor que un antic boxador per a conèixer els trucs que els boxadors solen prodigar a voltes al ring i per a corregir-los. Desitjariem que Carpentier tingués imitadors entre els nostres vells campions. Que els Joe Valls, Tomàs Cola, Víctor Ferrand, Ricard Alis, Manuel González, etcètera, s'animin.

VARIA

La data de celebració del combat entre Paulino i Schmeling resta insegura encara. la Federació alemanya ha refusat la del 7 de juny, primerament designada, per tal com coincideix amb la de celebració dels campionats amateurs.

— El dia 21 del corrent, a Niça, Holtzer serà oposat a Tommy Rogers i Tunero a l'italià Rocchi.

— A Londres, l'anglès George Dally va batre el belga Steyaert per punts. Hom recordarà que Steyaert fou batut fa temps a l'Olympia per Martínez d'Alfara, en matx vàlid per al campionat d'Europa dels pesos mig fort, títol que més tard el valencià va perdre a París enfront de Marcel Thil.

— Barney Brosa, que acaba de batre Henry Wood, posarà en joc el seu títol de campió del món dels pesos lleuger enfront de Lou Anders, el proper dia 5, a Nova York.

Aviació

ESCOLA D'AVIACIO BARCELONA

Avui celebrarà la inauguració oficial dels vols de turisme aeri. Per a facilitar el trasllat a l'Aeròdrom Civil, hi haurà servei especial d'outoòmnibus, la sortida dels quals serà al carrer de Claris, cantonada a Corts Catalanes, amb tornada a la una de la tarda.

P. Plana i Mañé
Gestor Administratiu matriculat
Major, 10, pral. - Telèfon 3 - EL VENDRELL
Documentació i tributació d'automòbils - Títols de xofer
Compra, venda i administració de finques i pagament de contribucions
Tramitació d'assumptes i obtenció de certificacions i documents a totes les Oficines
ASSEGURANCES EN TOTS ELS RAMS

JOSE MOREY
CONSIGNATARIO DE VAPORES
Servicio de vapores al Sud de España: "Betis" y "Arriluce"
Servicio regular semanal Barcelona-Valencia y viceversa
Paseo de Colón, 24 Teléfono 13836
BARCELONA

FILFERROS, ENREIXATS, TANQUES I ALTRES DERIVATS DEL FILFERRO
ENREIXATS ARTISTICS ESPECIALS PATENTATS
PUES I LLIÇOS PER A TEIXITS
M. ABAD RIBERA
Telèfon 2105-2250
Direcció telegràfica «Peinalambres»
Apartat 55
Carretera Martorell, 29 - TERRASSA

Basquetbol

DE LA JORNADA D'AVUI SOBRESURT EL C. C. DE L'HOSPITALET-JUVENTUS A. C.

De tots els encontres d'avui, el que aquests dos cincs disputaran a l'Hospitalet es presenta aniveíladíssim i d'un interès excepcional.

Igualats en la puntuació i capdavanters del seu grup, els dos clubs lluitaran avui, gairebé podriem dir per adjudicar-se el títol de la seva divisió. El que ens preocupa de debò és l'ambient en què es descabdellarà aquest partit. Si no hi ha incidents, els aficionats de l'Hospitalet veuran una bella partida.

Dels altres encontres, el Juniors ha de vèncer els Joves, així com el Ripollet l'Atlètic de Sant Gervasi. El Cornellà vencerà els Escletxes amb menys facilitat que en la partida de la primera volta i l'Aeronàutica sembla que vol donar un surt a l'Atlas.

En la tercera divisió el Comtal es fàcil que perdi els dos punts davant el Prat de la Riba.

ROLAND

Primera divisió

A. B. Junior-C. C. de Joves, àrbitre, Bertran-Domènech.

Segona divisió

Primer grup. — C. C. de l'Hospitalet-Juventut A. C.; àrbitre, Martínez Cuevas. Ripollet B. C.-Atlètic B. C.; àrbitre, Sureda-Calafat.

Segon grup. — U. S. de Cornellà-Escletxes S. C.; àrbitre, Valldeperes-Abat. Aeronàutica Naval-Atlas Club; àrbitre, López-Barajas.

Tercera divisió

S. S. Comtal-Prat de la Riba; àrbitre, Bosch-Muñoz.

Ciclisme

II Jaca - Barcelona

Tal com hem vingut informant al lector, avui s'efectuarà la gran prova Jaca-Barcelona que per segona vegada ha organitzat la Secció Ciclista de la U. E. de Sants i el nostre collega "El Diluvio".

Entre el nombre d'inscrits es troben diversos asos del cicle, entre els quals destaquen Jimeno, Bachero, Sancho, etc.

NO HI HAURA ITALIANS A LA I VOLTA A ESPANYA

Vist que el final de la Volta a Espanya és molt pròxim al començament de la Volta a Itàlia, la Unió Velocipèdica d'aquest darrer país ha acordat refusar permís als seus afiliats que es proposaven participar a la primera de les esmentades proves.

Cada dia són més pessimistes, per altre cantó, les impressions que hom té respecte a la participació estrangera en aquest primer tomb ciclista a la Península.

Tenis

L'Stade Français a Barcelona

El Barcelona L.-T. C., seguint la trajectòria empresa darrerament, anuncia la pròxima visita de l'equip representatiu del potent cercle Stade Français. Els seus primers jugadors J. Lesueur i A. Martin Legeay, que seran els nostres hostes ben aviat, són prou coneguts per a fer-ne ara la presentació; recordarem, únicament, que no fa gaire triomfaren en el torneig internacional per equips de Monte-Carlo.

Els vint millors jugadors del món

La revista italiana "Tennis" ha confeccionat una llista dels que considera els 20 millors jugadors del món, sense fer distincions de professionals i amateur.

Heus-la ací:

1, Vines; 2, Tilden; 3, Perry; 4, J. Crawford; 5, Von Cramm; 6, Nusslein; 7, Karel Kozeluh; 8, Martin Plaa; 9, Henry Cochet; 10, H. W. Austin; 11, Ramillon; 12, Vincent Richards; 13, W. Allison; 14, Sidney Wood; 15, De Stefani; 16, R. Menzel; 17, G. Lott; 18, G. Palmieri; 19, L. Stoeffen; 20, Shields.

Esport femení

Avui, diumenge, al camp del carrer de Balmes, del Club Femení i d'Esports, començarà el Concurs Social de Tenis 1935.

Els partits a jugar són: a les nou del matí (prova de handicap), Josefina Fabregat contra Carme Tusell.

A les deu del matí (prova de campionat), Maria Milà contra Consol Cardona.

A les onze del matí (prova de handicap), Carme Vinyals contra Emma Buchholz.

A les dotze del migdia (prova de campionat), Mercè Planes contra Núria Alió.

El dimarts vinent jugaran:

Matí, a un quart de vuit: Carme Vinyals contra Esperança Bottini.

Tarda, a dos quarts de cinc: Rosa Pamplona contra Montserrat Vinyals.

Tarda, a un quart de sis: Maria Milà contra Núria Alió.

Es recorda a totes les senyoretes jugadores que els partits seran de tres sets i que han d'ésser puntuals al camp de joc, puix que la que es retardi de més de 15 minuts a l'hora assenyalada perdrà el partit.

Atletisme

PROGRAMA DE PROVES ATLETIQUES PER A AVUI

La Federació Catalana d'Atletisme ens tramet el següent programa de festivals atlètics que es celebraran avui, diumenge:

Matí:

Estadi. — A les nou, festival de preparació de lliure participació (no vàlid per al pas de categories) organitzat per la Federació Catalana d'Atletisme.

La Bordeta. — Tercera jornada del Campionat de Catalunya de Lluita a la Corda: A les deu, Unió Excursionista C.-A. O. Martinenc (equip B); a dos quarts d'onze, U. G. i E. de Badalona-Base Aero-Naval; a les onze, A. O. Martinenc (equip A)-C. Gimnàstic Barcelonès. Matx triangular C. Esports i Excursions-C. D. Júpiter i B. C. D. Avantí (camp del carrer Badal). Organització C. E. i E.; control d'Acció Atlètica.

Escola Treball. — Matx F. A. E. E. T. (equip B)-Ateneu E. Sempre Avant. Organització F. A. E. E. T.

Sabadell. — Tomb a peu a Sabadell i VI Campionat Local. Organització Joventut Excursionista Pensament.

Tarda:

Santa Coloma de Cervelló. — Matx Unió Esportiva Colònia Güell-B. U. C. (equip B). Control de la F. C. d'A.

JOAN MIQUEL GARCIA PASTOR
FARMACIA
CENTRE D'ESPECIFICS
Corts Catalanes, 424
Telèfon 30931
BARCELONA

LABORATORIS ESTEVE

Una de les sales dels Laboratoris del Dr. A. Esteve, de Manresa, on es prepara el producte NEO SPIPROL, primer 914 nacional per al tractament de la sífilis i diverses especialitats vitamíniques.

Carmel Manresa
AGENCIA DE TRANSPORTS
València, 226 ★ BARCELONA ★ Telèfon 74512

J. Carulla Martí
PROCURADOR DELS TRIBUNALS
Llúria, 10 ★ BARCELONA ★ Telèfon 11841

LLUIS RIBA
GRAN ASSORTIMENT EN MITGES I MITJONS
Santa Anna, 14 - Telèfon 15746 - BARCELONA

J. Campos de Espada
ADVOCAT
Bruc, 100 ★ BARCELONA ★ Telèfon 81239

Francesc Marcet
LLAUNERIA - Es colloquen tuberies per a gas i aigua
Vidres plans i gravats - Installacions sanitàries
Rajoles i rajoletes - Bots per a cardes - Cilindres
Especialitat en el ram de construcció
Plaça de Gispert (Quisina), 4 - MANRESA - Tel. 1695

Rècords i atletes

Rècord és un mot anglès. Però ve del llatí: *recordare*, recordar. El rècord representa, originàriament, la memòria d'una proesa. En la practica, designa la proesa que despassa la d'un altre. El rècord del mon sobrè una distància pertanyy al que ha cobert aquesta distància amb el temps mès petit. El rècord del llançament del disc, a aquell que l'ha llançat més lluny. Hi ha un rècord del món únic. I hi ha, per a cada país, un rècord en cada exercici i en cada especialitat.

Així que l'esport ha estat admès i ha entrat en els costums, és natural que es registrin així les mes belles proeses. En els grans esports, sòlidament organitzats i regits, el rècord està envoltat de totes les garanties. Regles precises, nombroses, estrictes, han d'ésser observades. El terreny ha d'haver estat acceptat, mesurat, admès. Calen un nombre reglamentari de cronometradors, els quals no són admesos sense previ examen: llurs instruments han d'haver estat controlats i revisats. Cal que els temps i les mesures concordin. Cal que no faci un vent massa fort, el qual podria afavorir el corredor, el llançador o el saltador. Un corredor no pot ésser ajudat. Un rècord de cursa ha d'ésser establert en una cursa i no en un assaig individual. De la mateixa manera un rècord de salt o de llançament no és vàlid si no ha estat establert en competició. Una vegada establert un rècord, cal trametre l'acta corresponent a la Federació nacional la qual jutja. Si reconeix el rècord per vàlid, l'acta és tramesa a la Federació internacional. Quan un rècord ha estat registrat oficialment, hom pot estar segur que correspon a la realitat.

Cada esport té els seus rècords. Hi ha, doncs, entre els rècords, una jerarquia moral fundada sobre la jerarquia dels mateixos esports. En això, dissortadament, no hi ha taula de valors ni federació per tal de fixar els conceptes. Per haver-hi rècords per no importa quina cosa, i hom pot prejutjar que els estúpids no se'n priven pas. Ningú no coneix a un ciclista que es digui campió de La Bordeta o de Sant Andreu. Encara cal reconèixer que aquesta fantasia no demana més que molta vanitat i poca imaginació, i que no és estúpida ni perillosa. Mentre que s'han establert rècords per la durada de l'estada damunt l'aigua, o pel nombre d'hores passades dansant, sense parlar del nombre de dobles de cervesa engolits l'un darrera l'altre, o tot altre exercici estúpid o perillós.

És únicament l'esperit que jutja sobre aquestes proeses i el que els dóna un valor. Els més bells, els més purs, són els dels atletes. Van néixer a Anglaterra. Els anglesos van ésser els primers de prendre el costum de registrar els rècords. Cal afegir que n'han posat per a tot. Calculen els rècords per tot el que té relació amb els esports. Per a una cursa de vaixells, existeix el rècord per [illegible] del capità, pel pes del timoner, pel temps que hom ha trigat a construir l'embarcació. Hi ha rècords [illegible] marcats per la pilota d'aquesta [illegible] d'aquesta manera. Ara que els anglesos són massa bons esportius per confondre aquests divertiments amb els rècords veritables. S'hi adverteixen: cal [illegible] distingir entre rècord i rècord.

La malaltia del rècord ha esdevingut delirant a Amèrica. Els anglo- [illegible] registraven la proesa, tenien el gust per al rècord. Els americans l'han provocat, n'han agafat la mania. Per a posseir tots els rècords del món han renovat els mètodes: han après de nou la cursa, el salt o la natació; han format i imposat els especialistes que consagren enterament la seva vida a distingir-se en un sol exercici; han acceptat les més severes disciplines. S'ha contat diverses vegades aquesta anècdota: Un nebot de l'escriptor Bulwer Litton, fill d'un ambaixador d'Anglaterra a París, es va distingir en el salt d'alçada als Jocs Olímpics de Londres. Un entrenador americà va a trobar-lo, i li diu: "Doneu-me tal quantitat i us faré guanyar un dels primers llocs als propers Jocs Olímpics". El jove anglès va ésser temptat. Va demanar què havia de fer. L'entrenador va enumerar les condicions, entre les quals hi havia la de dormir amb un peu lligat sota el cap a fi d'habituar el cos a la posició inhumana que pren quan passa la barra. El jove aristòcrata no va ésser mai campió olímpic.

Els americans accepten aquestes submissions, i és per això que han portat a 2'07 m. el rècord del salt d'alçada. Hom reconeix que obtenen resultats prodigiosos. Un detall ho farà comprendre. L'estiu passat van celebrar-se a Londres els Jocs de l'Imperi Britànic. Van reunir els més bells atletes de la raça, metròpoli i colònies, de les quatre parts del món. No es va aproximar ni us sol rècord. Al mateix temps els Estats Units enviaren a Europa un petit escamot d'atletes. Sis o vuit, més o menys. Des de llur arribada i des de llur primera actuació a Suècia, van fer trontollar els rècords del món; aproximaven i igualaven els més bonics.

En algunes setmanes en van millorar mitja dotzena. Hom insisteix sobre aquest fet: mai un ésser humà no havia pogut obtenir resultats comparables. Beard va batre dues vegades el rècord universal per als cent deu mètres tanques, que va portar a 14 segons 9-10; Glen Hardin va abaixar el dels 400 metres tanques amb el temps sorprenent de 50 segons 3-5. En fi, el més admirable resultat va ésser obtingut per Jack Terrence, el qual vi llançar el pes a 17 mètres 30 centímetres.

El rècord oficial per a aquest exercici era de 16 metres 05 cm., aconseguits pel polonès Hedjàs. Havien estat registrats llançaments de 16 metres 20 cm., els quals no havien estat reconeguts encara com a rècords. El guany realitzat per Torrence és fenomenal. Es el més bell rècord que existeix actualment al món. De 1912 a 1926, ningú no va poder despassar el rècord de l'americà Raph Rose, que era de quinze metres 54 centímetres. El guany, en sis anys, ha estat fabulós. Hom ha calculat que si se n'obtingués un d'igual per salt d'alçada el rècord saltaria tot d'una a 2 metres 22 cm. Imagineu un home saltant 2 m. 22!

No obstant, hi va haver un rècord que va restar dempeus més temps encara: el de Meredith, pels 400 metres en 47 segons. Als Jocs de Los Angeles, l'americà Carr va obtenir 46 segons 2-5. Si la proesa no hagués estat registrada als Jocs Olímpics, costaria molt de creure.

No citem aquestes xifres per l'estadística. Però aquests rècords es presten a reflexionar, a somniar i tot. D'ençà que la humanitat existeix, era capaç d'aquests esforços i d'aquestes proeses, però no ho sabia. Ara ho sap i n'està orgullosa. No obstant, hi ha un límit. Cal esperar-lo un dia. De vegades hom s'imagina que aquest límit ja ha arribat. Quan va aparèixer i va regnar el finès Paave Nurmi, hom va pensar que els seus rècords eren inaccessibles per molt de temps, potser per sempre: avui no en resta ni un de sol dempeus! Els més famosos han estat abaixats: el de la milla anglesa, de quatre segons; el dels 1.500 metres, pel mateix marge; el dels 5.000 metres, de nou segons. Ara hom dóna per segur que els rècords de Bouthron o de Lethinen seran pròximament despassats. Són atletes remarcables! no pas fenòmens.

Els fenòmens com Terrence, per exemple, seran superats? Curiosa pregunta. Però és indubtable que caldrà aturar-se. ¿Què és el que hom farà aleshores? ¿Serà esborrada dels esports la noció del rècord? ¿On caldrà llavors traslladar-la? Existeixen ja avui rècords especials per a Anglaterra, per a Suècia, per a Europa. Caldrà anar al rècord de l'any, de la dècada, del segle. O bé tornar-se a adormir i pensar en altres coses. Perquè en matèria d'esport ens trobem encara en els primers anys de la història.

F. CH.

CRONIQUES VALENCIANES

Els esports a València

De tots els esports que a València es practiquen, és el futbol—com en quasi tots els llocs—el que compta amb major nombre d'adeptes i el que porta darrera seu masses que plenen els camps on es practica.

Així dedicarem nosaltres, en les modestes cròniques que escrigam, especial atenció a l'esport futbolístic, car és — sense que açò sigui restar mèrits als altres —, el que hui per hui més interessa als esportistes.

No vol açò dir que no parlem dels altres esports: en parlarem, i tot el que calga, d'aquells que es practiquen dintre el límit del nostre País Valencià.

* * *

El València ha estat, des que va passar a la primera divisió, un equip irregular del tot. Té bons elements entre els seus jugadors i en quantitat, i pot molt bé formar dos equips bons, però jo no sé el que passa, en arribant l'hora de confeccionar l'equip que ha d'entendreseles en un partit oficial, es fan els "tècnics" un bullit, i vénen sempre a formar el quadre pitjor.

A magnífiques actuacions de nostre equip representant n'han seguit altres pèssimes; i així és, com unes vegades alçant-se i altre. [illegible]iguent, ha pogut anar luntant-se, enc. que d. manera poc brillant, dels darrers llocs de la classificació.

Es veritat que gran part de culpa dels fracassos que aquesta temporada ve sofrint el València són per culpa dels porters. Ni Cano ni Nebot, que en altres temps foren magnífics porters, poden hui ocupar un lloc tan compromès en un equip de la categoria del que estan: l'hongarès Atch, que varen portar, és una "pepa", sembla que ha donat el timo i que mai no havia jugat a futbol, puix fora dels acrobatismes que fa davant la porta—que més bé perjudiquen que altra cosa—no sap fer, ni fa, una parada pràctica. Malgrat açò, el València té entre els seus jugadors, avui encara és amateur, un porter que reunix les màximes condicions, que ha estat guardant la porta de l'Espanyol de Tetuan la temporada passada portant el seu equip a aconseguir la Copa del Jalifa, sobre tots els equips del territori marroquí, al qual se li varen fer pel seu equip promeses temptadores, però q[illegible] fiat en la paraula que el València va donar-li, no es va quedar. Este porter no té altre defecte que l'ésser valencià. El dia que el València es desidixca a posar-lo en lloc de les exòtiques importacions, Climent serà el porta de què tan mancat està avui.

Per als valencians de la capital, ja fa temps que va rematar-se el campionat de Lliga de segona divisió.

Gimnàstic i Llevant—el segon campió super-regional i el primer campió també del sub-grup super-regional—, que havien fet concebre a l'afició valenciana l'esperança que un dels dos passés a ocupar un dels dos llocs vacants de la primera divisió, l'han feta fallir.

Aquests dos equips hen vingut desinflant-se a poc a poc, fins a no assemblar-se gens al que foren en començar la temporada oficial futbolística.

Malgrat això, tenim el consol que un equip regional, l'Hèrcules d'Alacant, que tan brillantíssima i regular campanya ve desenrotllant en la present temporada, és un dels mes característics de la segona divisió per a ascendir a la primera i ocupar un dels llocs que el Donòstia i l'Arenes han de deixar vacants.

* * *

En hoquei, els dos equips representatius valencians al campionat peninsular han estat eliminats pels dos representants catalans.

Sembla que està actualment en baixà entre nosaltres l'esport de l'stick.

Fa uns quants anys hi havia més entusiasme, més ganes d'ésser. Avui, bé sigui perquè aquells homes d'ahir han envellit i han perdut l'optimisme, o bé perquè els altres equips de fora s'han perfeccionat més, però es cert és que el nostre hoquei ha fet un trist paper en el campionat peninsular.

El diumenge passat va jugar-se un partit de selecció a presència del seleccionador espanyol.

La selecció blanca va vèncer la roja per un punt a zero.

* * *

En la boxa, passada la vetllada "camelo" amb la qual ens van obsequiar els organitzadors en la passada Setmana Fallera, no hi ha hagut cap altre esdeveniment digne de fer esment; car les reunions de boxa que es fan a València o a algun poble no tenen gaire importància.

* * *

Va creixent a València l'afició pel basquetbol —només té a la nostra ciutat dos anys d'existència.

El dia 24 darrer va rematar-se el campionat valencià d'aquest esport, i quedà campió l'equip de la F. U. E.

Tots els vuit equips que han actuat ho han fet amb el màxim d'entusiasme, per tal d'aconseguir l'èxit; coses que fan esperar que trobarà ressò el basquetbol entre els nostres esportistes.

* * *

El ciclisme ha decaigut molt i sembla estar esmortit. Passa temps i més temps, i no veiem que s'organitzi cap prova interessant —salvant la volta ciclista al País Valencià, que em sembla recordar que no va celebrar-se el darrer any— que ens elevi a la categoria que pel nostre prestigi ciclista i pels valors positius que hem donat a aquest esport creiem merèixer.

Si que és veritat que se n'organitzen de proves, però sense gaire importància.

Darrerament, el diumenge 24 del mes passat, fou disputat el "I Trofeu "Sprit"; aquesta prova fou per a amateurs i bastant interessant.

* * *

L'atletisme tampoc no està menys abandonat.

Fa anys que va assolir un gran esplendor, però a mesura que van anar retirant-se els components d'aquells estols d'entusiastes esportistes, que es dedicaven de cor al conreu del més noble i profitós dels esports, ha anat desapareixent a poc a poc.

De tard en tard surt alguna que altra manifestació, però sempre en grau relatiu.

Només els estudiants són els que solen practicar-lo quelcom.

El darrer diumenge es va córrer el campionat universitari de Cross Country, pertanyent al campionat universitari valencià, al vei poble de Burjassot.

Prengueren part 21 atletes, representants de les Facultats i Escoles Especials de València.

La cursa, que fou molt disputada, la va guanyar Jaume Malea, que la féu en 11 m. i 33 s.

Entraren darrera Cortina, Cantó, Gomis, etc.

* * *

L'excursionisme sembla que va prenent increment, i a banda de les excursions que dominicalment organitzen algunes entitats i colles—mereix especial menció l'entusiasta entitat valencianista-excursionista la Colla Excursionista "El Sol", que ve desenrotllant una tasca persistent i profitosa en aquest aspecte—, les que organitza la "Societat Valenciana de Foment del Turisme", que està donant a conèixer amb les seves excursions les meravelles naturals i els tresors artístics, que guarda el nostre País.

* * *

L'esport que va prenent cada any més increment a nostra ciutat és el de la natació.

Per les darreres festes de les falles va disputar-se, a la piscina del Club Nàutic, el "Trofeu Falles", que anualment per esta època organitza el Club Natació "Tiburó", assolint un gran èxit.

Actualment estan fent-se els preparatius per la gran campanya que es pensa portar a terme aquest estiu.

Mentre, però, el Club Nàutic "Delfí" està preparant per al pròxim dia 14 una prova important.

Aquesta prova tindrà lloc a la piscina d'"Hoydesa", i estarà controlada esportivament pel "Delfí".

Han estat invitats tots els equips regionals, i han promès llur assistència alguns clubs catalans i madrilenys.

Ens comuniquen que fa pocs dies ha quedat constituïda una nova societat nàutica, que denominen Club Natació "Les Arenes".

* * *

L'entusiàstic agrupament d'estudiants patriòtes denominat "Agrupació Valencianista Escolar" ve organitzant, amb un màxim d'encert, partides i exhibicions d'escacs al seu estatge social, per tal de fomentar l'afició d'aquest culte esport entre la jovença escolar valencianista.

Avui per avui són les úniques manifestacions d'escacs que es fan a nostra ciutat.

* * *

Aquestes són, en síntesi, les notes més destacades de l'actualitat esportiva valenciana; esperem que, lluny d'aminorar-se, aniran cada dia més en augment l'afició i la pràctica pels esports, que tan gran benefici material reporten a l'individu; perquè així siga hem posat i posarem sempre el nostre entusiasme i la nostra modesta col·laboració.

B. BONO I BARBER

POUS ARTESIANS
Constructor: Miquel Xarto Xaus
Especialitat per a sondeigs en la pedra - Treball garantit
Lloguer de bombes per a esgotament
CORNELLA: Telèfon 31 - Rubió i Ors, 146
BARCELONA: Tel. 80090. - Passeig de Gràcia, 47, pral.

GRANS, FARINES I SAL
DIPOSIT D'ADOBS, marca "BARRAU"
Puigdellívol, Ribas
i vídua Mujal
Carretera de Vic, 7 i 9 - Telèfon 1610 - MANRESA

EL PREFERIT DELS
BONS FUMADORS

INDUSTRIA GRAFICA
Aleu, Domingo & C.ª
Calàbria, 89 ★ BARCELONA ★ Telèfon 30614

Josep Maria Barges
METGE INTERNISTA
Corts Catalanes, 482, pral., 2.ª - Telèfon 33668

Pau Masana Guilera
CAFE - BAR
MASSENS, 77 ★ Telèfon 31782 ★ BARCELONA

SASTRERIA
SITJES
Plaça de la República, 27 - Tel. 92 - GRANOLLERS

E. González Mora
MEDICINA GENERAL
Malalties de l'aparell respiratori
Bailén, 7, primer Telèfon 52919

BAR FELICIANO
DE
Miquel Junyent
SALMERON, 80 TELEFON 73608

PERE TORRES
FÀBRICA DE TEIXITS
Salmerón, 205 Telèfon 76409
BARCELONA (G.)

Albert Batalla
ALTA COSTURA MASCULINA
Muntaner, 6, entresol, segona -- Telèfon 33494
BARCELONA

Garatge Baulenas
AUTOMOBILS I CARROSSERIES
Prim, 174 -- GRANOLLERS -- Telèfon 86
i a VIC: Manlleu, 46

RESTAURANT BONAVISTA
MATEU MOLLEVI
Se serveix per coberts i a la carta - Obert tota la nit
RONDA SANT ANTONI, 84 - Telèfon 14931 - BARCELONA

Central Mercantil
SASTRERIA
MILITARS I PAISANS - TERMINIS I AL COMPTAT
FIVELLER, 53, pral., 1.ª Telèfon 12900
BARCELONA

C. SANCHEZ
PNEUMATICS, ACCESSORIS I LUBRICANTS
CONCESSIONARI PER A BARCELONA I PROVINCIA
DEL PNEUMATIC "INDIA"
Enric Granados, 2 (xamfrà Diputació) - Telèfon 23403
BARCELONA

GRANS CULTIUS ESPECIALITZATS DE
CACTUS I PLANTES GRASSES
J. Santamaria Magriñà
Viaducte de Vallcarca, 3 bis
TELEFON 74883 BARCELONA

LA DONA I LA LLAR

"Foramen"
L'UNIC SEMPRE NET

14 d'Abril 1931

En aquesta data fou proclamada la segona República a Espanya, i avui s'escau de celebrar el quart aniversari d'aquell memorable esdeveniment.

Jo no sé si l'eufòria del poble es desbordarà per tal de palesar públicament la joia que tots els bons catalans han de sentir en arribar aquesta diada. Crec que no. D'aleshores ençà han succeït tantes coses, han minvat tant les essències de la República, que aquesta viu avui gairebé del tot òrfena de l'esperit que va presidir-la en el seu adveniment. Concretant-nos a Catalunya, no cal pas que ponderem la reculada soferta de mig any ençà en les llibertats assolides, i amb tot i que fets recentíssims semblen voler ésser l'exponent d'una possible rectificació, ens dol haver de reconèixer que continuen en peu disposicions a l'empar de les quals les forces adverses a Catalunya poden accentuar en qualsevol moment els atacs contra l'autonomia. En aquesta situació Catalunya, tots els republicans autèntics, commemoraran aquest 14 d'abril d'una manera silenciosa, molt més emotiva que altres anys: l'entusiasme de les festes oficials serà una joia protocolària, de colles satisfetes, però no veurem aquell desbordament popular que només pot manifestar-se quan els homes no viuen sotmesos a lleis d'excepció.

Hem de propugnar, doncs, perquè la República recobri l'esperit que va guiar els seus primers passos, i qui més ha de treballar per assolir-ho som nosaltres, les dones, perquè si tots els ciutadans li deuen el reconeixement de moltes llibertats, les dones li devem uns drets sense els quals no podríem fruir d'aquelles.

Recordeu-vos que la República va concedir-nos el dret d'elegir i d'ésser elegides per la representació popular. Això sol, que ens dóna un tracte igual que els dels homes davant la llei, ha d'ésser motiu de reconeixement per part nostra, per quant ens posa a les mans la força necessària per a influir poderosament en la governació de l'Estat, portant al Parlament i als càrrecs públics representants genuïnament nostres que sàpiguen defensar els nostres drets. Recordeu-vos, també, que la República del 14 d'abril de 1931 va acordar un Estatut de Catalunya que li permet donar-se les pròpies lleis per mitjà d'un Parlament, i ja sabeu prou bé les que aquest Parlament català va aprovar a favor dels drets de la dona, alliberant-la de la tutela a què la tenien sotmesa les lleis antigues, que la consideraven un ésser inferior.

Com a dones aquests són els motius que tenim per propugnar per la República del 14 d'abril de 1931 que avui commemorem; però és que ultra dones també som catalanes, i a la República devem el reconeixement de la personalitat nacional de Catalunya; de la llengua nostra com a instrument de cultura; del dret de regir i orientar les nostres institucions docents; l'aptitud en l'administració dels nostres cabals d'acord amb les necessitats i conveniències de la nostra terra, que ningú millor que nosaltres no pot conèixer. I tot això la República ho va acordar no com a concessions, sinó—obrant amb justícia—com uns drets que ens reconeixia, drets que ens havien estat negats i befats des de més de 200 anys enrera.

Direu que tot això està en perill d'ésser enderrocat en aquests moments en què celebrem el quart aniversari de la República; no dubteu, però, que això es farà impossible si un redreçament de l'ànima catalana hi oposa la seva ferma voluntat, treballant seriosament per incorporar de nou a la República d'avui les essències de la República del 14 d'abril del 1931. En aquesta tasca a les dones també ens pertoca de posar-hi el màxim esforç, per tal que les futures commemoracions de la gran victòria democràtica que escombrà la monarquia siguin més esperançadores que la d'avui.

ARTEMISA

A LA MEMORIA DE MADAME CURIE

"El record britànic de Madame Curie", aquesta magnífica organització que perpetua tangiblement a la Gran Bretanya l'obra de la sàvia francesa, acaba d'obrir una nova subscripció per a l'engrandiment de l'Hospital de Hampstead que porta aquest senzill nom: "Marie Curie". Maria Curie, "Princesa de la Ciència", com se li digué, morí el 4 de juliol de 1934. Però el Geni no s'apaga, i el món sencer venera aquesta religió del Ràdium que els Curie han aportat al nostre segle. Les filles dels esposos Curie—Eva, la virtuosa, actualment a Londres i que apareix en la fotografia acompanyada de la senyora Runciman, esposa del ministre anglès, i Irene, casada amb el savi Jolliot, són dignes de l'herència de llurs illustres pares.

L'educació dels fills

Una igualtat i una diferència

Un dels principis fonamentals de l'educació és que a cada infant se li doni un tractament adequat a la seva personalitat. Però al costat d'aquest n'hi ha un altre de tan important que sembla que vingui a contradir-lo: i és que cada infant ha de sentir que és tractat igual que els altres.

Aquesta contradicció només és aparent, perquè aquella adequació està en el "fons" de l'educació i aquella igualtat en la "forma". Es a dir: en últim terme només és l'educador qui ha de saber el tracte diferent que cal donar a cada infant; l'infant aquesta diferència no la pot sospitar, sinó que ha de tenir la sensació que la "forma" com el tracten és la mateixa com tracten el seu germà, el seu amic, el seu veí.

Si hi hagués una igualtat en el fons molts infants en rebre menys del que necessiten o més del que volen sentirien una injustícia. Si hi hagués una desigualtat en la forma cap infant no entendria el per què d'un tracte diferent, i també sentiria la injustícia.

Desgraciadament molts pares coincideixen en una igualtat de fons educacional perquè només han cregut necessaris uns principis mínims, i coincideixen en una desigualtat de forma perquè aquesta només depèn del seu estat d'humor de cada moment.

Tres infants necessitaran ésser estimulats o reprimits per coses diferents; però cada un d'ells necessita la mateixa autoritat i la mateixa benignitat. Tres infants necessitaran l'aprofitament de facultats intellectuals diferents; però cada un d'ells necessita la mateixa rectitud i el mateix respecte.

A cada infant li hem de corregir un defecte diferent, però de cap infant no podem fer burla dels seus defectes. A cada infant li hem de provocar un interès diferent del dels altres, però a cap infant no el podem atuir per una manca d'interès.

Aquest equilibri entre el fons i la forma de l'educació no és tan difícil d'assolir si s'aprofiten tots els moments per a educar els fills. Quan l'educació només es fa a estones, quan en lloc d'aturar-se davant de cada fill en el moment que ho necessita es vol fer quan "es té temps" i d'una manera collectiva, no hi ha possibilitat d'aconseguir aquesta gran gràcia de l'educació que consisteix a donar a cada infant tot el que necessita sense que tingui la sensació que li donem més o que li donem menys del que es dóna als altres.

Jeroni MORAGUES

CACTUS...

Tots els cactus que creixen drets i es fan bastant alts, els troncs acostellats, guarnits d'auréoles de punxes i sovint ramificant com a braços de canelobre, porten per nom *Cereus*; és a dir, *ciri* en llatí, alludint la seva forma.

Hi ha unes quantes espècies que es fan molt alts; en el seu país d'origen atenyen dotze, quinze i més metres d'alçària; el *C. giganteo*, que és considerat el més alt de tots, fins i tot els sobrepassa.

Els seus troncs, quan són fets, són llenyosos, i per aquesta qualitat són emprats pels mexicans per una infinitat d'aplicacions; sobretot per a la construcció de les seves llars, les quals solen

(Foto Massa-Narberhaus.)

ésser sempre a base de fusta. Els empren per a bigues, per a fer escales, i en tots els casos que requereixen una estaca de fusta lleugera i forta.

Plantats en renglera, en fan tanques, per parcellar els terrenys i per fermar les gallines i altres animals domèstics; els seus fruits són aprofitats per menjar, puix que gairebé tots són comestibles, el mateix que les seves carns, tretes les punxes, són un excellent aliment refrescant per a tota mena de bestiar.

El nombre de costelles varia de tres fins a vint i més, segons l'espècie. El color també té diversos i variats tons (fins n'hi ha que tenen un to gairebé blau), i les seves punxes encara varien més, puix que n'hi ha de tots colors, des del blanc pur, com el de l'adjunt gravat. N'hi ha d'altres que entremig de les auréoles de punxes hi tenen tota de borrissol o bé pèls més o menys fins, en el qual cas se'ls anomena *Pilocereus*. El de l'adjunt gravat (*Pilocereus Strausii*), és una d'aquestes darreres espècies.

Les seves flors són grosses i molt belles. Llevat de les de les variants més grosses, les quals les fan més petites. Aquestes flors solen durar més una nit, però són un encís de flor, i n'hi ha de molt olorosos. Els seus colors varien des del blanc pur fins al vermell viu, passant pel rosa i lila. Floreixen a l'estiu, com tots els cactus.

A la nostra terra, tots aquests *Cereus* hi viuen meravellosament, com pot comprovar-se pels exemplars que es troben als jardins de moltes cases pairals.

Plantats en testos, formen també un bellíssim conjunt per a la decoració d'interiors.

No tots són alts, simètrics i drets: n'existeixen d'altres varietats, que són, d'altra forma, també molt interessants, i de les quals parlarem un altre dia.

J. SANTAMARIA

UN MENU CADA SETMANA

Patates a la "poulette"
Croquetes de peix
Llom de vedella a la cassola
Pastís al minut.

PATATES A LA "POULETTE". — Feu coure patates al vapor. Prepareu, mentrestant, una salsa "bechamel". Quan les patates siguin cuites, peleu-les i talleu-les a rodanxes. Disposeu-les per sostres en una plata que pugui anar al forn. Cada un dels sostres de patates serà cobert d'una capa de formatge i de salsa blanca. Feu-ho gratinar al forn durant vint minuts i serviu-ho calent.

CROQUETES DE PEIX. — Feu bullir el peix i trinxeu-lo bé un cop tretes la pell i les espines; afegiu-hi uns quants muixarnons cuits i trinxats i una mica de molla de pa estovada amb llet. Assaoneu bé la pasta i afegiu-hi dos o tres ous: ha de quedar consistent. Quan sigui ben freda, feu les croquetes, passeu-les per un ou batut i farina de galeta, i fregiu-les. Se serveixen acompanyades d'una maonesa.

LLOM DE VEDELLA A LA CASSOLA. — Poseu en una cassola la carn i el llard. Quan hi hagueu donat dues o tres voltes i tingui un color bonic poseu-hi sal i pebre. Tapeu la cassola deixant-hi, però, una mica d'obertura. Gireu la carn de tant en tant. Al cap de tres quarts, tapeu ben bé la cassola i deixeu-ho coure uns quaranta-cinc minuts més. Per allargar el suc afegiu-hi una mica de brou o d'aigua.

PASTIS AL MINUT. — Agafeu unes dues dotzenes de melindros i xopeu-los lleugerament amb una barreja de rom, aiguardent i aigua. Poseu una capa de melindros al fons d'un motlle i cobriu-la amb melmelada. Continueu posant melindros i melmelada fins arribar a dalt del motlle. Deixeu-ho reposar algunes hores. Al moment de servir-ho treieu-ho del motlle i cobriu-ho amb crema de vainilla.

LA MODA

COLLS FANTASIA

1. — Coll i màniges de fil blanc amb tires de xarol negre.

2. — Plastró de crêpe estampat. Coll arrugat i formant nus.

3. — Coll i bocamànigues de roba emmidonada, de gran efecte, per contrast sobre un vestit fosc.

4. — Coll de mussolina a base de volants plisats disposats a manera de collaret. Es tanca amb una cinta de vellut negre amb llaçada a l'esquena. Ideal per a vestits molt escotats.

5. — Coll de piqué blanc folrat de crêpe d'un to viu, amb plecs.

6. — Petita capa d'estiu, de piqué, tallada en forma. Es tanca amb dos botons de laca.

7. — Coll blanc emmidonat, amb gires de roba escocesa. Es corda a la cintura.

8. — Volants de tul formant una original combinació sobre un fons de seda lamée.

9. — Nus acabat per un volant de mussolina. Bocamànigues fent-hi joc.

10. — Graciosa armilla de tafetà ratllat i combinat a dret i revés. Cinyell de lona negra.

POLICIA FEMENINA

Des del dimarts passat, la ciutat de París compta amb dues dones-agents de policia, les quals tenen la missió preferent d'atendre pels carrers tot allò que concerneix les dones, les noies i els infants. Tenen, amb tot, les mateixes obligacions i els mateixos deures que els policies masculins.

Màquines per a fer calats

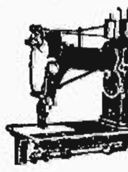

Màquines per a plisar
Màquines per a brodar Cornely
i per a punt incrustació
LLIÇONS GRATIS
GUSTAU WEINHAGEN i C.ª
Consell de Cent, núm. 350
(entre Llúria i Bruc)

Flors d'Orquídies de gran luxe
Uniques a Barcelona
Preus econòmics

CACTUS
Els cultius més importants de Barcelona
Preus molt econòmics
Més de mig milió de plantes
Cultius de J. MONTADA
Carrer Alta Gironella (Sarrià)
TELÈFON 81107

ULLS de POLL
Durícies, Galindons, Ulls de gall
Alivi en un minut després d'aplicar els

Parches Zino del Dr Scholl
Suprimeixen el frec i pressió del calçat. Demaneu-los: 1'50 i 3 ptes. capsa a farmàcies

SENYORA:
MAI MES MITGES TRENCADES
UN NOU INVENT!
EL SALVA MITGES DEL Dr. SCHOLL

Evita que la mitja i mitjó es tranquin, es descentrin i es formin butllofes. Neutralitza la fortor de la suor. Rentable, higiènic, econòmic, intercanviable en totes les sabates. Duració: 2 anys
Venda a Merceries, Perfumeries, Sabateries, Novetats i Cases Dr. SCHOLL, Rbla. Catalunya, 24 i Canuda, núm. 5. BARCELONA
Ptes. 2'90 el parell

EMIR

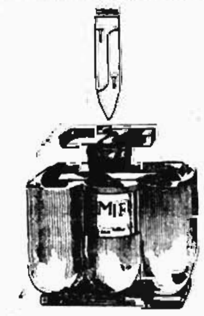

PERFUM PERSISTENT
ENTRE ELS MES PERSISTENTS
DELICIOS
ENTRE ELS MES DELICIOSOS
DISTINGIT
ENTRE ELS MES DISTINGITS
Dana

Vós que estimeu tant el vostre fill, procureu-li la felicitat d'ésser fort i sa. No oblideu que les **diarrees** durant la lactància y la dentició fan que el nen os criï dèbil, i que sempre les guareix
L'ELIXIR ESTOMACAL
SAIZ DE CARLOS

Sres.: Cotilla-Faixa Llorens
únic model que treu estómac, ventre i costats. Comodíssima. Des de 30 pessetes
Bruc, 67, ent., junt C. Cent

NO HO DUBTEU: Els millors llibres de cuina catalana son els d'IGNASI DOMENECH
APATS, rústica 5 ptes., tela 10 ptes.
LA TECA, rústica 3 ptes., tela 5 ptes.
Demaneu-los als millors llibreters o bé a l'autor, Bailen, 122, pral. 2.ª, Barcelona

ULL NUVIS!
MOBLES
La Casa Gran té un estoc de mobles superiors i dóna tota mena de facilitats en els pagaments
Carme, 53

Dtra. Rosa Ferrer
METGESSA
MALALTIES DE LA DONA
Consulta de 3 a 5. Aribau, 184, primer, tercera. Telèfon 77373. — A MANRESA: Born, 10, segon. Dijous i diumenges, de 9 a 11.

Senyora:
Adquirint els vostres vestits a 'Los Tejidos P. G.'
donareu la màxima sensació d'elegància.
Els millors teixits als millors preus
Rambla de Catalunya, 41

O. CEDAR
Poliment i cera per a mobles i pisos. -- El millor auxiliar per al treball de la llar
De venda a les Drogueries, Colmados, Basars i Establiments d'Articles per a Neteja

LA VIDA BARATA
ARTICLES NECESSARIS QUE PODEU ADQUIRIR ADHUC PER TELEFON

CAFE TORREFACTE EXTRA,	1 quilo,	10'—	Garriga - Carrer del Carme, 3	Telèfon 20936
FORMATGE BOLA, 40/100,	1 quilo,	4'50	Felip Antolí - Escudellers, 41	Telèfon 10745
OUS FRESCOS (seleccionats)	1 dotzena,	2'70	Ignasi Buldo - Casp, núm. 68	Telèfon 20574
VI PUR DE TAULA	1 litre,	0'60	F. Montaner - Avinyó, n.º 37	Telèfon 14310
XOCOLATA A LA PEDRA	1 lliura,	1'50	Garriga - Carrer del Carme, 3	Telèfon 20936

NENS CRIATS AMB BIBERO (lactància artificial). Nou mètode de criança amb el qual s'obté un perfecte desenrotllament
Consulta especial, Dr. J. SALA - Corts Catalanes, 501 bis. — De tres a sis. — Telèfon 34283

TEATRE

VICTORIA

"La Malquerida", de Jacinto Benavente, convertida en sarsuela pel mestre Penella

"La Malquerida" és una de les obres més sòbries i més nobles de Jacint Benavente, un de les que hi ha llambregades més profundes a les passions. Quan va ésser estrenada ací va parlar-se molt a propòsit de la seva orignalitat dubtosa. L'anècdota, però, sembla superada, i avui és evident que "La malquerida" es una de les obres de Benavente més sòlides, més capaces de resistir les velleïtats i canvis de la moda.

Això, naturalment, en la seva primitiva forma dramàtica. El drama musical o sarsuela que n'ha fet el mestre Penella ja es una altra cosa. No es pot dir, sobretot, que representi un guany. L'argument resta, intacte, cert, en tot l'essencial. Però l'ha enriquit—diguem-ne enriquit—amb un parell de quadres i un parell de personatges còmics, que en realitat no fan sinó llevar la primitiva noblesa i sobrietat del tema, prou ric, en ell mateix d'emoció i de sentiment. D'aquests quadros, un d'ells, que ve a ésser una glossa musical del cuplet de "La Malquerida", i una suggestió d'un ambient de poble i de taverna, encara és acceptable. L'altre, un quadre de bugaderes, on són fetes paròdies de la cançó, ens sembla un pegat que hi desentona d'una manera lamentable. Alguna cosa semblant podria dir-se dels personatges que formen l'obligat duo còmic de les sarsueles i vénen ací, no a produir un descans dels moments emocionals, sinó a desfer moments d'emoció veritables. Però, en fi, el mestre Penella ha estat més amb la tradició que amb el bon gust i la sensibilitat. Altrament, en la interpretació ha estat carregada de tintes melodramàtiques al final del segon acte. Hom n'ha fet una d'aquestes escenes de sang i fetge, pròpies de les sarsueles populars, però no massa pròpies del teatre contingut de Benavente.

Aquests quadros, aquests personatges han servit, naturalment, per fornir al mestre Penella els motius musicals que a l'obra tan sòbriament dramàtica o proporcionen amb massa abundància. De totes maneres, el mestre Penella ha sabut aprofitar-ne coratjosament els moments culminants i hi ha posat una música que expressa força bé els sentiments dels personatges; que n'ajuda a expressar el dramatisme i el patètic.

En la interpretació s'hi distingeix d'una manera especial la senyora Matilde Martín. No solament s'hi mostra una excellent cantant com sempre, ans s'hi revela una actriu dramàtica de molt

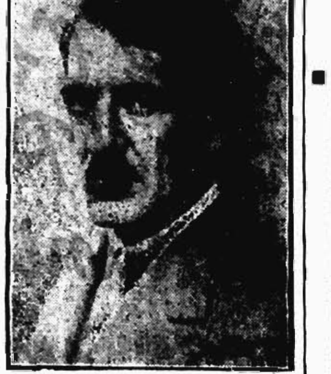

MANUEL PENELLA

nervi. Tots els altres artistes i especialment el senyor Pau Gorgé van treballar també d'una manera brillant.

El públic ha fet a l'obra un acolliment entusiàstic. Molts números van haver d'ésser repetits. Va ésser, dones, un èxit de tots. Un èxit, però, especialment del senyor Benavente, que va ésser en diverses ocasions ovacionat.

L. G.

POLIORAMA
COMPANYIA CATALANA
AVUI: Tarda, 4'30: **MADAME** i **LA RAMBLA DE LES FLORISTES.** Nit, a les 10: Festival Germanor Catalana. **LA RAMBLA DE LES FLORISTES** i gran Fi de Festa

COLISEU POMPEIA
COMPANYIA CATALANA
ASSUMPCIO CASALS
AVUI, a les 4'30. Butaques primera, 3 ptes. **UN COP DE TELAS I LA FLORISTA DE LA RAMBLA.** Nit, 10:
La reina jove

OLYMPIA
GRAN COMPANYIA LIRICA
Directors: **P. Vinyes** i **R. Fuentes**
AVUI: Colossals cartells. Tarda, 3'30: **EL CABO PRIMERO**, per Surinyach, Vinyes, Fuentes
LUISA FERNANDA
creació de **M. T. Planes** i el gran cantant **Josep M.ª Aguilar.** Actes 1.er i 2.on de
DOÑA FRANCISQUITA
pel seu creador **Emili Vendrell, Maria Teresa Planes.** Nit, a les 10: **LA VERBENA DE LA PALOMA,** per tota la companyia. **EL CANTAR DEL ARRIERO,** per **J. Bugatto** i **Josep M.ª Aguilar; LA DOLOROSA,** repartiment mai vist: **M. T. Planes, E. Vendrell, P. Vinyes.** Selecta, 2 ptes. **Butaques, 3 ptes. Despatx** a Comptadoria i Centres de Localitats

TEATRE CATALA PRINCIPAL PALACE
Telèfon 11882
COMPANYIA VILA - DAVI
DARRER DIA DE LA TEMPORADA
AVUI, Diumenge. Tarda, a les 4'15:
LA SALA ES PLENA !
L'AUCA DEL SENYOR ESTEVE
Nit, a les 10'15: **LA SALA ES PLENA** i l'èxit esclatant
MISS-THERY

TEATRE NOVETATS
AVUI: Tarda, a les 4, i nit, a les 10: Esplèndid programa: **LAS CHIRIMOYAS** i la revista en dos actes i 20 quadres de Blanco i Lapena; música del mestre Luna
LOS INSEPARABLES
creació de la supervedette
Cèlia Gàmez
Altres principals figures del repartiment: Castrillo, Conita Gámez, Mercè Garcia, Roa, Miquel Arteaga, Pepita Arroyo, Paquita Martino, Maria Estrada, Carme Tudela, Olga Petró, Rebull, Flora Rubio, Barcelcos, Torró, Muñoz, etc. **Els 10 boys,** estupendíssims ballarins. **40 xamosissimes vicetiples.** Meravellosa presentació. Mestre de coreografia, el gran Manolo Tito. Decorats dels reputats escenògrafs Castells i López i J. Mussté. Esplèndid vestuari dels acreditats modistes H. Cornejo, de Madrid, i V. de Cuadras i Manolita Capistrós. Demà, tarda, preus popularíssims: **LA RONDA DE LAS BRUJAS.** Nit: L'exitàs **LOS INSEPARABLES**
Despatx a **Comptadoria**

TEATRE BARCELONA
COMPANYIA
MORA-ESPANTALEON-BARROSO
AVUI, DIUMENGE. Tarda, a les 5'15. Nit, a les 10'15. **La comèdia de gran broma de Capella i Lucio LA VIUDITA SE QUIERE CASAR.** Dilluns, dimarts i dimecres: **Darrers dies d'actuació. Preus popularíssims.** Tarda i nit: **LA VIUDITA SE QUIERE CASAR.** Dijous i divendres: **No hi ha funció.** Dissabte de Glòria: **Debut de la companyia** procedent del Teatre Benavente de Madrid, en la qual figuren **Pep Isbert, Milagros Leal, Maria Bru** i **Salvador Soler Marí.** ESTRENA de la farsa còmica de **Pere Muñoz Seca: EL GRAN CIUDADANO**

ROMEA
Telèfon 22028
A les 3'30: **ORO Y MARFIL,** per Antonia Herrero. A les 6 i 10'15: **MORENA CLARA,** la comèdia mestra de Quintero i **Guillén.** Triomf apoteòsic d'Antònia **Herrero, Rafel Bardem** i tota la Companyia. Demà, tarda: **LA MARQUESONA.** Dimarts, tarda: **LAS DOCE EN PUNTO.** Dimecres, tarda: **MADRE ALEGRIA.** Cada nit: **MORENA CLARA**

La Música

NOTICIARI

TOTI DAL MONTE A RADIO ASSOCIACIO

Ràdio Associació de Catalunya prepara una sèrie d'emissions interessantíssimes per al present mes d'abril.

Entre elles, una a càrrec de la famosa diva Toti Dal Monte, la qual Ràdio Associació ha contractat en exclusiva. Vindrà a Barcelona amb l'únic objecte d'actuar davant del micròfon de Ràdio Associació. L'emissió es farà el dia 29 d'aquest mes.

TEATRE VICTORIA
GRAN COMPANYIA LIRICA
AVUI: Tarda, 3'30: **SOL DE LIBERTAD.** El succés de Pany de Benavente i mestre Penella: **LA MALQUERIDA,** clamorós triomf dels seus eminents autors i intèrprets. **Nit, 10: ZAPATERO A TUS ZAPATOS.** L'èxit rotund **LA MALQUERIDA.** Demà, tarda: **SOL DE LIBERTAD.** Cada nit: **LA MALQUERIDA**

TEATRE COMIC
PALAU DE LA REVISTA
Tarda, 4'15: La revista del gran espectacle **MUCHO CUIDADO CON LOLA,** creació de **Perlita Greco,** Murillo i tota la companyia. 50 belleses a escena. Gran presentació del quadre segon de la revista antiga **ENSEÑANZA LIBRE.** La funció de tarda començarà amb l'entremès **A LA COMISARIA.** Demà, tarda i nit: A honor i Benefici d'Antoni Garrido: **MUCHO CUIDADO CON LOLA, BOIRINA DE SOL.** Fi de Festa per eminents artistes

TEATRE NOU
Gran Companyia Lírica de Lluís Calvo
AVUI, DIUMENGE: Festa Nacional. Tarda, 3'30. **La butaca més cara, 6 ptes. LA ALEGRIA DE LA HUERTA,** per J. Arnó; **LA DOLOROSA,** per l'eminent tenor **HIPOLIT LAZARO;** Actes 1.er i 2.on de **DOÑA FRANCISQUITA,** per l'eminent tenor **Vicenç Simon, Glòria Alcaraz** i **Cora Raga.** Nit, a les 10: Funció a honor de les representacions del Partit Radical de Catalunya, amb assistència de l'Excellentíssim senyor Ministre d'Obres Públiques, senyor **Rafael Guerra del Río: LOS CLAVELES** i **LA DOLOROSA,** acomdant-se del públic l'eminent tenor **Vicenç Simon; LOS DE ARAGON** i **ACTE DE CONCERT,** per l'eminent cantant **Hipòlit Lázaro.** Es despatxa als Centres de Localitats

No podem publicar les notes pregades que no vinguin escrites en català i amb un timbre o signatura coneguda

Programes d'avui

MIREU L'ANUNCI DETALLAT DELS NOMS QUE VAN PRECEDITS D'AQUEST SIGNE ■

TEATRES

■ **Barcelona.** — Tarda i nit: "La viudita se quiere casar".
■ **Còmic.** — "Mucho cuidado con Lola".
Espanyol. — Tarda: "Els hereus del tio Pere" i "Tà-Tià".
Nit: "L'home de les tres cares".
■ **Novetats.** — Tarda i nit: "Las chirimoyas" i "Los inseparables".
■ **Nou.** — Tarda: "La alegría de la huerta", "La Dolorosa" i "Doña Francisquita". Nit: "Los claveles", "La Dolorosa" i "Los de Aragón".
■ **Olympia.** — "El cabo primero", "Luisa Fernanda" i "Doña Francisquita". Nit: "La Verbena de la Paloma", "El cantar del arriero" i "La Dolorosa".
■ **Poliorama.** — Tarda i nit: "La Rambla de les floristes".
■ **Principal Palace.** — Tarda: "L'auca del senyor Esteve". Nit: "Miss-Thery".
■ **Romea.** — Tarda, a les 3'30. Nit, a les 10'15: "Morena Clara".
■ **Victòria.** — Tarda: "Sol de libertad" i "La Malquerida".

CINEMES

■ **Actualitats.** — 11 matí; 3'30 tarda: sessions infantils; 6 tarda: "Hay hombres con suerte". A partir de les 8 nit: Dibuixos.
Amèrica. — "El pequeño rey", Dibuixos, "Qué hay, Nellie/", "La cena de los acusados".
Arenes. — "Sinfonías del corazón", "Ojo, solteros", "Perdón y olvido", Revista i Dibuixos.
Arnau. — "La isla del tesoro", "Su al... (segona jornada), i "Queremos un hijo".
Astòria. — Noticiari, Dibuixos, "La señorita de los cuentos de Holm", "El club de media noche".
Avinguda. — "Nellgwyn", "El club de media noche".
Barcelona. — "Toda una mujer", "El último vals de Chopin" i "La vuelta del perseguido".
Bohème. — "Huésped desconocido", "Salvad a las mujeres", "Romanza rusa", Dibuixos i "Los miserables" (segona jornada).
Bohèmia. — "El secreto de Madame Blanche", "Un vaquero belicoso" i "Diez días millonaria".
Bosch. — Noticiari, Dibuixos, "Madame Dubarry" i "El enemigo número 1".
Broadway. — "Por la libertad", "Polilliquerías", "Soy un fugitivo", "La dama del boulevard", "Música y mujeres".
■ **Catalunya.** — "Vidas rotas", en espanyol.
■ **Capitol.** — "Matando a la sombra" i "El guapo".
Cèntric. — "El dedo acusador", "Un ladrón en la alcoba", "La hermana blanca".
Comèdia. — "El hijo improvisado", "Melodía de Hawai" i "Hoy o nunca", i "La nave del terror".
■ **Coliseum.** — "Una fiesta en Hollywood".
Comtal. — "Camino de la felicidad", "Secuestro" i "Crisis mundial".
Diana. — "Tarzán de los monos", "El pasado acusa", "De hombre a hombre" i "Ladrones".
■ **Excelsior.** — "¡Qué calamidad!", "Camino de la felicidad", "Chu-Chin-Chow" i Dibuixos.
Entença. — "El desfile del amor", "Polvorilla" i "Una vida romántica".
■ **Espiai.** — "En los valles del Tirol", "Federica", "La portera de la fàbrica" i "Música y mujeres".
■ **Fantàsio.** — "El rey de reyes".
Fèmina. — "El amante escrupuloso".
Frègoli. — "La isla del tesoro", "Su alteza la vendedora" i "Estaba escrito".
Florida. — "Risa de chacal", "Su alteza la vendedora".
Foc Nou. — "El pequeño rey", Dibuixos, "Qué hay, Nellie/" i "Toda una mujer".
Goya. — "Música y mujeres", "Amor sublime", "Una noche en el cairo", Revista i Dibuixos.
Iris. — "Música y mujeres", "El hijo de Kong", "El potro indomable", Revista i Dibuixos.
Intim. — "Primavera en otoño", "Paso a la juventud", "Buenos días", "Guerra de valses" i "La reina Cristina de Suecia".
Kursaal. — "Hoy o nunca", Documental, Dibuixos i "Mademoiselle Doctor".
Laietana. — "Por ella trabajar", "Nido de amor", "El hijo de Kong", "Sorpresas del coche-cama" i Dibuixos.
■ **Maryland.** — "Lo que los dioses destruyen".
Marina. — "Sinfonías del corazón", "Tartarín de Tarascón", "Paso del ocaso" i "Wupp filma en Africa".
■ **Metropol.** — "El campeón del regimiento" i "Banca Nemo".
Miria. — "El príncipe moderno", "Hombres sin miedo" i "Crisis mundial".
...tera de la fàbrica" i "Luz azul".
Mistral. — Dibuixos, Còmica, "Policíaca", "Hacia las alturas", "La portera de la fàbrica" i "Luz azul".
Monumental. — "Fronteras del amor", "El crucero amarillo", "Justicia divina" i Dibuixos.
Mundial. — "Campeones olímpicos", "Humanidad", Revista i Dibuixos.
Núria. — "La calle 42", "Soy un fugitivo", "Erase una vez un vals", "El hombre y el monstruo", "Fra Diavolo" i "Sombras blancas".
■ **París.** — "Un secuestro sensacional", "El fugitivo de Chicago".
■ **Pathé Palace.** — "No temas al amor", "El tobogán núm. 13" i "Chu-Chin-Chow".
Pedró. — "Un vaquero belicoso", "El secreto de Madame Blanche", "Diez días millonaria".
■ **Publi Cinema.** — Reportatges d'actualitat.
Principal. — Noticiari, Dibuixos, "Madame Dubarry", "El enemigo público número 1".
■ **Rambles.** — "La heroica ilusa", "El conquistador irresistible" i "Un tío de familia".
"Música y mujeres".
Royal. — "El crucero amarillo" i "Las fronteras del amor".
"Música y mujeres", en espanyol.
■ **Splendid.** — "Volando hacia Río Janeiro", "El negro que tenía el alma blanca" i "Cena a las 8".
Select. — Noticiari, Dibuixos, "La codicia del oro" i "Ilusiones de gran dama".
Smart. — "María Luisa de Austria", "Campeón narices", Revista i Documental.
Tàlia. — "La portera de la fàbrica", en espanyol; "El 96 de caballería", "Hombres en blanco", en espanyol.
Tetuan. — "Carolina", "Al llegar la primavera", "Así ama la mujer", Revista i Dibuixos.
Trianon. — "La isla del tesoro", "Su alteza la vendedora", "Estaba escrito".
Triomf. — "La muerte de vacaciones", "La tarumbeca se casa", "Tierra de promisión", Revista Paramount.
■ **Tívoli.** — "Apostando a Cupido" i "Música en el aire".
■ **Urquinaona.** — "El burlador de Florencia".
Volga. — "El infierno en vida" (únicament tarda), Dibuixos, "La espia número 13" i "Busco un millonario".
■ **Walkyria.** — "La isla del tesoro", en espanyol; "Salvad a las mujeres", "La casa seria", "Fuegos humanos" en espanyol, i "La cenicienta".
Verdi. — "Tres caballeros de frac", "Escándalo en Budapest" i "Por la libertad".
Xile. — "Salto i sobresalto", "Al llegar la primavera", "Toda una mujer" en espanyol.

MUSIC-HALLS

Bombay. — Varietats i Carmelita del Río.
Excelsior. — Varietats i Rosita Rena.
Apolo. — Varietats i Mercedes Fili.
Ba-Ta-Clan. — Varietats i Emilia Domingo.
Celeste Ortiz.
Stambul. — Varietats i Belor's Band i Casanovas Orquestra.
Wonder Bar. — Varietats i Lili Jackson

DIVERSOS

Gasó Llibre. — Avui i cada dia, the dansant.
Granja Royal. — Tes i sortida de teatres
Hotel Ritz. — Avui i cada dia, the dansant.

CINEMA

LES ESTRENES

"Música en el aire" :: "Apostando a Cupido"

"Músca en el aire"

Tívoli **Fox**

Film produït per Erich Pommer, dirigit per Jarome Kern i interpretat segons el següent repartiment: Frieda, Gloria Swanson; Bruno, John Boles; Karl, Douglas Montgomery; Sieglinde, June Lang; El doctor Lessing, Al Shean; Weber, Reginald Owen; Uppmann, Joseph Crauthorn; Cornelius, Hobart Bosworth; Martha, Sara Haden; Anna, Marjorie Main; Burgomaestre, Roger Imhof; Kirschner, Jed Prouty; Zipfelhuber, Christian Rub; Nick, Fussy Knight.

Eren tants els films en els quals el triomf teatral era dels nouvinguts, per bé que estiguessin enamorats, que se'n feia desitjar un que posés les coses al seu lloc i ensenyés que en el teatre, com en totes les coses de la vida d'experiència, és una cosa que no es pot negligir si es vol aconseguir l'èxit. I era estrany que aquests films no vinguessin, ja que amb la seva absència no feien sinó afavorir la invasió d'illusos, candidats segurs a desenganyats, als estudis. "Música en el aire" és, en aquest sentit, un film terapèutic en el qual veiem el fracàs d'uns novicis, encara que tampoc no sigui gaire amable per les ridiculeses dels professionals. Un film a estones deliciós, d'altres divertidíssim i a trossos llarg i ensopit.

L'ambient comença per no ésser ja el clàssic de Broadway, sinó que l'acció té lloc a Baviera, primer en una petita població muntanyenca, després a Munic, per acabar al mateix lloc on ha començat. L'acció es basa en les illusions d'un músic vell que ha fet una cançó molt bonica i al qual convencen que ha d'anar a donar-se a conèixer a la ciutat, i allí, on va amb la seva filla, troba un editor de música amic seu d'infància, que prepara una opereta, un actor autor i una actriu que estan enamorats, però que sempre es barallen, i l'aparició de la noia i el xicot que l'estima, collaborador del pare, acabaran de desunir per fer dues noves parelles. Al final, però, tot tornarà al seu estat primitiu, i els que no s'haurien hagut de moure del poble hi tornaran. L'únic que queda a la ciutat és la bella cançó.

Gloria Swanson, en aquesta seva nova aparició, manté brillantment el seu pavelló d'actriu còmica, i millora considerablement l'actuació de John Boles. No assistim a l'opereta, si no és pel que fa a la cançó base, però presenciem una explicació de l'argument, que és d'una comicitat irresistible. Un film que li falta molt poc per ésser una delícia, però que, tanmateix, no hi arriba.

Avui, darrer dia

COLISEUM
Programa especial per a la
SETMANA DE PASSIÓ
2 documentals i 3 dibuixos de
POPEYE Y BETTY BOOP
(ambdós de represa)
Revista Paramount i un film de l'Oest
AMOR EN RUTA
Ambdós d'estrena rigorosa
Preus: 1 pesseta i 1'50 pessetes
Només
dilluns, dimarts i dimecres
vinents

"Apostando a Cupido"

Tívoli **Fox**

Film dirigit per Louis de Francisco, interpretat per Will Rogers, Louise Dresser, Evelyn Venable, Noah Beery i altres.

Will Rogers segueix en aquest film confirmant la seva fama, a Amèrica en té molta, d'actor còmic sornaguer, i bon actor.

Els seus papers es pot dir que són d'un sol tipus; pero els viu amb tanta naturalitat, que hom li perdona fàcilment la seva poca variació.

En "Apostando a Cupido" el veiem banquer d'una petita ciutat americana, home respectat perquè no fa negocis dubtosos en una època semblant a l'actual, però de finals del segle passat. Al voltant d'aquest caràcter s'agrupa, naturalment, una parella d'enamorats que no gosen dir-s'ho i als quals el banquer reunirà. Tot això, amb el prestigi del vuit-cents, els vestits, els costums i les proporcions de miniatura dels problemes, comparats amb els actuals, i unes curses de trotadors guanyades per un cavall al qual, perquè no s'aturi, li han de cantar, i que proporciona al film un ritme final vertiginós. A remarcar, al costat de Will Rogers, aquell actor negre que sembla mig mort i és tan bo, de la veu prima i defallent.

A. FERRAN

LA FLOTA CELESTE
UN FILM FENIX
Un film que preveu el que serà la propera guerra aèria
ESTRENA DISSABTE DE GLORIA

D'UN FILM A L'ALTRE

✱ Judes Iscariot, encarnat en el llenç per Josep Schildkrauth, és la visió ajustada del més cruel traidor amb què compta la història.

El personatge Judes, tantes vegades lom l'imaginàrem, vingué anosaltres únidament a través d'una figura paorosa, repugnant. El suïcida més tètric de la humanitat.

Judes era el més arrogant, el més fort, el que amb major coratge fingia seguir la Seva Paraula. Judes era el forjador de Reis. L'home que El Traicionà era formós, encara que tingués en la cara el reflex de la maldat.

"El rei de reis", l'obra perfecta de tots els temps i èpoques dibuixa Judes Iscariot amb tota la seva diabòlica formosor mesculina i joventut. La realitat és el que domina en aquesta pellícula concebuda i animada per Cecil B. de Mille, exhibició que des del dilluns vinent podreu admirar cada dia tarda i nit al Cinema Fantàsio.

✱ El senyor Robert Trillo, director gerent de la Distribuïdora Ràdio Films, S. A. E., ha marxat cap a París, per tal de seleccionar especialment les pellícules que seran presentades al nostre públic durant la propera temporada, seguint la política Ràdio Films en el sentit que la gloriosa Ràdio sigui una garantia en el mercat espanyol del cinema.

✱ L'adaptació musical constitueix indubtablement un dels primers valors del cinema sonor. Es per això que en la realització de "Veinte mil duros", la popular obra dels aplaudits autors Navarro i Torrado, és atesa amb singular encert la part musical. Nogensmenys que l'alegre orquestra Demon's acompanya amb les seves originals notes els moments culminants d'aquesta incomparable producció. El mateix mestre Demon ha compost per a "Veinte mil duros" unes melodies destinades a ésser ràpidament populars.

CINEMA AMATEUR

NOTICIARI

L'Associació de Cinema Amateur, interessada en tot el que es refereix al cinema en el sentit més acceptable del mot, ens atrevim a afirmar, ha organitzat seguint aquest esperit diverses vegades demostrat, un cicle de conferències públiques de gran interès. L'orientació que s'ha donat a aquestes dissertacions obeeix a la finalitat de conèixer la posició dels nostres artistes més destacats davant del cinema. Els noms d'alguns dels conferenciants designats són prou eloqüents perquè ens entretinguem a ponderar la bona orientació amb què s'ha empès. Josep Maria de Segarra, Carles Soldevila i Domènec Carles, entre altres, s'han encarregat de fixar llur posició i relació amb el cinema. Manca encara determinar, ultra algun altre conferenciant, el local on se celebraran. Creiem que aquestes conferències tindran l'acollida que es mereixen per part dels bons aficionats al cinema.

Joan Barceló
FLORISTA-HORTICULTOR
A la Rambla de les Flors, taula número 31
A les Corts: Remei, número 21
Telèfon 31746
CULTIUS A TIANA I A LES CORTS
BARCELONA

Els Centres Oficials

GENERALITAT

Telegrama d'agraïment.—Ahir el governador general interí va trametre al president del Consell de ministres, el següent telegrama:

"En retre a la V. E. l'homenatge de gratitud pel Decret que vigoritza novament Autonomia Catalunya, expresso sentiment unànime poble català que interpreta aquesta mesura com a ratificació desig arribar comunió d'aspiracions entre tots els pobles d'Espanya, per la qual V. E. tant ha treballat en la seva llarga vida de lluitador. Aquesta encertada disposició governamental ha de contribuir en forma definitiva a obtenir la pau espiritual del nostre país i la normalització de la nostra economia que s'obtindrà amb la restitució de serveis, que hauria de completar-se amb els recaptatoris de contribucions i impostos de l'Estat, puix que, amb això, es permetria a la Generalitat collaborar en la tasca financera general que realitzen els dignes funcionaris de la Hisenda espanyola. El saluda afectuosament i respectuosa."

Butlletí Oficial de la Generalitat. — En el seu número d'ahir publica el següent sumari:

Presidència. — Ordre disposant la creació d'un Jutjat municipal al poble de Vallromanes.

Ordre donant publicitat al Decret del Govern de la República del 13 de març de 1935, en virtut del qual són sotmeses al règim de contingents les importacions de capolls de seda i de sedes de les característiques que s'esmenten.

AJUNTAMENT

El senyor Pich no rebé la Premsa. — Ahir, després de l'emoció del dia abans, els periodistes de l'Ajuntament esperaven ésser rebuts pel senyor Pich i Pon per veure si els seria lliurada la nota que havia estat anunciada a un d'ells. El senyor Pich, però, no anà a la Casa Gran i féu declaracions a la Generalitat. D'elles, com veuran els nostres lectors, no es desprèn que hi hagi res definitiu de les gestores. Tot anirà venint sense presses, sense alarmes — o amb alguna alarma com la de divendres — i sense emocions, o amb elles.

AUDITORIA MILITAR

L'auditor no va rebre els periodistes. — L'auditor no es trobava ahir al matí al seu despatx oficial. Per aquest motiu no va rebre els periodistes.

El sumari per l'assassinat del cobrador del Banc de la Propietat ja està acabat. — Ahir, a les onze del matí, el jutge militar senyor Ponce de Leon, instructor del sumari per intent d'atracament i assassinat del cobrador del Banc de la Propietat, Francesc Estrader, esdevingut el diumenge passat al carrer de París, ha lliurat a l'auditor el dit sumari ja acabat.

Han declarat davant l'esmentat jutge, i són les darreres diligències efectuades, els perits armers, els quals han dictaminat sobre l'arma que fou trobada al domicili del processat Jesús Torres. El dictamen diu que es tracta d'una arma en perfecte estat d'ús i disparada fa poc.

També ha prestat declaració el doctor Jimeno, que fou el que operà l'interfecte quan fou portat ferit. Aquest testimoni s'ha ratificat en el diagnòstic que donà quan la primera cura.

PREFECTURA DE POLICIA

Sabotejadors de tramvies detinguts. — Els agents de policia varen detenir ahir tres individus, els quals sembla que formaven part de la banda de sabotejadors de tramvies i autobusos.

Es deia que són companys de Primo de la Torre, Eutaqui Buitrago i altres que també estan detinguts.

A la Prefectura s'efectuaran diligències de reconeixement, igualment que es va fer amb els altres detinguts, abans d'ésser posats a disposició de l'autoritat militar.

Nomenament. — Ha estat nomenat cap dels serveis de la Inspecció de guàrdia, l'inspector de primera, senyor Miquel Torres Pellicer.

Conflicte resolt. — Ha quedat resolt el conflicte de la casa Batlló. Els obrers que feien vaga han tornat al treball.

Detencions a la plaça Macià.— A la plaça Macià es promogué un aldarull entre els grups que es troben i solen discutir en aquell lloc. Hi acudí l'autoritat, la qual va detenir tretze individus que foren traslladats a la Prefectura de Policia.

Apatxe i estafador detinguts. — Els agents de la brigada d'investigació criminal han detingut Marià Solchaga Soati. Està considerat com a apatxe. Es francès i serà expulsat.

També ha detingut Emili Gènova Fraile, estafador conegut, i en el moment que tractava d'estafar un foraster.

Ingressà igualment als calabossos de la Prefectura a la disposició del cap superior, Joan Pujola Plaza, fitxat com a delinqüent habitual, el qual ha sofert diversos procesos per robatori i estafa i per tràfec de cocaïna.

Denúncia. — Maria Wall denuncià ahir que a casa seva, al carrer de Santaló, 137, entraren lladres i robaren joies i efectes per valor d'unes tres mil cincentes pessetes.

Alliberaments. — Han estat posats en llibertat vuit detinguts per l'autoritat militar. Passaren per la Prefectura, per tal de deixar els seus domicilis.

Preo. — Anit passada estigué a la Prefectura de Policia el viatjant de comerç senyor Miquel Navarro López, que viu al carrer de Provença, per pregar que es posi en clar que res no té a veure amb el detingut del mateix nom, com a suposat complicat amb el fet esdevingut al carrer de París el diumenge passat.

Robatori a "La Unión". — A les oficines que la companyia d'Assegurances "La Unión" té installades al Passeig de Gràcia, es va cometre un robatori que, segons ha manifestat el director de la companyia, és d'importància, si bé no pogué precisar de moment la quantitat robada, fins que s'efectuï l'arqueig. Sembla que els lladres estigueren amagats unes quantes hores a les oficines i que aprofitaren després per a escapar, les hores que la porta està oberta al públic, com si fossin clients, sense despertar sospites entre els empleats.

Camioneta de guàrdies d'assalt que bolca. — Ahir a la tarda passava per l'Avinguda d'Eduard Maristany una camioneta amb guàrdies d'assalt. Va saltar una de les rodes i va bolcar. Resultaren ferits de pronòstic lleu alguns dels seus ocupants, però un d'ells resultà amb ferides greus. Aquest, després d'assitit al Dispensari fou traslladat a L'Aliança, on va quedar hospitalitzat.

Denúncia. — El propietari d'un magatzem de cereals, situat al Passeig de Blasco Ibáñez, anomenat Josep Vall, va denunciar ahir a la tarda que fa diverses dies va lliurar a un cobrador rebuts per valor d'unes cinc mil pessetes, que no li ha liquidat, malgrat haver-lo requerit diverses vegades perquè ho fes.

EROTYL
Específic de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)
De la ejaculació prematura (pèrdues seminals), de la Feblesa i molt eficàs per a combatre la neurastenia en totes les seves manifestacions
És el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-médulo-genital.
Sinèrgic i homo-estimulasse de les glàndules intersticials. Produeix pluriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos
No conté ni estricnina, ni fosfurs, ni cantàrides, ni cap altre medicament excitant.
PRODUCTE MAGNE E INSUSTITUIBLE PER A RECOBRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. Prospectes gratis.
Laboratorio Farmacològico de W. DUTREM
Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telèfon 16631
Preu: 21'75 ptes.

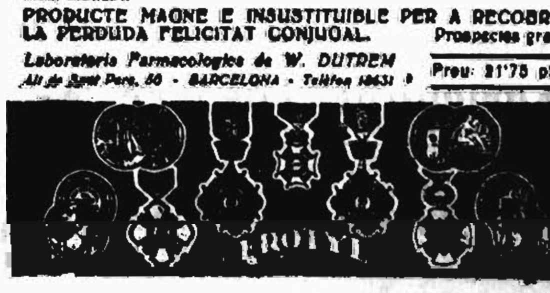

A MATARO

Enfonsament del sostre d'una casa

Mataró, 13. — Ahir, durant la gran ventada de primeres hores de la tarda, va caure una paret d'una casa en construcció del carrer de Mata; s'esfondrà la teulada de la casa del costat, on viu el senyor Alomar, mentre estaven dinant, i ferí les dues nenes Clara i Montserrat Alomar i Mataró, de 15 i 5 anys respectivament. Foren curades i traslladades a la Clínica Aliança Mataronina, on els han apreciat, a Clara, ferides al cap, commoció cerebral i lesions a la regió maxil·lar, pronòstic reservat, i a Montserrat contusió i esquinçament a la mà dreta, de pronòstic lleu.

FETS DIVERSOS

Al carrer d'Horta, número 63, davant l'estanc de Benjamí Lluch, mentre descarregaven tabac, va passar un individu i es va apoderar d'una caixa que contenia tabac per valor de quatre-centes pessetes i va fugir ràpidament.

— Uns individus desconeguts ruixaren amb benzina la barraca propietat de Guillem Hernàndez, situada al carrer de Marina, 34, i hi calaren foc. Després, en veure que la barraca, dintre la qual en aquells moments no hi havia ningú, cremava per tots quatre costats, fugiren.

El propietari de la barraca suposa que els incendiaris procediren d'aquella manera amb l'objecte de satisfer una venjança personal.

— Al carrer de Còrsega, Abelard Tuca i Cerdà va caure i es produí ferides de pronòstic reservat, de les quals fou assistit al dispensari del districte.

— Josefa Villanueva va denunciar que al seu domicili, carrer de Sants, 75, van entrar lladres i se n'emportaren joies valorades en 10.000 pessetes.

— A la casa de socors del carrer de Barbarà fou auxiliat Josep Barberà i Mor, de 42 anys, domiciliat al carrer de Sant Fruitós, 53, tercer, segona, el qual el barallà, a la Rambla de Canaletes, amb Jordi Galvan i Vidal, de 23 anys, i resultà amb lesions a la cara.

— A la carretera de Ribes l'automòbil particular de la matrícula de Barcelona núm. 55403 atropellà Joaquim Dars i Arnau i li produí lesions de pronòstic reservat.

— Coloma Castany i Hospital ha presentat una denúncia contra un individu per estafa de vuit mil pessetes, retenció de documents, amenaces de mort i coaccions.

GUÍA GENERAL DE CATALUÑA

(Bailly-Baillière — Riera)

MÁS DE 2.000 PÁGINAS

MÁS DE 400,000 DATOS Y SEÑAS

del Comercio, Industria, Agricultura Minería, Ganadería, Profesiones, etc., existentes en la extensa y rica región catalana

CUATRO PRECIOSOS MAPAS EN COLORES DE LAS PROVINCIAS DE BARCELONA, GERONA, LÉRIDA y TARRAGONA

Precio de un ejemplar, fuertemente encuadernado: VEINTICINCO PESETAS (franco de portes en toda España)

Anuarios Bailly-Baillière y Riera Reunidos, S. A. Enrique Granados, 86 y 88 - BARCELONA

Cartellera del Cinema

COLISEUM

AVUI: Tarda, dues sessions: 3'30 i 6'5 (especial). Nit, a les 10. Últimes projeccions d'aquest programa:

CONCURSO DE BELLEZA (còmica)
REVISTA PARAMOUNT
EGIPTO, REINO DEL NILO (doc.) i
Stan Laurel i Oliver Hardy en

UNA FIESTA EN HOLLYWOOD

(Producció M. G. M.)

Demà, dilluns: Tarda, a les 4. Programa especial de Setmana de Passió: 2 documentals i 3 dibuixos de Popeye i Betty Boop (ambdós reprise) i AMOR EN RUTA, film de l'Oest, i REVISTA PARAMOUNT (ambdós d'estrena)

Preus: 1 pta. i 1'50. Només dilluns, dimarts i dimecres

METROPOL

Llúria, 115 - Telèfon 81222

AVUI: Tarda, a les 3'30. Nit, a les 10: La graciosa comèdia pel cèlebre còmic Bach

El campeón del regimiento

La magnífica producció financera inspirada en el famós "affaire" Stavinsky

LA BANCA NEMO

MARYLAND

Plaça Urquinaona 5 Telèfon 21966

Sessió matinal, a les 11. Tarda, 3'30 i 6 (numerada). Nit, a les 10

DIBUIXOS

UNA VISION DE LAS BALEARES

LO QUE LOS DIOSES DESTRUYEN

NOTA: Aquest local suspendrà la projecció fins al proper dissabte, dia 20

FANTASIO

AVUI: Matinal, a les 11. Tarda, de 3'30 a 5'45; a les 6, numerada. Nit, a les 10. Gran èxit de l'extraordinària producció bíblica

EL REY DE REYES

cine Paris

Sempre el programa més atractiu

Matinal, 10'30. Tarda, primera sessió, 3 a 5'45; numerada, 6. Nit, a les 9'45:

El fugitivo de Chicago

(Gustav Frhölich)

Un secuestro sensacional

(Dorothea Wieck)

Demà: Henry Garat en CASADOS Y FELICES, i A TODO GAS

CINEMA RAMBLES

Rambla del Centre, 36 - Telèfon 18972

AVUI: DIBUIXOS, LA HEROICA ILUSA, per Buck Jones

El conquistador irresistible

per Robert Montgomery, Nora Gregor i Nils Asther

UN LIO DE FAMILIA

una hora de rialla per Stan Laurel i Oliver Hardy

Sessió contínua

SALÓ VICTORIA

València, 289 - 291 :: Telèfon 72936

AVUI, DIUMENGE: Tarda, a les 4'45 (sessió única numerada), i nit, a les 9'30:

EL FLAUTISTA DE HAMMELIN (dibuixos en colors)

EL CAPITAN DISLOQUE

divertida comèdia còmica, interpretada per Slim Summerville i Zazu Pitts, i

EL ULTIMO VALS DE CHOPIN

grandiosa superproducció musical espectacular, versió alemanya. Magna creació de Sybille Schmitz i Wolfang Liebeneiner, música de l'immortal Chopin

Preus: Sessió única numerada, 2 ptes. Nit: Especial, 0'80, i Preferència, 1 pta. Dissabte de Glòria. Grandiós programa: AMOR SOBRE RUEDAS i DESFILE DE PRIMAVERA, opereta per Franziska Gaal

SALONS CINAES

TEATRE TIVOLI

11 matí; 2 sessions: 3'30 i 6 tarda; 10 nit. "Apostando a Cupido", Will Rogers; "Música en el aire", Glòria Swanson i John Boles

FEMINA

11 matí; 2 sessions: 3'30 i 6 tarda; 10 nit. "El amante escrupuloso", Harry Bauer. Còmica i dibuixos

CAPITOL

10'45 matí; dues sessions: 3'15 i 6 tarda; 9'45 nit. "Matando a la sombra", William Powell; "El guapo", James Cagney

CATALUNYA

11 matí; 2 sessions: 3'30 i 6 tarda; 10 nit. "Vidas rotas", en espanyol, Lupita Tovar. Dibuixos i Cultural

ACTUALITATS

11 matí i 3'30 tarda: sessions infantils. 6 tarda: "Hay hombres con suerte". A partir de les 8 nit: Dibuixos. Dilluns: "Christus"

PATHE PALACE

10'30 matí i contínua 3'30 tarda. "El tobogán núm. 13", "Chu Chin Chow" i Dibuixos. Nit: "No temas al amor". Dilluns: "María Galante"

EXCELSIOR

10'30 matí i contínua 3'30 tarda. "Camino de la felicidad", "Chu Chin Chow" i Dibuixos. Nit: "Qué calamidad!" Dilluns: "María Galante"

SPLENDID CINEMA

Consell de Cent, 217 - Telèfon 30615

AVUI: Tarda, sessió contínua de 3'30 a 8. Últim dia d'aquest colossal programa:

Volando hacia Río Janeiro

per Dolors del Río, Gene Raymond i Raul Roulien, amb la famosa rumba La Carioca

CENA A LAS OCHO

(en espanyol)

per Marie Dressler, John i Lionel Barrymore, Jean Harlow, Wallace Beery i set estrelles més

DIBUIXOS EN TECNICOLOR

Nit, a més:

EL NEGRO QUE TENIA EL ALMA BLANCA

en Espanyol, per Antoñita Colomer, Marino Barreto i "Angelillo"

Dilluns: LA ISLA DEL TESORO, en Espanyol, per Wallace Beery i Jackie Cooper. MARIA LUISA DE AUSTRIA, per Willie Forst. EL 96 DE CABALLERIA, per Lucien Baroux i Fernandel

CINEMA WALKYRIA

Matinal, a les 10'30. Tarda, contínua des de les 3

LA ISLA DEL TESORO

en espanyol, per Wallace Beery i Jackie Cooper

SALVAD A LAS MUJERES

per Stan Laurel i Oliver Hardy

LA CASA SERIA

per Imperio Argentina i Carlos Gardel

LA CENICIENTA (dibuixos en colors)

Nit, a més: FUEROS HUMANOS, en espanyol per Spencer Tracy

Demà: Incomparable programa: LA CENA DE LOS ACUSADOS en espanyol, per William Farell. SINFONIAS DEL CORAZON. ANA, LA DEL REMOLCADOR en espanyol, per Claudette Colbert, per Wallace Beery i Marie Dressler. LA ATRACCION DEL AGUA, en espanyol, i DIBUIXOS

CINEMA ESPLAI

FEDERICA

per Mady Christians i Paul Horbiger, música de Franz Lehar

LA PORTERA DE LA FABRICA

per Germaine Dermoz, Jaques Grétillat i Mona Goya

Música y mujeres

per Ruby Keeler i Dick Powell

Els panorames més esplèndids de Barcelona els contemplareu des de

L'AERI DEL PORT

Venus Sport-Palace Ball

Ronda de Sant Antoni, 62 i 64. Tigre, 27

AVUI, DIUMENGE: Ball de societat tarda i nit

ESTRENES:

"La Paraguaya" .... (Rumba)
"Peluche" .... (Xotis)

SALO DE FESTES HOTEL ORIENT

Avui, diumenge, de 5 a 8:

Te Dansant Familiar

amenitzat per RABASSA ORCHESTRA

Associació Cultura Musical

exclusivament per als seus socis

Demà, dilluns, deu nit:

Palau Música Catalana

presentació a Barcelona del famós pianista rus

RACHMANINOV

Detalls per a assistir a aquest concert a Claris, 43, 1.er - 2.ª - Telèfon 20325, de 10 a 1 i de 4 a 7

MONES

continua aquesta casa RE GALANT la tradicional mona de Pasqua a tot comprador. Gran assortiment de fantasies en llanes, sedes, cotons, gèneres de punt, etc., etc.

Expres - Moda

Ronda St. Antoni, 61 (Junt Pl. Universitat)

Exposición del Arte de Vestir y primer Salón de Creaciones — Palacio de Montjuïch

EXPOSICIO DE L'ART DE VESTIR

MUSEU DE LA INDUMENTARIA RETROSPECTIVA
EXPOSICIO HISTORICO-FOTOGRAFICA DE LA CATALUNYA ACTUAL

AVUI PENULTIM DIA d'aquest magne i enlluernador Certamen

GRANDIOSOS FESTIVALS CONTINUS

Demà, tarda i nit:

Concursos i Espectacles de les Flors, de la Dansa i de la Moda

AL MATI:

A partir de les 10:

SENSACIONAL CONCURS D'ART FLORAL

Concurs de Rams de Núvia, de Rams de Visita, "Corbeilles", Centres de taula, etc.

NOTA: Les entrades portaran un número, que dóna opció al sorteig gratuït dels rams presentats al Concurs

A LA TARDA:

A partir de les 4'30:

POPULARISSIMA AUDICIO DE SARDANES PER LA COBLA BARCELONA i danses rítmiques amb gestos i balls populars pels "Petits Dansaires de Catalunya"

Entrada: 1 pesseta

amb dret a gaudir dels dits FESTIVALS

En fer-se fosc funcionaran totes les il·luminacions en colors de les GRANS FONTS de l'Exposició

AL SALÓ DE CREACIONS

A les 4'30:

Te dansant. Ball a la pista i actuació de la notable parella de color MISS ANITA i THOMPSON, amb les seves últimes creacions. Introducció del ball de moda Ah-Cha-Cha. THOMPSON cantarà diverses cançons del folklore negre, etc.

PREUS CORRENTS

Te complet: 5'50 pessetes

BRILLANTISSIMA I SELECTA DESFILADA DE MODELS VIVENTS

Últimes creacions presentades per més de vint primeríssimes firmes creadores de la Moda:

Oliveres, Gran Gerard, Mimí-Joaquima, Furest, Modes Badia, Mary Inglés, Carme Costeja, Modes Pramj, Manuel Vicente, Le Printemps, M. Sedó (presentant altes creacions en Llenceria de Maison Bordoy), Paquita Duran, Madame Suzaine, Joaquí, La Sibèria, La Golondrina, Ziba, Segura i CREACIONS Gaviota en conjunts de platja i vestits de bany, presentades per la Casa Vilardell

A LA NIT, a les 11:

Gran Ball de Gala

CONCURS DE QUANTS DE FANTASIA
CONCURS DE PENTINATS
CONCURS DE MAQUILLATGES, etcètera amb VALUOSISSIMS PREMIS

Les concursants desfilaran per l'escenari i passarel·les del SALO DE CREACIONS

PREU: Títol de cavaller: CINC pessetes, inclosa l'entrada a l'Exposició i impostos del Timbre. Invitacions senyora, gratuïtes. Per a aquest BALL queden nuls tots els passis de favor

Demà, dilluns, 15 d'abril

Darrer dia de l'Exposició i del Saló de Creacions

SOLEMNE CLAUSURA OFICIAL

FESTIVAL dedicat als alcaldes, Ajuntaments i Corporacions que han vingut a Barcelona per assistir a les Festes oficials organitzades per l'Excel·lentíssim Ajuntament d'aquesta ciutat

TARDA, a les 4:

Al recinte de l'Exposició, junt als jardins de la FONT PERFUMADA, GRANDIOS FESTIVAL dedicat a totes les Entitats, Agrupacions, Clubs i Penyes Regionals residents a Barcelona

CONCERTS - BALLS, etc., etc.

Assistiran a l'espectacle totes les belleses regionals i les "Pubilles" de Barcelona

Entrada popular: 1 pta.

AL SALÓ DE CREACIONS

TARDA, a les cinc:

TE DE GRAN GALA I FESTA DE CLAUSURA

a honor de les autoritats, Cos Consular, Premsa i de totes les personalitats i Corporacions que han col·laborat a l'èxit d'aquest SALO

EXTRAORDINARIA DESFILADA DE LA MODA FEMENINA I MASCULINA PER MANIQUINS VIVENTS PRESENTATS PER LES FIRMES MES IMPORTANTS DELS NOSTRES MODISTES CREADORS

A les sis de la tarda:

Cerimònia oficial de clausura, amb assistència de les autoritats de Catalunya i dels excel·lentíssims senyors Ministres que vénen a Barcelona en representació del Govern. Amenitzarà l'espectacle del SALO DE CREACIONS la formidable DEMON'S JAZZ, l'orquestra de moda. TE COMPLET: Deu pessetes. Es reserven taules a Cas: Lliure. Funcionaran les fonts lluminoses de l'Exposició

Totes les notes pregades han d'ésser trameses en català i abans de les nou del vespre, a la Redacció: Corts Catalanes, 589, 1.er

Les d'esports, a Barbarà, 11

Llegiu LA PUBLICITAT

Propagueu-la!

Atenció

Tot Barcelona es beneficia de les importants rebaixes en els preus dels mobles i làmpares salvats de l'incendi Exposició J. Pallarols una oportunitat per a comprar un bon mobiliari de Saló Menjador, Dormitori Despatx, Rebedor etc

Aparells fotogràfics

Prismàtics, Binocles, Cinemes Pel·lícules Pathé-Baby, Màquines, Fonògrafs de totes menes, Discos, etc., etc.

JOIES - BRILLANTS

Tot de veritable ocasió. Compra, venda i canvi

CASA BAGUÉS

Carrer de Sant Pau, 6 (prop de les Rambles) - T. 14237 - BARCELONA

VESTITS A TERMINIS

SENSE ENTRADA NI FIADOR

Balmes, 60, ent., primera

Pensió "LA MUNDIAL"

Viatgers. Dispesers i est. Ventilades habitacions. Hospital, 193, p. pr. tel. 17391

Mercat d'Ocasions

COMPRA - VENDA - CANVI de Mobles, Pianos, Ràdios, Caixes de cabals, Màquines d'escriure i de cosir, Maletes, Discos, etc.

TOT D'OCASIÓ

Corts Catalanes, núm. 414. Telèfon 30422

EVITA I CURA APOPLEXIA (Feridura) Paràlisi Arterioesclerosi

Antiapoplètic BERDAGUER

Antic específic vegetal inofensiu. A les farmàcies. Prospectes. Tel. 31137

DEBILITAT NERVIOSA
VIES URINARIES

Prou de sofrir inútilment d'aquestes malalties, gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries Blenorràgia (purgacions, en totes les seves manifestacions: uretritis, prostatitis, orquitis, cistitis, gota militar, etc., de l'home, i vulvitis, vaginitis, matritis, uretritis, cistitis, aporits, fluxos, etc., de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els Cazets del doctor Soivré. Els malalts es guareixen per ells sols, sense injeccions, ni rentats, ni aplicacions de sondes i bugies, etc., tan perillós sempre i que necessiten la presència del metge i ningú no s'assabenta de la vostra malaltia. Venda: 6'60 pessetes capsa.

Impureses de la sang Sífilis (avariosis), eczemes, herpes, úlceres varicoses (llagues de les cames), erupcions escrofuloses, eritemes, acné, urticària, etc., malalties que tenen per causa humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat amb les Píndoles depuratives del Dr. Soivré, que són la medicació ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent en poc temps totes les úlceres, llagues, grans, furóncols, supuració de les mucoses caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., quedant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i espès, i no deixa en l'organisme senyals del passat. Venda: 6'60 pessetes flascó.

Debilitat nerviosa Impotència (manca de vigor sexual), pol·lucions nocturnes, espermatorrea (pèrdues seminals), Cansament mental, pèrdua de memòria, maldecap, vertigens, debilitat muscular, fadiga corporal, tremolors, palpitacions, trastorns nerviosos de la dona i totes les manifestacions de la Neurastènia o esgotament nerviós, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els Papetats potencials del Dr. Soivré. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós, indicats especialment als esgotats de la joventut per tota mena d'excessos (vells sense anys) per a recobrar íntegrament totes les funcions i conservar fins a l'extrema vellesa, sense violentar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: 6'60 pessetes flascó.

VENDA A LES PRINCIPALS FARMACIES D'ESPANYA, PORTUGAL I AMERICA

AVIS. — Tots els pacients de les vies urinàries o debilitat nerviosa, adreçant-se i trametent 0'50 pessetes en segells per al franqueig, a Oficines Laboratori Socatarg, carrer del Ter, 16, telèfon 50791, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desenrotllament, tractament i guariment d'aquestes malalties.

Consultori BOADA VIES URINARIES I PELL

Rambla de Catalunya, 31, 1.er, 2.a; de 2 a 8.

CULTURA GENERAL PER A HOMES, SENYORETES I JOVES EN AULES SEPARADES. CLASSES FINS A LES DEU DE LA NIT

PREPARACIONS DIVERSES

Acadèmia de Sants

TENEDURIA - CALCUL MERCANTIL - ORTOGRAFIA CATALANA I CASTELLANA - CORRESPONDENCIA - MECANOGRAFIA - TAQUIGRAFIA - BATXILLERAT - BANCA - BORSA - FRANCES - ANGLES

Carrer de Sants, números 138 al 140 :: Telèfon número 31796

Accidents del Treball en la Indústria, en l'Agricultura i de Mar

INCENDIS

Mutua General de Seguros

VINT-I-VUIT ANYS D'ACTUACIO SOCIAL

BALMES, 17 i 19 Telèfon núm. 20755

Sucursals a CATALUNYA:

GIRONA: Rambla de la Llibertat, 23
TARRAGONA: Aving. de la República, 77
LLEIDA: Avinguda de la República, 24
I cent Delegacions
200 Agències per a tot ESPANYA

Edificis de la seva propietat a MADRID, BARCELONA, SEVILLA i BADALONA